

แนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของ
เกษตรกรในตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่

นางสาวเกษรินทร์ แสนใจ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต
วิชาเอกส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2564

**Extension Guidelines for Farmer Registration and Improvement of Farmers
Registration in Ban Tan Sub-district, Hot District, Chiang Mai Province**

Miss Kessarin Saenjai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Agriculture in Agricultural Extension and Development

School of Agriculture and Cooperatives

Sukhothai Thammathirat Open University

2021

หัวข้อวิทยานิพนธ์ แนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร
ของเกษตรกรในตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อและนามสกุล นางสาวเกสรินทร์ แสนใจ

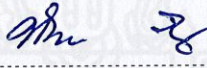
วิชาเอก ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร

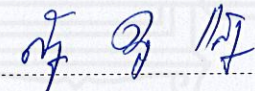
สาขาวิชา เกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

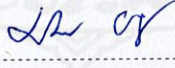
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร.สินีนุช ครูฑาเมือง แสนเสริม
2. รองศาสตราจารย์ ดร.เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ

วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2565

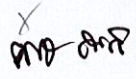
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทิพวรรณ ลิ้มงูร)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สินีนุช ครูฑาเมือง แสนเสริม)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีราม)

ชื่อวิทยานิพนธ์ แนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในตำบล
บ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่

ผู้วิจัย นางสาวเกสรินทร์ แสนใจ **รหัสนักศึกษา** 2639001599

ปริญญา เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.สินี นุช ครูทเมือง แสนเสริม

(2) รองศาสตราจารย์ ดร.เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ **ปีการศึกษา** 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพส่วนบุคคล สังคม และเศรษฐกิจ 2) ความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร 3) ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และ 4) ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่ ปี 2564 จำนวน 1,466 ราย กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน ที่ค่าความคลาดเคลื่อน 0.07 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 180 ราย โดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้คือแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูล โดยสถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดอันดับ

ผลการวิจัยพบว่า 1) เกษตรกรร้อยละ 57.8 เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 49.94 ปี ร้อยละ 43.3

จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 81.7 ไม่มีตำแหน่งทางสังคม ร้อยละ 80.0 ทราบข่าวสารจากผู้นำท้องถิ่น ร้อยละ 73.3 ได้แจ้งขึ้นทะเบียนเกษตรกร ร้อยละ 73.9 ได้เข้าร่วมโครงการตามนโยบายรัฐบาล ร้อยละ 92.2 มีอาชีพหลักเป็นเกษตรกร ร้อยละ 45.6 มีอาชีพรองคือรับจ้าง มีที่ดินของตนเอง เฉลี่ย 8.63 ไร่ 2) เกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) เกษตรกรเห็นด้วยกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 4) เกษตรกรมีปัญหาเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เกษตรกรเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ แนวทางการส่งเสริม การขึ้นทะเบียนเกษตรกร การปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

Thesis title: Extension Guidelines for Farmer Registration and Improvement of Farmers Registration in Ban Tan Sub-district, Hot District, Chiang Mai Province

Researcher: Miss Kessarín Saenjái; **ID:** 2639001599;

Degree: Master of Agriculture (Agricultural Extension and Development);

Thesis advisors: (1) Dr. Sineenuch Khrutmuang Sanserm, Associate Professor; (2) Dr. Benchamas Yooprasert, Associate Professor; **Academic year:** 2021

Abstract

The objectives of this research were to study the 1) basic personal, social, and economic conditions of farmers; 2) knowledge of farmers regarding registration and improvement of farmers registration; 3) opinions of farmers regarding registration and improvement of farmers registration; and 4) problems and suggestions in the extension guideline for registration and improvement of farmers registration of farmers in Ban Tan sub-district, Hot District, Chiang Mai province.

The population of this study was 1,466 farmers who had participated the registration and improvement of farmers registration in 2021. The sample size of 180 people was determined by using the Taro Yamane formula with a marginal error value of 0.07. A simple random sampling method was used to choose participants for the structured interview. Data were analyzed by using descriptive statistics such as frequency, percentage, minimum value, maximum value, mean, standard deviation, and ranking.

The results of the research showed that 1) 57.8% of farmers were male. The average age of farmers was 49.94 years old. 43.3% completed primary school education, 81.7% had no social position, 80.0% received news through local leaders, 73.3% had notified that they had registered via farmer registration, 73.9% had participated in the project according to the government policy, 92.2% had the main occupation as farmers, 45.6% had a second job as employee. The farmers had their own land, and the average self-owned land was 8.63 rai; 2) Farmers obtained the knowledge about an extension for farmer registration and improvement of farmers registration, overall, at the high level. 3) Farmers agreed with an extension for farmer registration and improvement of farmers registration, overall, at the high level. 4) Farmers faced with the problems about an extension for farmer registration and improvement of farmers registration, overall, at moderate level. Farmers agreed with the extension guidelines for farmer registration and improvement of farmers registration, overall, at the high level.

Keywords: Extension guideline, Farmer registration, Improvement of farmers registration

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยได้รับความกรุณาเป็นอย่างสูงยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.ทิพวรรณ ลิ้มงูร ประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สินินุช ครูทเมือง แสนเสริม อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ รองศาสตราจารย์ ดร.เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม จากสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่กรุณาสละเวลาในการให้คำปรึกษาแนะนำ ถ่ายทอดความรู้และแนวความคิดทางด้านวิชาการอันมีคุณค่าตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับ นี้ถูกต้องสมบูรณ์

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้ด้านวิชาการ และเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชที่อำนวยความสะดวกทุกด้าน

พร้อมกันนี้ขอขอบพระคุณเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ หัวหน้ากลุ่มทุกกลุ่ม เกษตรอำเภอฮอด และเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอ ที่กรุณาอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้และขอขอบคุณเกษตรกรตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ทุกท่านที่เสียสละเวลาและให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ขอขอบคุณเพื่อน ๆ นักศึกษาปริญญาโทรุ่นที่ 23 สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดมา

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับการช่วยเหลือ และกำลังใจจากบิดา มารดา และทุกคนในครอบครัว ตลอดจนบุคคลต่าง ๆ ที่ให้ความช่วยเหลืออีกมาก ที่ผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวนามได้หมดในที่นี้ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ และสามารถใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน คุณค่าและความดีอันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่บิดา มารดา ครูบาอาจารย์ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้

เกษรินทร์ แสนใจ

กันยายน 2565

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการส่งเสริมการเกษตร	7
แนวคิดเกี่ยวกับความรู้	13
แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น	17
การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	20
บริบทของ ตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่	48
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	56
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	64
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	64
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	66
การเก็บรวบรวมข้อมูล	70
การวิเคราะห์ข้อมูล	71

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	73
ตอนที่ 1 สภาพส่วนบุคคล สภาพทางสังคม และสภาพทางเศรษฐกิจ	73
ตอนที่ 2 ข้อมูลความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	81
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของเกษตรกรในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	86
ตอนที่ 4 ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	105
ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร	115
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	126
สรุปการวิจัย	126
อภิปรายผล	130
ข้อเสนอแนะ	153
บรรณานุกรม	159
ภาคผนวก	163
ก แบบสัมภาษณ์การวิจัย	164
ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	181
ค แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบสัมภาษณ์กับวัตถุประสงค์และผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบสัมภาษณ์กับวัตถุประสงค์	183
ง คำสัมภาษณ์ที่เชื่อมั่นแบบสัมภาษณ์	209
ประวัติผู้วิจัย	218

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1	สถานที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร 26
ตารางที่ 2.2	เอกสารที่ใช้ในการประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร 27
ตารางที่ 2.3	กรอบระยะเวลาในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร 27
ตารางที่ 2.4	ผลการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ 47
ตารางที่ 2.5	ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากรตำบลบ้านตาล 49
ตารางที่ 2.6	สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน 50
ตารางที่ 3.1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน เกษตรกร ในปี 2564 สำนักงานเกษตรอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ 65
ตารางที่ 4.1	สภาพส่วนบุคคลของเกษตรกร 74
ตารางที่ 4.2	สภาพทางสังคมของเกษตรกร 75
ตารางที่ 4.3	สภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร 78
ตารางที่ 4.4	ความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน เกษตรกร 81
ตารางที่ 4.5	ระดับความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ทะเบียนเกษตรกร 85
ตารางที่ 4.6	ความคิดเห็นของเกษตรกรในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน เกษตรกร ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข 86
ตารางที่ 4.7	ความคิดเห็นของเกษตรกรในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน เกษตรกร ด้านขั้นตอนและวิธีการ 93
ตารางที่ 4.8	ความคิดเห็นของเกษตรกรในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน เกษตรกร ด้านประโยชน์ที่ได้รับ 101
ตารางที่ 4.9	ความคิดเห็นของเกษตรกรในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน เกษตรกร ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ 103
ตารางที่ 4.10	สรุปภาพรวมความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและ ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร 105

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.11 ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข	106
ตารางที่ 4.12 ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านขั้นตอนและวิธีการ	108
ตารางที่ 4.13 ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	109
ตารางที่ 4.14 ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่	111
ตารางที่ 4.15 สรุปภาพรวมปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	113
ตารางที่ 4.16 ระดับความคิดเห็นข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	115
ตารางที่ 4.17 ระดับความคิดเห็นของข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่	118
ตารางที่ 4.18 ระดับความคิดเห็นของข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านข้อเสนอแนะอื่น ๆ	122
ตารางที่ 4.19 สรุปภาพรวมข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	124
ตารางที่ 5.1 สรุปข้อค้นพบที่สำคัญและประเด็นการอภิปรายผลในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	138

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	3
ภาพที่ 2.1 แผนผังขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานขึ้นและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปี 2556...	38

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การขึ้นทะเบียนเกษตรกรเป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยการขึ้นทะเบียนเกษตรกร โดยวัตถุประสงค์ของการขึ้นทะเบียนเกษตรกรก็เพื่อจัดทำข้อมูลการเกษตรให้ถูกต้อง ตรงตามความเป็นจริง และเป็นข้อมูลเอกภาพให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ ข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาการเกษตร กำหนดนโยบาย การจัดการด้านการผลิตการตลาด การส่งเสริม สนับสนุน และให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพและตรงเป้าหมาย และเพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการจำแนกเกษตรกรเป็นกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินโครงการหรือมาตรการต่าง ๆ ได้ อย่างชัดเจน และที่สำคัญอีกประการหนึ่งสำหรับพี่น้องเกษตรกรที่ได้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรไว้แล้ว จะได้รับความสะดวกในการใช้สิทธิขอรับการสนับสนุน ช่วยเหลือ หรือรับบริการต่าง ๆ จากภาครัฐ เช่น กรณีการขอรับการช่วยเหลือเมื่อประสบภัยพิบัติต่าง ๆ

ในปี 2552 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีนโยบายให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และกรมส่งเสริมการเกษตร ร่วมกันดำเนินงานปรับปรุงข้อมูลและจัดทำฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้มีความสมบูรณ์ ถูกต้อง เป็นปัจจุบันพร้อมสำหรับใช้ประโยชน์ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการดำเนินการตามโครงการมาตรการต่าง ๆ ของภาครัฐ และจัดทำข้อมูลการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร ในปี 2555 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มอบหมายให้กรมส่งเสริมการเกษตร จัดทำโครงการสมุดทะเบียนเกษตรกร ดำเนินการเต็มพื้นที่ใน 10 จังหวัดนำร่อง ประกอบด้วย จังหวัดชัยนาท จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดเชียงราย และจังหวัดนครราชสีมา รวม 178 อำเภอ ครอบคลุมครัวเรือนเกษตรกรประมาณ 1.6 ล้านครัวเรือน ขยายผลให้ได้ครบทุกครัวเรือนทั้งประเทศในปี 2556 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกษตรกรมีสมุดทะเบียนเกษตรกรไว้ประจำครัวเรือนและเพื่อให้เกษตรกรรู้วิธีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน และรู้ประโยชน์ของสมุดทะเบียนเกษตรกร (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2555 ก, น. 1)

แต่เนื่องด้วยในปีที่ผ่านมา (พ.ศ.2564) การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่ มีปัญหาในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในด้านการไม่เข้าใจในหลักเกณฑ์ เงื่อนไข ขั้นตอน วิธีการ และประโยชน์ที่จะได้รับ อีกทั้งเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการรับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไม่เพียงพอ ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงเกษตรกรครอบคลุมทั่วทุกราย กรมส่งเสริมการเกษตรได้พัฒนาแอปพลิเคชันสมุดทะเบียนเกษตรกรขึ้นมาใช้ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรอย่างไรก็ตามพบว่า ยังมีเกษตรกรไม่เข้าใจในวิธีการใช้งาน ทำให้การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเป็นการยากที่เกษตรกรจะเข้าใจ เข้าถึงในด้านต่าง ๆ ดังกล่าว

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จึงมีความสำคัญในการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่ อีกทั้งผู้วิจัยในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร จึงมีความสนใจในการศึกษาสภาพส่วนบุคคล สภาพทางสังคม สภาพทางเศรษฐกิจ ความรู้ ความคิดเห็น ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทาง ในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เพื่อใช้ผลการวิจัยในครั้งนี้ให้เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร สามารถนำไปใช้ในการวางแผนในการพัฒนาด้านการเกษตรของเกษตรกรตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่ และพัฒนาด้านการเกษตรและการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในประเทศได้อย่างกว้างขวาง และสอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่เกษตรกรสามารถดำเนินการเพื่อขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้ด้วยตนเอง เพื่อเว้นระยะห่างทางสังคม

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

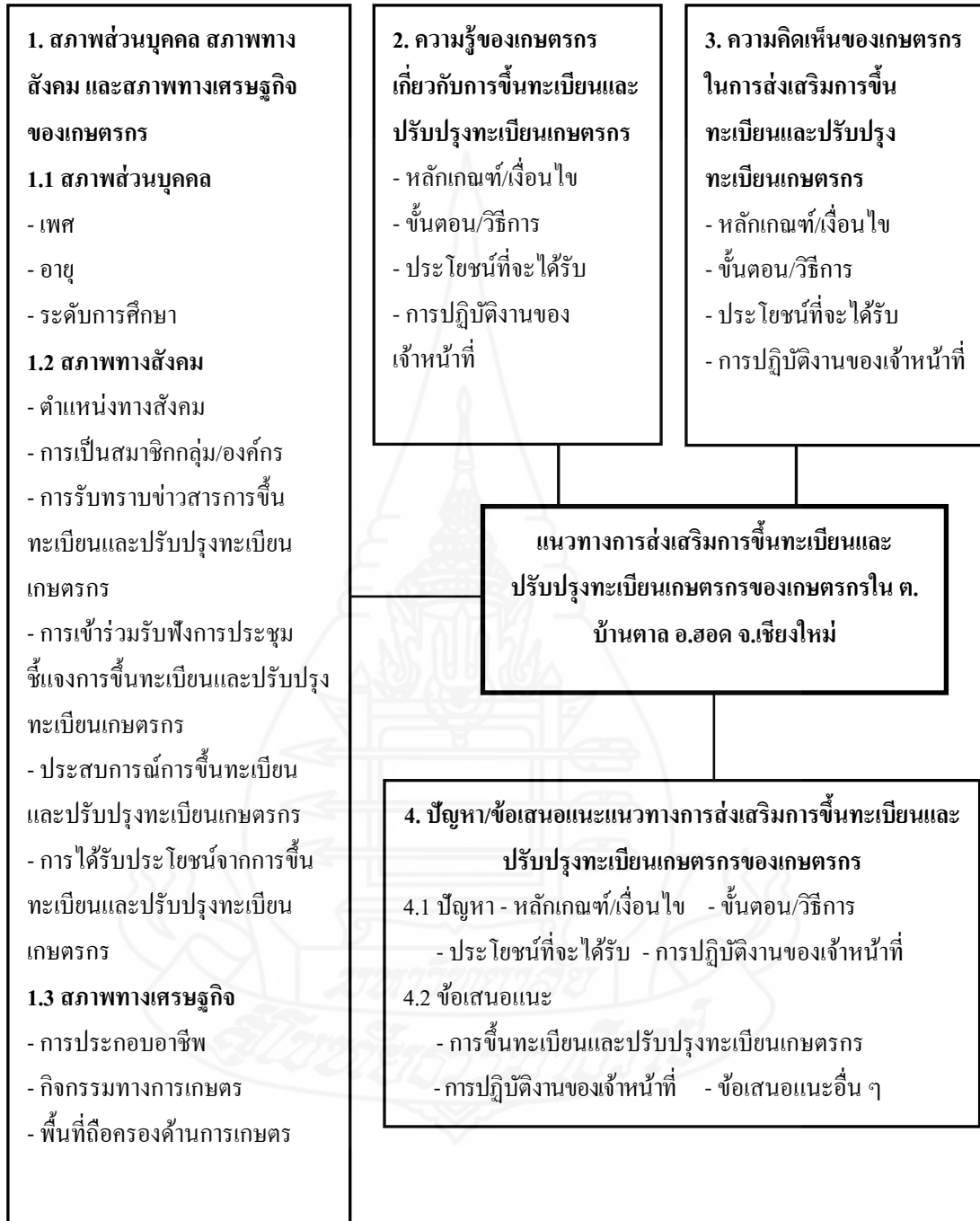
2.1 เพื่อศึกษาสภาพส่วนบุคคล สภาพทางสังคม และสภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกรตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่

2.2 เพื่อศึกษาความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

2.3 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

2.4 เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 **ขอบเขตเชิงพื้นที่** เป็นการศึกษาเกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่เท่านั้น จากฐานข้อมูลการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ของกรมส่งเสริมการเกษตร ปี 2564 จำนวน 1,466 ครัวเรือน

4.2 **ขอบเขตเชิงเนื้อหา** เป็นการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางในการส่งเสริมการขึ้นและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร โดยศึกษา

4.2.1 **สภาพส่วนบุคคล สภาพทางสังคม สภาพทางเศรษฐกิจ** ของเกษตรกรตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่

4.2.2 **ความรู้ของเกษตรกร** เกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงเกษตรกร ในด้าน หลักเกณฑ์/เงื่อนไข ขั้นตอน/วิธีการ ประโยชน์ที่จะได้รับและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

4.2.3 **ความคิดเห็นของเกษตรกร** เกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงเกษตรกร ในด้าน หลักเกณฑ์/เงื่อนไข ขั้นตอน/วิธีการ ประโยชน์ที่จะได้รับและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

4.2.4 **ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุง** เกษตรกรของเกษตรกร ในด้าน หลักเกณฑ์/เงื่อนไข ขั้นตอน/วิธีการ ประโยชน์ที่จะได้รับและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

4.3 **ขอบเขตเชิงเวลา** ทำการรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรที่ขึ้นและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างเดือนพฤษภาคม - กรกฎาคม 2565

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 **เกษตรกร** หมายถึง เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร ในฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ปี 2564 ของกรมส่งเสริมการเกษตรของเกษตรกรตำบลบ้านตาล

5.2 **การขึ้นทะเบียนเกษตรกร** หมายถึง การที่เกษตรกรแจ้งความประสงค์ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตร โดยใช้แบบ ทบก. ของกรมส่งเสริมการเกษตร

5.3 แบบ ทบก. หมายถึง แบบคำร้องสำหรับขึ้นหรือปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของกรมส่งเสริมการเกษตรซึ่งจำแนกกิจกรรมการเกษตรแบบรายแปลง

5.4 การปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร หมายถึง การปรับปรุงข้อมูลด้านการเกษตรของเกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตรแล้ว เพื่อให้ข้อมูลด้านการเกษตรถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

5.5 ผู้ขอขึ้นทะเบียน หมายถึง หัวหน้าหรือสมาชิกหรือบุคคลที่เป็นผู้รับผิดชอบหรือได้รับผลประโยชน์จากการประกอบการเกษตรของครัวเรือนเกษตรกร

5.6 ความรู้ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน ประโยชน์ที่จะได้รับ ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรตำบลบ้านตาล

5.7 ความคิดเห็น หมายถึง การประเมินค่าความรู้สึกและตามข้อเท็จจริงต่อการส่งเสริมการเกษตรเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน ประโยชน์ที่จะได้รับ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร

5.8 ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร หมายถึง คำถาม ข้อสงสัย ข้อขัดข้อง อุปสรรค สิ่งที่ต้องพิจารณาแก้ไขให้คล่อง ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต้องไปส่งเสริม

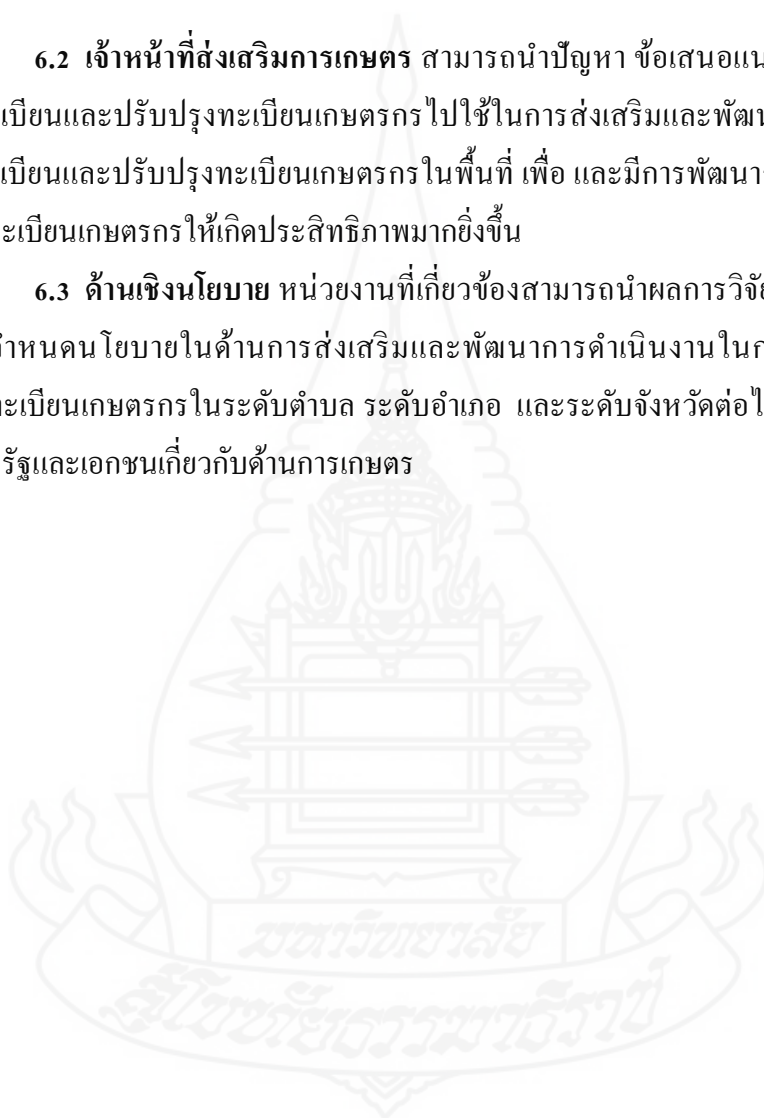
5.9 แนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร หมายถึง การส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้าน หลักเกณฑ์/เงื่อนไข หมายถึง แนวทาง ข้อจำกัด ข้อตกลง ที่กำหนดขึ้นเพื่อนำไปประพฤติและปฏิบัติ ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ขั้นตอน/วิธีการ หมายถึง ลำดับขั้นตอนวิธีการก่อน-หลัง ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ประโยชน์ที่จะได้รับ หมายถึง ประโยชน์จากการได้รับการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านพืช การเข้าร่วม โครงการตามนโยบายของรัฐบาล และ ประโยชน์จากระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ในที่นี้หมายถึง เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร โดยภารกิจหน้าที่ที่ถูกกำหนดขึ้นมาซึ่งบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ดำรงตำแหน่งต้องปฏิบัติงานให้เป็นไปตามภารกิจหน้าที่ตามที่ได้กำหนดไว้เฉพาะตำแหน่งนั้น ๆ และ บุคคลที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ ต้องนำความรู้ ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์หรือ มโนทัศน์ของตนเองที่มีอยู่มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ให้เหมาะสมตามสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมอย่างมีศาสตร์ และศิลป์ ในบทบาทหน้าที่ดังกล่าว

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 การขึ้นทะเบียนเกษตรกร เพื่อเป็นฐานข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลหรือผลการวิจัยที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

6.2 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร สามารถนำปัญหา ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไปใช้ในการส่งเสริมและพัฒนากิจการดำเนินงานในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในพื้นที่ เพื่อ และมีการพัฒนาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6.3 ด้านเงินโยบบาย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายในด้านการส่งเสริมและพัฒนากิจการดำเนินงานในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในระดับตำบล ระดับอำเภอ และระดับจังหวัดต่อไป หรือโครงการต่างๆ ของภาครัฐและเอกชนเกี่ยวกับด้านการเกษตร

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรใน ตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการส่งเสริมการเกษตร
2. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้
3. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
4. การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร
5. บริบทของ ตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการส่งเสริมการเกษตร

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการส่งเสริมการเกษตร ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับ ความหมาย วัตถุประสงค์ รูปแบบ และวิธีการ การส่งเสริมการเกษตร โดยมีสาระสำคัญดังนี้

1.1 ความหมายของการส่งเสริมการเกษตร

สิน พันธุ์พินิจ (2544, น. 60) กล่าวว่า งานส่งเสริมการเกษตรเป็นบริการทางการศึกษานอกระบบอย่างหนึ่ง และเป็นเครื่องมือที่จะนำสารสนเทศหรือองค์ความรู้ ประสบการณ์ ตลอดจนเทคโนโลยีต่าง ๆ ไปสู่บุคคลเป้าหมาย เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการเกษตร

บุญธรรม จิตต่อนันต์ (อ้างถึงในศศิธร หุ่นทอง 2555, น. 16-20) กล่าวว่า การส่งเสริมการเกษตร หมายถึง การนำความรู้ วิธีการและเทคโนโลยีใหม่ๆ หรือเทคโนโลยีที่เกี่ยวกับการเกษตรไปแนะนำเผยแพร่ให้ประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกร แล้วติดตามให้คำแนะนำช่วยเหลือในการปฏิบัติจนประสบผลสำเร็จ

พงษ์ศักดิ์ อังกลสิทธิ์ (2556, น. 12) กล่าวว่า การส่งเสริมการเกษตรเป็นกระบวนการในการพัฒนาความรู้ของเกษตรกร จากการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสม ผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อมุ่งพัฒนาผลผลิตที่เหมาะสมกับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ก่อให้เกิดการพัฒนารายได้เศรษฐกิจ

ทำให้ชีวิตครอบครัวเกษตรกรพออยู่พอกินพอดี และมีความสุขอันเป็นผลต่อการพัฒนาชุมชนชนบทให้มีความมั่นคงและความมั่งคั่งในที่สุด เป็นกระบวนการศึกษาของระบบที่ต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเกษตรกร เพื่อพัฒนาความรู้ในการผลิตเพื่อให้ผลผลิตสูงสุด

วศิน อินทพัฒนากุล (2557, น. 6) กล่าวว่า การส่งเสริมการเกษตรเป็นการให้การศึกษามุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคการเกษตร มีการอนุรักษ์ พัฒนา และมีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นปัจจัยสำคัญในการผลิตทางการเกษตร ได้อย่างชาญฉลาด เป็นไปตามหลักการอนุรักษ์ และสอดคล้องกับสถานะและความต้องการของตลาด และอุตสาหกรรมอันจะเป็นการสร้างและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ เป็นการดำเนินงานที่ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้ความช่วยเหลือผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรที่ต้องพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติในการผลิตให้เกิดประโยชน์สูงสุดและยั่งยืน

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การส่งเสริมการเกษตร คือ การถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีด้านการเกษตร โดยนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ไปสู่เกษตรกรหรือบุคคลเป้าหมาย เพื่อให้บุคคลดังกล่าวได้เรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้ในการเกษตร เพื่อพัฒนากระบวนการเกษตรในพื้นที่ของตนเองและผู้อื่น เพื่อความกินดีอยู่ดี มีผลผลิตที่มีคุณภาพ มีรายได้ มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการส่งเสริมการเกษตร

วศิน อินทพัฒนากุล (2557, น. 6-7) ได้กล่าวว่าการส่งเสริมการเกษตรมีวัตถุประสงค์สำคัญ ดังนี้

1.2.1 เพื่อการให้บริการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการและเทคโนโลยีที่จำเป็นในการพัฒนาพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาด้วยตนเองเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจและทักษะการปฏิบัติงานด้านการเกษตร รวมทั้งเสริมสร้างทัศนคติที่ถูกต้องในการผลิตทางการเกษตรที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

1.2.2 เพื่อการพัฒนาและการยกระดับมาตรฐานคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของครอบครัวของกลุ่มเป้าหมาย และสังคมประเทศชาติโดยรวม ในด้านที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพและปริมาณของผลผลิตการเกษตร และความมั่นคงทางด้านอาหาร

1.2.3 เพื่อทำให้เกิดการพัฒนาการเกษตรในด้านเสริมสร้างคุณค่าทางด้านจิตใจ ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

1.2.4 เพื่อการเพิ่มผลผลิตและประสิทธิภาพการผลิต เพื่อทำให้มีผลกำไรสุทธิด้านการเกษตรอย่างเหมาะสมและยั่งยืน โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในกระบวนการผลิตทางการเกษตร โดยให้ความสำคัญกับคุณภาพของสายพันธุ์พืช และปศุสัตว์ทางการเกษตร การเตรียมและการปรับปรุงพื้นที่ การเก็บเกี่ยว การจัดการผลผลิตภายหลังการเก็บเกี่ยว และการตลาด

1.2.5 เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ที่ถูกต้อง ทันสมัย และเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ นโยบายภาครัฐ การเปลี่ยนแปลงทางการตลาดทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ

1.2.6 เพื่อพัฒนาให้กลุ่มเป้าหมายเป็นกำลังสำคัญ ในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างชาญฉลาด เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

1.3 รูปแบบของการส่งเสริมการเกษตร

สมจิต โยชะคง และเฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ (2553, น. 4) สรุปรูปแบบการส่งเสริมการเกษตรได้ดังนี้

1.3.1 แบบการฝึกอบรมและเยี่ยมชม เป็นรูปแบบ หรือรูปแบบแรกๆ ที่นำมาใช้ งานส่งเสริมการเกษตรทั้งในต่างประเทศและประเทศไทย รูปแบบนี้ จะมีองค์ประกอบสำคัญอยู่ 2 ส่วน คือ การฝึกอบรมโดยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมเกษตรในหลักสูตรที่กำหนด และการเยี่ยมชม เจ้าหน้าที่ที่ออกเยี่ยมชมเกษตรกรถึงไร่นาเป็นรายปี รูปแบบนี้ได้รับการปรับปรุงหลายครั้งโดยกรมส่งเสริมการเกษตร

1.3.2 แบบการบริการเบ็ดเสร็จที่จุดเดียว รูปแบบนี้ เคยใช้มาแล้วในประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศอังกฤษที่เรียกว่าการบริการเบ็ดเสร็จ คือการที่เกษตรกรเข้ามาใช้บริการที่เดียวจะได้ทุก ๆ อย่างกลับไปเบ็ดเสร็จ รูปแบบนี้จะแฝงอยู่ที่ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลที่ทำการอยู่ตามทั่วประเทศ

1.3.3 แบบการมีส่วนร่วม รูปแบบนี้กรมส่งเสริมการเกษตรนำมาใช้กับโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการพัฒนา โดยการได้รับคำแนะนำจากรัฐบาลเนเธอร์แลนด์ การมีส่วนร่วมเป็นการรวมตัวของกลุ่มคนเพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาให้เกษตรกรเป็นศูนย์กลางของการตัดสินใจ ผลลัพธ์ของการมีส่วนร่วมทำให้เกิดการ กระจายอำนาจการตัดสินใจไปสู่ผู้ปฏิบัติมากขึ้นทำให้รู้จักการช่วยเหลือตัวเองมากขึ้น

1.3.4 แบบการบูรณาการ เป็นรูปแบบที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหางานส่งเสริมที่ใช้เพียงรูปแบบเดียวแล้วมีข้อจำกัด เพราะการบูรณาการเป็นการทำสิ่งที่เห็นว่าบกพร่องให้เกิดความสมบูรณ์ รูปแบบนี้จะนำมาใช้ในงานส่งเสริมการเกษตรโดยการบูรณาการโครงการเข้าด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นระบบโซ่เครือข่ายหรือระบบวงจร ผลการใช้รูปแบบนี้กับงานส่งเสริมการเกษตรทำให้ประหยัดคน งบประมาณ และการลดความขัดแย้ง

1.4 วิธีการของการส่งเสริมการเกษตร

เฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ (2553, น. 8-13) ได้ให้ความหมายวิธีการส่งเสริมการเกษตร ดังนี้ วิธีการส่งเสริมการเกษตร หมายถึง กระบวนการนำความรู้ วิธีการและเทคโนโลยี ไปสู่เกษตรกร เป็นลักษณะของการถ่ายทอด ซึ่งอาจจะเรียกว่าเป็นวิธีสอน การสาธิต หรือฝึกอบรม โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้เกษตรกรเกิดการรับรู้ ความสนใจ ใฝ่รู้ ทดลองทำ และนำไปปฏิบัติตาม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีปัจจัยเงื่อนไขประกอบของแต่ละวิธี หรือเรียกว่าเทคนิควิธี และ ยังมีปัจจัยของผู้ถ่ายทอดด้วย จึงจะสามารถวัดประสิทธิภาพของแต่ละวิธีได้ สามารถแบ่งวิธีการส่งเสริมการเกษตรได้ ดังนี้

1.4.1 วิธีการส่งเสริมการเกษตรแบบรายบุคคล

การส่งเสริมการเกษตรแบบรายบุคคล เป็นการเผยแพร่ข่าวสารความรู้แก่เกษตรกร กลุ่มเป้าหมายเป็นแบบเพียงบุคคลเดียว การส่งเสริมการเกษตรในลักษณะนี้สามารถทำให้นักส่งเสริมการเกษตรมีความใกล้ชิดกับเกษตรกร สามารถทราบถึงปัญหาของเกษตรกร ซึ่งหากเป้าหมายเป็นผู้นำท้องถิ่นหรือผู้ที่เกษตรกรเชื่อถือและนิยมปฏิบัติตาม การส่งเสริมการเกษตรในลักษณะนี้จะได้ประโยชน์มาก อย่างไรก็ตามวิธีการส่งเสริมการเกษตรในลักษณะนี้จะสามารถทำการส่งเสริมได้น้อยราย ดังนั้น นักส่งเสริมควรสร้างเครือข่าย หรือสร้างผู้นำให้เกิดขึ้นจากการส่งเสริมการเกษตรในรูปแบบนี้ จากลักษณะการส่งเสริมการเกษตรแบบรายบุคคล มีวิธีการส่งเสริม ดังนี้

1) การเยี่ยมเยียนที่บ้านหรือไร่ นา เป็นการส่งเสริมโดยนักส่งเสริมเดินทางไปพบปะเยี่ยมเยียนเกษตรกรหรือบุคคลเป้าหมายที่บ้านและไร่ นา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความคุ้นเคยกับเกษตรกรและครอบครัวของเกษตรกร การตอบปัญหาและให้ความรู้ทางเกษตร การติดตามงานที่แนะนำให้ปฏิบัติทำให้ความช่วยเหลือและแก้ไขปรับปรุงหากมีปัญหา

2) เกษตรกรมาติดต่อที่สำนักงาน เป็นการให้บริการแก่เกษตรกรที่มาติดต่อที่สำนักงานเพื่อทำความรู้จักคุ้นเคยกับนักส่งเสริม ขอรับบริการต่าง ๆ สอบถามปัญหา ข้อคำแนะนำ เอกสารต่าง ๆ ข้อดีของการส่งเสริมวิธีนี้ คือ ประหยัดเวลาในการเดินทางไปเยี่ยมเยียนของนักส่งเสริม แต่จะไม่พบเห็นสภาพที่แท้จริงในไร่นาของเกษตรกร

3) การติดต่อทางจดหมาย โดยเกษตรกรที่มีข้อคำถาม ข้อสงสัย เขียนจดหมาย สอบถามแก่นักส่งเสริม และนักส่งเสริมจะทำการตอบจดหมายของเกษตรกร ข้อดีของวิธีการนี้ คือ เกษตรกรสามารถเก็บเอกสารหรือคำแนะนำของนักส่งเสริมไว้ใช้ประโยชน์ในอนาคตต่อไป แต่มีข้อจำกัดในความสามารถตอบจดหมายของนักส่งเสริมการเกษตร รวมทั้งการค้นหาข้อมูลที่ตรงกับความต้องการของเกษตรกร

4) การติดต่อทางโทรศัพท์ เป็นการส่งเสริมที่มีความสะดวก ซึ่งปัจจุบันการใช้โทรศัพท์มีการให้บริการที่สะดวกมากขึ้น เกษตรกรสามารถใช้โทรศัพท์สอบถามปัญหา ขอรับบริการข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ จากนักส่งเสริมในเรื่องที่เกษตรกรให้ความสนใจ สำหรับข้อจำกัดคือระบบโทรศัพท์ยังอาจไม่ครอบคลุมพื้นที่ที่อยู่ห่างไกล ทำให้ไม่สามารถติดต่อทางโทรศัพท์ได้

5) การติดต่อทางบริการข้อความสั้นจากโทรศัพท์เคลื่อนที่ เป็นการให้บริการความรู้ ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรแก่เกษตรกรผ่านทางเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ลักษณะการใช้งานจะคล้ายกับการส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์แต่จะส่งข้อความได้ไม่เกิน 160 ตัวอักษรผ่านทางโทรศัพท์มือถือ

6) บริการข้อความสื่อผสมผ่านเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ เป็นเทคโนโลยีที่ทำให้โทรศัพท์เคลื่อนที่ที่สามารถรับส่งข้อมูลได้หลากหลายรูปแบบ โดยเป็นข้อความพร้อมเสียง ซึ่งสามารถนำมาใช้ในงานส่งเสริมการเกษตรได้ แต่มีข้อจำกัด คือ การเสียค่าใช้จ่ายที่มากขึ้น ทั้งในตัวเครื่องโทรศัพท์และค่าบริการของเครือข่าย

7) ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เป็นการส่งข้อความหรือข่าวสารจากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลอื่น ๆ ผ่านทางคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เหมือนกับการส่งจดหมาย แต่อยู่ในรูปแบบของสัญญาณข้อมูลที่เป็นอิเล็กทรอนิกส์ โดยนักส่งเสริมสามารถที่จะผลิตสื่อให้ความรู้การทำการเกษตรด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นบทความวิชาการ รูปภาพ ภาพวิดีโอ เพื่อสื่อให้เกษตรกรได้เข้าใจ โดยบันทึกเป็นไฟล์คอมพิวเตอร์แนบส่งไปให้เกษตรกรได้อย่างรวดเร็ว

1.4.2 วิธีการส่งเสริมการเกษตรแบบกลุ่มบุคคล

การส่งเสริมการเกษตรแบบกลุ่มบุคคล เป็นการถ่ายทอดความรู้ การสื่อสาร เพื่อการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระหว่างนักส่งเสริมกับกลุ่มเกษตรกรที่เป็นบุคคลเป้าหมาย ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป แต่ไม่มากเกินไปจนนับจำนวนไม่ได้ ซึ่งเป็นการลดข้อจำกัดของการส่งเสริมการเกษตร แบบรายบุคคลที่ใช้เวลาและงบประมาณมากแต่ได้เป้าหมายจำนวนน้อย มีรายละเอียด ดังนี้

1) การประชุมกลุ่มเกี่ยวกับการส่งเสริม เป็นการประชุมที่มีคนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มารวมกันเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลข่าวสาร ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยมีการจัดเฉพาะกลุ่มอาชีพ กลุ่มคนทั่ว ๆ ไป ที่เกี่ยวข้องกับงานส่งเสริมการเกษตร เช่น กลุ่มเกษตรกร กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

2) การสาธิต เป็นวิธีการส่งเสริมที่นิยมใช้ในงานส่งเสริมการเกษตร เนื่องจากทำให้เกษตรกรหรือกลุ่มเป้าหมายได้มีความเข้าใจได้มากขึ้นกว่าประชุมบรรยาย เนื่องจากได้สัมผัสกับของจริง สามารถแบ่งได้เป็น 3 รูปแบบ คือ การสาธิตวิธี การสาธิตผล และการจัดงานวันสาธิต

3) *ทัศนศึกษา* เป็นการนำกลุ่มบุคคลออกไปศึกษากิจกรรมต่าง ๆ นอกสถานที่ หรือฟาร์มที่ประสบความสำเร็จในการทำการเกษตรอย่างใดอย่างหนึ่งที่เกษตรกรมีความสนใจ

4) *การจัดงานวันเกษตรกร* เป็นการจัดงานในสถานที่ที่คนกลุ่มใหญ่สามารถ ร่วมกัน ได้ เพื่อศึกษาหาความรู้ในด้านการเกษตร การชมนิทรรศการทางการเกษตรในด้านต่าง ๆ การสัมมนาทางวิชาการ และอาจมีกิจกรรมอื่น ๆ เพิ่มเติมขึ้นเพื่อการจูงใจ และการสร้างความสนใจ ให้แก่ผู้เข้าร่วมชมงาน เช่น การจัดงานวันเกษตรกรแห่งชาติ เป็นต้น

1.4.3 *วิธีการส่งเสริมการเกษตรแบบมวลชน*

วิธีการส่งเสริมการเกษตรแบบมวลชนที่นิยมใช้ สามารถจำแนกออกได้เป็น ประเภทสื่อที่ใช้ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเสียง สื่อภาพและเสียง และประเภทสื่อกิจกรรม มีรายละเอียด ดังนี้

1) *สื่อสิ่งพิมพ์* หมายถึง สิ่งพิมพ์ในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีเนื้อหาความรู้ด้านการเกษตรที่มีจุดเด่นน่าสนใจ โดยมีเป้าหมายเป็นเกษตรกรหรือบุคคลที่สนใจด้านการเกษตร ซึ่งมี วัตถุประสงค์ให้ความรู้ กระตุ้นให้เกิดความสนใจ และนำไปปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดี ขึ้นทั้งตัวเกษตรกรเองและครอบครัว

2) *วิทยุกระจายเสียง* เป็นสื่อสารมวลชนที่ได้รับความนิยมจากประชาชนมาก เนื่องจากสามารถรับฟังได้อย่างกว้างขวาง สามารถเสนอข่าวสาร ความรู้ ความบันเทิงออกไปอย่างรวดเร็ว และสามารถเข้าถึงเกษตรกรที่อยู่ห่างไกลได้เป็นอย่างดี นักส่งเสริมสามารถจัดรายการ วิทยุกระจายเสียง เพื่อให้ความรู้ข่าวสารการเกษตร การตลาด ราคาสินค้าเกษตร การจัดกิจกรรม ส่งเสริมการเกษตร และการจัดรายการความรู้ในทางเกษตรเพื่อเกษตรกร

3) *โทรทัศน์* เป็นสื่อสารมวลชนอีกรูปแบบหนึ่งที่มีความสำคัญในปัจจุบัน การ รับทราบข้อมูลข่าวสารผ่านทางโทรทัศน์ไม่ได้เป็นข้อจำกัด เนื่องจากสามารถรับสัญญาณได้เกือบ ทั่วประเทศ

4) *ภาพยนตร์* เป็นวิธีการที่สามารถกระตุ้นความสนใจ และเปลี่ยนเจตคติของ บุคคลเป้าหมายได้เร็วขึ้น ภาพยนตร์เป็นสื่อที่ช่วยให้ผู้ชมได้เห็นภาพและเสียง เป็นสื่อที่เสนอ ข้อเท็จจริงได้อย่างน่าสนใจ และเข้าใจง่าย ใช้เวลาน้อยและเข้าถึงบุคคลเป้าหมายได้มาก

5) *นิทรรศการ* เป็นการจัดแสดงสิ่งต่าง ๆ หรือการใช้อุปกรณ์เพื่อการถ่ายทอด การเผยแพร่ เพื่อจุดมุ่งหมายการให้ความรู้แก่เกษตรกรหรือผู้ที่สนใจทั่วไป เป็นวิธีการส่งเสริม เพื่อให้ความรู้ เผยแพร่และแสดงผลงานทางด้านวิชาการ

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การส่งเสริมการเกษตร คือ การถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีด้าน การเกษตรโดยนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรไปสู่เกษตรกรหรือบุคคลเป้าหมาย ด้วยวิธีการส่งเสริม

ที่เหมาะสม สำหรับเป็นช่องทางเพื่อให้บุคคลดังกล่าวได้เรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้ในการเกษตร เพื่อพัฒนากระบวนการเกษตรในพื้นที่ของตนเองและผู้อื่น เพื่อความกินดีอยู่ดี มีผลผลิตที่มีคุณภาพ มีรายได้ มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยในการวิจัยครั้งนี้ได้นำแนวคิดดังกล่าวมาใช้ในการหาแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ได้นำมาส่งเสริมการเกษตรในส่วนของวัตถุประสงค์ของการส่งเสริมการเกษตร เช่น เพื่อให้บริการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการและเทคโนโลยีที่จำเป็น เพื่อการพัฒนาและการยกระดับมาตรฐานคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของครอบครัวของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อทำให้เกิดการพัฒนาการเกษตร เพื่อการเพิ่มผลผลิตและประสิทธิภาพการผลิต เป็นต้น รูปแบบของการส่งเสริมการเกษตร เช่น การฝึกอบรมและเยี่ยมเยียน การมีส่วนร่วม เป็นต้น วิธีการของการส่งเสริมการเกษตร เช่น แบบรายบุคคล แบบกลุ่มบุคคล แบบมวลชน เป็นต้น

2. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้

แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับ ความหมาย ประเภท ระดับและการวัด ความรู้ โดยมีสาระสำคัญดังนี้

2.1 ความหมายของความรู้

โกศล ดิษฐ์ธรรม (2546, น. 7) ได้ให้นิยามคำว่า ความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติการอย่างมีประสิทธิภาพ

พรธิดา วิเชียรปัญญา (2547, น. 21) ให้นิยามไว้ว่า ความรู้ (Knowledge) เป็นกระบวนการของการจัดเกลา เลือกใช้ และบูรณาการการใช้สารสนเทศเหล่านั้นจนเกิดเป็น ความรู้ใหม่ (New Knowledge) ความรู้ใหม่จึงเกิดขึ้นจากการผสมผสานความรู้และประสบการณ์เดิมผนวกกับความรู้ใหม่ที่ได้รับ ความรู้ดังกล่าวเป็นสิ่งที่อยู่ภายในบุคคลเป็นความรู้ที่ไม่ปรากฏชัดแจ้ง (tacit knowledge) หากเมื่อความรู้เหล่านั้นได้ถูกถ่ายทอดออกมาในรูปของการเขียนที่เป็นลายลักษณ์อักษร ความรู้นั้นก็จะกลายเป็นความรู้ที่ปรากฏชัดแจ้ง (Explicit knowledge) ความรู้ดังกล่าวจะมีคุณค่าปรากฏเมื่อนำมาใช้ในกระบวนการตัดสินใจ (Decision making)

กิริติ ยศยิ่งยง (2549, น. 4) ให้ความหมายของความรู้คือ ความคิดของคนแต่ละคนที่ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์จนเกิดเป็นความเข้าใจ และนำไปใช้ในการตัดสินใจในสถานการณ์ต่าง ๆ และสรุปผลจนได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2554) ได้ให้นิยาม ความรู้ คือ สิ่งที่ตั้งสมมาจาก การศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะ เช่น ความรู้เรื่องประวัติศาสตร์สิ่งที่ได้รับมาจากการได้ยิน ได้ฟัง การคิด หรือการปฏิบัติ เช่น ความรู้ เรื่องสุขภาพ ความรู้เรื่องนิทานพื้นบ้าน ความเข้าใจหรือสารสนเทศที่ได้รับมาจกประสบการณ์ เช่น ผู้ชายคนนี้แก่แต่ไม่มีความรู้เรื่องผู้หญิง

ภรณ์ ต่างวิวัฒน์ (2554, น. 1-8) อธิบายความหมายของความรู้ว่า ความรู้เป็น สารสนเทศที่ผ่านกระบวนการคิด ชัดเจน เปรียบเทียบ เลือกใช้ เชื่อมโยง และบูรณาการกับความรู้ และประสบการณ์เดิม เกิดการประสมประสานระหว่างสถานการณ์ คำนิยาม ความรู้ในบริบท มีความรู้แจ้งจนเกิดเป็นความเข้าใจ และพัฒนาจนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการสรุปและ ตัดสินใจในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ซึ่งความรู้เหล่านี้เมื่อนำไปใช้จะไม่หมดไป แต่จะงอกเงยยิ่งขึ้น

สมถวิล ผลสอาด (2555, น. 24) ได้สรุปความหมาย ความรู้ ว่า ความรู้นั้นเริ่มต้นจากระดับง่าย ๆ ก่อนแล้วเพิ่มความสามารถในการใช้ความคิดและพัฒนาสติปัญญาเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ โดยแบ่งออกเป็น 5 ชั้น คือ ความรู้ ความเข้าใจ การนำความรู้ไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินผล และความรู้ชั้นสามารถวัดได้โดยเครื่องมือที่ใช้ทดสอบความรู้ แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ แบบอัตนัย และแบบปรนัย

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ความรู้ หมายถึง ความสามารถในการจดจำข้อเท็จจริงสิ่งที่ตั้งสม มาจากการฟัง อ่าน เขียน โดยเริ่มจากระบวนการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ การเรียนรู้ ประสบการณ์ จนเกิดเป็นความเข้าใจ นำไปใช้ในการตัดสินใจ ในสถานการณ์ต่าง ๆ จนบุคคลอื่นยอมรับ

2.2 ประเภทของความรู้

วิจารณ์ พานิช อ้างถึงใน พรธิดา วิเชียรปัญญา (2547, น. 22) ได้แบ่งประเภทของ ความรู้ไว้ดังนี้

2.2.1 **ความรู้โดยนัยหรือความรู้ที่มองเห็นไม่ชัดเจน (Tacit Knowledge)** จัดเป็น ความรู้อย่างไม่เป็นทางการเป็นความรู้ที่ยากในการอธิบาย ซึ่งเป็นทักษะหรือความรู้เฉพาะตัวของ แต่ละบุคคลที่มาจากประสบการณ์ ความชำนาญ ความเชื่อหรือความคิดสร้างสรรค์ในการ ปฏิบัติงาน เช่น การถ่ายทอดความรู้ ความคิด ผ่านการสังเกต การสนทนา การฝึกอบรม วัฒนธรรม องค์การความรู้ประเภทนี้เป็นหัวใจสำคัญที่ทำให้งานประสบความสำเร็จ เนื่องจากความรู้ประเภทนี้ เกิดจากประสบการณ์ และการนำมาเล่าสู่กันฟัง ดังนั้น จึงไม่สามารถจัดให้เป็นระบบหรือหมวดหมู่ ได้ และไม่สามารถเขียนเป็นกฎเกณฑ์หรือตำราได้ แต่สามารถถ่ายทอดและแบ่งปันความรู้โดยการ สังเกตและเลียนแบบ

2.2.2 ความรู้ที่ชัดแจ้งหรือความรู้ที่เป็นทางการ (Explicit Knowledge) เป็น ความรู้ที่มีการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และใช้ร่วมกันในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สิ่งพิมพ์ เอกสาร ขององค์กร ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ เว็บไซต์ อินเทอร์เน็ต ความรู้ประเภทนี้เป็นความรู้ที่แสดงออกมาโดยใช้ระบบสัญลักษณ์ จึงสามารถรวบรวม สื่อสาร และเผยแพร่ได้อย่างสะดวกไม่จำเป็นต้องใช้วิธีการถ่ายทอดแบบมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นเพื่อถ่ายทอดความรู้

2.3 ระดับความรู้

Bloom และคณะ อ้างถึงใน วิกรม อารีราษฎร์ (2547, น. 14) ได้ทำการศึกษาวิจัย และแบ่งพฤติกรรมความรู้ออกเป็น 6 ระดับ โดยเรียงตามลำดับตามความสามารถจากต่ำไปสูงไว้ ดังนี้

2.3.1 ความรู้ หมายถึง ความสามารถในการรู้ลึกหรือการจำได้ แต่ไม่ใช่การใช้ความเข้าใจไปตีความหมายในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งแยกออกเป็น ความรู้เกี่ยวกับเนื้อเรื่องซึ่งเป็นข้อเท็จจริง แนวคิด ทฤษฎี โครงสร้าง หลักการและวิธีดำเนินงาน

2.3.2 ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการจับใจความสำคัญของเรื่องต่าง ๆ ได้ ทั้งในด้านภาษา รหัส สัญลักษณ์ โดยแบ่งเป็น การแปลความ การตีความ และการขยายความ

2.3.3 การนำไปใช้ หมายถึง ความสามารถนำเอาสิ่งที่ได้พบเจอมา เช่น แนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

2.3.4 การวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะส่วนประกอบย่อย ของเรื่องราวต่าง ๆ เพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่าง องค์ประกอบส่วนย่อย และหลักการ หรือทฤษฎี เพื่อให้เข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ

2.3.5 การสังเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการนำเอาส่วนประกอบย่อยมา คัดแปลง สร้างสรรค์ หรือปรับปรุงของเก่า ให้เป็นเรื่องราวเดียวกัน และมีคุณค่ามากขึ้น

2.3.6 การประเมินค่า หมายถึง ความสามารถในการพิจารณา ตัดสินคุณค่าของความคิดอย่างมีหลักเกณฑ์ เป็นการตัดสินใจว่าอะไรดีไม่ดียังไรใช้หลักเกณฑ์เชื่อถือได้โดยอาศัยข้อเท็จจริงภายในและภายนอก

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ระดับของความรู้ แบ่งการแยกระดับความรู้ไว้ 6 ระดับ ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินผล ซึ่งการแยกระดับความรู้ออกมาแต่ละระดับ เป็นส่วนหนึ่งของการทำงานวิจัยที่มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนที่ชัดเจน สามารถตรวจสอบและติดตามผลการวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 การวัดความรู้

ชวาล แพรัตกุล (2526, น. 11) กล่าวว่า วิธีการวัดว่าใครมีความรู้ในเรื่องนั้นหรือไม่สามารถทำได้โดยตั้งคำถามที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง วิธีการ และความรู้รวมยอดของเรื่องรานั้น ๆ ให้ตอบโดยถามแต่เพียงอย่างเดียวหรือครบทั้งสามอย่างก็ได้ จึงอาจกล่าวได้ว่าคนที่มีความรู้คือ ผู้ที่จำเนื้อเรื่องนั้นได้กับสามารถระลึกทั้งสามสิ่งนั้นออกมาได้นั่นเอง

ไพศาล หวังพานิช (2526, น. 69-104) อธิบายว่าการวัดความรู้ เรื่องราวข้อเท็จจริงหรือประสบการณ์ต่าง ๆ หรือเป็นการวัดประสบการณ์เดิมที่บุคคลได้รับคำสอน การบอกกล่าว การฝึกฝนของผู้สอน รวมทั้งจากตำราจากสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ด้วยคำถามวัดความรู้ โดยแบ่งออกเป็น 3 ชนิด ดังนี้

2.4.1 ถามความรู้ในเนื้อเรื่อง เป็นการถามรายละเอียดของเนื้อหา ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ของเรื่องราวทั้งหลายประกอบด้วยคำถามประเภทต่าง ๆ เช่น ศัพท์ นิยาม กฎ และความจริงหรือรายละเอียดของเนื้อหาต่าง ๆ

2.4.2 ถามความรู้ในวิธีดำเนินการ เป็นการถามวิธีปฏิบัติต่าง ๆ แบบแผนประเพณี ขั้นตอนของการปฏิบัติทั้งหลาย เช่น ถามระเบียบแบบแผน ลำดับขั้น และแนวโน้ม การจัดประเภท และหลักเกณฑ์ต่าง ๆ

2.4.3 ถามความรู้รวบยอด เป็นการถามความสามารถในการจดจำข้อสรุป หรือหลักการของเรื่องที่เกิดจากการผสมผสานหาลักษณะร่วม เพื่อรวบรวมและย่อลงมาเป็นหลักหรือหัวใจของเนื้อหานั้น

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ความรู้ส่วนใหญ่มาจากประสบการณ์ (experience) ที่ได้จากการเรียนในชั้นเรียน ตามหลักสูตร หนังสือ ตำราหรือแหล่งความรู้อื่น ๆ ประสบการณ์ ทำให้บุคคลเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ และสามารถแก้ไขปัญหาในชีวิตด้วยมุมมองใหม่ ๆ อันเป็นผลจากสิ่งที่เกิดขึ้นในอดีตแล้วเชื่อมโยงเข้ากับสิ่งที่เกิดขึ้นในปัจจุบันผู้มีประสบการณ์สูงถือว่าเป็นผู้ที่มีคุณค่าอย่างยิ่ง ความรู้เป็นส่วนผสมที่กลมกลืนของคุณค่า ความจริง ความเชื่อ ความสามารถ ประสบการณ์ซึ่งบุคคลอาจได้มาจากหลายช่องทาง โดยเฉพาะการลงมือทำหรือปฏิบัติจริง โดยในการวิจัยครั้งนี้ได้นำแนวคิดดังกล่าวมาใช้ในการหาแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ มากำหนดกรอบแนวคิด และข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์ในตอนที 2 ความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในประเด็น ประเภทของความรู้ เช่น ความรู้โดยนัยหรือความรู้ที่มองเห็นไม่ชัดเจน ความรู้ที่ชัดเจนหรือความรู้ที่เป็นทางการ เป็นต้น ระดับความรู้ เช่น ความรู้ ความเข้าใจ การ

นำไปใช้ การวิเคราะห์ เป็นต้น การวัดความรู้ เช่น ความรู้ในเรื่อง ความรู้ในวิธีดำเนินการ เป็นต้น

3. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับ ความหมาย ประเภท ปัจจัย ที่มีอิทธิพล แนวคิดและวิธีการวัด เกี่ยวกับความคิดเห็น โดยมีสาระสำคัญดังนี้

3.1 ความหมายของความคิดเห็น

บุญเรียง ขจรศิลป์ (2534, น. 78) ให้ความหมายว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกทางวาจาของเจตคติ การที่บุคคลกล่าวว่าเขามีความเชื่อหรือความรู้สึกอย่างไร เป็นการแสดงความคิดเห็นของบุคคล ดังนั้นการวัดความคิดเห็นบุคคลนั้นเป็นสิ่งที่เป็นไปได้

สุโท เจริญสุข (2535, น. 53) ให้ความหมายไว้ว่าความคิดเห็นเป็นสภาพความรู้สึกทางด้านจิตใจที่เกิดจากประสบการณ์และการเรียนรู้ของบุคคลอันเป็นผลให้บุคคลมีความคิดต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะที่ชอบ ไม่ชอบ หรือเฉย ๆ

ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ (2541, น. 94) ที่กล่าวว่าความคิดเห็น คือ การประเมินหรือการตัดสินใจเกี่ยวกับความชอบหรือไม่ชอบในวัตถุ คน หรือเหตุการณ์ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกของคน ๆ หนึ่งเกี่ยวกับบางสิ่งบางอย่าง

พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา ราชบัณฑิตยสถาน (2546, น. 236) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง เป็นข้อพิจารณาเห็นว่าเป็นจริงจากการใช้ปัญญาและความคิดประกอบถึงแม้จะไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไปก็ตาม

จำลอง เงินดี (อ้างถึงในรณยุทธ สมบึงกลาง 2555, น. 5-9) ได้ให้ความหมายไว้ว่าความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะที่ไม่ลึกซึ้งเหมือนทัศนคติ ความคิดเห็นนั้นอาจจะกล่าวได้ว่าเป็นการแสดงออกของทัศนคติก็ได้สังเกตและวัดได้จากคน แต่มีส่วนที่แตกต่างไปจากทัศนคติตรงที่ทัศนคตินั้นเจ้าตัวอาจตระหนักหรือไม่ตระหนักก็ได้

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ความคิดเห็น เป็นกระบวนการการพิจารณา การประเมินความเป็นจริงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จากการใช้สติ ปัญญา ความคิด ทัศนคติ ความเชื่อ อารมณ์ ความรู้สึก ข้อเท็จจริงของแต่ละบุคคล อาจจะเห็นด้วยหรือไม่ก็ได้ ซึ่งไม่สามารถบอกได้ว่าถูกหรือผิด

3.2 ประเภทของความคิดเห็น

Remmer (1954, น. 158-159) จำแนกความคิดเห็น ออกเป็น 2 ประเภท โดยแบ่งจากลักษณะความเห็นแบบสุดโต่งกับความคิดเห็นที่มีลักษณะกลางๆ Remmer อธิบายไว้ดังนี้

3.2.1 ความคิดเห็นเชิงบวกสุด-เชิงลบสุด (extreme opinion) เป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ โดยมีลักษณะความคิดเห็นแบบสุดขั้วสุดโต่ง แบ่งเป็นความคิดเห็นในทิศทางบวกสุด ได้แก่ ความรักจนหลง ความคิดเห็นในทิศทางลบสุด ได้แก่ ความรังเกียจความคิดเห็นนี้รุนแรงเปลี่ยนแปลงยาก

3.2.2 ความคิดเห็นจากความรู้ ความเข้าใจ (cognitive contents) เป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้ ความเข้าใจ ไม่สุดโต่งเกินไป เช่น ความรู้ความเข้าใจในทางที่ดี เช่น ชอบยอมรับ เห็นด้วย ความรู้ ความเข้าใจในทางที่ไม่ดี เช่น ไม่ชอบ ไม่ยอมรับ ไม่เห็นด้วย

Foster (1992, น. 88) กล่าวว่า แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็นเกิดจากมูลเหตุ 2 ประเภท คือ

1) **ประสบการณ์ (Experiences)** เป็นส่วนสำคัญที่ก่อให้เกิดความคิดเห็น ไม่ว่าจะประสบการณ์ในรูปแบบใด ไม่ว่าจะประสบการณ์ทางตรง (Directed experiences) ที่ผู้แสดงความเห็นประสบมาโดยตรง เช่น จากการได้ฟัง การอ่าน การปฏิบัติ หรือจากการได้ยิน ประสบการณ์ทางอ้อม (indirect experiences) เป็นประสบการณ์ที่ผู้แสดงความเห็นไม่ได้สัมผัสมาด้วยตนเอง

2) **ระบบค่านิยมและการตัดสินค่านิยม (Value system and judgment)** เนื่องจากค่านิยมและการตัดสินค่านิยมของในแต่ละสังคมมีความแตกต่างกันทำให้ในแต่ละสังคมอาจจะมีทัศนคติหรือความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแตกต่างกันไปตามค่านิยม และการตัดสินค่านิยม

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ความคิดเห็นเป็นเรื่องของการแสดงออกทั้งในด้านการลบและทางบวก โดยอาศัยการเรียนรู้ เข้าใจ ประสบการณ์ ค่านิยมและการตัดสินใจในเรื่องและสิ่งต่าง ๆ เป็นสำคัญ โดยสื่อผ่านออกมาในรูปของความคิดเห็นในแต่ละระดับ ขึ้นอยู่แต่ละบุคคล

3.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

รัชนี พิทักษ์ญาติ (2546, น. 20) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น สามารถสรุปได้ดังนี้

3.3.1 ปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่

1) **ระดับการศึกษา** การศึกษามีอิทธิพลมากต่อการแสดงออกซึ่งความคิดเห็น เพราะการศึกษาจะทำให้บุคคลนั้น ๆ มีความรู้เรื่องต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น ดังนั้น คนที่มีความรู้มากมักจะมีความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล

2) *ความเชื่อ* หมายถึงความรู้สึกนึกคิดของบุคคลในการยอมรับต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งอาจแตกต่างกันออกไป เช่น ความเชื่อในการนับถือศาสนา เป็นต้น

3) *สถานภาพทางสังคม* หมายถึง สิทธิและหน้าที่ที่มีต่อผู้อื่น และต่อสังคมหรือกลุ่มเป็นส่วนรวม

4) *ประสบการณ์* เป็นสิ่งก่อให้เกิดการเรียนรู้ทำให้มีความรู้ความเข้าใจในหน้าที่และความรับผิดชอบของงาน ซึ่งจะส่งผลต่อความคิดเห็น

3.3.2 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่

1) *การอบรมของครอบครัว* หมายถึง การที่พ่อแม่หรือบุคคลในครอบครัวสั่งสอนโดยตรงหรือทางอ้อม ให้สมาชิกของกลุ่มได้เรียนหรือรับเอาระเบียบวิธีกฎเกณฑ์ ค่านิยมต่าง ๆ ที่กลุ่มนั้นได้กำหนดไว้เป็นระเบียบของความประพฤติและความสัมพันธ์ของสมาชิก ในสังคมนั้น

2) *กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้อง* มีอิทธิพลต่อบุคคลอย่างมากเพราะเมื่อบุคคลอยู่ในกลุ่มใด หรือสังคมใดก็ต้องยอมรับ และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มหรือสังคมนั้นและในที่สุดก็มักจะมีความคิดเห็นคล้ายคลึงไปกับกลุ่มและสังคมนั้นด้วย

3) *สื่อมวลชน* ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลอย่างมากต่อการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นของบุคคล เพราะเป็นสิ่ง que สร้างความคิดทั้งทางด้านบวกและด้านลบ

3.4 วิธีการวัดความคิดเห็น

พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ (2531, น. 3) ได้กล่าวถึงมาตรวัดทัศนคติและความคิดเห็นที่ใช้กันอยู่แพร่หลายมี 4 วิธีคือ

3.4.1 *วิธีของเทอร์สตัน (Thuston's Method)* เป็นวิธีสร้างมาตรวัดออกเป็นปริมาณแล้วเปรียบเทียบตำแหน่งของความคิดเห็นหรือทัศนคติไปในทางเดียวกันและเสมือนว่าเป็น scale ที่มีช่วงห่างเท่ากัน

3.4.2 *วิธีของกัตต์แมน (Guttman's Scale)* เป็นวิธีวัดทัศนคติหรือความคิดเห็นในแนวเดียวกันและสามารถจัดอันดับของทัศนคติสูง-ต่ำ แบบเปรียบเทียบกันและกันได้จากอันดับต่ำสุดถึงสูงสุดได้และแสดงถึงการสะสมของข้อความคิดเห็น

3.4.3 *วิธีจำแนกแบบ เอส ดี สเกล (Semantic Differential Scale: S-D Scale)* เป็นวิธีการวัดทัศนคติหรือความคิดเห็น โดยอาศัยคู่คำคุณศัพท์ที่มีความหมายตรงกันข้าม (Bipolar Adjective) เช่น ดี-เลว, ขยัน-ขี้เกียจ เป็นต้น

3.4.4 วิธีของไลเคิร์ต (Likert's Method) เป็นวิธีสร้างมาตรวัดทัศนคติและความคิดเห็นที่นิยมแพร่หลาย เพราะว่าเป็นวิธีสร้างมาตรวัดที่ง่าย ประหยัดเวลา ผู้ตอบสามารถแสดงทัศนคติในทางชอบหรือไม่ชอบ โดยจัดอันดับความชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งอาจมีคำตอบให้เลือก 5 หรือ 3 คำตอบ และให้คะแนน 5, 4, 3, 2, 1 เป็นต้น

ลิน พันธุ์พินิจ (2544, น. 176 - 177) ได้อธิบายเกี่ยวกับ Arbitrary Weighting Method หรือ ค่ามาตรฐานสำหรับการเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยที่คำนวณได้ ซึ่งเป็นเทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ออกเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยน้อยที่สุด เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยมาก และเห็นด้วยมากที่สุด

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การวิจัยในครั้งนี้ ได้ใช้วิธีการวัดระดับความคิดเห็นด้วยวิธีของไลเคิร์ต (Likert's Method) โดยวิธีการวัดระดับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ แบ่งการกำหนดระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ คือ 5 = เห็นด้วยมากที่สุด 4 = เห็นด้วยมาก 3 = เห็นด้วยปานกลาง 2 = เห็นด้วยน้อย 1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด วัดระดับปัญหา แบ่งการกำหนดระดับปัญหาตามความคิดเห็นไว้เป็น 5 ระดับ คือ 5 = มีปัญหามากที่สุด 4 = มีปัญหามาก 3 = มีปัญหปานกลาง 2 = มีปัญหาน้อย 1 = มีปัญหาน้อยที่สุด โดยในการวิจัยครั้งนี้ได้นำแนวคิดดังกล่าวมาใช้ในการหาแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ มากำหนดกรอบแนวคิด และข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์ในตอนต้น 3 ความคิดเห็นของเกษตรกรในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในประเด็น ประเภทของความคิดเห็น เช่น ความคิดเห็นเชิงบวกสุด-เชิงลบสุด ความคิดเห็นจากความรู้ความเข้าใจ เป็นต้น ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น เช่น ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

4. การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับ แนวคิดเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร หลักเกณฑ์และเงื่อนไข ขั้นตอนและวิธีการประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ปัญหา ข้อเสนอแนะ และผลการดำเนินงานของตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร โดยมีสาระสำคัญดังนี้

4.1 แนวคิดเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

4.1.1 ความเป็นมา ของการขึ้นทะเบียนเกษตรกร เนื่องจากภาครัฐยังไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับเกษตรกรทั้งสถานภาพการผลิต การถือครองที่ดิน สถานที่ตั้งฟาร์ม และประเภทกิจกรรมการเกษตร ทำให้โครงการที่ดำเนินการโดยคณะกรรมการนโยบายและมาตรฐานการช่วยเหลือเกษตรกรเกิดความซ้ำซ้อน มีความไม่เท่าเทียมกัน ในการกระจายทรัพยากรของรัฐ คณะกรรมการนโยบายว่าด้วยการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและทำ บัตรประจำตัวเกษตรกร พ.ศ. 2544 ออกประกาศสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เรื่องกำหนดให้เกษตรกรขึ้นทะเบียน อาศัยพระราชบัญญัติเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ. 2522 และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายในการดำเนินงาน โครงการจัดทำทะเบียนและบัตรประจำตัวเกษตรกร ปี 2545 โดยมีเป้าหมายจัดทำฐานข้อมูลและบัตรประจำตัวเกษตรกรทั่วประเทศจำนวน 5.6 ล้านครัวเรือน มีวัตถุประสงค์เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการประกอบการวางแผนพัฒนาโครงสร้างการผลิต ปรับปรุงคุณภาพสินค้าเกษตร เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการดำเนินการตามโครงการ มาตรการต่าง ๆ ในด้านการตลาด ยกระดับราคาสินค้าเกษตร ลดความผันผวนของรายได้ทางการเกษตร เพิ่มความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกรรวมของเกษตรกรลดการอพยพของแรงงานจากภาคเกษตรเข้าสู่เมือง เพิ่มความมั่นใจในการลงทุน ปรับปรุงผลผลิตของเกษตรกร เนื่องจากไม่ต้องกังวลใจกับความเสี่ยงจากการขาดทุน

การดำเนินโครงการขึ้นทะเบียนเกษตรกรโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีการจัดการจัดทำทะเบียนและบัตรประจำตัวเกษตรกร ปี 2545 มีจำนวนเกษตรกรของขึ้นทะเบียนเกษตรกร 6,088,643 ครัวเรือน และต่อมารัฐบาลมีนโยบายให้จัดทำเป็นบัตรอัจฉริยะ (Smart card) เพียงใบเดียวจึงมีมติให้ขยับขยายการจัดทำบัตรประจำตัวเกษตรกร ทำให้มีผลต่อการจัดทำฐานข้อมูล ต้องชะลอการดำเนินงานออกไป กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้มีการดำเนินการเฉพาะในส่วนการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและการจัดทำฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรเท่านั้น โดยมีการปรับปรุงการขึ้นทะเบียนให้ครบถ้วนเป็นระยะในปี พ.ศ. 2545 -2550

ต่อมาในปีพ.ศ.2555 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำสมุดทะเบียนเกษตรกร เพื่อใช้เป็นหลักฐานการขึ้นทะเบียนเกษตรกรแทนใบรับรองผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกร จำนวน 1.6 ล้าน ครัวเรือน ในพื้นที่ 10 จังหวัดน่านรองและจังหวัดนครราชสีมา ดำเนินการแจกสมุดทะเบียนเกษตรกร จนครบทุกครัวเรือน ในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนธันวาคม 2555 และได้ประชาสัมพันธ์ให้ เกษตรกรทราบว่าสมุดทะเบียนเกษตรกรเป็นเอกสารสำคัญของทางราชการใช้เพื่อการติดต่อ แสดงตนกับหน่วยงานภาครัฐในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรณีที่ต้องการแก้ไขข้อมูลที่ผิดพลาด หรือ ต้องการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน ให้นำสมุดทะเบียนเกษตรกรไปติดต่อที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่เกษตรกรขึ้นทะเบียน (กรมส่งเสริมการเกษตร,2558)

4.1.2 วัตถุประสงค์ ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร (2564, น. 17) จัดทำคู่มือการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ปี 2564 มีวัตถุประสงค์ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในปี 2564 ดังนี้

- 1) เพื่อปรับปรุงฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ให้มีความครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน
- 2) เพื่อจัดเก็บข้อมูลผังแปลงเพาะปลูกของเกษตรกร ให้มีความครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน
- 3) เพื่อนำข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ที่ได้รับการปรับปรุง ตรวจสอบแล้ว มาวิเคราะห์ประมวลผลในภาพรวมของประเทศที่ถูกต้อง สามารถนำไปเผยแพร่ บูรณาการใช้ประโยชน์ได้ทั่วไปทั้งภาครัฐและเอกชน

4.2 หลักเกณฑ์และเงื่อนไข การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร (2564, น. 18-21) จัดทำคู่มือการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ปี 2564 มีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในปี 2564 สรุปได้ดังนี้

4.2.1 ครัวเรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียน จะต้องประกอบการเกษตรเป็นอาชีพหลัก หรืออาชีพรองก็ได้

4.2.2 ครัวเรือนเกษตรกร 1 ครัวเรือน จะมีผู้แทนมาขอขึ้นทะเบียนได้เพียง 1 คน ซึ่งจะต้องเป็นหัวหน้า ครัวเรือนเกษตรกร โดยไม่จำ เป็นต้องเป็นหัวหน้าครัวเรือนตามทะเบียนบ้าน และหากเป็นหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรแล้ว จะไม่สามารถเป็นสมาชิกของครัวเรือนเกษตรกรอื่นได้อีก

4.2.3 กำหนดให้ 1 ทะเบียนบ้าน สามารถขึ้นทะเบียนเกษตรกร ได้เพียง 1 ครัวเรือนเกษตรกรเท่านั้น (ตั้งแต่ตุลาคม 2556 เป็นต้นมา)

4.2.4 กำหนดให้สามีภรรยา สามารถขึ้นทะเบียนเกษตรกร ได้เพียง 1 ครัวเรือน เกษตรเท่านั้น

1) กรณีที่สามีภรรยาอยู่กินทางพฤตินัย ทั้งที่จดทะเบียนสมรสและมีได้จดทะเบียนสมรส แต่สังคมรับรู้โดยเปิดเผยว่าอยู่ร่วมชายคาบ้านเดียวกันฉันท์สามีภรรยาแม้จะมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านคนละหลัง ให้ถือว่าเป็นครอบครัวเดียวกัน

2) กรณีที่สามีภรรยาหย่าขาดจากกัน แต่สังคมรับรู้โดยเปิดเผยว่ายังมีพฤติกรรมกินอยู่ร่วม ชายคาบ้านเดียวกัน ฉันท์สามีภรรยา แม้จะมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านคนละหลัง ให้ถือว่าเป็นครอบครัวเดียวกัน

4.2.5 การขึ้นทะเบียนเกษตรกร รับขึ้นทะเบียนทั้งบุคคลธรรมดา และนิติบุคคล

1) บุคคลธรรมดาซึ่งประกอบการเกษตร หรือเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ในผลผลิต โดยมิผู้แทนมาขอ ขึ้นทะเบียนในนามครัวเรือนได้เพียง 1 คน

2) นิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ในการประกอบการเกษตร โดยมอบหมายบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจ จากผู้มีอำนาจของนิติบุคคลให้เป็นผู้ขอขึ้นทะเบียนในนามนิติบุคคล ทั้งนี้ บุคคลนี้อาจมีครัวเรือนเกษตรที่เป็น บุคคลธรรมดาของตนเองด้วยก็ได้

ทั้งนี้ วัด มัสยิด โรงเรียน ไม่รับขึ้นทะเบียนเป็นนิติบุคคล แต่อนุโลมให้ใช้พื้นที่ของ วัด มัสยิด โรงเรียน มาขึ้นทะเบียนเกษตรกรในนามบุคคลธรรมดาได้

4.2.6 ผู้ขอขึ้นทะเบียนจะต้องบรรลุนิติภาวะตามกฎหมาย และมีสัญชาติไทย

4.2.7 ผู้พิการ ทูพพลภาพ แต่ยังสามารถความสามารถในการประกอบการเกษตรด้วยตนเอง หรือเป็นผู้มี กรรมสิทธิ์ในผลผลิต สามารถรับขึ้นทะเบียนได้

4.2.8 พระ เณร นักบวชในศาสนาอื่น ๆ ที่มีข้อห้าม และหรือไม่เหมาะสมในการประกอบอาชีพการเกษตร ไม่สามารถขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้

4.2.9 บุคคลที่ถูกคุมขังในเรือนจำ ไม่สามารถขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้

4.2.10 สามารถขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้ทั้งในพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์และไม่มีเอกสารสิทธิ์ ดังนี้

1) พื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์

(1) เอกสารสิทธิ์ตามกฎหมายที่ดิน

(2) ที่ดินที่มีหนังสืออนุญาต การใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ

(3) ที่ดินที่มีหนังสือรับรองผู้ทำประโยชน์ในเขตที่ดินของรัฐ

2) พื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ อนุโลมให้เกษตรกรสามารถขึ้นทะเบียนได้ เพื่อให้

ทราบสถานการณ์ การเพาะปลูกของเกษตรกร และประมาณการผลิตที่จะออกสู่ตลาดในช่วงเวลาต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง แต่จะ ต้องมีผู้นำ ชุมชนเป็นผู้รับรองการเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ โดยเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนต้องไม่อ้างกรรมสิทธิ์หรือ ถือครองพื้นที่นั้น ทั้งนี้ให้รวมถึงพื้นที่ในเขตป่าไม้ป่าอุทยานแห่งชาติป่าสงวนแห่งชาติและให้หมายรวมถึงเอกสาร บางประเภทตามภาคผนวก 4 โดยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีหน้าที่รับจดแจ้งข้อมูลจากเกษตรกรเท่านั้น มิได้รับรองการครอบครองพื้นที่การเกษตรใด ๆ ทั้งสิ้น

4.2.11 สามารถขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้ทุกลักษณะการถือครองที่ดิน ดังนี้

1) การถือครองเป็น “ครัวเรือน”

(1) ผู้ขึ้นทะเบียนเป็นเจ้าของเอกสารสิทธิ หรือมีชื่อให้เข้าทำ ประโยชน์ใน พื้นที่ที่ได้รับอนุญาต

(2) ผู้ขึ้นทะเบียนไม่ใช่เจ้าของเอกสารสิทธิ แต่อาศัยอยู่ในครัวเรือนเกษตร เดียวกันกับ เจ้าของเอกสารสิทธิ หรือมีชื่อเข้าทำ ประโยชน์ในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาต

2) การถือครองเป็น “เช่า”

(1) มีสัญญาเช่า ให้ตรวจสอบสัญญาเช่า ชื่อ-สกุล เลขบัตรประจำตัว ประชาชนของผู้ให้เช่า ประเภทเอกสารสิทธิ เลขที่เอกสารสิทธิ สถานที่ตั้งแปลงเนื้อที่ที่เช่า วันที่ สิ้นสุดสัญญาเช่า เป็นต้น กรณีไม่ผล ไม่ยื่นต้นที่มีอายุมากกว่า 3 ปีต้องมีการทำสัญญาเช่าที่ถูกต้อง ตามกฎหมาย และต้องจดทะเบียนการเช่าที่ดิน ต่อหน้าเจ้าพนักงานที่ดิน หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐแห่ง อื่นที่มีอำนาจหน้าที่ในการให้เช่าที่ดิน

(2) ไม่มีสัญญาเช่าให้ตรวจสอบจากผู้เช่าถึงประเภทเอกสารสิทธิเลขที่ เอกสารสิทธิที่ตั้งแปลง เนื้อที่ที่เช่า เกษตรกรผู้เช่าต้องระบุชื่อ-สกุล และเลขประจำ ตัวประชาชน ของผู้ให้เช่า ถ้าไม่สามารถหา ชื่อ-สกุล และเลขประจำ ตัวประชาชนของผู้ให้เช่าได้ ให้มีผู้นำ ชุมชน เป็นผู้รับรองการทำ กิจกรรมการเกษตร เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถตรวจสอบความมีอยู่จริงและสิทธิ การเช่าที่ดินดังกล่าวได้ รวมถึงตรวจสอบความซ้ำซ้อน ว่าเจ้าของที่ดินได้มีการนำ เอกสารสิทธิของ ตนมาแจ้งขึ้นทะเบียนไว้หรือไม่

(3) ผู้ขึ้นทะเบียนที่เข้าทำการเกษตรในพื้นที่ ส.ป.ก. โดยเช่าที่ของผู้อื่น อนุโลมให้เกษตรกร สามารถขึ้นทะเบียนได้เพื่อให้ทราบสถานการณ์การเพาะปลูกของเกษตรกร ประมาณการผลิตที่จะออกสู่ตลาด ในช่วงเวลาต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง

3) การถือครองเป็น “อื่น ๆ”

(1) ผู้ขึ้นทะเบียนไม่ใช่เจ้าของเอกสารสิทธิ และเจ้าของเอกสารสิทธิไม่ได้ อาศัยอยู่ใน ครัวเรือนเกษตรเดียวกันกับผู้ขึ้นทะเบียน - ผู้ขึ้นทะเบียนที่เข้าทำ การเกษตรในพื้นที่ ส. ป.ก. ที่ไม่ใช่เอกสารสิทธิของตนเอง และมีใช้ การเช่า - ผู้ขึ้นทะเบียนที่เข้าทำการเกษตรในพื้นที่ ส. ป.ก. แต่การโอนกรรมสิทธิหรือตกทอดทางมรดก ยังไม่แล้วเสร็จ ทั้งนี้ หากผู้ขึ้นทะเบียนได้รับการ โอนสิทธิให้เข้าทำ ประโยชน์อย่างถูกต้องแล้ว ให้เปลี่ยน การถือครองเป็น “ครัวเรือน”

(2) ผู้ขึ้นทะเบียนที่เข้าทำการเกษตรในพื้นที่ สาธารณประโยชน์ ต้องได้รับความยินยอม จากผู้มีอำนาจหรือมีหน้าที่ดูแลที่ดินแห่งนั้น

4.2.12 การประกอบกิจกรรมการเกษตร ที่กรมส่งเสริมการเกษตรรับขึ้นทะเบียน ประกอบด้วย

1) ปลูกข้าว หรือ พืชไร่

- 2) *ปลูกผัก หรือ ไม้ดอก หรือ ไม้ประดับ หรือ สมุนไพร*
- 3) *ปลูกสวนป่า หรือ ปลูกป่าเศรษฐกิจแบบสวนเฉพาะ*
- 4) *ปลูกไม้ผล หรือ ไม้ยืนต้น แบบสวนเดี่ยว หรือ สวนแซม*
- 5) *ปลูกพืชแบบสวนผสม เกษตรผสมผสาน หรือระบบเกษตรกรรมยั่งยืน ซึ่งอาจมีการเลี้ยงสัตว์ หรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ร่วมด้วย*
- 6) *เพาะเห็ด ทำฟักอก เพาะปลูกพืชในระบบโรงเรือนถาวร*
- 7) *ทำนาเกลือสมุทร*
- 8) *เพาะเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ ทำสารชีวภัณฑ์*

4.3.13 การมอบอำนาจให้บุคคลอื่นมาดำเนินการแทน

- 1) *บุคคลธรรมดา* สามารถมอบอำนาจให้สมาชิกในครัวเรือนเกษตรที่อยู่ในทะเบียนเกษตรกร เดียวกัน เป็นผู้ขอปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรแทนได้แต่หากเป็นเกษตรกรที่ต้องการขึ้นทะเบียนใหม่ ต้องแจ้ง ขึ้นทะเบียนเกษตรกรด้วยตนเองเท่านั้น
- 2) *นิติบุคคล* สามารถมอบอำนาจให้ผู้แทนขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้

4.2.14 เกษตรกรต้องแจ้งข้อมูลและกรอกข้อมูลในแบบคำร้องให้สมบูรณ์ ถูกต้องครบถ้วนตามความเป็นจริง พร้อมลงลายมือชื่อรับรองข้อมูล ในแบบคำร้องด้วย รวมทั้งต้องมีพยานลงลายมือชื่อ ให้ครบถ้วนสมบูรณ์ตามแบบคำร้อง สำหรับสำนักงานเกษตรพื้นที่กรุงเทพมหานคร “กรณีที่เขาของ โฉนดที่ดิน แจ้งขึ้นทะเบียนด้วยตนเอง ไม่ต้องลงนามพยานในแบบคำร้อง”

4.2.15 เกษตรกรที่แจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร จะต้องผ่านการตรวจสอบโดยการ ติดประกาศหรือตรวจสอบพื้นที่จริงตามขั้นตอนการดำเนินงานในบทที่ 3 ก่อน จึงจะถือว่าเป็นเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรโดยสมบูรณ์และสามารถนำข้อมูลไปใช้เข้าร่วมโครงการหรือมาตรการต่าง ๆ ได้ ส่วนสมุดทะเบียนเกษตรกรเป็นเอกสารที่แสดงการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรเท่านั้น

4.2.16 เมื่อมีการนำข้อมูลทะเบียนเกษตรกรไปใช้ประโยชน์ ในการให้ความช่วยเหลือในโครงการหรือ มาตรการต่าง ๆ ผู้ที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของโครงการหรือมาตรการที่จะกำหนดขึ้น

4.2.17 สถานที่ ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

กรมส่งเสริมการเกษตร (2564, น. 21) จัดทำคู่มือการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ปี 2564 กำหนดสถานที่ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในปี 2564 สรุปได้ดังนี้

- 1) *เกษตรกรรายเดิม* แปลงเดิม สามารถแจ้งปรับปรุงได้ที่

- (1) สำนักงานเกษตรอำเภอทุกแห่ง
- (2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อมและร่วมเป็นหน่วยสนับสนุนที่เกษตรกรรมพื้นที่การเกษตรอยู่
- (3) อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)
- (4) กรณีใช้โทรศัพท์มือถือ (Smartphone) เกษตรกรสามารถแจ้งปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรผ่าน Farmbook Application ได้ด้วยตนเอง

2) เกษตรกรรายใหม่ หรือ เกษตรกรรายเดิม แต่เพิ่มแปลงใหม่ ให้ยื่นเอกสารที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลงที่ทำ กิจกรรมการเกษตรอยู่ หากมีแปลงที่ทำกิจกรรมการเกษตรหลายพื้นที่ หลายอำเภอ ให้ยื่นที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลงหลัก (อำเภอที่มีจำนวนแปลงมากที่สุด) กรณีที่ใช้คอมพิวเตอร์แท็บเล็ต (Tablet) ขึ้นทะเบียนเกษตรกร เจ้าหน้าที่สามารถรับขึ้นทะเบียนเกษตรกรรายใหม่ในพื้นที่ พร้อมวาดผังแปลงไปพร้อม ๆ กันในคราวเดียวได้ (เฉพาะพื้นที่ที่มี Internet)

ตารางที่ 2.1 สถานที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

สถานที่ขึ้นและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	เกษตรกรรายเดิมแปลงเดิม	เกษตรกรรายเดิมแต่เพิ่มแปลงใหม่	เกษตรกรรายใหม่
สำนักงานเกษตรอำเภอ	ได้	ได้	ได้
คอมพิวเตอร์แท็บเล็ต (Tablet)	ได้	ได้	ได้
โทรศัพท์มือถือ ผ่าน Farmbook Application	ได้	ไม่ได้	ไม่ได้
อกม.ออกสำรวจ	ได้	ไม่ได้	ไม่ได้

4.2.17 เอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

กรมส่งเสริมการเกษตร (2564, น. 22) จัดทำคู่มือการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ปี 2564 กำหนดสถานที่ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในปี 2564 สรุปได้ดังนี้

- 1) เกษตรกรรายเดิม แปลงเดิม ใช้บัตรประจำตัวประชาชนตัวจริง
- 2) เกษตรกรรายใหม่ หรือ รายเดิมแต่เพิ่มแปลงใหม่ ใช้บัตรประจำตัวประชาชนตัวจริง พร้อมหลักฐานแสดงสิทธิการถือครองที่ดินตัวจริง หรือสำเนาที่มีการรับรองจากเจ้าของที่ดินหรือผู้ครอบครอง

ทั้งนี้สามารถเรียกหลักฐานอื่น ๆ เพิ่มเติมได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

ตารางที่ 2.2 เอกสารที่ใช้ในการประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

เอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	เกษตรกรรายเดิม แปลงเดิม	เกษตรกรรายเดิม แต่เพิ่มแปลงใหม่	เกษตรกรรายใหม่
บัตรประจำตัวประชาชนตัวจริง	ใช่	ใช่	ใช่
หลักฐานการแสดงสิทธิการถือครองที่ดินตัวจริง/ สำเนาที่มีการรับรองจากเจ้าของที่ดินหรือผู้ ครอบครอง/ หนังสือสัญญาเช่าที่ดิน/ หนังสือรับรองการเช่าที่ดินเพื่อการเกษตร โดยไม่ มีเอกสารสิทธิ/ หนังสือรับรองการเช่าที่ดินเพื่อการเกษตรยกเว้น ไม้ผล ไม้ยืนต้น/ หนังสือยินยอมให้ใช้ประโยชน์ ในที่ดิน	-	ใช่	ใช่

4.2.18 กรอบระยะเวลาในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

กรมส่งเสริมการเกษตร (2564, น. 23-24) จัดทำคู่มือการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ปี 2564 กำหนดสถานที่ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในปี 2564 สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 2.3 กรอบระยะเวลาในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ชนิดพืช	กิจกรรม	ช่วงเวลา
ข้าว	1. การปลูก	กรณีเป็นการหว่านข้าวแห้ง ให้นับวันงอกเป็นวันปลูก
	1.1 ทุกจังหวัด ยกเว้นพื้นที่ในข้อ 1.2 และ 1.3	นาปี 1 พฤษภาคม – 31 ตุลาคม นาปรัง 1 พฤศจิกายน – 30 เมษายน
	1.2 กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ชัยนาท (อำเภอ หันคา มโนรมย์ สรรพยา และ อำเภอสรรคบุรี) ตราด นครนายก นครปฐม (อำเภอ บางเลน ดอนตูม	นาปี 1 เมษายน – 31 ตุลาคม นาปรัง 1 พฤศจิกายน 2564 – 31 มีนาคม

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

ชนิดพืช	กิจกรรม	ช่วงเวลา
	พุทธมณฑล และอำเภอนครชัยศรี) นครสวรรค์ นนทบุรีปทุมธานี ปราจีนบุรี พระนครศรีอยุธยา (อำเภอพระนครศรีอยุธยา ทำเรือ นครหลวง บางไทร บางบาล บางปะ หัน ผักไห้ ลาดบัวหลวง เสนา บาง ซ้าย มหาราช และอำเภอ บ้าน แพรก) พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ ลพบุรี (อำเภอเมืองลพบุรีทำวัง บ้าน หมี่ และอำเภอโคกสำโรง) สมุทรปราการ (อำเภอบางบ่อ) สระบุรี สิงห์บุรีสุโขทัย สุพรรณบุรี (อำเภอเมืองสุพรรณบุรี บางปลาม้า สองพี่น้อง และอำเภออู่ทอง) อ่างทอง อุดรดิตถ์ (อำเภอพิชัย) และ อุทัยธานี(อำเภอเมืองอุทัยธานี)	
	1.3 จังหวัดภาคใต้ 9 จังหวัด (ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พังงา พัทลุง ภูเก็ต ยะลา และ สงขลา) และจังหวัดใกล้เคียง 5 จังหวัด (กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี และสมุทรสงคราม)	นาปี 16 มิถุนายน – 28 กุมภาพันธ์ นาปรัง 1 มีนาคม - 15 มิถุนายน
	2. การขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูล	หลังปลูก 15 - 60 วัน
	3. การตรวจสอบข้อมูล/พื้นที่	หลังแจ้งขึ้นทะเบียน – ก่อนเก็บเกี่ยว
	4. การปรับสมุดทะเบียนเกษตรกร	ตลอดปี
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	1. การปลูก	ฤดูต้นฝน 1 มีนาคม – 30 มิถุนายน ฤดูปลายฝน 1 กรกฎาคม – 31 ตุลาคม ฤดูแล้ง 1 พฤศจิกายน – 28 กุมภาพันธ์
	2. การขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูล	หลังปลูก 15 - 60 วัน
	3. การตรวจสอบข้อมูล/พื้นที่	หลังแจ้งขึ้นทะเบียน – ก่อนเก็บเกี่ยว

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

ชนิดพืช	กิจกรรม	ช่วงเวลา
	4. การปรับสมุดทะเบียนเกษตรกร	ตลอดปี
มันสำปะหลัง โรงงาน/ สับปะรด โรงงาน/ อ้อย โรงงาน	1. การปลูก	ตลอดปี
	2. การขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูล	หลังปลูก 15 - 60 วัน
	3. การตรวจสอบข้อมูล/พื้นที่	หลังแจ้งขึ้นทะเบียน - ก่อนเก็บเกี่ยว
	4. การปรับสมุดทะเบียนเกษตรกร	ตลอดปี
ปาล์ม น้ำมัน/ ยางพารา/ กาแฟ ไม้ผล/ไม้ยืนต้น	1. การปลูก	ตลอดปี
	2. การขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูล	หลังปลูกแล้วไม่น้อยกว่า 30 วัน ถ้ายืนต้นอยู่ให้ปรับปรุงทุกปี
	3. การตรวจสอบข้อมูล/พื้นที่	หลังแจ้งขึ้นทะเบียน จนถึง 60 วัน
	4. การปรับสมุดทะเบียนเกษตรกร	ตลอดปี
	1. การปลูก	ตลอดปี
	2. การขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูล	หลังปลูกแล้วไม่น้อยกว่า 30 วัน ถ้ายืนต้นอยู่ให้ปรับปรุงทุกปี
แมลงเศรษฐกิจ	3. การตรวจสอบข้อมูล/พื้นที่	หลังแจ้งขึ้นทะเบียน จนถึง 60 วัน
	4. การปรับสมุดทะเบียนเกษตรกร	ตลอดปี
	1. การเลี้ยง	ตลอดปี
	4. การปรับสมุดทะเบียนเกษตรกร	ตลอดปี

4.3 ขั้นตอนและวิธีการในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

กรมส่งเสริมการเกษตร (2564, น. 25) จัดทำคู่มือการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ปี 2564 มีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในปี 2564 สรุปได้ดังนี้

4.3.1 ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับทราบ

1) ความสำคัญของการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เช่น หากไม่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร เกษตรกรรายนั้น ๆ จะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการตามนโยบายของภาครัฐด้านการเกษตรได้และหาก ไม่ปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรก็อาจจะไม่ได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐเมื่อพื้นที่ทางการเกษตรได้รับ ความเสียหายจากภัยทางธรรมชาติเป็นต้น

2) เกษตรกรต้องแจ้งข้อมูลและกรอกข้อมูลในแบบคำร้องให้สมบูรณ์ ถูกต้อง ครบถ้วน ตามความเป็นจริง พร้อมลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลในแบบคำร้องด้วย รวมทั้งต้องมีพยานลงลายมือชื่อให้ครบถ้วนสมบูรณ์ตามแบบคำร้อง

3) การระบุเนื้อที่ที่เพาะปลูก/เลี้ยง ต้องหักลบเนื้อที่ที่ไม่ได้ปลูก/เลี้ยง ออก เช่น การปลูกข้าว ให้หักเนื้อที่ที่อยู่อาศัย โรงเรือน สระน้ำ ปศุสัตว์ นาหญ้า หรือพืชชนิดอื่นออก

4) เกษตรกรที่แจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร จะต้องผ่านการตรวจสอบโดยการติดประกาศหรือตรวจสอบพื้นที่จริง พร้อมทั้งยืนยันผลการตรวจสอบในระบบทะเบียนเกษตรกรแล้วจึงจะถือว่าเป็นเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรโดยสมบูรณ์และสามารถนำข้อมูลไปใช้เข้าร่วมโครงการหรือมาตรการต่าง ๆ ได้ ส่วนสมุดทะเบียนเกษตรกรเป็นเอกสารที่แสดงรายงานการดำเนินงานกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรเท่านั้น

5) เมื่อมีการนำข้อมูลทะเบียนเกษตรกรไปใช้ประโยชน์ในการให้ความช่วยเหลือในโครงการหรือมาตรการต่าง ๆ ผู้ที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของโครงการหรือมาตรการที่จะกำหนดขึ้น ทั้งนี้ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลจะมีในหลายรูปแบบ ผ่านที่ประชุมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สื่อวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ ไปสเตอร์ ตลอดจนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เป็นต้น

4.3.2 เกษตรกรแจ้งความประสงค์ขอขึ้นทะเบียนใหม่ หรือปรับปรุงข้อมูลทำการเกษตร ตามกรอบระยะเวลา

1) เกษตรกรรายเดิม แปลงเดิม

(1) เกษตรกรนำเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรขึ้นที่สถานที่ ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร โดยแจ้งข้อมูลให้เจ้าหน้าที่ทราบ และดำเนินการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน เจ้าหน้าที่สามารถพิมพ์แบบคำ ร้อง (ทบก.01) ขอปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ให้เกษตรกรกรอกข้อมูลกิจกรรมการเกษตร เพื่อความชัดเจนในการบันทึกข้อมูลเข้าระบบ

(2) การปรับปรุงข้อมูลผ่านตัวแทนอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริม การเกษตร ผู้รับผิดชอบตำบลพิมพ์แบบคำ ร้อง (ทบก.01) ขอปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เพื่อให้ตัวแทน อกม. ทำหน้าที่จัดเก็บข้อมูลตามรายชื่อและแบบพิมพ์ที่ได้รับ โดยขอให้เกษตรกรกรอกข้อมูลให้สมบูรณ์ ถูกต้อง ครบถ้วน ตามความเป็นจริง

(3) การปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร โดยใช้โทรศัพท์มือถือ (Smartphone) เกษตรกร สามารถแจ้งปรับปรุงผ่าน Farmbook Application ได้ด้วยตนเอง

2) เกษตรกรรายเดิม แต่เพิ่มแปลงใหม่ เกษตรกรนำเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ไปที่สถานที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร โดยให้เจ้าหน้าที่พิมพ์แบบคำร้อง (ทบก.01) ซึ่งแสดงข้อมูลเดิมของเกษตรกร เพื่อให้แจ้งข้อมูลของแปลงใหม่เพิ่มเติม และสามารถแจ้งปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรแปลงเดิมให้เป็นปัจจุบันด้วย

3) เกษตรกรรายใหม่ เกษตรกรนำเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ไปที่สถานที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน โดยให้เจ้าหน้าที่พิมพ์แบบคำร้อง (ทบค.01) ให้เกษตรกรกรอกแบบคำร้องให้สมบูรณ์ถูกต้อง ครบถ้วน ตามความเป็นจริง ทั้งนี้เจ้าหน้าที่สามารถเรียกเอกสาร หลักฐานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

4.3.3 การตรวจสอบ

1) วิธีการตรวจสอบ

(1) การตรวจสอบเอกสาร ตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่ใช้ประกอบการขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเช่นหลักฐานแสดงสิทธิการถือครองที่ดินตรวจสอบให้สัมพันธ์กับจำนวนพื้นที่ทำการเกษตร ที่แจ้งขึ้นทะเบียนไว้

(2) ระบบโปรแกรมตรวจสอบความถูกต้อง

ก. ตรวจสอบไม่ให้แจ้งเกินข้อมูลเนื้อที่ตามเอกสารสิทธิ์ตรวจสอบความซ้ำซ้อนของเอกสารสิทธิ์ที่มาขอขึ้นทะเบียน และตรวจสอบกับข้อมูลในแผนที่ภาพถ่ายดาวเทียมตามทะเบียนเกษตรกร

ข. กรมส่งเสริมการเกษตร ร่วมมือกับกรมที่ดิน ดำเนินการเชื่อมโยงฐานข้อมูล ระบบพื้นที่และขอบเขตของเอกสารสิทธิ์ น.ส. 4 ที่กรมที่ดินได้ดำเนินการจัดเก็บไว้ในรูป Digital File จะช่วยให้ เจ้าหน้าที่สามารถตรวจสอบข้อมูลได้ถูกต้องยิ่งขึ้น

ค. ตรวจสอบข้อมูลบุคคล กับ สำนักทะเบียนราษฎร กระทรวงมหาดไทยเพื่อให้ได้ข้อมูลชื่อ สกุล ที่เป็นปัจจุบัน

(3) การตรวจสอบทางสังคม เมื่อระบบโปรแกรมตรวจสอบความถูกต้องแล้ว ให้จัดพิมพ์ข้อมูลไปติดประกาศในหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นเวลา 3 วัน กำหนดให้มีการติดประกาศทุกชนิดพืช ทั้งแปลงเดิมและแปลงใหม่ เพื่อให้เกษตรกรในหมู่บ้าน/ชุมชนนั้นตรวจสอบ โดยเกษตรกรต้องลงนามยืนยันความถูกต้องข้อมูลของตนเอง มิฉะนั้นจะถือว่าไม่ผ่านการตรวจสอบ หรือสามารถคัดค้าน หากข้อมูลของตนเองหรือเกษตรกรรายอื่นไม่ถูกต้อง ทั้งนี้ ขอให้เจ้าหน้าที่เขียนชื่อ-สกุล และหมายเลขโทรศัพท์ของเจ้าหน้าที่หรือสำนักงานเกษตรอำเภอ ที่ทำแบบติดประกาศให้ชัดเจน เพื่อให้เกษตรกรติดต่อหากพบข้อมูลไม่ถูกต้อง หรือมีความประสงค์จะคัดค้าน

(4) การตรวจสอบพื้นที่ให้ดำเนินการทั้งแปลงเดิมและแปลงใหม่เพื่อป้องกันการแจ้งขึ้นทะเบียนซ้ำซ้อน โดยผู้ดำเนินการตรวจสอบใช้เครื่อง GPS ออกเดินสำรวจรอบแปลงพื้นที่จริง เพื่อวัดและจับพิกัดแปลง หรือวาดแปลงด้วยระบบเช่น Geoplot, GISagro, FAARMis Application, QGIS หรือตรวจสอบโดย ภาพถ่ายแปลงปลูกร่วมกับผู้นำชุมชน/ อคม. สำหรับทุกจังหวัด (ยกเว้น สำนักงานเกษตรพื้นที่กรุงเทพมหานคร) และกรณีมีการคัดค้านในการ

(1) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ผู้รับผิดชอบแขวงของกรมส่งเสริมการเกษตร หรือ

(2) อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ตามภารกิจที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร มอบหมาย หรือ

(3) คณะกรรมการตรวจสอบพื้นที่ ระดับแขวง

4.3.4 การจัดทำผังแปลงเกษตรกรรมดิจิทัล การจัดทำผังแปลงเกษตรกรรมดิจิทัล ดำเนินการโดยใช้เครื่อง GPS ออกเดินสำรวจรอบแปลง พื้นที่จริง เพื่อวัดและจับพิกัดแปลง หรือวาดแปลงด้วยระบบ เช่น Geoplot, GISagro, FAARMis Application และ QGIS

4.3.5 การพิมพ์ข้อมูลลงในสมุดทะเบียนเกษตรกร เมื่อติดประกาศหรือตรวจสอบพื้นที่และบันทึกผลลงในระบบว่า “ผ่าน” แล้ว จึงจะถือว่า การขึ้นทะเบียนในแปลงนั้นสมบูรณ์และสามารถจัดพิมพ์ข้อมูลลงในสมุดทะเบียนเกษตรกรได้โดยเกษตรกรต้องนำ สมุดทะเบียนเกษตรกรที่มีอยู่มาติดต่อขอปรับปรุงทะเบียนที่สำนักงานเกษตรอำเภอ

4.3.6 การแก้ไขและยกเลิกทะเบียนเกษตรกร

1) การแก้ไขข้อมูลการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร (กรณีเกษตรกร แจ้งขอแก้ไขข้อมูล) เมื่อตรวจสอบพบข้อมูลที่ผ่านมาการตรวจสอบแล้วมีความคลาดเคลื่อน และต้องการแก้ไข ให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) เกษตรกรผู้ยื่นคำร้อง ต้องเป็นหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร กรณีที่หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร ไม่สามารถมาด้วยตนเอง ให้ทำหนังสือมอบอำนาจให้สมาชิกในครัวเรือนเกษตรกร ดำเนินการแทนได้ (ห้ามมีรอย ชูคลบ จีดฆ่าหรือแก้ไข ในสาระสำคัญ) แนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำร้องและผู้มอบอำนาจ พร้อมรับรองสำเนา และเอกสารอื่น (ถ้ามี)

(2) กรอกแบบคำร้องขอแก้ไขข้อมูล ที่แจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร กรณีเกษตรกรแจ้งขอแก้ไขข้อมูล พร้อมลงชื่อรับรองความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูล

ก. กรณีแก้ไขข้อมูลพื้นฐาน ไม่ต้องให้พยานลงนามในแบบคำร้อง

ข. กรณีแก้ไขการประกอบกิจกรรมการเกษตร ให้พยานลงนามในแบบคำร้องด้วย

(3) เจ้าหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน ของแบบคำร้องและลงชื่อ

(4) กรณีแก้ไขกิจกรรมการเกษตรที่ผ่านการยืนยันในระบบ ทะเบียนเกษตรกรแล้วให้สำนักงานเกษตรอำเภอ แจ้งสำนักงานเกษตรจังหวัดตราบ และพิจารณาตีกลับข้อมูล เพื่อให้สำนักงานเกษตรอำเภอแก้ไข ข้อมูลในระบบทะเบียนเกษตรกรได้โดยอาจแจ้งใน

รูปแบบหนังสือราชการหรือส่งในระบบทะเบียนเกษตรกร ตามแนวทางการดำเนินงานแต่ละจังหวัด ทั้งนี้ หากมีการนำข้อมูลไปประกอบโครงการมาตรการต่าง ๆ แล้ว อาจต้องมีขั้นตอนเพิ่มเติม หรือ ระบุสิทธิ์เกษตรกรต่อไป

(5) สถานที่ยื่นแบบคำร้อง

ก. แจ้งขอแก้ไขข้อมูลพื้นฐาน ได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่แจ้งขึ้นทะเบียนเท่านั้น

ข. แจ้งขอแก้ไขข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบกิจกรรม การเกษตรได้ที่สำนักงานเกษตร อำเภอที่ตั้งแปลง ทั้งนี้การแก้ไขข้อมูลทะเบียนราษฎร ผ่านระบบการเชื่อมโยงข้อมูลบัตรประชาชนกลาง (Linkage Center) กระทรวงมหาดไทย สามารถแก้ไขได้ทุกสำนักงานเกษตรอำเภอ

4.3.7 การปรับปรุงสมาชิกในครัวเรือนเกษตรกร ได้แก่การเปลี่ยนแปลงสถานะการช่วยทำการเกษตร การยกเลิกการเป็นสมาชิกในครัวเรือนเกษตรกร และการเพิ่มสมาชิกในครัวเรือนเกษตรกรให้ดำเนินการ ดังนี้

1) เกษตรกรผู้ยื่นคำร้อง

(1) หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร สามารถปรับปรุงข้อมูลของสมาชิกในครัวเรือนทุกคนได้ กรณีที่หัวหน้าครัวเรือนไม่สามารถมาด้วยตนเอง ให้ทำหน้าที่มอบอำนาจให้สมาชิกในครัวเรือนดำเนินการแทนได้ (ห้ามมีรอยชอล์ก ชีตมาหรือแก้ไข ในสาระสำคัญ) แบบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำร้อง และ ผู้มอบอำนาจ พร้อมรับรองสำเนา และเอกสารอื่น (ถ้ามี)

(2) สมาชิกครัวเรือนเกษตรกร สามารถปรับปรุงข้อมูลการเป็นสมาชิกในครัวเรือนของตนเองได้เท่านั้น

2) กรอกแบบขอปรับปรุงข้อมูลสมาชิกในครัวเรือนเกษตรกร พร้อมลงชื่อรับรองความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูล

3) เจ้าหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน ของแบบคำร้องและลงชื่อ

4) สถานที่ยื่นแบบคำร้อง

(1) แจ้งขอปรับปรุงสมาชิกในครัวเรือนได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่แจ้งขึ้นทะเบียน ทั้งนี้หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรสามารถลบข้อมูลสมาชิกในครัวเรือนด้วยตนเองโดยใช้โทรศัพท์มือถือ(Smartphone) ผ่าน Farmbook Application หากต้องการเพิ่มหรือแก้ไขข้อมูลสมาชิกสามารถแจ้งที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ แจ้งขึ้นทะเบียนเท่านั้น

4.3.8 การเปลี่ยนแปลงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร ให้ดำเนินการ ดังนี้

1) เกษตรกรผู้ยื่นคำร้อง

(1) กรณีหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรเป็นผู้ดำเนินการเอง จะต้องให้สมาชิกในครัวเรือน ที่จะป็นหัวหน้าครัวเรือนแทนลงชื่อในแบบคำร้องด้วย

(2) กรณีสมาชิกในครัวเรือน เป็นผู้ดำเนินการ ให้สมาชิกที่จะป็นหัวหน้าครัวเรือนแทน เป็นผู้ยื่นแบบคำร้อง โดยต้องให้หัวหน้าครัวเรือนเดิมลงชื่อในแบบคำร้องหรือมีหนังสือยินยอมจากหัวหน้าครัวเรือน แนบมาด้วย ยกเว้นกรณีหัวหน้าครัวเรือนเสียชีวิต เจ็บป่วย ร้ายแรงหรือติดเตียง ถูกคุมขังในเรือนจำ ไปต่างประเทศและให้สมาชิกในครัวเรือนมากกว่ากึ่งหนึ่ง ของสมาชิกทั้งหมดลงชื่อในแบบคำร้องด้วยหากมีจำนวนเกินกว่าช่องลงชื่อในแบบคำร้องสามารถทำป็นหนังสือยินยอมจากสมาชิกในครัวเรือนแนบได้หากในครัวเรือน มีสมาชิกเพียงคนเดียว ไม่ต้องมีหนังสือยินยอม

2) กรอกแบบขอเปลี่ยนแปลงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร กรอกเหตุผลในการขอเปลี่ยนแปลงหัวหน้า พร้อมลงชื่อรับรองความถูกต้อง ครอบถ้วนของข้อมูล แล้วให้ผู้นำชุมชนลงชื่อป็นพยานในแบบคำร้อง

3) เจ้าหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้อง ครอบถ้วน ของแบบคำร้องและลงชื่อ

4) สถานที่ยื่นแบบคำร้อง

(1) แจ้งขอเปลี่ยนแปลงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่แจ้ง ขึ้นทะเบียนเท่านั้น

4.3.9 การเปลี่ยนแปลงสถานที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร ให้ดำเนินการ ดังนี้

1) เกษตรกรผู้ยื่นคำร้องต้องป็นหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร กรณีที่หัวหน้าครัวเรือนไม่สามารถมาด้วยตนเองให้ทำหนังสือมอบอำนาจให้สมาชิกในครัวเรือนดำเนินการแทนได้ (ห้ามมีรอยชูดลบ จี๊ดฆ่า หรือแก้ไขในสาระสำคัญ) แนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำร้องและผู้มอบอำนาจ พร้อมรับรองสำเนา และเอกสารอื่น (ถ้ามี)

2) กรอกแบบขอเปลี่ยนแปลงสถานที่ขึ้นทะเบียน พร้อมลงชื่อ รับรองความถูกต้อง ครอบถ้วนของข้อมูล

3) เจ้าหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้อง ครอบถ้วน ของแบบคำร้องและลงชื่อ

4) สถานที่ยื่นแบบคำร้อง

(1) แจ้งขอเปลี่ยนแปลงสถานที่ขึ้นทะเบียนได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอปลายทาง ที่จะย้ายไป

4.3.10 การยกเลิกทะเบียนเกษตรกร เมื่อเกษตรกรเลิกทำการเกษตร หรือไม่ประสงค์ขึ้นทะเบียนเกษตรกรแล้ว ให้ดำเนินการยกเลิกทะเบียนเกษตรกร ดังนี้

1) เกษตรกรผู้ยื่นคำร้องต้องเป็นหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร

(1) กรณีที่หัวหน้าครัวเรือนยังมีชีวิตอยู่ ไม่สามารถมาด้วยตนเอง ให้ทำหนังสือมอบอำนาจ ให้สมาชิกในครัวเรือนดำเนินการแทนได้ (ห้ามมีรอยชุลบ จีดฆ่า หรือแก้ไขในสาระสำคัญ) แนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำร้องและผู้มอบอำนาจ พร้อมรับรองสำเนา และเอกสารอื่น (ถ้ามี)

(2) กรณีที่หัวหน้าครัวเรือนเสียชีวิต เจ็บป่วยร้ายแรงหรือติดเตียง ถูกคุมขัง ในเรือนจำ ไปต่างประเทศ ให้สมาชิกในครัวเรือนเป็นผู้ดำเนินการและให้สมาชิกในครัวเรือนมากกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมดลงชื่อในแบบคำร้องด้วยหากมีจำนวนเกินกว่าช่องลงชื่อในแบบคำร้องสามารถทำเป็นหนังสือยินยอมจากสมาชิกในครัวเรือนแนบได้ (หากในครัวเรือนมีสมาชิกเพียงคนเดียว ไม่ต้องมีหนังสือยินยอม)

2) กรอกแบบคำร้องขอยกเลิกทะเบียนเกษตรกร พร้อมลงชื่อรับรองความถูกต้อง ครอบถ้วนของข้อมูล

3) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบตำบล/แขวงของกรมส่งเสริมการเกษตร ต้องเน้นย้ำเกษตรกรว่าเมื่อยกเลิกการขึ้นทะเบียนเกษตรกรจะไม่สามารถนำข้อมูลทะเบียนเกษตรกรที่ยกเลิกแล้ว คืนได้ หากทำการเกษตรใหม่ จะต้องแจ้งขึ้นทะเบียนใหม่เท่านั้น จากนั้นให้ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของ แบบคำร้องและลงชื่อในช่องเจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้อง 4

4) สถานที่ยื่นแบบคำร้อง

(1) แจ้งขอยกเลิกทะเบียนเกษตรกรได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่แจ้งขึ้นทะเบียน

*** กรณีที่ไม่มีการปรับปรุงกิจกรรมการเกษตร ติดต่อกันเกิน 3 ปี จะถือว่าสิ้นสุดสถานภาพการเป็นเกษตรกร และจะยกเลิกทะเบียนเกษตรกร

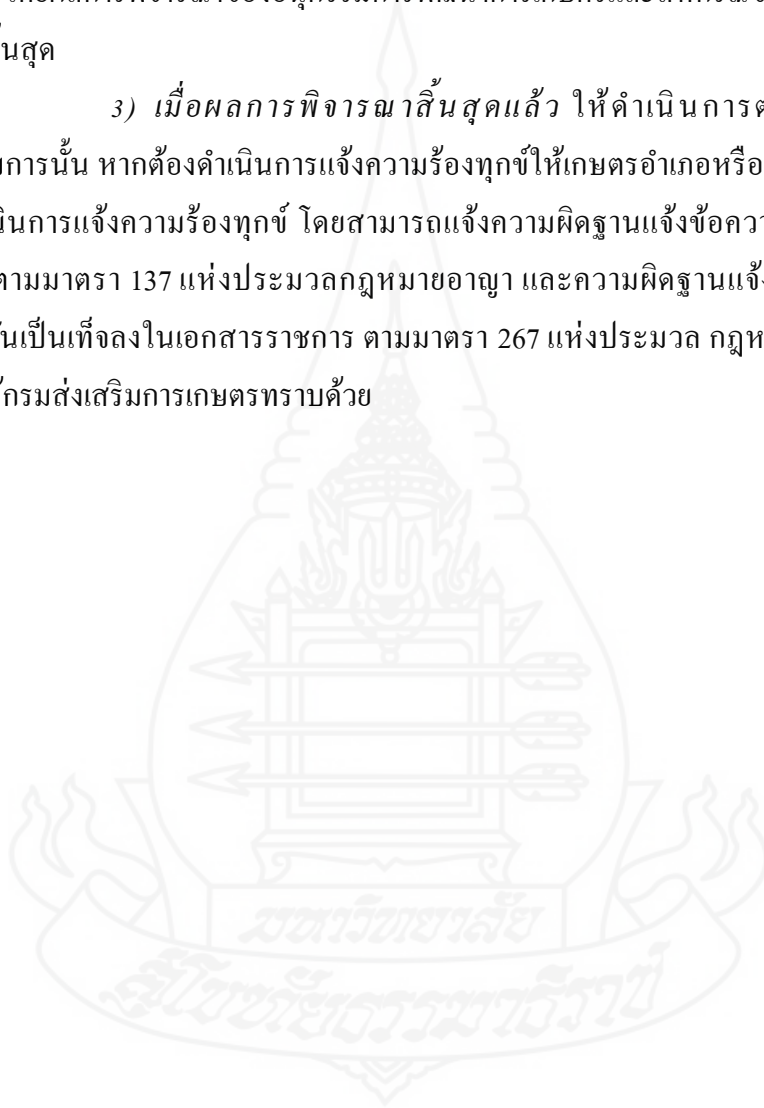
4.3.11 แนวทางปฏิบัติกรณีเกษตรกรแจ้งข้อมูลคลาดเคลื่อน ไม่ตรงกับความเป็นจริง กรณีที่มีข้อร้องเรียน การคัดค้าน หรือตรวจสอบแล้วพบว่า เกษตรกรแจ้งข้อมูลไม่ตรงกับความเป็นจริงให้ดำเนินการ ดังนี้

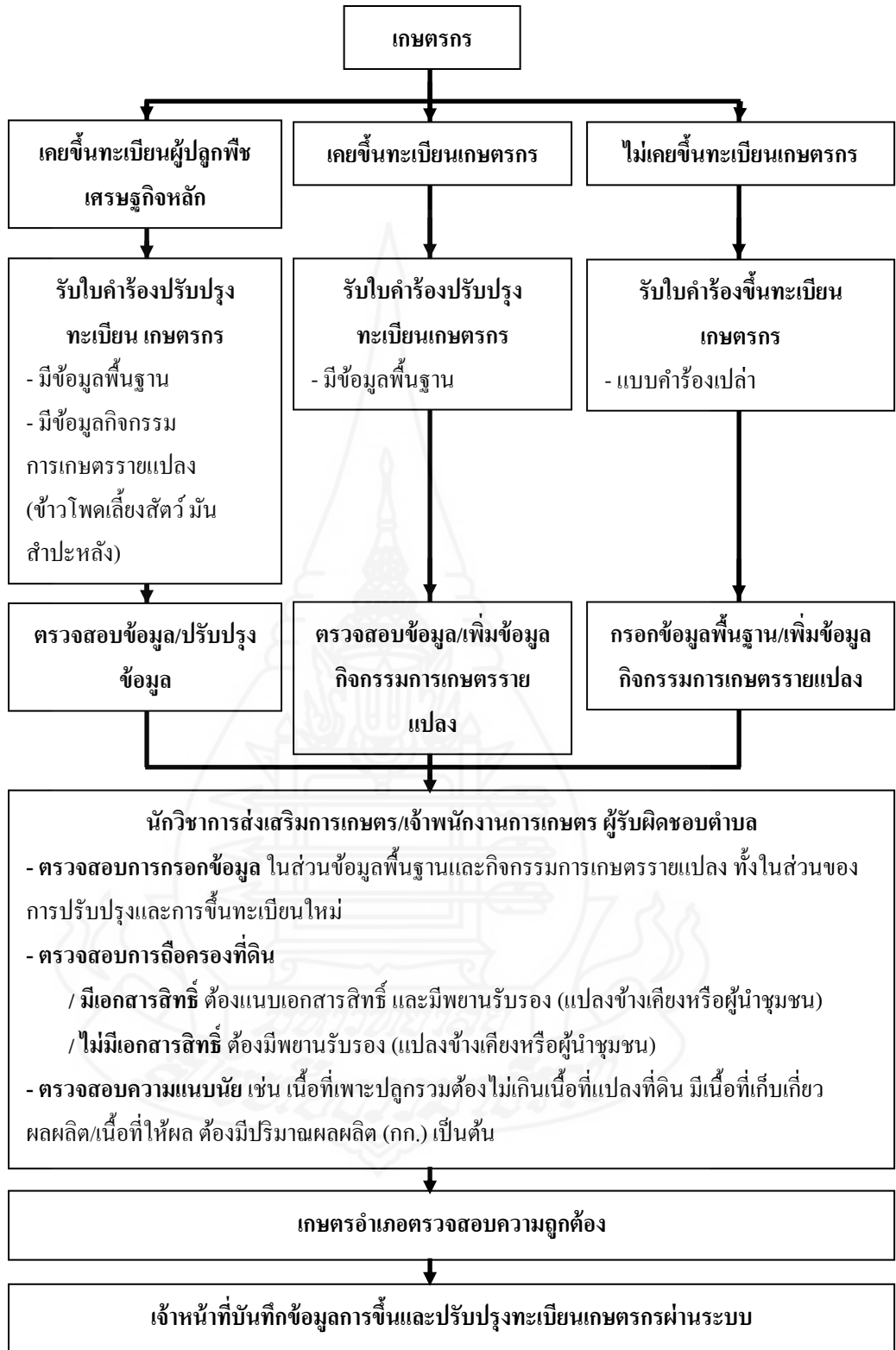
1) แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ระดับหมู่บ้าน หรือ คณะกรรมการตรวจสอบ พื้นที่ระดับแขวง สำหรับสำนักงานเกษตรพื้นที่กรุงเทพมหานคร

2) ให้คณะกรรมการตรวจสอบการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ระดับหมู่บ้าน ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง หากตรวจสอบแล้วพบว่าข้อมูลเป็นเท็จ เกษตรกรสามารถอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการระดับอำเภอ ระดับจังหวัด ตามลำดับ และขอให้ผลการพิจารณาของคณะกรรมการระดับจังหวัดถือเป็นที่สุด โดยคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ในแต่ละระดับ ให้

อำเภอ และจังหวัด เป็นผู้ดำเนินการแต่งตั้งตามความเหมาะสม สำหรับสำนักงานเกษตรพื้นที่ กรุงเทพมหานคร ให้คณะกรรมการตรวจสอบพื้นที่ระดับแขวง ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง หากตรวจสอบแล้วพบว่าข้อมูลเป็นเท็จเกษตรกรสามารถอุทธรณ์สิทธิแก่คณะกรรมการตรวจสอบพื้นที่ระดับเขต และคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของกรุงเทพมหานคร ตามลำดับ โดยผลการพิจารณาของอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของกรุงเทพมหานคร ถือเป็นที่สุด

3) เมื่อผลการพิจารณาสิ้นสุดแล้ว ให้ดำเนินการตามดุลยพินิจของ คณะกรรมการนั้น หากต้องดำเนินการแจ้งความร้องทุกข์ให้เกษตรอำเภอหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้ดำเนินการแจ้งความร้องทุกข์ โดยสามารถแจ้งความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงานตามมาตรา 137 แห่งประมวลกฎหมายอาญา และความผิดฐานแจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารราชการ ตามมาตรา 267 แห่งประมวลกฎหมายอาญา พร้อมทั้ง รายงานให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบด้วย

ภาพที่ 2.1 แผนผังขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานขึ้นและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปี 2556
ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร (2556: 5)

4.3.12 **วิธีการและเอกสารที่ใช้ประกอบ** การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร (2556, น. 7-8) ได้กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการขึ้นทะเบียนเกษตรกรประจำปี พ.ศ. 2556 ไว้ดังนี้

1) ผู้ขอขึ้นทะเบียน แสดงบัตรประจำตัวประชาชน ทะเบียนบ้าน และเอกสาร ประกอบการขึ้นทะเบียนแสดงต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียน

2) ผู้ขอขึ้นทะเบียน ต้องแจ้งข้อมูลตามความเป็นจริง (หากผู้ขอขึ้นทะเบียนมีเจตนากรอกข้อมูลอันเป็นเท็จ มีความผิดฐานแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 137 และ 267) พร้อมกรอกข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ครบถ้วน สมบูรณ์ และต้องลงลายมือชื่อ รับรองข้อมูลของตนเองในแบบคำร้องด้วย

3) การรับรองความถูกต้องของข้อมูลในใบแบบคำร้อง จะต้องมีการลงลายมือชื่อ รับรองข้อมูลในแบบคำร้อง ก่อนยื่นต่อเจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียน ดังนี้

(1) ลงชื่อ เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียน

(2) ลงชื่อ พยาน (เกษตรกรแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชน)

4) ผู้ขอขึ้นทะเบียนยื่นใบคำร้องขอขึ้นทะเบียน หรือขอปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรต่อเจ้าหน้าที่ (เกษตรอำเภอ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร/เจ้าพนักงานการเกษตร หรือ อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ที่ได้รับมอบหมาย พร้อมทั้งเอกสารตัวจริงและสำเนาเอกสาร ดังนี้

(1) บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุง

ทะเบียน (ตัวจริง) ยื่นต่อ เจ้าหน้าที่

(2) ทะเบียนบ้านที่มีรายชื่อบุคคลในครัวเรือน (ตัวจริง) และ

(3) สำเนาหลักฐานแสดงสิทธิการถือครองที่ดิน (รับรองสำเนา)

(กรณีมีเอกสารสิทธิ์)

(4) สำเนาสัญญาเช่าการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในสิทธิการถือครอง

ที่ดินของบุคคลอื่น (รับรองสำเนา) (กรณีเช่า)

(5) หนังสือมอบอำนาจ กรณีมีตัวแทนมาขอขึ้นทะเบียนหรือ

ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรแทน (กรณีมอบอำนาจให้บุคคลอื่นมาแทน)

(6) อื่น ๆ (ถ้ามี)

เจ้าหน้าที่ คินเอกสาร 4.1 และ 4.2 แก่เกษตรกรเมื่อตรวจสอบเรียบร้อยแล้วและเก็บสำเนา 4.3, 4.4, 4.5

4.4 ประโยชน์ที่จะได้รับในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2552, น. 1-2) ได้ระบุว่าระบบทะเบียนเกษตรกรเป็นการจัดเก็บฐานข้อมูลเกษตรกรทั่วประเทศ เพื่อใช้ในการดำเนินการตามโครงการมาตรการต่าง ๆ ของภาครัฐและศูนย์สารสนเทศกรมส่งเสริมการเกษตร (2556, น. 5) ได้ระบุว่าดำเนินการจัดทำสมุดทะเบียนเกษตรกรขึ้น โดยใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูลหลักของกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อให้เกษตรกรมีข้อมูลเป็นของตนเอง ซึ่งข้อมูลในสมุดทะเบียนเกษตรกรสามารถนำมาใช้ประโยชน์ดังนี้

4.4.1 ประโยชน์ต่อภาครัฐ

1) เป็นฐานข้อมูลประกอบการพิจารณาในการดำเนินงาน ตามนโยบาย และมาตรการต่าง ๆ ของภาครัฐ ในการบริหารจัดการด้านการผลิต การตลาด การส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ปัจจัยการผลิตลดต้นทุนการจำแนกเกษตรกรตามกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกรตามนโยบายภาครัฐ

2) เป็นฐานข้อมูลในการวางแผน โครงการ/กิจกรรมการส่งเสริมการและพัฒนาเกษตรในมิติต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง แม่นยำและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

3) เป็นฐานข้อมูลในการติดตามและประเมินผล การดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรมของภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) เป็นฐานการติดตามสถานการณ์ การผลิตพืชที่เป็นปัจจุบันเนื่องจากการขึ้นทะเบียนพืช (ทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืช) อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น จะมีข้อมูลการปลูกพืชที่เป็นปัจจุบันทุกช่วงฤดูกาลเพาะปลูก ใช้เป็นข้อมูลติดตามการผลิตพืชที่เป็นปัจจุบันของเกษตรกรรายนั้น ๆ และในภาพรวมในระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด

5) เป็นฐานข้อมูลเพื่อรองรับการพัฒนาภาคการเกษตร ของประเทศ โดยเฉพาะการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asean Economic Community :AEC)

4.4.2 ประโยชน์ต่อเกษตรกร

1) เกษตรกรสามารถนำไปใช้ในการวางแผน ประกอบกิจกรรมการเกษตร

2) อำนวยความสะดวกแก่เกษตรกร ในการช่วยบันทึกข้อมูลกิจกรรมทางการเกษตร เพื่อนำไปแสดงตนต่อหน่วยงานภาครัฐ หากมีการตรวจสอบยืนยันข้อมูลการผลิต ของเกษตรกรตามช่วงเวลาต่าง ๆ เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมภาครัฐ

3) ใช้เป็นข้อมูลในการเข้าร่วมโครงการ ตามนโยบายของภาครัฐ กรณีการได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติด้านการเกษตร เกษตรกรทราบถึงข้อมูลความเสียหายที่เคยได้รับ

การช่วยเหลือจากภาครัฐในแต่ละปีว่าเกิดภัยพิบัติอะไรบ้าง มีพืชและพื้นที่ที่ได้รับความเสียหายเท่าใด วงเงินที่ได้รับความช่วยเหลือจำนวนเท่าใด

4) ข้อมูลด้านการเกษตรรายครัวเรือนเกษตรกร มีความเป็นเอกภาพ หน่วยงานใดก็ตามที่ไปเก็บข้อมูลระดับรายครัวเรือนของเกษตรกรจะได้ข้อมูลเดียวกันจากสมุดทะเบียนเกษตรกร เกษตรกรไม่ต้องใช้ตัวเลขที่คิดว่าปลุกอะไร เท่าไรมาให้ข้อมูล ใช้ข้อมูลจากสมุดทะเบียนเกษตรกรมาเป็นข้อมูลให้กับทุกหน่วยงานที่มาเก็บข้อมูลจากเกษตรกร

5) การจ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกร ที่ได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติด้านการเกษตรมีประสิทธิภาพในการดำเนินการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรเป็นรายแปลงจะมีข้อมูลพื้นที่ปลูกเทียบกับข้อมูลความเสียหาย ทำให้การขอรับความช่วยเหลือของเกษตรกรจะมีพื้นที่ความเสียหายไม่เกินพื้นที่ปลูก ทำให้วงเงินที่ให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรมีความถูกต้องตรงกับข้อเท็จจริง ผลทำให้จ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกรมีประสิทธิภาพ

กรมส่งเสริมการเกษตร (2564, น. 17) กล่าวไว้ว่า เมื่อเกษตรกรแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรแล้วจะนำข้อมูลที่ผ่านการตรวจสอบและประมวลผลมาจัดพิมพ์ลงในสมุดทะเบียนเกษตรกรเพื่อยืนยันตัวตนเกษตรกร และใช้ประกอบในการเข้าร่วมโครงการหรือมาตรการต่าง ๆ ของภาครัฐ ดังนั้น การแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเป็นประจำทุกปี ข้อมูลจะมีความครบถ้วน เป็นปัจจุบันทำให้เกิดประโยชน์ต่อเกษตรกรเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากทำให้ภาครัฐสามารถวางแผนการผลิตการตลาดส่งเสริมสนับสนุนเกษตรกรได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและจัดทำโครงการมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกรได้อีกด้วย ดังจะเห็นได้จากการที่หน่วยงานภาครัฐเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรไปใช้เป็นข้อมูลประกอบโครงการและมาตรการเพื่อให้การสนับสนุนและช่วยเหลือเกษตรกรเป็นจำนวนมาก เช่น

- 1) การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านพืช
- 2) โครงการประกันภัยพืชผล
- 3) โครงการสนับสนุนต้นทุนการผลิตให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี
- 4) โครงการช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพข้าว
- 5) โครงการประกันรายได้พืชเศรษฐกิจ (ข้าว ปาล์มน้ำมัน มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์)
- 6) โครงการส่งเสริมปลูกพืชหลากหลายฤดูนาปรัง

ดังนั้น ในปี 2564 กรมส่งเสริมการเกษตรจึงได้กำหนดแนวทางในการดำเนินงานขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เน้นหนักในการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรทราบและติดตามเกษตรกรให้แจ้งข้อมูลการเกษตรอย่างถูกต้องรวดเร็วครบถ้วนเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์

ข้อมูลด้านการเกษตรพร้อมทั้งประมวลผลข้อมูล และจัดเก็บข้อมูลให้มีความปลอดภัยจากภัยคุกคามภายนอก พร้อมทั้งจัดทำสารสนเทศด้านการเกษตรในภาพรวมของประเทศที่ถูกต้องสามารถนำไปเผยแพร่บูรณาการใช้ประโยชน์ได้ทั่วไปทั้งภาครัฐและเอกชนซึ่งจะทำให้เกษตรกรได้รับประโยชน์อย่างสูงสุดและสนับสนุนข้อมูลกับหน่วยงานภาครัฐโดยเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรไปใช้เป็นข้อมูลประกอบ โครงการและมาตรการต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ

4.5 การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

เนื่องจากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของกลไกรัฐในการรวบรวมจัดเก็บข้อมูลของเกษตรกรให้เป็นปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องย่อมเป็นปัจจัยสำคัญอีกอันหนึ่งซึ่งทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลของเกษตรกร โดยตรงจึงถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลเกษตรกรเช่นกัน กรมส่งเสริมการเกษตร (2556, น. 1-2) ได้กล่าวถึงบทบาทของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนเกษตรกรไว้ดังนี้

ความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรนับเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่สามารถทำให้ขึ้นทะเบียน เกษตรกรและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมีความถูกต้องสมบูรณ์ โดยเจ้าหน้าที่จะให้คำแนะนำ และตอบข้อสงสัยให้แก่เกษตรกรที่มาขึ้นทะเบียน ทำให้เกษตรกรตอบคำถามได้ถูกต้องครบถ้วน ตรงกับความ เป็นจริง ดังนั้นการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรจำแนกกิจกรรมการเกษตรเป็น รายแปลงจำเป็นต้องกำหนดบทบาทหน้าที่รับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ในระดับต่าง ๆ ให้ชัดเจน ซึ่ง กำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละหน่วยงาน ดังนี้

4.5.1 กรมส่งเสริมการเกษตร

- 1) จัดตั้งคณะทำงาน ในการติดตามและกำกับดูแลการดำเนินงานในภาพรวม ให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้
- 2) อนุมัติและเห็นชอบ หลักการในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรจำแนกกิจกรรมการเกษตรเป็นรายแปลง
- 3) สนับสนุนงบประมาณการดำเนินงาน

4.5.2 ศูนย์สารสนเทศ

- 1) จัดเวทีเพื่อระดมความคิดเห็น ในการปรับปรุงฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร จำแนกกิจกรรมการเกษตรรายแปลง

2) กำหนดแผน ขั้นตอน/วิธีการดำเนินงาน/กระบวนการงาน ตลอดจนงบประมาณ ในการดำเนินการ รวมทั้งกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานทั้งในเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ

3) พัฒนาเครื่องมือ ในการปฏิบัติงาน

(1) ปรับปรุงแบบคำร้อง ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงการขึ้นทะเบียนเกษตรกรจำแนกกิจกรรมการเกษตรรายแปลง (แบบ ทบก.)

(2) พัฒนาระบบโปรแกรมฯ การบันทึกประมวลผลข้อมูล ตลอดจนการออกแบบรายงาน (Report) เพื่อการตรวจสอบและใช้ประโยชน์ข้อมูล

(3) จัดทำคู่มือการดำเนินงาน ทั้งในส่วนของคู่มือการขึ้นทะเบียน และคู่มือการใช้งานระบบ โปรแกรมฯ

4) ชี้แจง ขั้นตอน/วิธีการ ในแก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในทุกระดับ และประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรและเจ้าหน้าที่รับรู้ถึงความสำคัญของการขึ้นและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ

5) กำกับ/ดูแล ให้คำปรึกษา แก่เจ้าหน้าที่ในระดับต่าง ๆ ทั้งเรื่องหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียน การกรอกข้อมูลในแบบคำร้อง ทบก. การบันทึกข้อมูลผ่านระบบ โปรแกรม และการนำไปใช้ประโยชน์

6) รายงานผลการดำเนินงาน เสนอผู้บริหารให้รับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงาน

7) อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

4.5.3 สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขต

1) จัดตั้งคณะทำงานในการติดตามและกำกับดูแลการดำเนินงานในภาพรวมระดับเขตให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้

2) ประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรจำแนกกิจกรรมการเกษตรเป็นรายแปลง

3) รายงานผลการดำเนินงาน เสนอผู้บริหารให้รับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานในระดับภาพรวมของเขตที่รับผิดชอบ

4) อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

4.5.4 สำนักงานเกษตรจังหวัด

1) จัดตั้งคณะทำงานในการติดตามและกำกับดูแลการดำเนินงานในระดับจังหวัดให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้

2) **ชี้แจง** ขั้นตอน/วิธีการ หลักเกณฑ์ ในแก่เจ้าหน้าที่ระดับอำเภอที่เกี่ยวข้อง
ในทุกระดับ

3) **บริหารจัดการ** การดำเนินงานการดำเนินงาน ในระดับจังหวัด และวางแผน
การดำเนินงานให้เป็นไปตามกรอบเวลาที่กำหนด

4) **กำกับ/ดูแล** ให้คำปรึกษา แก่เจ้าหน้าที่ในระดับอำเภอ ทั้งเรื่องหลักเกณฑ์
การขึ้นทะเบียน การกรอกข้อมูลในแบบคำร้อง ทบท. การบันทึกข้อมูลผ่านระบบโปรแกรม และ
การนำไปใช้ประโยชน์

5) **ประชาสัมพันธ์** การขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรประจำปี
กิจกรรมการเกษตรเป็นรายแปลง

6) **รายงานผลการดำเนินงาน** เสนอผู้บริหารให้รับทราบความก้าวหน้าการ
ดำเนินงานในระดับภาพรวมระดับจังหวัด เสนอสำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่
รับผิดชอบ และกรมฯ

7) **อื่น ๆ** ตามที่ได้รับมอบหมาย

4.5.5 สำนักงานเกษตรอำเภอ

1) **ประชาสัมพันธ์** การขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรประจำปี
กิจกรรมการเกษตรเป็นรายแปลง

2) **จัดทำแผนปฏิบัติงาน**

3) **ควบคุม** กำกับกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ในระดับพื้นที่

4) **รับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน**เกษตรกรประจำปีกิจกรรมการเกษตร
เป็นรายแปลง

5) **ตรวจสอบ** หมายเหตุของข้อมูล ในประเด็น

(1) **ความครบถ้วน** เจ้าหน้าที่จะต้องตรวจสอบข้อมูลให้ครบทุกช่องและ
ทุกข้อคำถามที่เกษตรกรตอบทุกข้อ โดยเฉพาะช่องสี่เหลี่ยมที่กำหนดให้ใส่เลขรหัสเจ้าหน้าที่ผู้รับ
ขึ้นทะเบียนต้องกรอกให้ครบถ้วนและถูกต้องในภาคสนาม

(2) **ความชัดเจน** เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนของข้อมูล เจ้าหน้าที่จะต้อง
เขียนข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ชัดเจนหลีกเลี่ยงการเขียนตัวเลขที่สื่อความหมายแตกต่างกันได้ เช่น

ระหว่างเลข 1 และ 7 3 และ 8 6 และ 0 9 และ 4

(3) **ความถูกต้อง** การตรวจสอบความถูกต้องสอดคล้องของข้อมูลเป็นส่วน
ที่สำคัญ เจ้าหน้าที่จะต้องดูความแม่นยำในแต่ละข้อถามว่ามีความเป็นไปได้มากน้อย เพียงใด

6) **บันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบ**

7) รายงานผลการดำเนินงาน เสนอผู้บริหารให้รับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานในระดับระดับอำเภอ เสนอสำนักงานเกษตรจังหวัด

8) อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

4.6 ปัญหาในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

นฤมล พุกพิกุล (2556, น. 95) พบว่า การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร พบปัญหา และมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

4.6.1 ปัญหา ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรมีปัญหาในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรโดยมีปัญหามากที่สุดในประเด็นแบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรและมีปัญหาน้อยที่สุดในประเด็นความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

4.6.2 ข้อเสนอแนะ

1) การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเกษตรกร ร้อยละ 14.7 เสนอแนะว่า เกษตรกรน่าจะได้รับประโยชน์/สิทธิพิเศษ อื่น ๆ เพิ่มมากขึ้นจากการขึ้น/ปรับปรุงทะเบียนฯ และเกษตรกรร้อยละ 8.7 เสนอแนะว่าควรใช้การขึ้นทะเบียนเกษตรกรเป็นฐานข้อมูลอื่น เช่น การขึ้นทะเบียนปลูกพืชเศรษฐกิจจะได้มาขึ้น/ปรับปรุงทะเบียนฯ ครั้งเดียว

2) การประชาสัมพันธ์เกษตรกร ร้อยละ 6.0 เสนอแนะว่า ควรใช้ช่องทางประชาสัมพันธ์ที่แพร่หลาย เช่น สื่อโทรทัศน์ และเกษตรกรร้อยละ 8.7 เสนอแนะว่าควรเพิ่มความถี่และปริมาณของสื่อที่ใช้

3) การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เกษตรกรร้อยละ 10.9 เสนอแนะว่า ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้มารับขึ้นทะเบียนฯ เพื่อเพิ่มความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน

4) แบบคำร้องขอขึ้นและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรเกษตรกร ร้อยละ 16.9 เสนอแนะว่าควรขยายขนาดตัวอักษรในแบบคำร้องและช่องกรอกข้อมูลจะได้ง่ายต่อการอ่านและกรอกข้อมูล

5) ความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เกษตรกร ร้อยละ 4.9 เสนอแนะว่า เกษตรกรบางรายยังไม่รู้ไม่เข้าใจ เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนฯ ที่ถูกต้อง เจ้าหน้าที่ควรเผยแพร่ให้ความรู้ตามหมู่บ้าน ในกลุ่มย่อย ๆ จะได้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น

สำนักงานเกษตรจังหวัดนครราชสีมา (2552, น. 5-7) ได้สรุปผลการดำเนินงานโครงการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ปี 2552/2553 จังหวัดนครราชสีมา ไว้ว่า กรมส่งเสริมการเกษตรให้เร่งดำเนินการรับขึ้นทะเบียนและทำประชาคมเกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการขึ้นทะเบียนเกษตรกร มีการทำประชาสัมพันธ์ถึงผลประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับจากการขึ้นทะเบียน

ทำให้เกษตรกรมาขอรับการขึ้นทะเบียนเพิ่มขึ้น และขอเพิ่มจำนวนครัวเรือนทำการเกษตร แนวทางแก้ปัญหา ให้เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอ เน้นตรวจสอบข้อมูลให้มากขึ้น และเจ้าหน้าที่สำรวจข้อมูลหมดสัญญาจ้าง ทำให้การดำเนินงานในบางอำเภอ ยังไม่แล้วเสร็จ แนวทางแก้ปัญหา มอบหมายให้อำเภอรับผิดชอบงานในส่วนที่เหลือ เร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยด่วน

สำนักงานเกษตรจังหวัดนครราชสีมา (2553, น. 3) ได้สรุปผลการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) เรื่องความพึงพอใจผู้ขอรับบริการจาก หน่วยงานในสังกัดสำนักงานเกษตรจังหวัดนครราชสีมา พบว่า มีเกษตรกรที่มาขอขึ้นทะเบียนเกษตรกร จังหวัดนครราชสีมา ปี 2554 ทั้ง 32 อำเภอ จำนวน 253,992 ราย เกษตรกรร้อยละ 75.89 มีความพึงพอใจในการให้บริการรับขึ้นทะเบียนเกษตรกรของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอ และเกษตรกรร้อยละ 95.75 แจ้งขึ้นทะเบียนใน โครงการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรปี 2552 เพื่อจะเข้าร่วมโครงการประกันรายได้และขอรับการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติและ ข้อเสนอแนะให้เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ชี้แจงหลักเกณฑ์การเข้าร่วมโครงการของรัฐให้เกษตรกรเข้าใจมากยิ่งขึ้น

สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง (2556)

- 1) ปัญหาการสวมสิทธิ์ของเกษตรกร การขายสิทธิการเข้าร่วมโครงการให้ผู้อื่น
- 2) การแจ้งข้อมูลเนื้อที่เพาะปลูก หรือผลผลิตเกินจากที่เพาะปลูกจริง
- 3) ปัญหาเกษตรกรรายใหม่ปลูกข้าวในที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมโครงการได้
- 4) ปัญหาในการเตรียมเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนของเกษตรกร ไม่ครบถ้วน ตามหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียน

4.7 ผลการดำเนินงานในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ปี 2564

สรุปจัดทำระบบรายงานผลการดำเนินงานขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พบว่า มีจำนวนเกษตรกรที่มีการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรบันทึกลงในระบบฐานข้อมูลตัดยอด ณ วันที่ 24 เมษายน 2565 รวมจำนวน 1,427 ครัวเรือน ดังตารางที่ 2.4

ตารางที่ 2.4 ผลการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัด เชียงใหม่

ลำดับ	หมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือนเกษตรกร
1	หมู่ที่ 1	168
2	หมู่ที่ 2	107
3	หมู่ที่ 3	159
4	หมู่ที่ 4	288
5	หมู่ที่ 5	126
6	หมู่ที่ 6	159
7	หมู่ที่ 7	91
8	หมู่ที่ 8	102
9	หมู่ที่ 9	124
10	หมู่ที่ 10	142
รวมทั้งตำบล		1,466

ที่มา: ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร farmer.doae.go.th ณ วันที่ 1 กันยายน 2565

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร สามารถนำมากำหนดประเด็นในการวิจัยในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับ ความเป็นมา วัตถุประสงค์ หลักเกณฑ์และเงื่อนไข สถานที่ขึ้นทะเบียน เอกสารประกอบ กรอบระยะเวลา ขั้นตอนและวิธีการ วิธีการและเอกสารที่ใช้ประกอบ ประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ปัญหาและผลการดำเนินงานของตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร โดยในการวิจัยครั้งนี้ได้นำแนวคิดดังกล่าวมาใช้ในการหาแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ มากำหนดกรอบแนวคิด และข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์ในตอนที่ 2 ความรู้ ตอนที่ 3 ความคิดเห็น ตอนที่ 4 ปัญหา และตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะ ในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในประเด็น หลักเกณฑ์และเงื่อนไข ขั้นตอนและวิธีการ ประโยชน์ที่ได้รับ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เป็นต้น

5. บริบทของตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่

บริบทของตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญ การเมืองการปกครอง ประชากร สภาพทางสังคม ระบบบริการพื้นฐาน ระบบเศรษฐกิจ เศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรธรรมชาติ ปัญหาของสิ่งแวดล้อม โดยมีสาระสำคัญดังนี้ (ระบบสารสนเทศเทศบาลตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่ สืบค้นเมื่อ 26 มีนาคม 2565)

5.1 สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญ

5.1.1 ด้านกายภาพ

1) ที่ตั้ง ตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่ อยู่ห่างจากตัวอำเภอสอด 17 กิโลเมตร อยู่ห่างจากตัวจังหวัดเชียงใหม่ 105 กิโลเมตร มีเนื้อที่ 104.8 ตารางกิโลเมตรหรือคิดเป็นพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 65,500 ไร่

2) อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ ติดต่อกับเขตตำบลท่าข้าม อำเภอสอด และตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง

ทิศใต้ ติดต่อกับเขตตำบลบ้านแอ่น และตำบลบงตัน อำเภอดอยเต่า

ทิศตะวันออก ติดต่อกับเขตอำเภอฝาง จังหวัดลำพูน

ทิศตะวันตก ติดต่อกับเขตตำบลฮอดและตำบลหางดง อำเภอสอด

3) ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิประเทศของตำบลบ้านตาล ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นภูเขาและที่ลาดเชิงเขา โดยพื้นที่ด้านตะวันออกของตำบลเป็นภูเขาสูง มีระดับความสูง 500-1,200 เมตร จากระดับน้ำทะเล สภาพพื้นที่ลาดเทจากทิศตะวันออกไปยังทิศตะวันตก โดยมีภูเขาที่สำคัญ คือ ดอยผีเสื้อ ดอยสันคมพริ้ว ดอยมะหินฝางเงิน ดอยแหลมแม่เป็น ดอยแหลมแม่อาวน และเป็นต้นกำเนิดของลำน้ำต่าง ๆ เช่น น้ำแม่ตาล ห้วยแม่เป็นในตำบลคือ ตำบลบ้านตาล มีลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่ราบเชิงเขาและที่ราบลุ่มบริเวณลำน้ำปิง พื้นที่อยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 200 – 500 เมตร

4) ลักษณะภูมิอากาศ ภูมิอากาศในพื้นที่แบ่งเป็น ๓ ฤดู จะมีฝนชุกช่วงฤดูฝน ปริมาณร้อยละ ๗๐

(1) ฤดูฝน ระหว่างเดือนพฤษภาคม – ตุลาคม

(2) ฤดูหนาว ระหว่างเดือนตุลาคม – มีนาคม อากาศหนาว อุณหภูมิ

เฉลี่ย ๒๒ องศาเซลเซียส

(3) ฤดูร้อน ระหว่างปลายเดือนมีนาคม – ต้นเดือนพฤษภาคม ตำบลบ้านตาลเป็นพื้นที่ที่มีอากาศร้อน โดยเฉพาะในช่วงเดือนเมษายน ของทุกปี อุณหภูมิเฉลี่ย ๓๕ องศาเซลเซียส

5) ลักษณะของดิน สภาพที่ดินเป็นดินร่วนปนทราย ดินลูกรัง การเก็บกักน้ำไม่พอ ทำให้ขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

6) ลักษณะของแหล่งน้ำ ขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ราษฎรอาศัยน้ำฝนและการขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตรเป็นส่วนใหญ่

7) ลักษณะของไม้และป่าไม้ มีป่าเบญจพรรณมีไม้ผลัดใบสมบูรณ์

5.2 ด้านการเมืองการปกครอง

5.2.1 เขตการปกครอง ตำบลบ้านตาล ได้รับการยกฐานะจากสภาตำบลบ้านตาล ขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านตาล เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2539 และปัจจุบันได้รับการยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านตาลเป็นเทศบาลตำบลบ้านตาล เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2552 ได้แบ่งการปกครองภายในตำบลเป็น 10 หมู่บ้าน

5.2.2 การเลือกตั้ง ตำบลบ้านตาลเป็นเทศบาลขนาดกลางแบ่งเขตเลือกตั้งเป็น สองเขต ดังนี้ เขตที่ 1 หมู่ที่ 1 บ้านตาลเหนือ หมู่ 2 บ้านป่าขาม หมู่ 5 บ้านตาลกลาง หมู่ 7 บ้านแม่ขุย หมู่ 9 บ้านช่างเคิ่ง หมู่ 10 บ้านใหม่พัฒนา เขตที่ 2 หมู่ที่ 3 บ้านตาลใต้ หมู่ 4 บ้านทุ่งโป่ง หมู่ 6 บ้านเด่นสารภี หมู่ 8 บ้านท่าหนองหลวง

5.3 ประชากร ข้อมูลจำนวนประชากรตำบลบ้านตาล

ตารางที่ 2.5 ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากรตำบลบ้านตาลมี ดังนี้

หมู่ที่	ชื่อบ้าน	หลังคาเรือน	ประชากร		รวม
			ชาย	หญิง	
1	บ้านตาลเหนือ	255	274	293	567
2	บ้านป่าขาม	150	185	178	363
3	บ้านตาลใต้	280	321	310	631
4	บ้านทุ่งโป่ง	442	530	484	1,014
5	บ้านตาลกลาง	148	158	190	348
6	บ้านเด่นสารภี	236	331	292	623
7	บ้านแม่ขุย	187	169	130	299

ตารางที่ 2.5 (ต่อ)

หมู่ที่	ชื่อบ้าน	หลังคาเรือน	ประชากร		รวม
			ชาย	หญิง	
8	บ้านท่าหนองหลวง	185	223	214	437
9	บ้านช่างเคิ่ง	156	196	196	392
10	บ้านใหม่พัฒนา	184	263	259	522
	รวม	2,223	2,659	2,555	5,196

ข้อมูล ณ วันที่ 15 ตุลาคม 2559

5.4 สภาพทางสังคม

5.4.1 การศึกษา

ตารางที่ 2.6 สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ ประถมศึกษาแห่งชาติ (เดิม)

โรงเรียน	หมู่ที่	จำนวนนักเรียน			รวม
		อนุบาล	ประถม	มัธยมต้น	
บ้านตาลเหนือ	1	30	123	86	239
บ้านตาลใต้	3	4	44	-	48
บ้านทุ่งโป่ง	4	33	87	38	158
รวม		67	254	124	445

5.5 ระบบเศรษฐกิจ

5.5.1 การเกษตร ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำสวนลำไย ทำนา ปลูกหอมแดง ทำไร่ แปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เช่น ลำไยอบแห้ง สภาพที่ดินเป็นดินร่วนปนทราย ดินเหนียว การเก็บกับน้ำไม่พอ ทำให้ขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ราษฎรอาศัยน้ำฝนธรรมชาติ และการขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อทำการเกษตรเป็นส่วนใหญ่

5.5.2 การประมง สภาพพื้นที่ตำบลบ้านตาล พื้นที่ส่วนมากเป็นพื้นที่สูง ขาดแคลนน้ำ มีการเลี้ยงปลาตามบ่อเล็กของชาวบ้านเพื่อสำหรับการอุปโภคในครัวเรือน และมีการประมงโดยการจับสัตว์น้ำตามลำน้ำปิง หมู่ที่ 6 บ้านเด่นสารภี ตำบลบ้านตาล อำเภอออด จังหวัดเชียงใหม่

5.5.3 การปลุกสัตว์ ตำบลบ้านตาลมีการปลุกสัตว์ คือ การเลี้ยงโค และการเลี้ยงสุกร ในทุกหมู่บ้านของตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่

5.5.4 การบริการ บริการนวดพื้นเมือง ที่ กลุ่มนวดพื้นเมือง มีร้านบริการทำผม เสริมสวย มีรีสอร์ทในพื้นที่ มีโรงสีข้าวขนาดเล็กในพื้นที่

5.5.5 การท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในตำบลบ้านตาลที่สำคัญ มีดังนี้

1) **วัดลัญจิวัน** ภายในวัดมีพระประธานชื่อ “พระเจ้าแสนแซ่” เล่ากันว่าในองค์พระพุทธรูปมีข้อต่อที่เชื่อมติดต่อกันถึงแสนท่อน แต่ละท่อนมีนิ้ว (แซ่) ทำด้วยทองคำยัดไว้ ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 1 บ้านตาลเหนือ ตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่

2) **ผานางน้อยผานางหลวง** เป็นโขดหินปูนเก่า มีร่องรอยถูกกัดเซาะจนเกิดเป็นรูปร่างแปลกประหลาด และเกิดหินงอกหินย้อยรูปร่างสวยงาม สลับกับถ้ำหินปูนอื่นๆ ตั้งอยู่ที่ หมู่ 7 บ้านแม่ขุย อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่

3) **ผาสิ่งเหล็ก** เป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ (ธรณีวิทยา) โดยมีการทรุดตัวของแผ่นดิน จนเกิดเป็นรอยชั้นของหินสลับกันสวยงามมาก ลักษณะของผาสิ่งเหล็ก เป็นส่วนที่ตั้งตระหง่านอยู่อย่างโดดเด่น มองเห็นอย่างชัดเจน มีรูปร่างด้านบนสุด คล้ายสิ่งกำลังเหลียวอยู่ มีลักษณะเป็นเสาหินแข็งที่มีหมวกหลากหลายรูปร่างที่ตั้งตระหง่านอยู่อย่างโดดเด่น มองเห็นอย่างชัดเจน มีรูปร่างด้านบนสุดคล้ายสิ่งกำลังเหลียวอยู่ ผาสิ่งเหล็กเป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติทางธรณีวิทยาโดยมีการทรุดตัวของแผ่นดิน จนเกิดเป็นรอยชั้นของหินสลับกันสวยงามมาก มีตำนานกล่าวว่าแม้กระทั่งพญาราชสีห์ยังต้องเหลียวมองความสวยงามของผาแห่งนี้ผาสิ่งเหล็กเป็นเสาหินที่สูงที่สุดในประเทศไทยมีความสูงถึง 50 เมตรกินพื้นที่บริเวณกว้างเกือบๆ 100 ไร่ เสาหินที่ผาสิ่งเหล็ก นั้นจะเป็นแบบเดียวกับที่พะเยาเมืองฝี่ คือ เป็นดินลูกรัง เสาถูกยึดด้วยเนื้อดินเหนียวลูกรังปนกรวดหิน เสาหินที่ผาสิ่งเหล็กนั้น มีหลากหลายรูปร่าง รูปร่าง ทำให้จินตนาการไปได้มากมาย ทั้งที่คล้ายกับกำแพงโรมัน ที่สูงร่วม 30 เมตร หรือเสาหินที่สูงที่สุดในประเทศ ทำเลที่ตั้งที่รายล้อม ไปด้วยผืนป่าเต็งรัง จึงทำให้สวนเสาหินแห่งนี้ ดูดีกว่าที่อื่นสามารถมองเห็นผาแห่งนี้จากมุมสูงได้และช่วงฤดูฝน ใบไม้สีสดทำให้สีของหน้าผาที่ตั้งตระหง่านตัดกับสีของใบไม้ที่ปกคลุมป่าผืนนี้ อย่าง ชัดเจน ถ้าหากเป็นช่วงป่าเต็งรังเปลี่ยนสีราวเดือนมกราคมก็จะเห็นป่าเปลี่ยนสี และ เสาหินสวยงามไปอีกแบบหนึ่งด้วยตั้งอยู่ที่ หมู่ 10 บ้านใหม่พัฒนา

4) **น้ำตกห้วยนกเขา** เป็นน้ำตกที่ไม่ใหญ่นักแต่มีทัศนียภาพและธรรมชาติที่สวยงามเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของชาวตำบลบ้านตาล ตั้งอยู่หมู่ที่ 7 บ้านแม่ขุย ตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่

5.5.6 อุตสาหกรรม อุตสาหกรรมครัวเรือนที่สำคัญคือการทำผ้าฝ้ายพื้นเมือง ผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายพื้นเมือง ทอมือด้วยกี่กระตุก เป็นผ้าผืนใหญ่สามารถนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ได้ มีลวดลายหลากหลาย สีส้มด้วยสีธรรมชาติ สวยงาม เช่น ผ้าพันคอ ผ้าถุง ผ้าคลุมไหล่ ผ้าตัดชุด เป็นต้น ทำในหมู่ 1 บ้านตาลเหนือ หมู่ 5 บ้านตาลกลาง หมู่ 9 บ้านช่างเคิ่ง ซึ่งเป็นงานฝีมือ และเป็นอาชีพที่ทำรายได้ให้แก่ครอบครัวเป็นอย่างดี และยังเป็น อุตสาหกรรมพื้นบ้าน ที่ทำชื่อเสียงให้แก่ตำบลบ้านตาลในการคัดสรรผลิตภัณฑ์ OTOP โดยเป็นธุรกิจใครัวเรือนที่สามารถผลิตผ้าฝ้ายทอมือไปจำหน่ายยังต่าง ประเทศ เช่น ประเทศ ญี่ปุ่น ประเทศจีน ฯลฯ และการอุตสาหกรรมการทำผางประทีป เป็น ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากกลุ่มชุมชนส่งขายให้กับแหล่งรับซื้อ ที่ใช้จุดในเทศกาลลอยกระทงเป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือน ทำในหมู่ 9 บ้านช่างเคิ่ง สร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในตำบลบ้านตาลเป็นอย่างดี

5.5.7 การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ การพาณิชย์ ได้แก่ กลุ่ม ธกส. กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มเกษตร กลุ่มสามัคคี 41 กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กลุ่มสหกรณ์การเกษตร กลุ่มอาชีพในตำบลบ้านตาล ได้แก่ กลุ่มผลิตภัณฑ์ทำพริกฉาบ กลุ่มผลิตภัณฑ์ ขนมหิน กลุ่มผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายทอมือ กลุ่มสอนจักสานไม้ กลุ่มทำผางประทีป บ้านช่างเคิ่ง

5.5.8 แรงงาน ราษฎรส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 80 ประกอบอาชีพทำการเกษตรกรรม ได้แก่ ทำนา ปลูกข้าว ปลูกกล้วย ปลูกผัก ที่เหลือประกอบอาชีพส่วนตัวและรับจ้าง

5.8 เศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น

5.8.1 ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้านหรือชุมชน ตำบลบ้านตาล แต่เดิมชาวบ้านมีเชื้อสายลัวะ ชาวบ้านได้มาอาศัยในเขตพื้นที่เมื่อปี พ.ศ. 1202-1590 แต่ก่อนบ้านตาลมีอยู่ด้วยกัน 7 หลังคาเรือน โดยการนำของหลานหมื่นยศได้มาอาศัยอยู่บริเวณทุ่งนาบคสด(ปัจจุบัน)เป็นที่นาและยังมีวัดร้างอยู่ตั้งอยู่) ก่อสร้างบ้านเรือน ต่อมาถูกพม่ารุกราน ชาวบ้านได้อพยพหนีศึกไปอยู่ตามป่าเขา เมื่อศึกสงบจึงกลับมาบ้านตาล บ้านตาลตั้งชื่อตามลำห้วยที่ไหลผ่านหมู่บ้าน และเป็นเส้นเลือดใหญ่ที่หล่อเลี้ยงชีวิตชาวบ้านมาตั้งแต่อดีต ตำแหน่งที่ตั้งของหมู่บ้านอยู่คนละฝั่งกับเมืองฮอด โดยมีแม่น้ำปิงกั้นกลาง มีจำนวน 10 หมู่บ้าน และมีข้อมูลพื้นฐานแต่ละหมู่บ้านดังนี้

5.8.2 ข้อมูลด้านการเกษตร ราษฎรส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 80 ประกอบอาชีพทำการเกษตรกรรม ได้แก่ทำนา ปลูกข้าว ไร่ยาสูบ ข้าวโพด กล้วย มะม่วง ปลูกหอมแดงและกระเทียม

5.8.3 ข้อมูลด้านแหล่งน้ำทางการเกษตร ตำบลบ้านตาลเป็นตำบลที่มีพื้นที่ส่วนมากจะอยู่บนพื้นที่สูง แหล่งน้ำทำการเกษตรตามธรรมชาติจะไม่ค่อยมี มีแต่ บ่อขุด และการขุดเจาะบ่อบาดาล สำหรับใช้ทำการเกษตรเท่านั้น และค่อนข้างจะขาดแคลนน้ำ แยกเป็นหมู่ได้ดังนี้

- 1) หมู่ที่ 1 บ้านตาลเหนือ มีแหล่งน้ำทำการเกษตร ดังนี้
 - (1) ลำธาร 1 แห่ง (2) อ่างเก็บน้ำ 1 แห่ง (3) สระ 2 แห่ง
- 2) หมู่ที่ 2 บ้านป่าขาม มีแหล่งน้ำทำการเกษตร ดังนี้
 - (1) ลำธาร 1 แห่ง (2) อ่างเก็บน้ำ 1 แห่ง
- 3) หมู่ที่ 3 บ้านตาลใต้ มีแหล่งน้ำทำการเกษตร ดังนี้
 - (1) ลำธาร 1 แห่ง (2) อ่างเก็บน้ำ 1 แห่ง
- 4) หมู่ที่ 4 บ้านทุ่งโป่ง มีแหล่งน้ำทำการเกษตร ดังนี้
 - (1) แม่น้ำ 1 แห่ง (2) ลำห้วย/ลำธาร 4 แห่ง (3) คลอง 2 แห่ง
 - (4) หนอง/บึง 3 แห่ง (5) แก้มลิง 1 แห่ง (6) อ่างเก็บน้ำ 2 แห่ง
 - (7) สระน้ำ 4 แห่ง (8) คลองชลประทาน 3 แห่ง
- 5) หมู่ที่ 5 บ้านตาลกลาง มีแหล่งน้ำทำการเกษตร ดังนี้
 - (1) ห้วย/ลำธาร 1 แห่ง (2) อ่างเก็บน้ำ 1 แห่ง
- 6) หมู่ที่ 6 บ้านบ้านเด่นสารภี มีแหล่งน้ำทำการเกษตร ดังนี้
 - (1) แม่น้ำ 1 แห่ง (2) อ่างเก็บน้ำ 2 แห่ง (3) คลองชลประทาน 1 แห่ง
- 7) หมู่ที่ 7 บ้านมัญญะ มีแหล่งน้ำทำการเกษตร ดังนี้
 - (1) ลำห้วย/ลำธาร 1 แห่ง (2) หนองน้ำ/บึง 2 แห่ง (3) อ่างเก็บน้ำ 1 แห่ง
 - (4) ฝาย 3 แห่ง (5) สระน้ำ 2 แห่ง
- 8) หมู่ที่ 8 บ้านตาลใต้ มีแหล่งน้ำทำการเกษตร ดังนี้
 - (1) แม่น้ำ 1 แห่ง (2) อ่างเก็บน้ำ 2 แห่ง (3) อ่างเก็บน้ำ 2 แห่ง
 - (4) สระน้ำ 2 แห่ง (5) คลองชลประทาน 1 แห่ง
- 9) หมู่ที่ 9 บ้านช่างเคิ่ง มีแหล่งน้ำทำการเกษตร ดังนี้
 - (1) ลำห้วย/ลำธาร 1 แห่ง (2) สระ 1 แห่ง
- 10) หมู่ที่ 10 บ้านใหม่พัฒนา มีแหล่งน้ำทำการเกษตร ดังนี้
 - (1) ลำห้วย/ลำธาร 1 แห่ง (2) อ่างเก็บน้ำ 10 แห่ง

5.8.4 ข้อมูลด้านแหล่งน้ำกิน น้ำใช้ (หรือน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค) ตามแบบสำรวจข้อมูลเพื่อจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น(ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ) จะได้ข้อมูลด้านแหล่งน้ำกินน้ำใช้ (เพื่อการอุปโภคและบริโภค ดังนี้ หมู่ที่ 1 -10 มีระบบ ประปาหมู่บ้านขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมู่ 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10

ระบบประปา (การประปาส่วนภูมิภาค) มีจำนวน 1 แห่ง คือ หมู่ 6

1) บ่อบาดาลสาธารณะ จำนวน มีครบทุกหมู่บ้าน

2) บ่อน้ำตื้นสาธารณะ มีหมู่ที่ 1, 5, 10

น้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภคทุกหมู่บ้านค่อนข้างจะเพียงพอ แต่มีบางหมู่บ้านแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภคหน้าแล้งค่อนข้างจะขาดแคลนคือหมู่ 1, 5, 10

5.9 ภูมิปัญญาท้องถิ่น

สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก ที่โดดเด่น คือ ประทีป สำหรับจุดในงานประเพณีลอยกระทง ผ้าฝ้ายทอมือซึ่งเป็นงานฝีมือ เป็นอาชีพที่ทำรายได้ให้แก่ครอบครัวเป็น อย่างดี ยิ่ง และเป็น อุตสาหกรรมพื้นบ้าน ที่ทำชื่อเสียงให้แก่ตำบลบ้านตาลในการคัดสรรผลิตภัณฑ์ OTOP โดยเป็นธุรกิจในครัวเรือนที่สามารถผลิตผ้าฝ้ายทอมือไปจำหน่ายยังต่าง ประเทศ เช่นประเทศ ญี่ปุ่น ประเทศ จีน ฯลฯ สร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในตำบลบ้านตาลเป็นอย่างดี

5.10 ทรัพยากรธรรมชาติ

5.10.1 น้ำ

แหล่งน้ำธรรมชาติ

ลำห้วย, ลำน้ำ	4	สาย	บึง, หนองน้ำ	7	แห่ง
---------------	---	-----	--------------	---	------

ลำเหมือง	2	สาย	อ่างเก็บน้ำ	10	แห่ง
----------	---	-----	-------------	----	------

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

ฝาย	3	แห่ง	บ่อน้ำตื้น	120	แห่ง
-----	---	------	------------	-----	------

บ่อโยก	20	แห่ง	อ่างเก็บน้ำ	10	แห่ง
--------	----	------	-------------	----	------

เขื่อนดิน	3	แห่ง			
-----------	---	------	--	--	--

5.10.2 ป่าไม้ ป่าไม้ในพื้นที่ตำบลบ้านตาล ส่วนมากเป็นป่าเบญจพรรณ หรือเรียกว่า "ป่าผสมผลัดใบ" หรือ "ป่าโปร่งผสม" มีถึงร้อยละ 46 ของพื้นที่ป่าไม้ทั้งหมด

5.10.3 ภูเขา ภูเขาที่สูงที่สุดคือดอยช้าง ความสูงจากระดับน้ำทะเล 1,200 เมตร ซึ่งเป็นดอยที่เป็นเขตติดต่อระหว่าง ตำบลบ้านตาล กับ ตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัด เชียงใหม่ ตำบลป่าพลู อำเภอบ้านโฮ่ง และ ตำบลศรีวิชัย อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน

5.10.4 คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

- 1) ทรัพยากรดิน จะมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงต่ำ เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่สูง มีความลาดชันมาก และมีการตัดไม้ทำลายป่า จึงก่อให้เกิดการชะล้างและพังทลายหน้าดินได้ง่าย
- 2) ทรัพยากรน้ำ ส่วนมากจะขาดแคลนน้ำ น้ำไม่เพียงพอพอกับการทำการเกษตรต้องอาศัยน้ำบาดาล และบ่อน้ำที่เกษตรกรขุดไว้ซึ่งไม่เพียงพอสำหรับทำการเกษตรในฤดูแล้ง
- 3) ทรัพยากรป่าไม้ ส่วนมากเป็นป่าไม้เบญจพรรณ ความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้ค่อนข้างปานกลาง
- 4) ทรัพยากรแร่ธาตุ แร่ธาตุที่สำคัญที่อยู่ในเขตตำบลบ้านตาลเท่าที่สำรวจพบคือแร่ฟอสฟอรัส

5.11 ปัญหาของสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ตำบลบ้านตาล

5.10.1 การขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง

5.10.2 การพังทลายของหน้าดิน

5.10.3 การตัดไม้ทำลายป่า

กล่าวโดยสรุป บริบทของตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่พื้นที่ลักษณะเป็นภูเขาและที่ลาดเชิงเขา และเป็นต้นกำเนิดของลำน้ำต่าง ๆ ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่ราบเชิงเขาและที่ราบลุ่มบริเวณลำน้ำปิง มีแม่น้ำปิงไหลผ่านทางตอนใต้ของตำบล จึงเป็นตำบลที่อุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การทำการเกษตรกรรม โดยเฉพาะการปลูกกล้วย ข้าว นับว่าเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ราษฎรส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 80 ประกอบอาชีพทำการเกษตรกรรม ในการวิจัยครั้งนี้ได้นำบริบทต่าง ๆ ในพื้นที่ มากำหนดประเด็นศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการขึ้นและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางสังคม การเป็นสมาชิกกลุ่มองค์กร การประกอบอาชีพของครัวเรือน จำนวนพื้นที่ทำการเกษตร ประสบการณ์และช่องทางการรับข่าวสารเกี่ยวกับการขึ้นและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการส่งเสริมการขึ้นและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับ สภาพส่วนบุคคล สังคมและเศรษฐกิจ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางสังคม การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร การประกอบอาชีพ กิจกรรมทางการเกษตร พื้นที่ทำการเกษตร การรับข้อมูลข่าวสาร การเข้าร่วมรับฟังการประชุมชี้แจง ข้อมูลด้านประสบการณ์ การได้รับประโยชน์ ความรู้ของเกษตรกร ความคิดเห็นของเกษตรกร ปัญหาของเกษตรกรและข้อเสนอแนะแนวทางของเกษตรกร เกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร โดยมีสาระสำคัญดังนี้

6.1 สภาพส่วนบุคคล สังคม และเศรษฐกิจของเกษตรกร

6.1.1 เพศ

น้ำผึ้ง ทองดี (2555, น. 82) ศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรต่อ โครงการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต 2554 /55 ในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก พบว่า เกษตรกรมากกว่าครึ่งเป็นเพศหญิง เช่นเดียวกับนฤมล พุกพิบูล (2557, น. 92) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี พบว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรตำบลโคกสว่าง อำเภอเมืองสระบุรีจังหวัดสระบุรีตั้งแต่เดือน มีนาคม-กรกฎาคม 2556 เกษตรกรมากกว่าครึ่งเป็นเพศหญิง ซึ่งแตกต่างจาก ภารณี กฤษณาเรืองศรี (2555, น. 72) ศึกษาความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย เช่นเดียวกับ กิติยา นวลหิน (2556, น. 86) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในอำเภอน้ำป่าด จังหวัดอุดรดิตถ์ พบว่า เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและ ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในอำเภอน้ำป่าด จังหวัดอุดรดิตถ์กว่าครึ่งเป็นเพศชาย

6.1.2 อายุ

ภารณี กฤษณาเรืองศรี (2555, น. 72) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ย 50 ปี สอดคล้องกับ กิติยา นวลหิน (2556, น. 86) พบว่า เกษตรกร มีอายุเฉลี่ย 51.31 ปี เช่นเดียวกับ น้ำผึ้ง ทองดี (2555, น. 82) พบว่า เกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 50.80 ปี ใกล้เคียงกับ นฤมล พุกพิบูล (2557, น. 92) พบว่า เกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 55.37 ปี

6.1.3 ระดับการศึกษา

น้ำผึ้ง ทองดี (2555, น. 82) และภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 72) พบว่า เกษตรกรเกือบครึ่งหนึ่งจบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สอดคล้องกับ กิตติยา นวลหิน (2556, น. 86) พบว่า เกษตรกรเกือบสองในสามจบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา เช่นเดียวกับ นฤมล พุกพิกุล (2557, น. 92) พบว่า เกษตรกรจบการศึกษาระดับประถมศึกษา

6.1.4 ตำแหน่งทางสังคม

ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 45) พบว่า เกษตรกรร้อยละ 44 ไม่มีตำแหน่งใด ๆ ทางสังคม แตกต่างจาก กิตติยา นวลหิน (2556, น. 42) พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 45.7 มีตำแหน่งทางสังคม ร้อยละ 27.8 เป็น คณะกรรมการหมู่บ้าน

6.1.5 การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร

กิตติยา นวลหิน (2556, น. 86) พบว่า เกษตรกรเกือบทั้งหมดเป็นสมาชิกองค์กร โดยเฉพาะเป็นกลุ่มลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรและสมาชิกสหกรณ์การเกษตร เช่นเดียวกับ ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 72) พบว่า เกษตรกรเกือบทั้งหมดเป็นสมาชิก หรือกลุ่มลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ เช่นเดียวกับ นฤมล พุกพิกุล (2557, น. 92) พบว่า เกษตรกรร้อยละ 69.9 เป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้า ธ.ก.ส. ใกล้เคียงกับ น้ำผึ้ง ทองดี (2555, น. 83) และ รัชณี นิลละออ (2554, น. 81-82) พบว่า เกษตรกรเกือบทั้งหมดเป็นสมาชิกกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร และเกษตรกรมากกว่าสามในสี่ เป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

6.1.6 การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ในการดำเนินการขึ้นและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 46) พบว่า เกษตรกรรับทราบข่าวสารการขึ้นทะเบียนเกษตรกรจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรหรือเกษตรตำบล ผู้นำท้องถิ่นและอาสาสมัครเกษตรซึ่งเป็นสื่อบุคคล เช่นเดียวกับ น้ำผึ้ง ทองดี (2555, น. 81) พบว่า เกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกข้าวจากสื่อบุคคลในระดับมาก คือ ผู้นำท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร สอดคล้องกับ นฤมล พุกพิกุล (2556, น. 101) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี พบว่า เกษตรกรมีระดับการรับข้อมูลในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจากแหล่งต่าง ๆ ด้านสื่อบุคคลได้รับข้อมูลจากผู้นำชุมชนมากที่สุด

6.1.7 การเข้าร่วมรับฟังการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินการการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 75) พบว่า เกษตรกรรับทราบข่าวสารการขึ้นทะเบียนเกษตรกร มากกว่าครึ่งเข้าร่วมรับฟังการประชุมชี้แจง เป็นบางครั้ง

6.1.8 ประสพการณ์และการได้รับประโยชน์ จากการขึ้นและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

กิตติยา นวลหิน (2556, น. 42) พบว่า เกษตรกรร้อยละ 87.7 เคยเข้าร่วม โครงการของทางรัฐบาล สอดคล้องกับ ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 42) พบว่าเกษตรกรเกือบทั้งหมดได้รับประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนเกษตรกรในเรื่องการเข้าร่วมโครงการตามนโยบายรัฐบาล เช่น โครงการประกันรายได้ โครงการรับจำนำ รongลงมาขอรับการช่วยเหลือเกษตรกรประสบภัยพิบัติ การเข้าร่วมโครงการประกันภัยพืชผลและแจ้งขึ้นทะเบียนผู้ทำการประมง/ผู้ทำการปลูสัตว์เพียงเล็กน้อย

6.1.9 การประกอบอาชีพ

ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 42) พบว่าการประกอบอาชีพของเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียน ทำการเกษตรเป็นอาชีพหลัก รongลงมาคือได้รับเงินเดือนประจำและรับจ้างทั่วไป เช่นเดียวกับ นฤมล พุกพิกุล (2556, น. 53) พบว่า เกษตรกรร้อยละ 80.9 ไม่มีการประกอบอาชีพอื่นนอกจากประกอบอาชีพเกษตรกร

6.1.10 กิจกรรมหลักทางการเกษตร

ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 72) พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีการใช้พื้นที่ทำการเกษตร โดยใช้พื้นที่ปลูกข้าวมากที่สุด แตกต่างกับ รัชณี นิลละออ (2554, น. 81-82) พบว่าเกษตรกรมีอาชีพหลักทำสวนปาล์ม น้ำมันมากกว่าสามในสี่ มีอาชีพรองทำนา อาจจะเป็นเพราะความแตกต่างทางด้านภูมิศาสตร์

6.1.11 พื้นที่ทำการเกษตร

น้ำผึ้ง ทองดี (2555, น. 84) พบว่าเกษตรกรมีพื้นที่ปลูกข้าวเฉลี่ย 41.17 ไร่ ใกล้เคียงกับภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 72) พบว่าเกษตรกร มีขนาดพื้นที่ทำการเกษตร เฉลี่ย 37.61 ไร่ สอดคล้องกับ กิตติยา นวลหิน (2556, น. 46) พบว่า เกษตรกรร้อยละ 32.7 เกษตรกรมีพื้นที่ถือครองด้านการเกษตรเฉลี่ย 21.97 ไร่ สอดคล้องกับ นฤมล พุกพิกุล (2556, น. 53) พบว่า เกษตรกรร้อยละ 43.7 มีพื้นที่ในการทำการเกษตรระหว่าง 11-30 ไร่ เช่นเดียวกับ รัชณี นิลละออ (2554, น. 81-82) พบว่าเกษตรกรส่วนมากมีขนาดพื้นที่ถือครองของตนเอง เฉลี่ย 20.29 ไร่

6.1.12 ลักษณะการถือครอง

นฤมล พุกพิกุล (2556, น. 53) พบว่า เกษตรกรร้อยละ 70.5 ถือครองพื้นที่ทำการเกษตรเป็นของตนเอง ใกล้เคียง ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 44) พบว่า ร้อยละ 89.75 มีพื้นที่ทำการเกษตรเป็นของครัวเรือน สอดคล้องกับ น้ำผึ้ง ทองดี (2555, น. 84) พบว่าเกษตรกร

มากกว่าครึ่งมีพื้นที่เป็นของตนเอง ใกล้เคียงกับ กิติยา นวลหิน (2556, น. 46) พบว่า เกษตรกรร้อยละ 97.8 มีลักษณะการถือครองที่ดินเป็นของครัวเรือน

6.2 ความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 73-75) พบว่าเกษตรกรที่มาขึ้นทะเบียนเกษตรกร ในจังหวัดนครราชสีมา เกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนเกษตรกรในด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการขึ้นทะเบียนเกษตรกรมากที่สุด พบว่า เกษตรกรเกินครึ่งหนึ่งมีความรู้มาก มีคะแนนเฉลี่ย 14.62 คะแนน

นฤมล พุกพิกุล (2556, น. 93) พบว่า เกษตรกรมากกว่าสองในสามมีความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ย 8.93 คะแนน

ศศกร บุญยานันต์ (2558, น. 110) พบว่า เกษตรกรมีความรู้ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 14.40 คะแนน

6.3 ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

6.3.1 หลักเกณฑ์และเงื่อนไข

ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 70) พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมาก สอดคล้องกับ นฤมล พุกพิกุล (2556, น. 93) พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมาก และ ศศกร บุญยานันต์ (2558, น. 110) พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมาก

6.3.2 ขั้นตอนและวิธีการ

ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 70) พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมาก สอดคล้องกับ ศศกร บุญยานันต์ (2558, น. 110) พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมาก ในขณะที่ นฤมล พุกพิกุล (2556, น. 93) พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากที่สุด

6.3.3 ประโยชน์ที่จะได้รับ

ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 71) พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากที่สุด ในขณะที่ ศศกร บุญยานันต์ (2558, น. 111) พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมาก

6.3.4 การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 71) พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมาก ในขณะที่ ศศกร บุญยานันต์ (2558, น. 111) พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมาก

6.4 ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

6.4.1 หลักเกณฑ์และเงื่อนไข

ศศกร บุญยานันต์ (2558, น. 111) พบว่า เกษตรกรมีปัญหาในระดับมากที่สุด ประเด็นที่ไม่เข้าใจหลักเกณฑ์และเงื่อนไข เช่นเดียวกับ นฤมล พุกพิกุล (2556, น. 95) พบว่า ประเด็นที่เกษตรกรมีปัญหามากที่สุด คือ ความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์เงื่อนไขของการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในขณะที่ ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 71) พบว่า กลุ่มตัวอย่างเกินครึ่งหนึ่ง ระบุว่า ผู้ขอขึ้นทะเบียนไม่เข้าใจในหลักเกณฑ์และเงื่อนไข

6.4.2 ขั้นตอนและวิธีการ

ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 71) พบว่า เกษตรกรหนึ่งในสามระบุว่าไม่ได้รับความร่วมมือของผู้นำชุมชนที่เป็นผู้ลงนามรับรองเป็นพยาน แบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรไม่เหมาะสมตัวหนังสือช่องใส่ข้อมูลมีขนาดเล็ก เขียนไม่ถนัด ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนเกษตรกรมีความยุ่งยาก ต้องมีพยานมารับรอง ในขณะที่ นฤมล พุกพิกุล (2556, น. 95) พบว่า ประเด็นที่เกษตรกรมีปัญหามากที่สุด คือ ช่องว่างสำหรับเติมข้อความเขียนไม่พอ

6.4.3 ประโยชน์ที่จะได้รับ

ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 71) พบว่า กลุ่มตัวอย่างหนึ่งในสาม ระบุว่าไม่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร เกษตรกรไม่ทราบประโยชน์ของการขึ้นทะเบียนเกษตรกร และเกษตรกรไม่ได้รับสิทธิหรือบริการต่าง ๆ ของภาครัฐ

6.4.4 การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 71) พบว่า เกษตรกรหนึ่งในสามระบุว่าเจ้าหน้าที่ไม่อธิบายหลักเกณฑ์ให้ผู้ขอขึ้นทะเบียนทราบ เจ้าหน้าที่ไม่สุภาพ และเจ้าหน้าที่ไม่มีการประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องให้ ในขณะที่ นฤมล พุกพิกุล (2556, น. 95) พบว่า ประเด็นที่เกษตรกรมีปัญหามากที่สุด คือ การให้คำปรึกษา แนะนำและแก้ไขปัญหาของเจ้าหน้าที่แก่เกษตรกร

6.5 ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร

6.5.1 การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 71) พบว่า เกษตรกรครึ่งหนึ่ง เสนอแนะว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์ระยะเวลาการดำเนินงานให้ชัดเจนและสถานที่รับขึ้นทะเบียนให้ชัดเจน เกษตรกรเกือบหนึ่งในสาม เสนอแนะ ควรมีการประชาสัมพันธ์ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานให้มาก ในขณะที่ นฤมล พุกพิกุล (2556, น. 96) พบว่า เกษตรกรร้อยละ 16.9 เสนอแนะว่า ควรขยายขนาดตัวอักษรในแบบคำร้องและช่องกรอกข้อมูล จะได้ง่ายต่อการกรอกข้อมูล ร้อยละ 14.7 เสนอแนะว่า เกษตรกรน่าจะได้รับประโยชน์/สิทธิพิเศษอื่น ๆ พร้อมจากการขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และ ศศกร บุญยานันต์ (2558, น. 111) พบว่า ข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร คือ เจ้าหน้าที่ควรเข้าไปสร้างความเข้าใจให้เกษตรกรในพื้นที่เรื่องหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร โดยใช้สื่อที่เข้าใจง่าย เช่น แผ่นผังสรุปขั้นตอนการดำเนินการขึ้นทะเบียน, กำหนดนโยบายหรือข้อบังคับให้เกษตรกรที่ทำการเพาะปลูกพืชแล้วอย่างน้อย 15 วันแต่ไม่เกิน 30 วัน ต้องมาแจ้งขอขึ้นทะเบียนหรือปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร หากไม่ปฏิบัติตามจะไม่ได้รับสิทธิจากการช่วยเหลือของภาครัฐในการเข้าร่วมโครงการต่าง ๆ ไม่ว่าจะกรณีใดทั้งสิ้น ทั้งนี้เพื่อให้เกษตรกรเกิดความกระตือรือร้น และเห็นความสำคัญของการขึ้นทะเบียนเกษตรกรมากขึ้น, กำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไข และคุณสมบัติของเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไว้กับกรมส่งเสริมการเกษตร ในการรับสิทธิประโยชน์ตามมาตรการและโครงการต่าง ๆ จากภาครัฐให้ชัดเจน

6.5.2 การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 72) พบว่า เกษตรกรส่วนหนึ่งเสนอแนะว่า เจ้าหน้าที่ควรเป็นผู้ประสานงานและอำนวยความสะดวกให้เกษตรกร และเจ้าหน้าที่ควรต้อนรับด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใสกับผู้มาติดต่อ เกษตรกรเกินหนึ่งในสี่ เสนอแนะว่า เจ้าหน้าที่ควรแจ้งผลการขึ้นทะเบียนและให้คำแนะนำช่วยเหลือเกษตรกรที่ไม่สามารถจะขึ้นทะเบียนได้ ในขณะที่ นฤมล พุกพิกุล (2556, น. 95) พบว่า เกษตรกรร้อยละ 10.9 เสนอแนะว่า ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้มารับขึ้นทะเบียนเกษตรกร เพื่อเพิ่มความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน และ ศศกร บุญยานันต์ (2558, น. 112) พบว่าเกษตรกรมีข้อเสนอแนะให้เจ้าหน้าที่ที่มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรผ่านเวทีการประชุมคณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล 1 ครั้งต่อเดือน และถ้ามีนโยบายเร่งด่วนก็ควรประชาสัมพันธ์ผ่านผู้นำชุมชน เช่น กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน เพื่อให้ผู้นำประชาสัมพันธ์ในหมู่บ้านทางหอกระจายข่าว และนัดหมายเกษตรกรเพื่อประชุมชี้แจง สร้างความเข้าใจ, ถ่ายโอนภารกิจการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้หน่วยงานที่อยู่ในพื้นที่ เช่น เทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้รับแจ้งการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน

เกษตรกร เพราะมีบุคลากรมากกว่า และเกษตรกรสามารถเดินทางไปติดต่อได้สะดวกกว่าการเดินทางมาสำนักงานเกษตรอำเภอ

6.5.3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ภารณี กฤษณาเรืองศรี (2555, น. 72) พบว่า เกษตรกรเสนอแนะให้ตรวจสอบความต้องการที่จะเข้าร่วม โครงการของรัฐจากเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียน ในขณะที่ นฤมล พุกพิกุล (2556, น. 95) พบว่า เกษตรกรร้อยละ 6.0 เสนอแนะว่า ควรใช้ช่องทางประชาสัมพันธ์ที่แพร่หลาย เช่น สื่อโทรทัศน์ และเกษตรกร ร้อยละ 8.7 เสนอแนะว่าควรเพิ่ม ความถี่และปริมาณของสื่อที่ใช้ และ ศศกร บุญยานันต์ (2558, น. 112) พบว่า เกษตรกรมีข้อเสนอแนะ ให้บริการขึ้นทะเบียนหรือปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ณ สำนักงานเกษตรอำเภอ เหมือนการนำเงินไปฝาก - ถอน ที่ธนาคาร โดยให้เกษตรกรเป็นผู้รับรองตนเอง หากเกษตรกรแจ้งข้อมูลอันเป็นเท็จก็ให้ดำเนินคดีตามกฎหมาย

6.6 แนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ศศกร บุญยานันต์ (2558, น. 97) พบว่า จากการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มเจ้าหน้าที่และเกษตรกรเกี่ยวกับการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรสรุปได้ดังนี้

6.6.1 ด้านหลักเกณฑ์ และเงื่อนไข

เกษตรกรกำหนดนโยบายหรือข้อบังคับให้เกษตรกรที่ทำการเพาะปลูกพืชแล้วอย่างน้อย 15 วัน แต่ไม่เกิน 30 วัน ต้องมาแจ้งขอขึ้นทะเบียนหรือปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

6.6.2 ด้านขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ

1) ให้เจ้าหน้าที่มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรผ่านเวทีการประชุมคณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล 1 ครั้งต่อเดือน

2) ให้บริการขึ้นทะเบียนหรือปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ณ สำนักงานเกษตรอำเภอ เหมือนการนำเงินไปฝาก-ถอน ที่ธนาคาร

6.6.3 ด้านประโยชน์ที่จะได้รับ

กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และคุณสมบัติของเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรไว้กับกรมส่งเสริมการเกษตร ในการรับสิทธิประโยชน์ตามมาตรการและโครงการต่าง ๆ จากภาครัฐให้ชัดเจน

6.6.4 ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับเจ้าหน้าที่รับผิดชอบตำบลทุกคนให้สามารถบันทึกข้อมูลเกษตรกรในพื้นที่ที่รับผิดชอบในระบบบันทึกข้อมูลทะเบียนเกษตรกรได้

6.6.5 ด้านอื่น ๆ

ถ่ายโอนภารกิจการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้หน่วยงานที่อยู่ในพื้นที่ เช่น เทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้รับแจ้งการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้น ผู้วิจัยพบว่า มีประเด็นต่าง ๆ ที่สามารถนำมากำหนดกรอบแนวคิดในงานวิจัย เรื่องแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ที่มุ่งเน้นที่จะศึกษาถึงปัญหา แนวทางในด้านต่าง ๆ ของเกษตรกรที่เกี่ยวข้องและมีผลต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ได้ โดยผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษาออกเป็น

1) สภาพส่วนบุคคล สังคมและเศรษฐกิจ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางสังคม การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร การรับข้อมูลข่าวสาร การเข้าร่วมรับฟังการประชุมชี้แจง ประสานการณ์การและประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร การประกอบอาชีพ กิจกรรมทางการเกษตร พื้นที่ทำการเกษตร

2) ความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

3) ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

4) ปัญหาของเกษตรกร ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในตำบล บ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพส่วนบุคคล สภาพทางสังคม สภาพทางเศรษฐกิจ ความรู้ ความคิดเห็น ปัญหา และข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริม ของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในพื้นที่ตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ศึกษาโดยกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในพื้นที่ตำบล บ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับสำนักงานเกษตรอำเภอฮอด ปี 2564 จำนวน 1,466 ราย

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ใช้การคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (sample size) จากประชากร จำนวน 1,466 ราย โดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane โดยกำหนดระดับความคลาดเคลื่อน 0.07

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้น

$$\text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง} = \frac{[N]}{1 + ([N] (e)^2)}$$

$$= \frac{[1466]}{1 + ([1466] (0.07)^2)}$$

$$= 179.143 \text{ คน}$$

ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 12.27 ของประชากรที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมด

ประชากรที่ศึกษาในตำบลบ้านตาล มีทั้งหมด 10 หมู่บ้าน คำนวณจำนวนตัวอย่างประชากรแต่ละหมู่บ้าน โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (Systematic random sampling) (กัลยา, 2555) จากสูตรดังนี้

$$= \text{ตัวแทนของกลุ่มตัวอย่าง}$$

$$= \text{กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล}$$

$$= \text{กลุ่มประชากรแต่ละหมู่บ้าน}$$

$$= \text{ประชากรทั้งหมด}$$

แนวทางการคำนวณกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาของแต่ละหมู่บ้าน โดยขอยกตัวอย่างการคำนวณหากกลุ่มตัวอย่างของประชากร หมู่ที่ 1 ซึ่งมีประชากรจำนวน 168 ราย ดังนี้

$$= \frac{180 \times 168}{1,466}$$

$$= 20.63 \text{ ดังนั้น หมู่ 1 สุ่มตัวอย่าง จำนวน 21 ราย}$$

1.3 การสุ่มตัวอย่าง ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการสุ่มตามบัญชีรายชื่อของเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ให้ครบตามจำนวนตัวอย่าง 180 คน ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร
ในปี 2564 ณ สำนักงานเกษตรอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่

หมู่บ้านที่	ประชากร (ราย)	กลุ่มตัวอย่าง (ราย)
หมู่ที่ 1	168	21
หมู่ที่ 2	107	13
หมู่ที่ 3	159	20
หมู่ที่ 4	288	35
หมู่ที่ 5	126	15
หมู่ที่ 6	159	20
หมู่ที่ 7	91	11
หมู่ที่ 8	102	13
หมู่ที่ 9	124	15
หมู่ที่ 10	142	17
รวม	1,466	180

ที่มา: ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร farmer.doae.go.th ณ วันที่ 1 กันยายน 2565

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การสร้างเครื่องมือวิจัย การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง คือ คำถามแบบปลายปิดที่กำหนดคำตอบให้เลือกตอบ และคำถามแบบปลายเปิดที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบคำถามได้แสดงความคิดเห็น โดยรูปแบบของคำตอบจะเป็นแบบสำรวจรายการ แบบเติมคำในช่องว่างและแบบประมาณค่าของ ลิกอร์ท แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

2.1.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลสภาพส่วนบุคคล สภาพทางสังคมและสภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกรในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางสังคม การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร การรับทราบข่าวสาร การเข้าร่วมรับฟังประชุมชี้แจง ประสบการณ์การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร การได้รับประโยชน์จากการ

ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร การประกอบอาชีพ กิจกรรมทางการเกษตร พื้นที่ถือครอง
ด้านการเกษตร

2.1.2 ตอนที่ 2 ข้อมูลความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและ
ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เป็นการศึกษาเกี่ยวกับเกษตรกรว่ามีความรู้มากน้อยเพียงใด ในเรื่อง
หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ขั้นตอน วิธีการ ประโยชน์ที่ได้รับ ตลอดจนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ในการขึ้น
ทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร โดยกำหนดข้อคำถามในลักษณะเลือกตอบ ถูก - ผิด และ
กำหนดการให้คะแนนดังนี้

0 คะแนน หมายถึง ตอบผิด 1 คะแนน หมายถึง ตอบถูก

2.1.3 ตอนที่ 3 ข้อมูลความคิดเห็นของเกษตรกรในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและ
ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในเรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ขั้นตอน วิธีการ ประโยชน์ที่ได้รับ ตลอดจนการ
ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร โดยกำหนดระดับความ
คิดเห็น เป็น 5 ระดับ

- 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
- 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

2.1.4 ตอนที่ 4 ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุง
ทะเบียนเกษตรกร ในเรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ขั้นตอน วิธีการ ประโยชน์ที่ได้รับ การปฏิบัติงานของ
เจ้าหน้าที่ โดยกำหนดระดับปัญหา เป็น 5 ระดับ

- 1 หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง มีปัญหาน้อย
- 3 หมายถึง มีปัญหาปานกลาง
- 4 หมายถึง มีปัญหามาก
- 5 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด

2.1.5 ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน
เกษตรกรของเกษตรกร ในเรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ขั้นตอน วิธีการ ประโยชน์ที่ได้รับ การปฏิบัติงาน
ของเจ้าหน้าที่ โดยกำหนดระดับความคิดเห็น เป็น 5 ระดับ

- 1 หมายถึงเห็นด้วยน้อยที่สุด
- 2 หมายถึงเห็นด้วยน้อย
- 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

2.2 วิธีการสร้างเครื่องมือและปรับปรุงเครื่องมือ

2.2.1 การสร้างเครื่องมือ ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่เป็นแบบสัมภาษณ์ เพื่อสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1) **กำหนดสิ่งที่ต้องการวัด** ได้แก่ สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพทางสังคมและสภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกรในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ความรู้ ความคิดเห็น ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร โดยการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารวิชาการ หนังสือ เอกสาร บทความ ผลงานทางวิชาการ วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และพิจารณาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

2) **การกำหนดประเด็นคำถามในการวิจัย** ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยครอบคลุมในประเด็นที่ต้องการศึกษา

3) **กำหนดรูปแบบของคำถาม** ให้ครบทุกประเด็นตามตัวแปร โดยเลือกใช้ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ลักษณะข้อมูล และกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ คำถามให้เลือกตอบ และคำถามที่ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น

4) **การจัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับร่าง** นำแบบสัมภาษณ์ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อคำถาม ตรวจสอบแก้ไขเนื้อหาให้ครอบคลุมประเด็นในเนื้อหาและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย และการใช้ภาษา ตลอดจนพิจารณาความเหมาะสมโดยทั่วไปของแบบสัมภาษณ์

5) **การตรวจสอบคุณภาพแบบสัมภาษณ์และปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ** นำแบบสัมภาษณ์เสนอผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ตรวจสอบพิจารณาว่าข้อคำถามวัดได้ตรงและครอบคลุมเนื้อหา และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย แล้วดำเนินการปรับแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จึงนำแบบสัมภาษณ์ ไปทำการทดสอบกับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 ราย ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับประชากรของการวิจัย แล้วนำมาหาค่าความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์ต่อไป

6) จัดทำแบบสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย ชื่อแบบสัมภาษณ์ คำชี้แจง เนื้อหาคำถามตามประเด็นที่ต้องการศึกษา จัดลำดับข้อความให้เหมาะสม ก่อนที่จะนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริง

2.2.2 การทดสอบเครื่องมือ

1) การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ดำเนินการก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม เพื่อตรวจสอบว่า แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นมานั้นสามารถวัดผลได้ตรงตามที่ต้องการ ครอบคลุมเนื้อหาขอบเขตของเนื้อหาการวิจัย ความถูกต้องของภาษา ความเข้าใจตรงกับ ข้อคำถาม โดยใช้วิธีการทางสถิติตรวจสอบค่าความเที่ยงตรง คือ ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อกับ วัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยมีวิธีการดังนี้

(1) นำแบบสัมภาษณ์กับวัตถุประสงค์ ที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เสนอผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาว่าแบบสัมภาษณ์สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยกำหนดคะแนนความเห็น ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบสัมภาษณ์สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบสัมภาษณ์สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

-1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบสัมภาษณ์ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

(2) นำคะแนนของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมา คำนวณจากสูตรดังนี้

เมื่อ $IOC = \frac{\text{แทน แบบวัดความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามปฏิบัติการ}}{\text{แทน ผลบวกของคะแนนผู้เชี่ยวชาญ}}$

n แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่คำนวณได้เท่ากับหรือมากกว่า 0.50 แสดงว่าข้อคำถามนั้น วัดตรงกับเนื้อหาที่กำหนด สามารถนำข้อคำถามนั้นไปใช้ได้

ถ้าค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่คำนวณต่ำกว่า 0.50 แสดงว่า ข้อคำถามนั้น วัดไม่ตรงกับเนื้อหาที่กำหนด ผู้สร้างเครื่องมือวิจัยจะต้องปรับปรุงแก้ไขจนข้อความมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และอจรา ชานิประศาสน์, 2547, น. 145-146) โดยแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา รวม เท่ากับ 0.99 แสดงว่าข้อคำถามเหล่านั้น วัดตรงกับเนื้อหาที่กำหนด สามารถนำข้อคำถามนั้นไปใช้ได้

2) การทดสอบความเที่ยง (Reliability) โดยการนำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ ไปทำการทดสอบกับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 ราย ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับประชากรของการวิจัย จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อหาความเที่ยง ตามวิธีการของ Cronbach's Alpha โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

ตอนที่ 3 ข้อมูลความคิดเห็นของเกษตรกรในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เท่ากับ 0.922

ตอนที่ 4 ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เท่ากับ 0.956

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร เท่ากับ 0.912

อารยา องค์กรเอี่ยมและพงศ์ธารา วิจิตรเวชไพศาล (2561, น. 42) แนะนำว่าโดยทั่วไปแล้วค่าความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์ควรมีค่าไม่ต่ำกว่า 0.70 หมายความว่า แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นสำหรับงานวิจัยนี้ สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ ดังนั้นแบบสัมภาษณ์นี้สามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้ เพราะมีค่าความเที่ยง มากกว่า 0.70

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบ มีโครงสร้าง สำหรับสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกร ตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 180 ราย โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 ขั้นตอนเตรียมการสัมภาษณ์ มีการดำเนินงานดังนี้

3.1.1 กำหนดช่วงเวลาในการเก็บข้อมูล กำหนดแผนการเก็บรวบรวมข้อมูล และเก็บข้อมูลตามแผน

3.1.2 การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้เพื่อการสัมภาษณ์และการเดินทาง เช่น ดินสอ ปากกา กระดาษช่วยจดบันทึก แบบสัมภาษณ์

3.1.3 การประสานงาน โดยการประสานผ่านทางโทรศัพท์ถึงผู้นำชุมชน เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ของการศึกษา แผนการลงพื้นที่เก็บข้อมูล และขอความอนุเคราะห์นัดหมายเกษตรกรในชุมชน และโทรนัดหมายการดำเนินงานกับผู้นำชุมชน อีกครั้ง

3.2 ขั้นการสัมภาษณ์ ดำเนินการสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.2.1 แนะนำตัวผู้เก็บข้อมูลผู้วิจัย โดยแนะนำชื่อ นามสกุล และแจ้งว่าเป็นนักศึกษา ระดับปริญญาโท ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จะมาทำการสัมภาษณ์เกษตรกรเพื่อเก็บข้อมูลไปทำวิจัย ให้ผู้ถูกสัมภาษณ์รู้จักก่อนที่จะทำการสัมภาษณ์ เพื่อเป็นการสร้างความไว้วางใจและสร้างความเป็นกันเองกับผู้สัมภาษณ์

3.2.2 ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัยว่าเพื่อหาแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และชี้แจงความสำคัญของข้อมูลงานวิจัยนี้ ที่จะนำมาใช้เป็นแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

3.2.3 ดำเนินการสัมภาษณ์ ตามแบบสัมภาษณ์ที่ได้จัดทำขึ้น ตามลำดับคำถามที่ได้กำหนดไว้และบันทึกข้อมูลคำตอบทุกข้อ

3.3 บันทึกผลการสัมภาษณ์ ในขณะที่สัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์ต้องบันทึกผลการสัมภาษณ์ไปด้วยพร้อมกัน

3.4 ขั้นสิ้นสุดของการสัมภาษณ์ มีแนวทางปฏิบัติดังต่อไปนี้

3.4.1 การทบทวนความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของข้อมูล ผู้วิจัยทบทวนความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างก่อนสิ้นสุดการสัมภาษณ์

3.4.2 กล่าวขอบคุณ ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณเกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้องที่ให้ความร่วมมือในการสนับสนุนการวิจัยครั้งนี้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลสภาพส่วนบุคคล สภาพทางสังคม สภาพทางเศรษฐกิจ และประสพการณ์ของเกษตรกร ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ใช้สถิติ ความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าต่ำสุด (minimum) ค่าสูงสุด (maximum) ค่าเฉลี่ย (arithmetic mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

4.2.1 การวิเคราะห์ความรู้ในแต่ละประเด็นคำถาม วิเคราะห์โดย พิจารณาจากคะแนนที่ตอบถูก คือตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน

4.2.2 การวิเคราะห์ระดับความรู้ของเกษตรกร วิเคราะห์โดยการนำคะแนนของเกษตรกรที่ตอบถูก นำมาจัดกลุ่มอันดับภาคชั้น เพื่อเป็นเกณฑ์ในการ ประเมินระดับความรู้ ดังนี้

คะแนนระหว่าง 1 – 4.99	หมายความว่า มีความรู้ระดับน้อยที่สุด
คะแนนระหว่าง 5 – 8.99	หมายความว่า มีความรู้ต่ำ
คะแนนระหว่าง 9 -12.99	หมายความว่า มีความรู้ปานกลาง
คะแนนระหว่าง 13 -15.99	หมายความว่า มีความรู้มาก
คะแนนระหว่าง 16 -20	หมายความว่า มีความรู้มากที่สุด

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของเกษตรกรในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร โดยนำคะแนนของแต่ละระดับมาหาค่าน้ำหนักเฉลี่ยและจัดช่วงคะแนน เพื่อเป็นเกณฑ์ในการประเมินผลระดับความคิดเห็น แบ่งออกเป็น 5 ระดับ มีเกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูล ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ \text{ช่วงคะแนน} &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

ดังนั้น คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.80	หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.81 – 2.60	หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.61 – 3.40	หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.41 – 4.20	หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.21 – 5.00	หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด

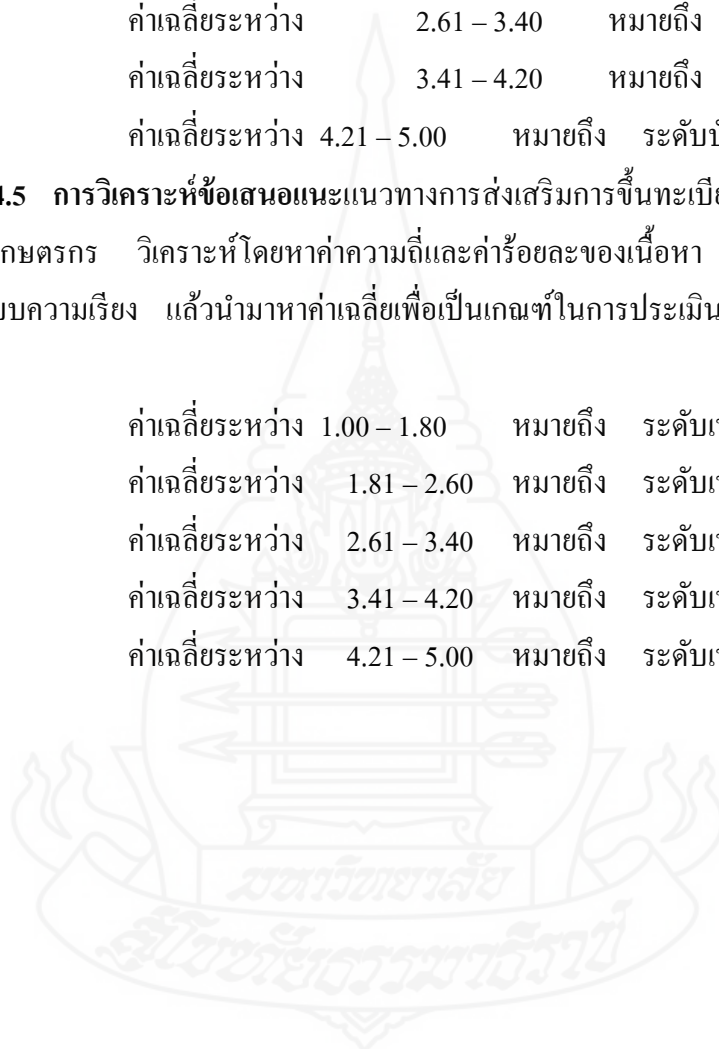
4.4 การวิเคราะห์ปัญหาของเกษตรกร เกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรวิเคราะห์โดยหาค่าความถี่และค่าร้อยละของเนื้อหา โดยจัดลำดับหมวดหมู่

ความสำคัญแบบความเรียง แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อเป็นเกณฑ์ในการประเมินปัญหาและข้อเสนอแนะ
ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 – 1.80	หมายถึง	ระดับปัญหาน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.81 – 2.60	หมายถึง	ระดับปัญหาน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.61 – 3.40	หมายถึง	ระดับปัญหาปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.41 – 4.20	หมายถึง	ระดับปัญหามาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.21 – 5.00	หมายถึง	ระดับปัญหามากที่สุด

4.5 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน
เกษตรกรของเกษตรกร วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่และค่าร้อยละของเนื้อหา โดยจัดลำดับหมวดหมู่
ความสำคัญแบบความเรียง แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อเป็นเกณฑ์ในการประเมินปัญหาและข้อเสนอแนะ
ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 – 1.80	หมายถึง	ระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.81 – 2.60	หมายถึง	ระดับเห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.61 – 3.40	หมายถึง	ระดับเห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.41 – 4.20	หมายถึง	ระดับเห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.21 – 5.00	หมายถึง	ระดับเห็นด้วยมากที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างคือ เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตร จำนวน 180 ราย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ แบ่งออกเป็น 5 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สภาพส่วนบุคคล สภาพทางสังคม และสภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร

ตอนที่ 2 ความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของเกษตรกรในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ตอนที่ 4 ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร

ตอนที่ 1 สภาพส่วนบุคคล สภาพทางสังคม และสภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร

การวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร 3 ด้าน ประกอบด้วย

1. ข้อมูลสภาพส่วนบุคคลของเกษตรกร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา

2. ข้อมูลสภาพทางสังคมของเกษตรกร ได้แก่ ตำแหน่งทางสังคม การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรการเกษตร การรับทราบข้อมูลข่าวสารการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร การเข้าร่วมรับฟังการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินการการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร การขึ้นทะเบียนเกษตรกร ในปีที่ผ่านมา ประโยชน์ที่ได้รับจากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

3. ข้อมูลสภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร ได้แก่ การประกอบอาชีพ กิจกรรมทางการเกษตรที่ทำรายได้มากที่สุด พื้นที่ทำการเกษตรและประเภทการถือครองที่ดินทำการเกษตร

1.1 สภาพส่วนบุคคลของเกษตรกร ตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ โดยสภาพพื้นฐานส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 สภาพส่วนบุคคลของเกษตรกร

n = 180		
สภาพส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	104	57.8
หญิง	76	42.2
2. อายุ (ปี)		
≤ 40	44	24.4
41-50	49	27.2
51-60	48	26.8
61-70	35	19.4
≥ 71	4	2.2
ค่าต่ำสุด = 21 ปี ค่าสูงสุด = 85 ปี		
ค่าเฉลี่ย = 49.94 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 11.756		
3. ระดับการศึกษา		
ไม่ได้รับการศึกษา	23	13.0
ประถมศึกษา	78	43.2
มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3)	22	12.2
มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6/ปวช.)	36	20.0
อนุปริญญา/ปวส.	6	3.3
ปริญญาตรี	15	8.3

จากตารางที่ 4.1 สภาพส่วนบุคคลของเกษตรกร ปรากฏผลดังนี้

1.1.1 เพศ พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 57.8 เป็นเพศชาย และส่วนที่เหลือร้อยละ 42.2 เป็นเพศหญิง

1.1.2 อายุ พบว่า เกษตรกรร้อยละ 27.2 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี รองลงมาร้อยละ 26.8 มีอายุระหว่าง 51-60 ปี ร้อยละ 24.4 มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 40 ปี ร้อยละ 19.4 มีอายุ

ระหว่าง 61-70 ปี และร้อยละ 2.2 มีอายุตั้งแต่ 71 ปีขึ้นไป ตามลำดับ โดยเกษตรกรมีอายุต่ำสุด 21 ปี สูงสุด 85 ปี และมีอายุเฉลี่ย 49.94 ปี

1.1.3 ระดับการศึกษา พบว่า ร้อยละ 43.2 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมา ร้อยละ 20.0 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6/ปวช.) ร้อยละ 13.0 ไม่ได้รับการศึกษา ร้อยละ 12.2 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) ร้อยละ 8.3 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และร้อยละ 3.3 จบการศึกษาในระดับอนุปริญญา/ปวส. ตามลำดับ

1.2 สภาพทางสังคมของเกษตรกร ตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ ตำแหน่งทางสังคม การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรการเกษตร การรับทราบข่าวสาร การร่วมร่วบฟังการประชุม การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 สภาพทางสังคมของเกษตรกร

n = 180		
สภาพทางสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ตำแหน่งทางสังคม		
ไม่เป็น	147	81.7
เป็น ตำแหน่ง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	33	18.3
กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	6	3.3
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน/สารวัตรกำนัน	3	1.7
สมาชิกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อบต./เทศบาล	1	0.6
คณะกรรมการหมู่บ้าน	16	8.9
อื่น ๆ ระบุ (อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน)	11	6.1
2. การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรการเกษตร		
ไม่เป็น	68	37.8
เป็น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	112	62.2
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	4	2.2
กลุ่มวิสาหกิจชุมชน	3	1.7
กลุ่มเกษตรกร	67	37.2
กลุ่ม ฅกส.	53	29.4
อื่น ๆ (สหกรณ์การเกษตร)	14	7.8

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

n = 180		
สภาพทางสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. การรับทราบข่าวสารฯ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
เกษตรตำบล	55	30.6
ผู้นำท้องถิ่น	144	80.0
อาสาสมัครเกษตร	7	3.9
เพื่อนบ้าน	61	33.9
อินเทอร์เน็ต	23	12.8
โทรทัศน์	9	5.0
วิทยุ	5	2.8
เอกสารเผยแพร่	5	2.8
ไลน์	10	5.6
เฟซบุ๊ก	16	8.9
4. การเข้าร่วมรับฟังการประชุมชี้แจงการขึ้นทะเบียนฯ		
ไม่เคยเข้าร่วม	60	33.3
เข้าร่วมเป็นบางครั้ง	97	53.9
เข้าร่วมทุกครั้ง	23	12.8
5. การขึ้นทะเบียนเกษตรกรในปีที่ผ่านมา		
ได้แจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	132	73.4
ไม่ได้แจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	24	13.3
ไม่แน่ใจ	24	13.3
6. การได้รับประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนฯ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
เข้าร่วมโครงการตามนโยบายรัฐบาล (เช่น โครงการประกันรายได้ โครงการรับจำนำ โครงการสนับสนุนค่าบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิตเกษตรกรผู้ปลูกข้าว)	133	73.9
ขอรับการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติ	92	51.1
เข้าร่วมโครงการประกันภัยพืชผล (ชกส.)	19	10.6
อื่น ๆ (ความอุ่นใจ,สบายใจ)	7	3.9

จากตารางที่ 4.2 ข้อมูลสภาพทางสังคมของเกษตรกร ปรากฏผลดังนี้

1.2.1 ตำแหน่งทางสังคม พบว่า เกษตรกรกว่า ร้อยละ 81.7 ไม่เป็นตำแหน่งทางสังคม และส่วนที่เหลือ ร้อยละ 18.3 เป็นตำแหน่งทางสังคม โดยพบว่าเกษตรกรร้อยละ 8.9 มีตำแหน่งเป็นคณะกรรมการหมู่บ้าน รองลงมาร้อยละ 6.1 เป็นตำแหน่งอื่น (อสม. ฯลฯ) ร้อยละ 3.3 มีตำแหน่งเป็นกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 1.7 มีตำแหน่งเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน/สารวัตรกำนัน และ ร้อยละ 0.6 มีตำแหน่งเป็นสมาชิกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อบต./เทศบาล ตามลำดับ

1.2.2 การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรการเกษตร พบว่า เกษตรกรกว่าร้อยละ 62.2 เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรการเกษตร และส่วนที่เหลือ ร้อยละ 37.8 ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรการเกษตร โดยพบว่าเกษตรกรที่เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรการเกษตร ร้อยละ 37.2 เป็นกลุ่มเกษตรกร รองลงมา ร้อยละ 29.4 เป็นสมาชิกกลุ่ม ธกส. ร้อยละ 7.8 เป็นสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากที่ระบุ ร้อยละ 2.2 เป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และร้อยละ 1.7 เป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ตามลำดับ

1.2.3 การรับทราบข่าวสารการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร พบว่า เกษตรกรได้รับทราบข่าวสารการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ร้อยละ 80.0 ทราบข่าวสารจากผู้นำท้องถิ่น รองลงมา ร้อยละ 33.9 ทราบข่าวสารจากเพื่อนบ้าน ร้อยละ 30.6 ทราบข่าวสารจากเกษตรตำบล ร้อยละ 12.8 ทราบข่าวสารจากอินเทอร์เน็ต ร้อยละ 8.9 ทราบข่าวสารจากเฟซบุ๊ก ร้อยละ 5.6 ทราบข่าวสารจากไลน์ ร้อยละ 5.0 ทราบข่าวสารจากโทรทัศน์ ร้อยละ 3.9 ทราบข่าวสารจากอาสาสมัครเกษตร และมีเกษตรกรเพียงร้อยละ 2.8 ทราบข่าวสารจากวิทยุ เท่ากับจำนวนร้อยละของเกษตรกรที่ทราบข่าวสารจากเอกสารเผยแพร่ ตามลำดับ

1.2.4 การเข้าร่วมรับฟังการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินการการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร พบว่า เกษตรกรกว่าครึ่ง (ร้อยละ 53.9) เข้าร่วมประชุมเป็นบางครั้ง รองลงมา ร้อยละ 33.3 ไม่เคยเข้าร่วม และมีเกษตรกรเพียง ร้อยละ 12.8 ที่เข้าร่วมประชุมทุกครั้ง ตามลำดับ

1.2.5 ด้านประสบการณ์การขึ้นทะเบียนเกษตรกรในปีที่ผ่านมา พบว่า เกษตรกรร้อยละ 73.4 ได้แจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร รองลงมา เกษตรกรร้อยละ 13.3 ไม่ได้แจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เท่ากับจำนวนร้อยละของเกษตรกรที่ไม่แน่ใจ (จำไม่ได้) เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนเกษตรกรในปีที่ผ่านมา ตามลำดับ

1.2.6 ได้รับประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในเรื่องใด พบว่า เกษตรกรร้อยละ 73.9 ได้เข้าร่วมโครงการตามนโยบายรัฐบาล (เช่น โครงการประกันรายได้ โครงการรับจำนำ โครงการสนับสนุนค่าบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิต

เกษตรกรผู้ปลูกข้าว) รองลงมา ร้อยละ 51.1 ได้ขอรับการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติ ร้อยละ 10.6 ได้เข้าร่วมโครงการประกันภัยพืชผล (ชกส.) และมีเกษตรกรเพียง ร้อยละ 3.9 ได้รับประโยชน์ด้านอื่น ๆ ตามลำดับ

1.3 สภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร ตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่
ได้แก่ การประกอบอาชีพ กิจกรรมทางการเกษตร พื้นที่ถือครองด้านการเกษตร ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 สภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร

n = 180		
สภาพทางเศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การประกอบอาชีพหลัก		
เกษตรกร	166	92.2
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	3	1.7
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	2	1.1
พนักงานบริษัท	1	0.6
รับจ้าง	8	4.4
2. อาชีพรอง		
ไม่มีอาชีพรอง	72	40.0
มีอาชีพรอง	108	60.0
เกษตรกรรวม	13	7.2
ค้าขาย	13	7.2
รับจ้าง	82	45.6
3. กิจกรรมทางการเกษตรที่ทำรายได้ให้มากที่สุด		
ปลูกข้าว	5	2.8
พืชสวน	174	96.6
ปศุสัตว์	1	0.6
4. พื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
4.1 ที่ดินของตนเอง		
ไม่มี	16	8.9
มี	164	91.1

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

			n = 180
	สภาพทางเศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	≤ 5	68	37.8
	6 – 10	54	30.0
	11 – 15	18	10.0
	16 – 20	17	9.4
	≥ 21	7	3.9
ค่าต่ำสุด = 0.25 ไร่ ค่าสูงสุด = 30 ไร่			
ค่าเฉลี่ย = 8.63 ไร่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 6.408			
4.2 ที่ดินเช่า			
	ไม่มี	165	91.7
	มี	15	8.3
	≤ 5	10	5.6
	6 – 10	4	2.2
	≥ 11	1	0.6
ค่าต่ำสุด = 3 ไร่ ค่าสูงสุด = 15 ไร่			
ค่าเฉลี่ย = 5.40 ไร่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 3.123			
4.3 ที่ดินซึ่งไม่เสียค่าเช่า/ที่ดินซึ่งบุคคลอื่นให้ทำกินเปล่า			
	ไม่มี	168	93.3
	มี	12	6.7
	≤ 5	4	2.2
	6 – 10	6	3.3
	11 – 15	1	0.6
	16 – 20	1	0.6
	≥ 21	0	0.0
ค่าต่ำสุด = 1 ไร่ ค่าสูงสุด = 16 ไร่			
ค่าเฉลี่ย = 7.50 ไร่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 4.056			
4.4 ที่ดินประเภทอื่น ๆ			
	ไม่มี	170	94.4

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

		n = 180	
สภาพทางเศรษฐกิจ		จำนวน (คน)	ร้อยละ
มี		10	5.6
	≤ 5	4	2.2
	6 – 10	3	1.7
	11 – 15	2	1.1
	16 – 20	0	0.0
	≥ 21	1	0.6

ค่าต่ำสุด = 3 ไร่ ค่าสูงสุด = 35
ค่าเฉลี่ย = 11.60 ไร่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 10.330

จากตารางที่ 4.3 สภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร ผลปรากฏดังนี้

1.4.1 การประกอบอาชีพหลัก พบว่า เกษตรกรกว่าร้อยละ 92.2 มีอาชีพหลักเป็นเกษตรกร รองลงมา ร้อยละ 4.4 มีอาชีพหลักคือรับจ้าง ร้อยละ 1.7 มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวเป็นหลัก ร้อยละ 1.1 มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และมีเกษตรกรเพียงร้อยละ 0.6 ที่มีอาชีพหลักเป็นพนักงานบริษัท ตามลำดับ

1.4.2 อาชีพรอง พบว่า เกษตรกรร้อยละ 60 มีอาชีพรอง และที่เหลือร้อยละ 40 ไม่มีอาชีพรอง โดยพบว่า เกษตรกรร้อยละ 45.6 มีอาชีพรองคือรับจ้าง รองลงมา ร้อยละ 7.2 มีอาชีพรองคือเกษตรกรรม เท่ากับจำนวนร้อยละของเกษตรกรที่ค้าขายเป็นอาชีพรอง ตามลำดับ

1.4.3 กิจกรรมทางการเกษตรที่ทำรายได้ให้เกษตรกรมากที่สุด พบว่า เกษตรกรร้อยละ 96.6 มีรายได้จากการทำพืชสวนมากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 2.8 มีรายได้จากการปลูกข้าวมากที่สุด และมีเกษตรกรเพียงร้อยละ 0.6 มีรายได้มากที่สุดจากการทำปศุสัตว์ ตามลำดับ

1.4.4 พื้นที่ทำการเกษตร โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเภทได้แก่

1) **ที่ดินของตนเอง** พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 37.8 มีที่ดินของตนเองน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ไร่ รองลงมา ร้อยละ 30.0 มีที่ดินของตนเองระหว่าง 6 – 10 ไร่ ร้อยละ 10.0 มีที่ดินของตนเองระหว่าง 11 – 15 ไร่ ร้อยละ 9.4 มีที่ดินของตนเองระหว่าง 16 - 20 ไร่ และร้อยละ 3.9 มีที่ดินของตนเองมากกว่าหรือเท่ากับ 21 ไร่ขึ้นไป โดยเกษตรกรมีที่ดินของตนเองน้อยที่สุดจำนวน 0.25 ไร่ และมากที่สุดจำนวน 30 ไร่ และมีที่ดินของตนเองเฉลี่ย 8.63 ไร่ ตามลำดับ

2) **ที่ดินเช่า** พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 5.6 เช่าที่ดินในการทำเกษตรกรรม น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ไร่ รองลงมา ร้อยละ 2.2 เช่าที่ดินระหว่าง 6 – 10 ไร่ และร้อยละ 0.6 เช่าที่ดิน

มากกว่าหรือเท่ากับ 11 ไร่ขึ้นไป โดยเกษตรกรมีที่ดินเช่าอย่างน้อยที่สุดจำนวน 3 ไร่ และมากที่สุดจำนวน 15 ไร่ และมีที่ดินเช่าเฉลี่ย 5.40 ไร่ ตามลำดับ

3) **ที่ดินซึ่งไม่เสียค่าเช่า/ที่ดินซึ่งบุคคลอื่นให้ทำกินเปล่า** พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 3.3 มีที่ดินซึ่งบุคคลอื่นให้ทำกินเปล่า ระหว่าง 6 – 10 ไร่ รองลงมา ร้อยละ 2.2 มีที่ดินซึ่งบุคคลอื่นให้ทำกินเปล่า น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ไร่ และร้อยละ 0.6 เกษตรกรมีที่ดินซึ่งบุคคลอื่นให้ทำกินเปล่าระหว่าง 11 – 15 ไร่ ซึ่งเท่ากับจำนวนเกษตรกรมีที่ดินซึ่งบุคคลอื่นให้ทำกินเปล่าระหว่าง 16 – 20 ไร่ โดยเกษตรกรมีที่ดินซึ่งไม่เสียค่าเช่า/ที่ดินซึ่งบุคคลอื่นให้ทำกินเปล่า น้อยที่สุดจำนวน 1 ไร่ และมากที่สุดจำนวน 16 ไร่ และมีที่ดินซึ่งไม่เสียค่าเช่า/ที่ดินซึ่งบุคคลอื่นให้ทำกินเปล่าเฉลี่ย 7.50 ไร่ ตามลำดับ

4) **ที่ดินประเภทอื่น ๆ** พบว่า เกษตรกรร้อยละ 2.2 มีที่ดินประเภทอื่น ๆ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ไร่ รองลงมา ร้อยละ 1.7 มีที่ดินประเภทอื่น ๆ ระหว่าง 6 – 10 ไร่ ร้อยละ 1.1 มีที่ดินประเภทอื่น ๆ ระหว่าง 11 - 15 ไร่ และ ร้อยละ 0.6 เกษตรกรมีที่ดินประเภทอื่น ๆ มากกว่าหรือเท่ากับ 21 ไร่ขึ้นไป โดยเกษตรกรมีที่ดินประเภทอื่น ๆ น้อยที่สุดจำนวน 3 ไร่ และมากที่สุดจำนวน 35 ไร่ และมีที่ดินเช่าเฉลี่ย 11.60 ไร่ ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ของเกษตรกรในเรื่อง หลักเกณฑ์/เงื่อนไข ขั้นตอน/วิธีการ ประโยชน์ที่ได้รับ ตลอดจนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.4 ความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ประเด็น	เฉลี่ย	จำนวนผู้มี ความรู้ (ราย)	ร้อยละ	อันดับ	n = 180	
1. หลักเกณฑ์และเงื่อนไข		140	77.5	2		
1.1 ผู้ทำการเกษตรเป็นอาชีพรองสามารถขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้	ถูก	155	86.1	9		

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

n = 180				
ประเด็น	เฉลี่ย	จำนวนผู้มี ความรู้ (ราย)	ร้อยละ	อันดับ
1.2 หนึ่งทะเบียนบ้านที่มีสมาชิกมากกว่า 1 คน สามารถขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้มากกว่าหนึ่งครัวเรือนทะเบียนเกษตรกร	ผิด	113	62.8	14
1.3 เกษตรกรที่ทำการเกษตรในพื้นที่ที่ไม่มีเอกสารสิทธิสามารถขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้	ถูก	143	79.4	10
1.4 กรณีขึ้นทะเบียนเกษตรกรใหม่ ต้องยื่นแบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนเกษตรกร ณ สำนักงานเกษตรอำเภอตามที่ตั้งแปลงหลัก	ถูก	170	94.4	3
1.5 เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกร ต้องเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจเท่านั้น	ผิด	117	65	13
2. ขั้นตอนและวิธีการ		108	59.7	4
2.1 เกษตรกรที่ขอปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร สามารถยื่นคำร้องที่สำนักงานเกษตรอำเภอใดก็ได้ ไม่จำเป็นต้องแจ้ง ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่เคยขึ้นทะเบียนไว้	ผิด	111	61.7	15
2.2 เกษตรกรที่วางแผนจะทำการเกษตรแต่ยังไม่ได้ลงมือทำสามารถแจ้งขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้	ผิด	138	76.7	11
2.3 บัตรประจำตัวประชาชนเพียงอย่างเดียวสามารถใช้เป็นหลักฐานในการแจ้งขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้	ผิด	127	70.6	12
2.4 การแจ้งเนื้อที่เพาะปลูกทางการเกษตรต้องแจ้งไม่เกินเนื้อที่แปลงที่ดิน หากมีที่พื้กออาศัย สระน้ำ หรือถนน ให้หักพื้นที่ดังกล่าวออกด้วย	ถูก	99	55.0	18
2.5 การแจ้งปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร สามารถแจ้งได้ปีละ 1 ครั้งเท่านั้น	ผิด	62	34.4	19
3. ประโยชน์ที่ได้รับ		113	62.4	3
3.1 ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรที่ผ่านการตรวจสอบ (ประชาคม) และยืนยันผลแล้ว จะได้รับสมุดทะเบียนเกษตรกร	ถูก	158	87.8	7

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

n = 180				
ประเด็น	เฉลี่ย	จำนวนผู้มี ความรู้ (ราย)	ร้อยละ	อันดับ
3.2 หากเกษตรกรไม่ขึ้นหรือปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในปี นั้น ๆ แยกเป็นรายแปลง แยกเป็นรายพืช จะไม่สามารถเข้าร่วม โครงการต่าง ๆ ด้านการเกษตรของภาครัฐได้	ถูก	110	61.1	16
3.3 ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกร สามารถมอบสิทธิที่จะได้รับการ เข้าร่วมโครงการของภาครัฐให้ผู้อื่นรับแทนได้	ผิด	102	56.7	17
3.4 ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรทุกคนมีสิทธิเข้าร่วมโครงการของ ภาครัฐทุกโครงการ อย่างไม่มีเงื่อนไข	ผิด	35	19.4	20
3.5 หากเกษตรกรไม่แจ้งปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตร จำแนกเป็นรายแปลง อาจจะไม่ได้รับการให้ความช่วยเหลือ จากภาครัฐ เมื่อพื้นที่ทางการเกษตรได้รับความเสียหายจากภัย ธรรมชาติ	ถูก	157	87.2	8
4. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่		168	93.2	1
4.1 กรมส่งเสริมการเกษตร เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการ รับขึ้นทะเบียนเกษตรกร	ถูก	165	91.7	5
4.2 เกษตรกรลงลายมือชื่อในแบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนและ ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต่อเจ้าหน้าที่ที่รับขึ้นทะเบียน	ถูก	166	92.2	4
4.3 คณะทำงานตรวจสอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ทะเบียนเกษตรกรระดับหมู่บ้าน ประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้าน/ ประธานชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิในหมู่บ้าน และอาสาสมัคร เกษตรหมู่บ้าน	ถูก	159	88.3	6
4.4 คณะทำงานตรวจสอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ทะเบียนเกษตรกรระดับหมู่บ้าน มีหน้าที่ช่วยเจ้าหน้าที่ ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบตำบล ในการดำเนินการ ตรวจสอบพื้นที่จริงพร้อมวัดพิกัดที่ตั้งแปลง	ถูก	176	97.8	1
4.5 เจ้าหน้าที่สามารถแจ้งความเอาผิดเกษตรกรที่ให้ข้อมูลเท็จ ได้	ถูก	173	96.1	2

จากตารางที่ 4.4 จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรร้อยละ 93.2 มีความรู้ในประเด็นการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ รongลงมา ร้อยละ 77.5 มีความรู้ในประเด็น หลักเกณฑ์และเงื่อนไข ร้อยละ 62.4 มีความรู้ในประเด็น ประโยชน์ที่จะได้รับ และร้อยละ 59.7 มีความรู้ในประเด็น ขั้นตอนและวิธีการ ตามลำดับ เกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร โดยมี ความรู้ในประเด็นต่าง ๆ เรียงตามค่าร้อยละ จากมากไปหาน้อย ตามลำดับ ดังนี้

ผลวิจัยพบว่า เกษตรกรร้อยละ 97.8 มีความรู้ในประเด็น คณะทำงานตรวจสอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรระดับหมู่บ้าน มีหน้าที่ช่วยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ผู้รับผิดชอบตำบล ในการดำเนินการตรวจสอบพื้นที่จริงพร้อมวัตถุประสงค์ที่เปลี่ยนแปลง รongลงมา ร้อยละ 96.1 มีความรู้ในประเด็น เจ้าหน้าที่สามารถแจ้งความเอาผิดเกษตรกรที่ให้ข้อมูลเท็จได้ ร้อยละ 94.4 มีความรู้ในประเด็น กรณีขึ้นทะเบียนเกษตรกรใหม่ ต้องยื่นแบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนเกษตรกร ณ สำนักงานเกษตรอำเภอตามที่ตั้งแปลงหลัก ร้อยละ 92.2 มีความรู้ในประเด็น เกษตรกรลงลายมือชื่อในแบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต่อเจ้าหน้าที่ที่รับขึ้นทะเบียน ร้อยละ 91.7 มีความรู้ในประเด็น กรมส่งเสริมการเกษตร เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการรับขึ้นทะเบียนเกษตรกร ร้อยละ 88.3 มีความรู้ในประเด็น คณะทำงานตรวจสอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรระดับหมู่บ้าน ประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้าน/ประธานชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิในหมู่บ้าน และอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ร้อยละ 87.8 มีความรู้ในประเด็น ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรที่ผ่านการตรวจสอบ (ประชาชน) และยื่นยันผลแล้ว จะได้รับสมุดทะเบียนเกษตรกร ร้อยละ 87.2 มีความรู้ในประเด็น หากเกษตรกรไม่แจ้งปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรจำแนกเป็นรายแปลง อาจจะไม่ได้รับการให้ความช่วยเหลือจากภาครัฐ เมื่อพื้นที่ทางการเกษตรได้รับความเสียหายจากภัย ร้อยละ 86.1 มีความรู้ในประเด็น ผู้ทำการเกษตรเป็นอาชีพ รongสามารถขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้ ร้อยละ 79.4 มีความรู้ในประเด็น เกษตรกรที่ทำการเกษตรในพื้นที่ที่ไม่มีเอกสารสิทธิ สามารถขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้ ร้อยละ 76.7 มีความรู้ในประเด็น เกษตรกรที่วางแผนจะทำการเกษตรแต่ยังไม่ได้ลงมือทำ สามารถแจ้งขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้ ร้อยละ 70.6 มีความรู้ในประเด็น บัตรประจำตัวประชาชนเพียงอย่างเดียวสามารถใช้เป็นหลักฐานในการแจ้งขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้ ร้อยละ 65 มีความรู้ในประเด็น เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกร ต้องเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจเท่านั้น ร้อยละ 62.8 มีความรู้ในประเด็น หนึ่งทะเบียนบ้านที่มีสมาชิกมากกว่า 1 คน สามารถขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้มากกว่าหนึ่งครัวเรือนทะเบียนเกษตรกร ร้อยละ 61.7 มีความรู้ในประเด็น เกษตรกรที่ขอปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร สามารถยื่นคำร้องที่สำนักงานเกษตรอำเภอใดก็ได้ ไม่จำเป็นต้องแจ้ง ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่เคยขึ้นทะเบียนไว้ ร้อยละ 61.1 มีความรู้ในประเด็น หากเกษตรกรไม่ขึ้นหรือปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในปีนั้น ๆ แยกเป็นรายแปลง แยกเป็นรายพืช จะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการต่าง ๆ ด้านการเกษตรของภาครัฐได้ ร้อยละ 56.7 มีความรู้ในประเด็น ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกร สามารถขอสิทธิที่จะได้รับจากการเข้าร่วมโครงการของภาครัฐให้ผู้อื่นรับแทนได้

ร้อยละ 55.0 มีความรู้ในประเด็น การแจ้งเนื้อที่เพาะปลูกทางการเกษตรต้องแจ้งไม่เกินเนื้อที่แปลงที่ดิน หากมีที่พักอาศัย สระน้ำ หรือถนน ให้หักพื้นที่ดังกล่าวออกด้วย ร้อยละ 34.4 มีความรู้ในประเด็น การแจ้งปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร สามารถแจ้งได้ปีละ 1 ครั้งเท่านั้น และมีเพียงร้อยละ 19.4 ที่มีความรู้ในประเด็น ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรทุกคนมีสิทธิเข้าร่วม โครงการของภาครัฐทุกโครงการ อย่างไม่มีเงื่อนไข ตามลำดับ

2.1 การวิเคราะห์ระดับความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ผู้วิจัยได้ตรวจให้คะแนนในแต่ละข้อ โดยให้ 1 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบถูก และให้ 0 คะแนนสำหรับข้อที่ตอบผิด แล้วรวมคะแนนทั้งหมด และนำคะแนนรวมของแต่ละคนมาจัดระดับความรู้ตามเกณฑ์ในการประเมิน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามรายละเอียดในตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ระดับความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

n = 180			
คะแนน	ระดับความรู้	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1 – 4.99 คะแนน	น้อยที่สุด	0	0
5 – 8.99 คะแนน	น้อย	0	0
9 – 12.99 คะแนน	ปานกลาง	40	22.2
13 – 15.99 คะแนน	มาก	65	36.1
16 – 20 คะแนน	มากที่สุด	75	41.7

ค่าต่ำสุด = 9 คะแนน ค่าสูงสุด = 20 คะแนน
ค่าเฉลี่ย 14.61 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.341

จากตารางที่ 4.5 ระดับความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร พบว่า เกษตรกรร้อยละ 41.7 มีความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในระดับมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 36.1 เกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในระดับมาก และร้อยละ 22.2 เกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในระดับปานกลาง โดยเกษตรกรมีคะแนนความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ต่ำสุด 9 คะแนน สูงสุด 20 คะแนน และมีคะแนนเฉลี่ย 14.61 คะแนน ซึ่งจัดอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของเกษตรกรในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ผู้วิจัยได้ศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ของเกษตรกรตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ด้านขั้นตอนและวิธีการ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ และด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่สามารถสรุปแยกเป็นประเด็นได้ ดังนี้

3.1 หลักเกณฑ์และเงื่อนไข ความคิดเห็นของเกษตรกรในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข มีรายละเอียดดัง ตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ความคิดเห็นของเกษตรกรในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข

n = 180

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					\bar{X} (SD)	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)			
1. หลักเกณฑ์และเงื่อนไข						3.88 (0.672)	มาก	
1.1 การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเป็นหน้าที่ของเกษตรกร	2 (1.1)	16 (8.9)	33 (18.4)	49 (27.2)	80 (44.4)	4.05 (1.043)	มาก	7
1.2 เกษตรกรสามารถขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้ตลอดทั้งปี	1 (0.6)	13 (7.2)	28 (15.6)	70 (38.8)	68 (37.8)	4.06 (0.935)	มาก	5

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

n = 180

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					\bar{X} (SD)	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)			
1.3 คริวเรือนของผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต้องมีการประกอบกิจกรรมการเกษตรเป็นอาชีพหลัก หรืออาชีพรอง	2 (1.1)	10 (5.6)	43 (23.9)	65 (36.1)	60 (33.3)	3.95 (0.947)	มาก	12
1.4 เกษตรกรสามารถขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้ทั้งพื้นที่การเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์และไม่มีเอกสารสิทธิ์	5 (2.8)	13 (7.2)	27 (15.0)	59 (32.8)	76 (42.2)	4.04 (1.056)	มาก	8
1.5 ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรใหม่ หรือเพิ่มแปลงใหม่ ให้ไปยื่นเอกสารที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลงหลัก (แปลงที่มีพื้นที่มากที่สุด)	5 (2.8)	9 (5.1)	42 (23.3)	62 (34.4)	62 (34.4)	3.93 (1.014)	มาก	14
1.6 ผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต้องแจ้งข้อมูลตามความเป็นจริง พร้อมกรอกข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ถูกต้องครบถ้วน และต้องลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลด้วย	1 (0.6)	7 (3.9)	25 (13.9)	59 (32.8)	88 (48.8)	4.26 (0.879)	มากที่สุด	1

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

n = 180

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					\bar{X} (SD)	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)			
1.7 เกษตรกรที่มีเจตนาให้ ข้อมูลเท็จ ให้ดำเนินคดีตาม ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 137 และ 267	6 (3.3)	11 (6.1)	31 (17.2)	60 (33.3)	72 (40.1)	4.01 (1.060)	มาก	9
1.8 ผู้ซื้อขึ้นทะเบียนและ ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ต้องเตรียมเอกสาร ประกอบการขึ้นทะเบียนให้ ถูกต้อง และครบถ้วน	4 (2.2)	6 (3.3)	23 (12.8)	68 (37.8)	79 (43.9)	4.18 (0.934)	มาก	2
1.9 ผู้ซื้อขึ้นทะเบียน ต้องเป็น หัวหน้าครัวเรือนทะเบียน เกษตรกรเท่านั้น	13 (7.3)	20 (11.1)	38 (21.1)	42 (23.3)	67 (37.2)	3.72 (1.269)	มาก	17
1.10 ครัวเรือนเกษตรกร 1 ครัวเรือน สามารถมีตัวแทน มาขอขึ้นทะเบียนและ ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้ เพียง 1 คน	19 (10.6)	17 (9.4)	30 (16.7)	34 (18.9)	80 (44.4)	3.77 (1.378)	มาก	16
1.11 เกษตรกรที่อาศัยอยู่ใน ทะเบียนบ้านเดียวกัน แต่ แยกกันทำการเกษตร ให้แยก ขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้	26 (14.4)	15 (8.3)	37 (20.6)	52 (28.9)	50 (27.8)	3.47 (1.360)	มาก	18

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

n = 180

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					\bar{X} (SD)	ความหมาย	อันดับ
	น้อย ที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ปาน กลาง จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	มาก ที่สุด จำนวน (ร้อยละ)			
1.12 เกษตรกรที่ไม่มีที่ทำกิน เป็นของตนเอง แต่เช่าพื้นที่ทำ การเกษตร สามารถขอขึ้น ทะเบียนเกษตรกรได้	4 (2.2)	13 (7.2)	33 (18.3)	57 (31.7)	73 (40.6)	4.01 (1.041)	มาก	10
1.13 เกษตรกรผู้ขอปรับปรุง ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เพิ่มเติม ต้องไปแจ้งที่ สำนักงานเกษตรอำเภอที่เคย ขึ้นทะเบียนเกษตรกรไว้	5 (2.8)	5 (2.8)	36 (20.0)	73 (40.6)	61 (33.8)	4.00 (0.951)	มาก	11
1.14 เกษตรกรผู้ทำนาหรือทำ ไร่ ตั้งแต่ 1 ไร่ขึ้นไป สามารถ ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้	5 (2.8)	7 (3.9)	25 (13.9)	60 (33.3)	83 (46.1)	4.16 (0.993)	มาก	3
1.15 เกษตรกรผู้ปลูกพืชผัก ในพื้นที่ 1 งาน สำหรับไว้ บริโภคในครัวเรือน สามารถ ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้	43 (23.9)	25 (13.9)	38 (21.1)	42 (23.3)	32 (17.8)	2.97 (1.432)	ปานกลาง	20
1.16 เกษตรกรผู้ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น ในพื้นที่ 1 ไร่ หรือ ตั้งแต่ 15 ต้นขึ้นไป สามารถ ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้	2 (1.1)	7 (3.9)	27 (15.0)	76 (42.2)	68 (37.8)	4.12 (0.880)	มาก	4

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

n = 180

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					\bar{X} (SD)	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)			
1.17 เกษตรกรผู้ซื้อขึ้นทะเบียนเกษตรกรใหม่สามารถเลือกขึ้นทะเบียนได้ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตรงกับที่อยู่ตามทะเบียนบ้านหรือ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลงที่ดินที่ทำกิจกรรมการเกษตร ก็ได้โดยง่าย	3 (1.7)	7 (3.9)	34 (18.9)	69 (38.3)	67 (37.2)	4.06 (0.932)	มาก	6
1.18 เกษตรกรแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต้องแจ้งแยกแปลงปลูกพืชตามชนิดพืชและชนิดพันธุ์	10 (5.6)	11 (6.1)	37 (20.6)	58 (32.1)	64 (35.6)	3.86 (1.137)	มาก	15
1.19 เกษตรกรมีสิทธิหรือไม่มีสิทธิในการถือครองที่ดินต้องมีพยานแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนรับรองการใช้ประโยชน์ที่ดินและการจัดทำกิจกรรมการเกษตร โดยต้องลงลายมือชื่อเป็นพยาน	8 (4.4)	9 (5.0)	37 (20.6)	59 (32.8)	67 (37.2)	3.93 (1.086)	มาก	13

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

n = 180

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					\bar{X} (SD)	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
1.20 โรงเรียน วัด และสถานที่ ราชการ ที่ประกอบการเกษตร ไม่สามารถแจ้งขอขึ้นทะเบียน เกษตรกรได้	47 (26.1)	18 (10.0)	27 (15.0)	37 (20.6)	51 (28.3)	3.15 (1.573)	ปานกลาง	19

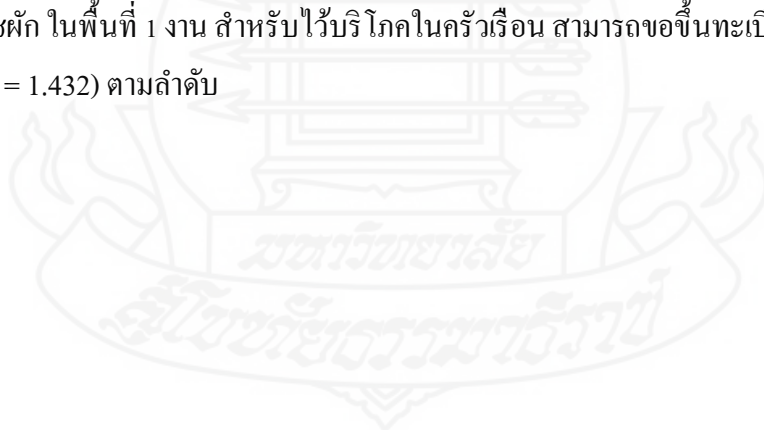
จากตารางที่ 4.6 ความคิดเห็นของเกษตรกรในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.88$, $SD = 0.672$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็น พบว่า

เกษตรกรเห็นด้วยระดับมากที่สุด จำนวน 1 ประเด็น คือ ผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต้องแจ้งข้อมูลตามความเป็นจริง พร้อมกรอกข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ถูกต้อง ครบถ้วน และต้องลงรายชื่อรับรอง ($\bar{X} = 4.26$, $SD = 0.879$)

เกษตรกรเห็นด้วยระดับมาก จำนวน 17 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต้องเตรียมเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนให้ถูกต้อง และครบถ้วน ($\bar{X} = 4.18$, $SD = 0.934$) เกษตรกรผู้ทำนาหรือทำไร่ ตั้งแต่ 1 ไร่ขึ้นไป สามารถขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้ ($\bar{X} = 4.16$, $SD = 0.993$) เกษตรกรผู้ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น ในพื้นที่ 1 ไร่ หรือตั้งแต่ 15 ต้นขึ้นไป สามารถขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้ ($\bar{X} = 4.12$, $SD = 0.880$) เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรใหม่สามารถเลือกขึ้นทะเบียนได้ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตรงกับที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน หรือ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลงที่ดินที่ทำกิจกรรมการเกษตร ก็ได้เป็นอย่างใดอย่างหนึ่ง ($\bar{X} = 4.06$, $SD = 0.932$) เกษตรกรสามารถขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้ตลอดทั้งปี ($\bar{X} = 4.06$, $SD = 0.935$) การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเป็นหน้าที่ของเกษตรกร ($\bar{X} = 4.05$, $SD = 1.043$) เกษตรกรสามารถขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้ทั้ง

พื้นที่การเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์และไม่มีเอกสารสิทธิ์ ($\bar{X} = 4.04$, $SD = 1.056$) เกษตรกรที่ไม่มีที่ทำกินเป็นของตนเอง แต่เช่าพื้นที่ทำการเกษตร สามารถขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้ ($\bar{X} = 4.01$, $SD = 1.041$) เกษตรกรที่มีเจตนาให้ข้อมูลเท็จ ให้ดำเนินคดีตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 137 และ 267 ($\bar{X} = 4.01$, $SD = 1.060$) เกษตรกรผู้ขอปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรเพิ่มเติม ต้องไปแจ้งที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่เคยขึ้นทะเบียนเกษตรกรไว้ ($\bar{X} = 4.00$, $SD = 0.951$) คราวเรือนของผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต้องมีการประกอบกิจกรรมการเกษตรเป็นอาชีพหลัก หรืออาชีพรอง ($\bar{X} = 3.95$, $SD = 0.947$) เกษตรกรมีสิทธิหรือไม่มีสิทธิในการถือครองที่ดิน ต้องมีพยานแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนรับรองการใช้ประโยชน์ที่ดินและการจัดทำกิจกรรมการเกษตร โดยต้องลงลายมือชื่อเป็นพยาน ($\bar{X} = 3.93$, $SD = 1.086$) ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรใหม่ หรือเพิ่มแปลงใหม่ ให้ไปยื่นเอกสารที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลงหลัก(แปลงที่มีพื้นที่มากที่สุด) ($\bar{X} = 3.93$, $SD = 1.014$) เกษตรกรแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต้องแจ้งแยกแปลงปลูกพืช ตามชนิดพืชและชนิดพันธุ์ ($\bar{X} = 3.86$, $SD = 1.137$) คราวเรือนเกษตรกร 1 คราวเรือน สามารถมีตัวแทนมาขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้เพียง 1 คน ($\bar{X} = 3.77$, $SD = 1.378$) ผู้ขอขึ้นทะเบียน ต้องเป็นหัวหน้าครัวเรือนทะเบียนเกษตรกรเท่านั้น ($\bar{X} = 3.72$, $SD = 1.269$) และเกษตรกรที่อาศัยอยู่ในทะเบียนบ้านเดียวกัน แต่แยกกันทำการเกษตร ให้แยกขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้ ($\bar{X} = 3.47$, $SD = 1.360$) ตามลำดับ

เกษตรกรเห็นด้วยระดับปานกลาง จำนวน 2 ประเด็น โรงเรียน วัด และสถานที่ราชการที่ประกอบการเกษตร ไม่สามารถแจ้งขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้ ($\bar{X} = 3.15$, $SD = 1.573$) และเกษตรกรผู้ปลูกพืชผัก ในพื้นที่ 1 งาน สำหรับไว้บริโภคในครัวเรือน สามารถขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้ ($\bar{X} = 2.97$, $SD = 1.432$) ตามลำดับ

3.2 **ขั้นตอนและวิธีการ** ความคิดเห็นของเกษตรกรในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านขั้นตอนและวิธีการ มีรายละเอียดดัง ตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ความคิดเห็นของเกษตรกรในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านขั้นตอนและวิธีการ

n = 180

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					\bar{X} (SD)	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด	น้อย จำนวน	ปานกลาง	มาก จำนวน	มากที่สุด			
	จำนวน (ร้อยละ)	(ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	(ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
2. ขั้นตอนและวิธีการ						3.89 (0.685)	มาก	
2.1 ผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต้องแสดงบัตรประจำตัวประชาชน ทะเบียนบ้าน(ตัวจริง) สำเนาเอกสารสิทธิ์ในการติดต่อขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต่อเจ้าหน้าที่	5 (2.8)	6 (3.3)	40 (22.2)	48 (26.7)	81 (45.0)	4.08 (1.027)	มาก	3
2.2 ในการขอเปลี่ยนแปลงหัวหน้าครัวเรือนทะเบียนเกษตรกร เกษตรกรต้องกรอกแบบคำร้องทุกครั้ง	7 (3.9)	15 (8.3)	25 (13.9)	67 (37.2)	66 (36.7)	3.94 (1.092)	มาก	11

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

n = 180

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					\bar{X} (SD)	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)			
2.3 เกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรแล้ว ต้องตรวจสอบข้อมูลพื้นฐาน และกิจกรรมการเกษตรรายแปลง หากมีความผิดพลาดหรือการเปลี่ยนแปลงข้อมูล ให้ปรับแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้อง และสามารถเพิ่มเติมข้อมูลกิจกรรมการเกษตรรายแปลงได้	1 (0.6)	6 (3.3)	44 (24.4)	61 (33.9)	68 (37.8)	4.05 (0.899)	มาก	6
2.4 เกษตรกรที่ไม่สามารถมาแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้วยตนเองได้ ต้องทำหนังสือมอบอำนาจให้สมาชิกที่มีชื่ออยู่ในครัวเรือนทะเบียนเกษตรกร เป็นผู้มาขอขึ้นและปรับปรุงแทนได้	7 (3.9)	15 (8.3)	21 (11.7)	78 (43.3)	59 (32.8)	3.93 (1.062)	มาก	12

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

n = 180

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					\bar{X} (SD)	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)			
2.5 พื้นที่เช่าขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้เฉพาะพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์เท่านั้น และต้องมีสัญญาเช่า หรือผู้เช่าต้องระบุ ชื่อ-สกุล และเลขบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ให้เช่าด้วย	27 (15.0)	11 (6.1)	33 (18.3)	59 (32.8)	50 (27.8)	3.52 (1.356)	มาก	19
2.6 เกษตรกรยินยอมให้ทางราชการใช้ข้อมูลที่แจ้งขึ้นทะเบียนเกษตรกรในการตรวจสอบประวัติที่เลขขึ้นทะเบียนเกษตรกรไว้กับฐานข้อมูลกรมส่งเสริมการเกษตร	3 (1.7)	8 (4.4)	36 (20.0)	57 (31.7)	76 (42.2)	4.08 (0.974)	มาก	4
2.7 เมื่อจัดพิมพ์ข้อมูลแล้ว ให้ปิดประกาศรายชื่อเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในหมู่บ้านหรือชุมชน เพื่อยืนยันหรือคัดค้าน เป็นเวลา 3 วัน	11 (6.1)	14 (7.8)	49 (27.2)	55 (30.6)	51 (28.3)	3.67 (1.147)	มาก	16

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

n = 180

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					\bar{X} (SD)	ความหมาย	อันดับ
	น้อย ที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ปาน กลาง จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	มาก ที่สุด จำนวน (ร้อยละ)			
2.8 เมื่อเกษตรกรรายใดถูก คัดค้าน ให้เจ้าหน้าที่เกษตร หรือคณะทำงานตรวจสอบ การขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ทะเบียนเกษตรกรระดับ หมู่บ้านทำการตรวจสอบ พื้นที่จริงทั้งหมด	7 (3.8)	8 (4.4)	37 (20.6)	73 (40.6)	55 (30.6)	3.89 (1.017)	มาก	14
2.9 เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียน และปรับปรุงทะเบียน เกษตรกรต้องให้ความร่วมมือ ในการตรวจสอบพื้นที่ เพาะปลูกที่แจ้งขึ้นทะเบียน ด้วยเครื่องจับพิกัด GPS	1 (0.6)	9 (5.0)	32 (17.8)	67 (37.2)	71 (39.4)	4.10 (0.904)	มาก	2
2.10 เกษตรกรต้องรับทราบ เงื่อนไขก่อนลงลายมือชื่อ รับรองข้อมูลในแบบคำร้อง ด้วยตนเอง	2 (1.1)	4 (2.2)	42 (23.3)	65 (36.1)	67 (37.3)	4.06 (0.892)	มาก	5
2.11 เกษตรกรผู้ขึ้น ทะเบียนและปรับปรุง ทะเบียนเกษตรกรลงลายมือ ชื่อต่อหน้าเจ้าหน้าที่รับขึ้น ทะเบียน	2 (1.1)	10 (5.6)	41 (22.7)	64 (35.6)	63 (35.0)	3.98 (0.951)	มาก	10

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

n = 180

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					\bar{X} (SD)	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
2.12 การขอรับหลักฐาน รับรองการขึ้นทะเบียน เกษตรกร รับที่สำนักงาน เกษตรอำเภอที่ขึ้นทะเบียน เท่านั้น	4 (2.2)	14 (7.8)	42 (23.3)	56 (31.1)	64 (35.6)	3.90 (1.047)	มาก	13
2.13 เกษตรกรแจ้งเพิ่มเติม ข้อมูลการประกอบกิจกรรม การเกษตรได้ตลอดทั้งปี	3 (1.7)	9 (5.0)	37 (20.6)	68 (37.7)	63 (35.0)	3.99 (0.954)	มาก	9
2.14 การขอขึ้นทะเบียน เกษตรกรรายใหม่ สามารถขอ ขึ้นทะเบียนได้ตลอดทั้งปี	6 (3.4)	9 (5.0)	35 (19.4)	56 (31.1)	47 (41.1)	4.02 (1.054)	มาก	8
2.15 เกษตรกรผู้ขอขึ้น ทะเบียนและปรับปรุง ทะเบียนเกษตรกรจะไม่คิด ค่าใช้จ่ายใดๆ ในการขอขึ้น ทะเบียนและปรับปรุง ทะเบียนเกษตรกร	1 (0.6)	8 (4.4)	23 (12.8)	53 (29.4)	95 (52.8)	4.29 (0.895)	มากที่สุด	1

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

n = 180

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					\bar{X} (SD)	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
2.16 เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต้องแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร หลังจากปลูกพืชอย่างน้อย 15 วัน	6 (3.3)	14 (7.8)	26 (14.4)	59 (32.8)	75 (41.7)	4.02 (1.086)	มาก	7
2.17 เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต้องเข้าร่วมประชาคมด้วยตนเองทุกครั้ง	18 (10.0)	11 (6.2)	49 (27.2)	53 (29.4)	49 (27.2)	3.58 (1.233)	มาก	17
2.18 เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ขอใบรับรองการขึ้นทะเบียนก่อนจะเก็บเกี่ยวผลผลิต	9 (5.0)	13 (7.2)	63 (35.0)	57 (31.7)	38 (21.1)	3.57 (1.058)	มาก	18
2.19 เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต้องแจ้งข้อมูลสมาชิกในครัวเรือนทะเบียนเกษตรกรให้ครบถ้วนทุกคน	21 (11.7)	17 (9.4)	40 (22.2)	63 (35.0)	39 (21.7)	3.46 (1.257)	มาก	20

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

n = 180

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					\bar{X} (SD)	ความหมาย	อันดับ
	น้อย	น้อย	ปาน	มาก	มาก			
	ที่สุด	จำนวน	กลาง	จำนวน	ที่สุด			
	จำนวน	(ร้อยละ)	จำนวน	(ร้อยละ)	จำนวน			
2.20 หากเกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียนเกษตรกรไว้แล้วแต่ไม่ปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรจำแนกเป็นรายแปลง ก็อาจจะไม่ได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐ เมื่อพื้นที่ทำการเกษตรได้รับความเสียหายจากภัยทางธรรมชาติ	10	11	49	52	58	3.76	มาก	15
	(5.6)	(6.1)	(27.2)	(28.9)	(32.2)	(1.135)		

จากตารางที่ 4.7 ความคิดเห็นของเกษตรกรในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่ ด้านขั้นตอนและวิธีการพบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.89$, $SD = 0.685$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็น พบว่า

เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ประเด็น เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรจะไม่คิดค่าใช้จ่ายใด ๆ ในการขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ($\bar{X} = 4.29$, $SD = 0.895$)

เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมาก จำนวน 19 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต้องให้ความร่วมมือในการตรวจสอบพื้นที่เพาะปลูกที่แจ้งขึ้นทะเบียนด้วยเครื่องจับพิกัด GPS ($\bar{X} = 4.10$, $SD = 0.904$) ผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต้องแสดงบัตรประจำตัวประชาชน ทะเบียนบ้าน (ตัวจริง) สำเนาเอกสารสิทธิ์ ในการติดต่อขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต่อเจ้าหน้าที่ ($\bar{X} = 4.08$, $SD =$

1.027) เกษตรกรยินยอมให้ทางราชการใช้ข้อมูลที่แจ้งขึ้นทะเบียนเกษตรกรในการตรวจสอบประวัติที่เคยขึ้นทะเบียนเกษตรกรไว้กับฐานข้อมูลกรมส่งเสริมการเกษตร ($\bar{X} = 4.08$, $SD = 0.974$) เกษตรกรต้องรับทราบเงื่อนไขก่อนลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลในแบบคำร้องด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.06$, $SD = 0.892$) เกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรแล้ว ต้องตรวจสอบข้อมูลพื้นฐาน และกิจกรรมการเกษตรรายแปลง หากมีความผิดพลาดหรือการเปลี่ยนแปลงข้อมูล ให้ปรับแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้อง และสามารถเพิ่มเติมข้อมูลกิจกรรมการเกษตรรายแปลงได้ ($\bar{X} = 4.05$, $SD = 0.899$) เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต้องแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร หลังจากปลูกพืชอย่างน้อย 15 วัน ($\bar{X} = 4.02$, $SD = 1.086$) การขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรรายใหม่ สามารถขอขึ้นทะเบียนได้ตลอดทั้งปี ($\bar{X} = 4.02$, $SD = 1.054$) เกษตรกรแจ้งเพิ่มเติมข้อมูลการประกอบกิจกรรมการเกษตรได้ตลอดทั้งปี ($\bar{X} = 3.99$, $SD = 0.954$) เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรลงลายมือชื่อต่อหน้าเจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียน ($\bar{X} = 3.98$, $SD = 0.951$) ในการขอเปลี่ยนแปลงหัวหน้าครัวเรือนทะเบียนเกษตรกร เกษตรกรต้องกรอกแบบคำร้องทุกครั้ง ($\bar{X} = 3.94$, $SD = 1.092$) เกษตรกรที่ไม่สามารถมาแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้วยตนเองได้ ต้องทำหนังสือมอบอำนาจให้สมาชิกที่มีชื่ออยู่ในครัวเรือนทะเบียนเกษตรกรเป็นผู้มาขอขึ้นและปรับปรุงแทนได้ ($\bar{X} = 3.93$, $SD = 1.062$) การขอรับหลักฐานรับรองการขึ้นทะเบียนเกษตรกร รับที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ขึ้นทะเบียนเท่านั้น ($\bar{X} = 3.90$, $SD = 1.047$) เมื่อเกษตรกรรายใดถูกคัดค้าน ให้เจ้าหน้าที่เกษตรหรือคณะทำงานตรวจสอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรระดับหมู่บ้านทำการตรวจสอบพื้นที่จริงทั้งหมด ($\bar{X} = 3.89$, $SD = 1.017$) หากเกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียนเกษตรกรไว้แล้วแต่ไม่ปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรจำแนกเป็นรายแปลง ก็อาจจะไม่ได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐ เมื่อพื้นที่ทำการเกษตรได้รับความเสียหายจากภัยทางธรรมชาติ ($\bar{X} = 3.76$, $SD = 1.135$) เมื่อจัดพิมพ์ข้อมูลแล้ว ให้ปิดประกาศรายชื่อเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในหมู่บ้านหรือชุมชน เพื่อยืนยันหรือคัดค้าน เป็นเวลา 3 วัน ($\bar{X} = 3.67$, $SD = 1.147$) เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต้องเข้าร่วมประชาคมด้วยตนเองทุกครั้ง ($\bar{X} = 3.58$, $SD = 1.233$) เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ขอใบรับรองการขึ้นทะเบียนก่อนจะเก็บเกี่ยวผลผลิต ($\bar{X} = 3.57$, $SD = 1.058$) พื้นที่เข้าขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้เฉพาะพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์เท่านั้น และต้องมีสัญญาเช่า หรือผู้เช่าต้องระบุ ชื่อ-สกุล และเลขบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ให้เช่าด้วย ($\bar{X} = 3.52$, $SD = 1.356$) เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต้องแจ้งข้อมูลสมาชิกในครัวเรือนทะเบียนเกษตรกรให้ครบถ้วนทุกคน ($\bar{X} = 3.46$, $SD = 1.257$) ตามลำดับ

3.3 ประโยชน์ที่ได้รับ ความคิดเห็นของเกษตรกรในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีรายละเอียดดัง ตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ความคิดเห็นของเกษตรกรในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านประโยชน์ที่ได้รับ

n = 180

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					\bar{X} (SD)	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด	น้อย จำนวน	ปานกลาง	มาก จำนวน	มากที่สุด			
	จำนวน (ร้อยละ)	(ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	(ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
3. ประโยชน์ที่ได้รับ						4.38 (0.685)	มากที่สุด	
3.1 สมุดทะเบียนเกษตรกรเป็นเอกสารที่ใช้แสดงสถานภาพการเป็นเกษตรกร	1 (0.6)	2 (1.1)	18 (10.0)	51 (28.3)	108 (60.0)	4.46 (0.765)	มากที่สุด	1
3.2 เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ได้สิทธิ์เข้าร่วมโครงการตามนโยบายรัฐบาล	1 (0.6)	2 (1.1)	13 (7.2)	66 (36.7)	98 (54.4)	4.43 (0.725)	มากที่สุด	3
3.3 เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ได้สิทธิ์รับการช่วยเหลือเมื่อประสบภัยพิบัติด้านเกษตร	1 (0.6)	3 (1.7)	15 (8.3)	54 (30.0)	107 (59.4)	4.46 (0.765)	มากที่สุด	2

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

n = 180

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					\bar{X} (SD)	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
3.4 เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียน และปรับปรุงทะเบียน เกษตรกร ได้รับสิทธิต่าง ๆ จากภาครัฐ มากกว่าเกษตรกร ผู้ไม่ขึ้นทะเบียนและ ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	1 (0.6)	4 (2.2)	27 (15.0)	56 (31.1)	92 (51.1)	4.30 (0.845)	มากที่สุด	4
3.5 เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียน และปรับปรุงทะเบียน เกษตรกร ที่จะได้รับสิทธิ ประโยชน์ต้องเป็นไปตาม เงื่อนไขของโครงการที่ กำหนดขึ้น	0 (0.0)	7 (3.9)	28 (15.6)	57 (31.7)	88 (48.8)	4.26 (0.860)	มากที่สุด	5

จากตารางที่ 4.8 ความคิดเห็นของเกษตรกรในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่ ด้านประโยชน์ที่ได้รับพบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.38$, $SD = 0.685$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็น พบว่า

เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากที่สุด จำนวน 5 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สมุดทะเบียนเกษตรกร เป็นเอกสารที่ใช้แสดงสถานภาพการเป็นเกษตรกร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.46$, $SD = 0.765$) เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ได้สิทธิรับการช่วยเหลือเมื่อประสบภัยพิบัติด้านเกษตร ($\bar{X} = 4.46$, $SD = 0.765$) เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ได้สิทธิ์เข้าร่วมโครงการตามนโยบายรัฐบาล ($\bar{X} = 4.43$, $SD = 0.725$) เกษตรกรผู้ขึ้น

ทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ได้รับสิทธิต่างๆ จากภาครัฐ มากกว่า เกษตรกรผู้ไม่ขึ้นทะเบียน และปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ($\bar{X} = 4.30$, $SD = 0.845$) และ เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของโครงการที่กำหนดขึ้น ($\bar{X} = 4.26$, $SD = 0.860$) ตามลำดับ

3.4 การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ความคิดเห็นของเกษตรกรในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ มีรายละเอียดดัง ตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ความคิดเห็นของเกษตรกรในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

n = 180

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					\bar{X} (SD)	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)			
4. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่						4.12 (0.829)	มาก	
4.1 ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้เกษตรกรทราบอย่างทั่วถึงและต่อเนื่องทุกชั้นตอน	2 (1.1)	11 (6.1)	33 (18.3)	65 (36.1)	69 (38.4)	4.04 (0.956)	มาก	5
4.2 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ทั้งเรื่องเอกสารหลักฐาน การกรอกข้อมูลที่เกษตรกรนำมาขึ้นอย่างละเอียด รอบคอบ	1 (0.6)	6 (3.3)	24 (13.3)	75 (41.7)	74 (41.1)	4.19 (0.833)	มาก	2

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

n = 180

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					\bar{X} (SD)	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)			
4.3 สามารถชี้แจงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้	2 (1.1)	5 (2.8)	40 (22.2)	59 (32.8)	74 (41.1)	4.10 (0.916)	มาก	4
4.4 สามารถให้คำปรึกษาและแนะนำแก่เกษตรกรที่เกิดปัญหาในขั้นตอนต่างๆ ได้	2 (1.1)	8 (4.4)	31 (17.3)	67 (37.2)	72 (40.0)	4.11 (0.918)	มาก	3
4.5 ปฏิบัติงานด้วยความเที่ยงธรรม	2 (1.1)	9 (5.0)	30 (16.7)	49 (27.3)	90 (50.0)	4.20 (0.965)	มาก	1

จากตารางที่ 4.9 ความคิดเห็นของเกษตรกรในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.12$, $SD = 0.829$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็น พบว่า

เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมาก จำนวน 5 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ปฏิบัติงานด้วยความเที่ยงธรรม ($\bar{X} = 4.20$, $SD = 0.965$) ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลทั้งเรื่องเอกสาร หลักฐาน การกรอกข้อมูล ที่เกษตรกรนำมาขึ้นอย่างละเอียด รอบคอบ ($\bar{X} = 4.19$, $SD = 0.833$) สามารถให้คำปรึกษาและแนะนำแก่เกษตรกรที่เกิดปัญหาในขั้นตอนต่างๆ ได้ ($\bar{X} = 4.11$, $SD = 0.918$) สามารถชี้แจงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้ ($\bar{X} = 4.10$, $SD = 0.916$) ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้เกษตรกรทราบอย่างทั่วถึงและต่อเนื่องทุกขั้นตอน ($\bar{X} = 4.04$, $SD = 0.956$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 สรุปภาพรวมความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่

n = 180

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น			อันดับ
	ค่าเฉลี่ย	SD	ความหมาย	
1. หลักเกณฑ์และเงื่อนไข	3.88	0.672	มาก	4
2. ขั้นตอนและวิธีการ	3.89	0.685	มาก	3
3. ประโยชน์ที่ได้รับ	4.38	0.685	มากที่สุด	1
4. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่	4.12	0.829	มาก	2
เฉลี่ยรวม	4.07	0.718	มาก	

จากตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์สรุป ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.07) เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ประเด็นความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ประเด็น คือ ประโยชน์ที่ได้รับ (ค่าเฉลี่ย 4.38) และประเด็นความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 3 ประเด็น คือ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ (ค่าเฉลี่ย 4.12) ขั้นตอนและวิธีการ (ค่าเฉลี่ย 3.89) และหลักเกณฑ์และเงื่อนไข (ค่าเฉลี่ย 3.88) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ผู้วิจัยได้ศึกษาปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ของเกษตรกรตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่ ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ด้านขั้นตอนและวิธีการ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ และด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ สามารถสรุปแยกเป็นประเด็นได้ ดังนี้

4.1 หลักเกณฑ์และเงื่อนไข ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข มีรายละเอียดดัง ตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข

n = 180

ประเด็น	ระดับปัญหา					\bar{X} (SD)	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)			
1. หลักเกณฑ์และเงื่อนไข						2.82 (0.889)	ปานกลาง	
1.1 ผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไม่เข้าใจในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	26 (14.4)	40 (22.2)	54 (30.0)	28 (15.6)	32 (17.8)	3.00 (1.295)	ปานกลาง	1
1.2 ช่วงเวลาการรับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไม่ชัดเจน	27 (15.0)	47 (26.2)	53 (29.4)	27 (15.0)	26 (14.4)	2.88 (1.258)	น้อย	2
1.3 ใช้ออกสารในการประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	30 (16.7)	39 (21.7)	57 (31.7)	31 (17.2)	23 (12.7)	2.88 (1.249)	น้อย	3
1.4 การกำหนดสถานที่รับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไม่ชัดเจน	35 (19.4)	41 (22.8)	58 (32.3)	26 (14.4)	20 (11.1)	2.75 (1.241)	น้อย	4

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

n = 180

ประเด็น	ระดับปัญหา					\bar{X} (SD)	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ปาน กลาง จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)			
1.5 ความร่วมมือพยานแปลง ข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนใน พื้นที่ที่ตั้งแปลง	30 (16.7)	58 (32.2)	54 (30.0)	25 (13.9)	13 (7.2)	2.63 (1.134)	น้อย	5

จากตารางที่ 4.11 ระดับปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่ ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข พบว่า เกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 2.82$, $SD = 0.889$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็น พบว่า

เกษตรกรมีปัญหาระดับปานกลาง จำนวน 1 ประเด็น คือ ผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไม่เข้าใจในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ($\bar{X} = 3.00$, $SD = 1.295$)

เกษตรกรมีปัญหาระดับน้อย จำนวน 4 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ช่วงเวลาการรับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไม่ชัดเจน ($\bar{X} = 2.88$, $SD = 1.258$) ใช้เอกสารในการประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเยอะ ($\bar{X} = 2.88$, $SD = 1.249$) การกำหนดสถานที่รับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไม่ชัดเจน ($\bar{X} = 2.75$, $SD = 1.241$) และความร่วมมือพยานแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนในพื้นที่ที่ตั้งแปลง ($\bar{X} = 2.63$, $SD = 1.134$) ตามลำดับ

4.2 **ขั้นตอนและวิธีการ** ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านขั้นตอนและวิธีการ มีรายละเอียดดัง ตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านขั้นตอนและวิธีการ

n = 180

ประเด็น	ระดับปัญหา					\bar{X} (SD)	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)			
2. ขั้นตอนและวิธีการ						2.45 (1.086)	น้อย	
2.1 แบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไม่เหมาะสม	57 (31.7)	50 (27.8)	44 (24.4)	16 (8.9)	13 (7.2)	2.32 (1.213)	น้อย	4
2.2 ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรยุ่งยาก	48 (26.7)	52 (28.9)	41 (22.7)	29 (16.1)	10 (5.6)	2.45 (1.202)	น้อย	2
2.3 มีความยุ่งยากในการเตรียมเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	41 (22.8)	45 (25.0)	53 (29.4)	23 (12.8)	18 (10.0)	2.62 (1.247)	น้อย	1
2.4 ได้รับสมุดทะเบียนเกษตรกรช้า	50 (27.7)	48 (26.7)	46 (25.6)	30 (16.7)	6 (3.3)	2.41 (1.157)	น้อย	3

จากตารางที่ 4.12 ระดับปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่ ด้านขั้นตอนและวิธีการพบว่า เกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับ น้อย ($\bar{X} = 2.45$, $SD = 1.086$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็น พบว่า

เกษตรกรมีปัญหาในระดับน้อย จำนวน 4 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีความยุ่งยากในการเตรียมเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ($\bar{X} = 2.62$, $SD = 1.247$) ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรยุ่งยาก ($\bar{X} = 2.45$, $SD = 1.202$) ได้รับสมุดทะเบียนเกษตรกรช้า ($\bar{X} = 2.41$, $SD = 1.157$) และ แบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไม่เหมาะสม ($\bar{X} = 2.32$, $SD = 1.213$) ตามลำดับ

4.3 ประโยชน์ที่ได้รับ ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีรายละเอียดดัง ตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านประโยชน์ที่ได้รับ

n = 180

ประเด็น	ระดับปัญหา					\bar{X} (SD)	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)			
3. ประโยชน์ที่ได้รับ						2.85 (1.086)	ปานกลาง	
3.1 เกษตรกรไม่ทราบประโยชน์ของการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้เป็นที่ปัจจุบัน	35 (19.4)	29 (16.2)	56 (31.1)	43 (23.9)	17 (9.4)	2.88 (1.245)	น้อย	2

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

n = 180

ประเด็น	ระดับปัญหา					\bar{X} (SD)	ความหมาย	อันดับ
	น้อย ที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ปาน กลาง จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	มาก ที่สุด จำนวน (ร้อยละ)			
3.2 เกษตรกรไม่ได้รับสิทธิ หรือบริการต่างๆ ของภาครัฐ	38 (21.1)	43 (23.9)	44 (24.4)	39 (21.7)	16 (8.9)	2.73 (1.262)	น้อย	3
3.3 เกษตรกรไม่ได้รับการ ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ การเกษตร	26 (14.4)	39 (21.7)	57 (31.7)	32 (17.8)	26 (14.4)	2.96 (1.248)	น้อย	1

จากตารางที่ 4.13 ระดับปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ พบว่า เกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 2.85$, $SD = 1.086$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็น พบว่า

เกษตรกรมีปัญหาระดับน้อย จำนวน 3 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ เกษตรกรไม่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร ($\bar{X} = 2.96$, $SD = 1.248$) เกษตรกรไม่ทราบประโยชน์ของการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบัน ($\bar{X} = 2.88$, $SD = 1.245$) และเกษตรกรไม่ได้รับสิทธิหรือบริการต่างๆ ของภาครัฐ ($\bar{X} = 2.73$, $SD = 1.262$) ตามลำดับ

4.4 การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ มีรายละเอียดดัง ตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

n = 180

ประเด็น	ระดับปัญหา					\bar{X} (SD)	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)			
4. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่						2.42 (1.030)	น้อย	
4.1 ความสุภาพในการให้บริการ	60 (33.3)	40 (22.2)	48 (26.7)	20 (11.1)	12 (6.7)	2.36 (1.236)	น้อย	6
4.2 ความรวดเร็วในการให้บริการ	48 (26.7)	35 (19.4)	61 (33.9)	27 (15.0)	9 (5.0)	2.52 (1.179)	น้อย	1
4.3 ความเสมอภาคในการให้บริการ	55 (30.6)	38 (21.1)	53 (29.4)	23 (12.8)	11 (6.1)	2.43 (1.219)	น้อย	3
4.4 เจ้าหน้าที่ไม่มีการประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	53 (29.5)	49 (27.2)	53 (29.5)	17 (9.4)	8 (4.4)	2.32 (1.127)	น้อย	7

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

n = 180

ประเด็น	ระดับปัญหา					\bar{X} (SD)	ความหมาย	อันดับ
	น้อย ที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ปาน กลาง จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	มาก ที่สุด จำนวน (ร้อยละ)			
4.5 เจ้าหน้าที่ไม่อธิบาย หลักเกณฑ์และเงื่อนไขให้ผู้ ขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ทะเบียนเกษตรกรทราบ	54 (30.0)	42 (23.3)	47 (26.1)	30 (16.7)	7 (3.9)	2.41 (1.190)	น้อย	5
4.6 ตรวจสอบข้อมูลอย่างละเอียด รอบคอบ	49 (27.2)	42 (23.3)	64 (35.6)	15 (8.3)	10 (5.6)	2.42 (1.138)	น้อย	4
4.7 ให้คำปรึกษาและแนะนำ วิธีการแก้ปัญหาในการขึ้น ทะเบียนและปรับปรุง ทะเบียนเกษตรกรแก่ผู้เข้ารับ บริการ	49 (27.2)	38 (21.1)	57 (31.7)	27 (15.0)	9 (5.0)	2.49 (1.184)	น้อย	2

จากตารางที่ 4.14 ระดับปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ พบว่า เกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับ น้อย ($\bar{X} = 2.42$, $SD = 1.030$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็น พบว่า

เกษตรกรมีปัญหาในระดับน้อย จำนวน 7 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความรวดเร็วในการให้บริการ ($\bar{X} = 2.52$, $SD = 1.179$) ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการแก้ปัญหาในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรแก่ผู้เข้ารับบริการ ($\bar{X} = 2.49$, $SD = 1.184$) ความเสมอภาคในการให้บริการ ($\bar{X} = 2.43$, $SD = 1.219$) ตรวจสอบข้อมูลอย่างละเอียด รอบคอบ ($\bar{X} = 2.42$, $SD = 1.138$) เจ้าหน้าที่ไม่อธิบายหลักเกณฑ์และเงื่อนไขให้ผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรทราบ ($\bar{X} = 2.41$, $SD = 1.190$) ความสุภาพในการให้บริการ ($\bar{X} = 2.36$, $SD = 1.236$) เจ้าหน้าที่ไม่มีการ

ประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ($\bar{X} = 2.32$, $SD = 1.127$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 สรุปภาพรวมปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่

n = 180

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา			อันดับ
	ค่าเฉลี่ย	SD	ความหมาย	
1. หลักเกณฑ์และเงื่อนไข	2.82	0.889	ปานกลาง	2
2. ขั้นตอนและวิธีการ	2.45	1.086	น้อย	3
3. ประโยชน์ที่ได้รับ	2.85	1.086	ปานกลาง	1
4. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่	2.42	1.030	น้อย	4
เฉลี่ยรวม	2.64	1.023	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.15 การวิเคราะห์สรุป ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.64) เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ประเด็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 2 ประเด็น คือ ประโยชน์ที่ได้รับ (ค่าเฉลี่ย 2.85) หลักเกณฑ์และเงื่อนไข (ค่าเฉลี่ย 2.82) ตามลำดับ และประเด็นความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย 2 ประเด็น คือ ขั้นตอนและวิธีการ (ค่าเฉลี่ย 2.45) การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ (ค่าเฉลี่ย 2.42) ตามลำดับ

4.5 ปัญหาจากการสัมภาษณ์เกษตรกร

4.5.1 ไม่เข้าใจในหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ขั้นตอนและวิธีการ ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

4.5.2 การชี้แจง ประชาสัมพันธ์ ประชุม อบรม ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรน้อยมาก

4.5.3 ด้วยเงื่อนไขบางข้อ เช่น เกษตรกรทำการเกษตรในพื้นที่ที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ ทำการเกษตรในพื้นที่ที่เอกสารสิทธิ์เป็น สปก. แต่ไม่ใช่สิทธิของตัวเอง ทำให้เกษตรกรกลุ่มดังกล่าวไม่สามารถขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้ จึงไม่สามารถเข้าร่วมโครงการของภาครัฐได้ จึงทำให้ฐานข้อมูลในระบบกับข้อมูลพื้นที่จริงไม่ตรงกัน

4.5.4 เอกสารในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมากเกินไป ทำให้ยุ่งยากในการเตรียมและมีค่าใช้จ่ายเยอะ

4.5.5 เอกสารเกษตรกรตกหล่น สูญหาย

4.5.6 เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรล่าช้า

4.5.7 เกษตรกรไม่สามารถขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้วยตนเองได้ เนื่องจาก ไม่ได้รับการศึกษา ไม่มียานพาหนะในการเดินทางไป เป็นต้น

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ผู้วิจัยได้ศึกษาระดับความคิดเห็นข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ของเกษตรกรตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และด้านข้อเสนอแนะอื่น ๆ สามารถสรุปแยกเป็นประเด็นได้ ดังนี้

5.1 การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ระดับความคิดเห็นของเกษตรกร ในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร มีรายละเอียดดัง ตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 ระดับความคิดเห็นข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

n = 180

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					\bar{X} (SD)	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)			
1. การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร						4.06 (0.799)	มาก	
1.1 ควรชี้แจงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขให้เกษตรกรเข้าใจมากยิ่งขึ้น	2 (1.1)	10 (5.6)	41 (22.8)	56 (31.1)	71 (39.4)	4.02 (0.974)	มาก	5
1.2 ควรมีการประชาสัมพันธ์ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานให้มากขึ้น	2 (1.1)	12 (6.7)	27 (15.0)	65 (36.1)	74 (41.1)	4.09 (0.961)	มาก	3

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

n = 180

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					\bar{X} (SD)	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)			
1.3 ควรมีการ ประชาสัมพันธ์ระยะเวลา การดำเนินงานให้ชัดเจน และสถานที่รับขึ้นทะเบียน ให้ชัดเจนและทั่วถึง	1 (0.6)	11 (6.1)	28 (15.6)	69 (38.3)	71 (39.4)	4.10 (0.916)	มาก	2
1.4 เกษตรกรควรจะได้ ได้รับสิทธิประโยชน์/สิทธิ พิเศษ อื่น ๆ ที่ครอบคลุม ในทุก ๆ พืชทั่วประเทศ ไม่ใช่เฉพาะพืชเศรษฐกิจ ในการที่จะมาขึ้นทะเบียน และปรับปรุงทะเบียน เกษตรกร	2 (1.1)	9 (5.0)	26 (14.4)	66 (36.7)	77 (42.8)	4.15 (0.924)	มาก	1
1.5 ควรใช้ช่องทาง ประชาสัมพันธ์ที่ แพร่หลาย เช่น สื่อ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์ เป็นต้น	4 (2.2)	15 (8.3)	28 (15.6)	50 (27.8)	83 (46.1)	4.07 (1.073)	มาก	4

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

n = 180

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					\bar{X} (SD)	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)			
1.6 แบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรควรขยายขนาดตัวอักษรและช่องในการกรอกข้อมูลในแบบคำร้องให้ใหญ่ขึ้นเพื่อให้ง่ายและรวดเร็วต่อการอ่านและกรอกข้อมูล	3 (1.7)	9 (5.0)	44 (24.4)	65 (36.1)	59 (32.8)	3.93 (0.961)	ปานกลาง	6

จากตารางที่ 4.16 ระดับความคิดเห็นของข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.06$, $SD = 0.799$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็น พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะด้านการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ดังนี้

เกษตรกรเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะระดับมาก จำนวน 5 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ เกษตรกรควรจะได้รับสิทธิประโยชน์/สิทธิพิเศษ อื่น ๆ ที่ครอบคลุมในทุก ๆ พืชทั่วประเทศ ไม่ใช่เฉพาะพืชเศรษฐกิจ ในการที่จะมาขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ($\bar{X} = 4.15$, $SD = 0.924$) ควรมีการประชาสัมพันธ์ระยะเวลาการดำเนินงานให้ชัดเจนและสถานที่รับขึ้นทะเบียนให้ชัดเจนและทั่วถึง ($\bar{X} = 4.10$, $SD = 0.916$) ควรมีการประชาสัมพันธ์ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานให้มากขึ้น ($\bar{X} = 4.09$, $SD = 0.961$) ควรใช้ช่องทางประชาสัมพันธ์ที่แพร่หลาย เช่น สื่อโทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์ เป็นต้น ($\bar{X} =$

4.07, SD = 1.073) และ ควรชี้แจงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขให้เกษตรกรเข้าใจมากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.02$, SD = 0.974) ตามลำดับ

เกษตรกรเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะระดับปานกลาง จำนวน 1 ประเด็น คือ แบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรควรขยายขนาดตัวอักษรและช่องในการกรอกข้อมูลในแบบคำร้องให้ใหญ่ขึ้น เพื่อให้ง่ายและรวดเร็วต่อการอ่านและกรอกข้อมูล ($\bar{X} = 3.93$, SD = 0.961)

5.2 การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ระดับความคิดเห็นของข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ มีรายละเอียดดัง ตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 ระดับความคิดเห็นของข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

n = 180

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					\bar{X} (SD)	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
2. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่						3.85 (0.888)	มาก	
2.1 เกษตรกรบางรายยังไม่รู้ไม่เข้าใจเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรที่ถูกต้อง								
เจ้าหน้าที่ควรเผยแพร่ให้ความรู้ตามหมู่บ้าน ในกลุ่มย่อยๆ เกษตรกรจะได้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น	0 (0.0)	9 (5.0)	45 (25.0)	59 (32.8)	67 (37.2)	4.02 (0.909)	มาก	1

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

n = 180

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					\bar{X} (SD)	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)			
2.2 ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้มารับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เพื่อเพิ่มความเร็วในการปฏิบัติงาน	10 (5.6)	12 (6.6)	55 (30.6)	39 (21.6)	64 (35.6)	3.75 (1.172)	ปานกลาง	5
2.3 เจ้าหน้าที่ควรเป็นผู้ประสานงานและอำนวยความสะดวกให้เกษตรกร	10 (5.6)	6 (3.3)	36 (20.0)	60 (33.3)	68 (37.8)	3.94 (1.102)	ปานกลาง	3
2.4 เจ้าหน้าที่ควรแจ้งผลการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรและให้คำแนะนำช่วยเหลือเกษตรกรที่ไม่สามารถจะขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้	6 (3.3)	7 (3.9)	40 (22.2)	65 (36.2)	62 (34.4)	3.94 (1.012)	ปานกลาง	4

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

n = 180

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					\bar{X} (SD)	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)			
2.5 เจ้าหน้าที่ควรชี้แจง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ประโยชน์ที่จะได้รับในการ ขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ทะเบียนเกษตรกรแก่ เกษตรกรให้ชัดเจน ละเอียด ครบถ้วน ง่ายต่อความเข้าใจ	5 (2.8)	7 (3.9)	37 (20.6)	69 (38.3)	62 (34.4)	3.98 (0.980)	ปานกลาง	2
2.6 ควรถ่ายโอนภารกิจการ ขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ทะเบียนเกษตรกรให้ หน่วยงานที่อยู่ในพื้นที่ เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วน ตำบล เป็นผู้รับแจ้งการขึ้น ทะเบียนและปรับปรุง ทะเบียนเกษตรกร เพราะมี บุคลากรมากกว่าและ เกษตรกรสามารถเดินทางไป ติดต่อได้สะดวกกว่าการ เดินทางมาสำนักงาน เกษตรกรอำเภอ	27 (15.0)	9 (5.0)	39 (21.7)	54 (30.0)	51 (28.3)	3.52 (1.351)	ปานกลาง	6

จากตารางที่ 4.17 ระดับความคิดเห็นของข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.85$, $SD = 0.888$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็น พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ดังนี้

เกษตรกรเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะระดับมาก จำนวน 1 ประเด็น คือ เกษตรกรบางราย ยังไม่รู้ ไม่เข้าใจ เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรที่ถูกต้อง เจ้าหน้าที่ควรเผยแพร่ให้ความรู้ตามหมู่บ้าน ในกลุ่มย่อย ๆ เกษตรกรจะได้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.02$, $SD = 0.909$)

เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นของข้อเสนอแนะระดับปานกลาง จำนวน 5 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ เจ้าหน้าที่ควรชี้แจง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ประโยชน์ที่จะได้รับในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรแก่เกษตรกรให้ชัดเจน ละเอียด ครบถ้วน ง่ายต่อความเข้าใจ ($\bar{X} = 3.98$, $SD = 0.980$) เจ้าหน้าที่ควรเป็นผู้ประสานงานและอำนวยความสะดวกให้เกษตรกร ($\bar{X} = 3.94$, $SD = 1.102$) เจ้าหน้าที่ควรแจ้งผลการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และให้คำแนะนำช่วยเหลือเกษตรกรที่ไม่สามารถจะขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้ ($\bar{X} = 3.94$, $SD = 1.012$) ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้มารับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เพื่อเพิ่มความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.75$, $SD = 1.172$) และ ควรถ่ายโอนภารกิจการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้หน่วยงานที่อยู่ในพื้นที่ เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้รับแจ้งการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เพราะมีบุคลากรมากกว่า และเกษตรกรสามารถเดินทางไปติดต่อได้ สะดวกกว่าการเดินทางมาสำนักงานเกษตรอำเภอ ($\bar{X} = 3.52$, $SD = 1.351$) ตามลำดับ

5.3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ระดับความคิดเห็นของข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านข้อเสนอแนะอื่น ๆ มีรายละเอียดดัง ตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 ระดับความคิดเห็นของข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านข้อเสนอแนะอื่น ๆ

n = 180

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					\bar{X} (SD)	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)			
3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ						3.91 (0.808)	มาก	
3.1 ผู้นำชุมชนสามารถให้คำแนะนำเกษตรกรแทนเจ้าหน้าที่ได้	12 (6.7)	19 (10.6)	24 (13.3)	63 (35.0)	62 (34.4)	3.80 (1.212)	ปานกลาง	4
3.2 ควรสอบถามความต้องการที่จะเข้าร่วมโครงการต่าง ๆ ของภาครัฐจากเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	3 (1.6)	10 (5.6)	34 (18.9)	73 (40.6)	60 (33.3)	3.98 (0.948)	ปานกลาง	1
3.3 เกษตรกรสามารถขอตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ที่จะได้เข้าร่วมโครงการต่าง ๆ ได้ และสามารถสืบค้นข้อมูลที่ได้แจ้งกับภาครัฐได้	1 (0.6)	8 (4.4)	44 (24.4)	69 (38.4)	58 (32.2)	3.97 (0.893)	ปานกลาง	2

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

n = 180

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					\bar{X} (SD)	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)			
3.4 ควรมีการอบรมให้ความรู้ เรื่องการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรแก่เกษตรกรที่จะขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	1 (0.6)	8 (4.4)	54 (30.0)	61 (33.9)	56 (31.1)	3.91 (0.914)	ปานกลาง	3

จากตารางที่ 4.18 ระดับความคิดเห็นของข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่ ด้านข้อเสนอแนะอื่น ๆ พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.91$, $SD = 0.808$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็น พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะอื่น ๆ ดังนี้

เกษตรกรเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะระดับปานกลาง จำนวน 4 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ควรสอบถามความต้องการที่จะเข้าร่วมโครงการต่าง ๆ ของภาครัฐจากเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ($\bar{X} = 3.98$, $SD = 0.948$) เกษตรกรสามารถขอตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ที่จะได้เข้าร่วมโครงการต่าง ๆ ได้ และสามารถสืบค้นข้อมูลที่ได้แจ้งกับภาครัฐได้ ($\bar{X} = 3.97$, $SD = 0.893$) ควรมีการอบรมให้ความรู้ เรื่องการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรแก่เกษตรกรที่จะขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ($\bar{X} = 3.91$, $SD = 0.914$) และ ผู้นำชุมชนสามารถให้คำแนะนำเกษตรกรแทนเจ้าหน้าที่ได้ ($\bar{X} = 3.80$, $SD = 1.212$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.19 สรุปภาพรวมข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่

n = 180

ประเด็นข้อเสนอแนะ	ระดับข้อเสนอแนะ			อันดับ
	ค่าเฉลี่ย	SD	ความหมาย	
1. การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	4.06	0.799	มาก	1
2. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่	3.85	0.888	มาก	3
3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ	3.91	0.808	มาก	2
เฉลี่ยรวม	3.94	0.832	มาก	

จากตารางที่ 4.19 การวิเคราะห์สรุป ข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.94) เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ประเด็นข้อเสนอแนะอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ประเด็น คือ การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 4.06) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ค่าเฉลี่ย 3.91) และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ (ค่าเฉลี่ย 3.85) ตามลำดับ

5.4 ข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์เกษตรกร

5.4.1 ควรลดขั้นตอน วิธีการ ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรลง เพื่อความสะดวก และรวดเร็วยิ่งขึ้น

5.4.2 เจ้าหน้าที่ควรปฏิบัติงานร่วมกับผู้นำชุมชน เพื่อประสานงาน แนะนำ ประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้เกษตรกรทราบ ได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว เข้าถึงเกษตรกรมากขึ้น

5.4.3 ควรเพิ่มประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

5.4.4 เอกสารที่ใช้ประกอบ ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรควรลดให้น้อยลง อาจใช้เพียงบัตรประจำตัวประชาชนและสมุดทะเบียนเกษตรกร เพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย และไม่ยุ่งยาก

5.4.5 ควรเพิ่มช่องทางในการประชาสัมพันธ์ การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เช่น สื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ Internet Line Facebook เป็นต้น

5.4.6 **ควรจัดอบรม ประชุมกลุ่มย่อย** ผู้นำ เกษตรกร เพื่อชี้แจง แนะนำ การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรเข้าใจมากยิ่งขึ้น

5.4.7 **ควรมีการตรวจสอบพื้นที่จริง** ในการแจ้งขึ้นทะเบียนและ ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

5.4.8 **ควรเพิ่มสิทธิในการเข้าร่วมโครงการต่าง ๆ** ของภาครัฐให้ ครอบคลุมเกษตรกรทั่วทั้งประเทศ เพื่อเพิ่มจำนวนเกษตรกรในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ทะเบียนเกษตรกรในระบบ

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้นำเสนอในประเด็นสำคัญจำแนกเป็น 3 ส่วน คือ สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา 1) สภาพส่วนบุคคล สภาพทางสังคมและสภาพทางเศรษฐกิจ ของเกษตรกร 2) ความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร 3) ความคิดเห็นของเกษตรกรในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร 4) ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรที่ศึกษา คือ เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในพื้นที่ตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับสำนักงานเกษตรอำเภอฮอด ปี 2564 จำนวน 1,466 ราย

1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 12.54 ของประชากรทั้งหมด โดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane โดยกำหนดระดับความคลาดเคลื่อน 0.07 ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการสุ่มตามบัญชีรายชื่อของเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปี 2564 ให้ครบตามจำนวนตัวอย่าง

1.2.3 เครื่องมือที่ใช้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ประกอบด้วย 5 ตอน ได้แก่ 1) สภาพส่วนบุคคล สภาพทางสังคมและสภาพทางเศรษฐกิจ 2) ความรู้ของเกษตรกร 3) ความคิดเห็นของเกษตรกร 4) ปัญหาของเกษตรกร และ 5) ข้อเสนอแนะแนวทาง ในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในตำบลบ้าน

ตรวจสอบการขึ้นทะเบียนระดับหมู่บ้าน มีหน้าที่ช่วยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบ ตำบล ในการดำเนินการตรวจสอบพื้นที่จริงพร้อมวัดพิกัดที่ตั้งแปลง ร้อยละ 19.4 มีความรู้น้อยที่สุดในประเด็น ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรทุกคนมีสิทธิเข้าร่วมโครงการของภาครัฐทุกโครงการอย่างไม่มีเงื่อนไข

2) *ระดับความรู้*ของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร พบว่า เกษตรกรร้อยละ 41.7 มีความรู้ในระดับมากที่สุด เฉลี่ย 14.61 คะแนน ซึ่งจัดอยู่ในระดับ มาก

1.3.3 ข้อมูลความคิดเห็นของเกษตรกรในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในภาพรวมระดับมาก เห็นด้วยมากที่สุดในประเด็นประโยชน์ที่ได้รับ ค่าเฉลี่ย 4.38 เห็นด้วยน้อยที่สุดในประเด็นหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ค่าเฉลี่ย 3.88

1) *หลักเกณฑ์และเงื่อนไข* เกษตรกรเห็นด้วยกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.26 มากที่สุด เห็นด้วยในประเด็น เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต้องแจ้งข้อมูลตามความเป็นจริง พร้อมกรอกข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ถูกต้อง ครบถ้วน และต้องลงรายมือชื่อรับรอง ค่าเฉลี่ย 2.97 น้อยที่สุด เห็นด้วยในประเด็น เกษตรกรผู้ปลูกพืชผักในพื้นที่ 1 งานสำหรับไว้บริโภคในครัวเรือนสามารถขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้

2) *ขั้นตอนและวิธีการ* เกษตรกรเห็นด้วยกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.29 มากที่สุด เห็นด้วยในประเด็น เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรจะไม่คิดค่าใช้จ่ายใด ๆ ในการขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ค่าเฉลี่ย 3.46 น้อยที่สุด เห็นด้วยในประเด็น เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต้องแจ้งข้อมูลสมาชิกในครัวเรือนเกษตรกรให้ครบถ้วนทุกคน

3) *ประโยชน์ที่ได้รับ* เกษตรกรเห็นด้วยกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.46 มากที่สุด เห็นด้วยในประเด็น สมุดทะเบียนเกษตรกร เป็นเอกสารที่ใช้แสดงสถานภาพการเป็นเกษตรกร ค่าเฉลี่ย 4.26 น้อยที่สุด เห็นด้วยในประเด็น เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของโครงการที่กำหนดขึ้น

4) *การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่* เกษตรกรเห็นด้วยกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.20 มากที่สุด เห็น

ด้วยในประเด็น ปฏิบัติงานด้วยความเที่ยงธรรม ค่าเฉลี่ย 4.20 น้อยที่สุด เห็นด้วยในประเด็น ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้เกษตรกรอย่างทั่วถึงและต่อเนื่องทุกขั้นตอน

1.3.4 ข้อมูลปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร พบว่า เกษตรกรมีปัญหาในภาพรวม ระดับปานกลาง มีปัญหามากที่สุดในประเด็นประโยชน์ที่ได้รับ ค่าเฉลี่ย 2.85 มีปัญหาน้อยที่สุดในประเด็นการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ค่าเฉลี่ย 2.42

1) **หลักเกณฑ์และเงื่อนไข** เกษตรกรมีปัญหาภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.00 มีปัญหามากที่สุดในประเด็น ผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไม่เข้าใจในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ค่าเฉลี่ย 2.63 น้อยที่สุด มีปัญหาในประเด็น ความร่วมมือพยานแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนในพื้นที่ที่ตั้งแปลง

2) **ขั้นตอนและวิธีการ** เกษตรกรมีปัญหาภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 2.62 มีปัญหามากที่สุดในประเด็น มีความยุ่งยากในการเตรียมเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ค่าเฉลี่ย 2.32 น้อยที่สุด มีปัญหาในประเด็น แบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไม่เหมาะสม

3) **ประโยชน์ที่ได้รับ** เกษตรกรมีปัญหาภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.96 มีปัญหามากที่สุดในประเด็น เกษตรกรไม่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร ค่าเฉลี่ย 2.73 มีปัญหาน้อยที่สุดในประเด็น เกษตรกรไม่ได้รับสิทธิหรือบริการต่าง ๆ ของภาครัฐ

4) **การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่** เกษตรกรมีปัญหาภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 2.52 มีปัญหามากที่สุดในประเด็น ความรวดเร็วในการให้บริการ ค่าเฉลี่ย 2.32 มีปัญหาน้อยที่สุดในประเด็น เจ้าหน้าที่ไม่มีการประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

1.3.5 ข้อมูลข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะในภาพรวม ระดับมาก เห็นด้วยมากที่สุดในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ค่าเฉลี่ย 4.06 เห็นด้วยน้อยที่สุดในประเด็นการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ค่าเฉลี่ย 3.85

1) **การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร** เกษตรกรเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.15 มากที่สุด เห็นด้วยในประเด็น เกษตรกรควรจะได้รับสิทธิประโยชน์/สิทธิพิเศษ อื่น ๆ ที่ครอบคลุมในทุก ๆ พืชทั่วประเทศ ไม่ใช่เฉพาะพืชเศรษฐกิจ ในการที่จะมาขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ค่าเฉลี่ย 3.93 น้อยที่สุด เห็น

ด้วยในประเด็น แบบคำร้องขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรควรขยายขนาดตัวอักษรและช่องในการกรอกข้อมูลในแบบคำร้องให้ใหญ่ขึ้น เพื่อให้ง่ายและรวดเร็วต่อการอ่านและกรอกข้อมูล

2) การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เกษตรกรเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.02 มากที่สุด เห็นด้วยในประเด็น เกษตรกรบางราย ยังไม่รู้ ไม่เข้าใจเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรที่ถูกต้อง เจ้าหน้าที่ควรเผยแพร่ให้ความรู้ตามหมู่บ้าน ในกลุ่มย่อย ๆ เกษตรกรจะได้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น ค่าเฉลี่ย 3.52 น้อยที่สุด เห็นด้วยในประเด็น ควรถ่ายโอนภารกิจการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้หน่วยงานที่อยู่ในพื้นที่ เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้รับแจ้งการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เพราะมีบุคลากรมากกว่า และเกษตรกรสามารถเดินทางไปติดต่อได้สะดวกกว่าการเดินทางมาสำนักงานเกษตรอำเภอ

3) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกษตรกรเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.98 มากที่สุด เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะในประเด็น ควรสอบถามความต้องการที่จะเข้าร่วมโครงการต่าง ๆ ของภาครัฐจากเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ค่าเฉลี่ย 3.80 น้อยที่สุด เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะในประเด็น ผู้นำชุมชนสามารถให้คำแนะนำเกษตรกรแทนเจ้าหน้าที่ได้

2. อภิปรายผล

จากการศึกษา 1) สภาพส่วนบุคคล สภาพทางสังคมและสภาพทางเศรษฐกิจ ของเกษตรกร 2) ความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร 3) ความคิดเห็นของเกษตรกรในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร 4) ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร มีข้อค้นพบที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

2.1 ข้อมูลสภาพส่วนบุคคล สภาพทางสังคมและสภาพทางเศรษฐกิจ ของเกษตรกร

2.1.1 ข้อมูลสภาพส่วนบุคคลของเกษตรกร

1) เพศ

ร้อยละ 57.8 เป็นเพศชาย สอดคล้องกับ ภารณี กฤษณาเรืองศรี(2555, น. 72) ศึกษาความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในจังหวัดนครราชสีมา พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย เช่นเดียวกันกับ กิตติยา นวลหิน (2556, น. 86) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์พบว่า

เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในอำเภอน้ำป่าด จังหวัดอุดรดิตรดิถ์กว่าครั่ง เป็นเพศชาย แตกต่างจาก น้ำฝั่ง ทองดี (2555, น. 82) ศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรต่อ โครงการ ขึ้นทะเบียนผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต 2554 /55 ในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก พบว่า เกษตรกร มากกว่าครั่งเป็นเพศหญิง เช่นเดียวกับ นฤมล พุกพิกุล (2557, น. 92) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการ ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในตำบลโลกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี พบว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรตำบลโลกสว่าง อำเภอเมืองสระบุรีจังหวัดสระบุรีตั้งแต่เดือน มีนาคม-กรกฎาคม 2556 เกษตรกรมากกว่าครั่งเป็น เพศหญิง จากผลการวิจัยแสดงให้เห้นว่า ประชากรส่วนใหญ่ในตำบลบ้านตาลเป็นเพศชาย และ เกษตรกรที่มาขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นหัวหน้าครัวเรือน

2) อายุ

เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่ มีอายุเฉลี่ย 49.94 ปี สอดคล้องกับ ภารณี กฤษณาเรืองศรี (2555, น. 72) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ย 50 ปี สอดคล้องกับ กิติยา นวลหิน (2556, น. 86) พบว่า เกษตรกร มี อายุเฉลี่ย 51.31 ปี เช่นเดียวกับ น้ำฝั่ง ทองดี (2555, น. 82) พบว่า เกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 50.80 ปี ใกล้เคียงกับ นฤมล พุกพิกุล (2557, น. 92) พบว่า เกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 55.37 ปี จากผลการวิจัย แสดงให้เห้นว่า เกษตรกรที่มาขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรส่วนใหญ่ตามบริบทของ ชุมชนอยู่ในวัยกลางคนซึ่งจบการศึกษาแล้วมาทำอาชีพการเกษตรที่บ้าน

3) ระดับการศึกษา

เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ตำบลบ้านตาล อำเภอ สอด จังหวัดเชียงใหม่ จบการศึกษาระดับประถมศึกษา สอดคล้องกับ น้ำฝั่ง ทองดี (2555, น. 82) และ ภารณี กฤษณาเรืองศรี (2555, น. 72) พบว่า เกษตรกรเกือบครึ่งหนึ่งจบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สอดคล้องกับ กิติยา นวลหิน (2556, น. 86) พบว่า เกษตรกรเกือบสองในสามจบการศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษา เช่นเดียวกับ นฤมล พุกพิกุล (2557, น. 92) พบว่า เกษตรกรจบการศึกษา ระดับประถมศึกษา จากผลการวิจัยแสดงให้เห้นว่า เกษตรกรที่มาขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน เกษตรกรส่วนใหญ่มีการศึกษาค่อนข้างต่ำเป็นได้ว่าเกษตรกรที่มาขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นหัวหน้าครัวเรือนและมีอายุมาก ซึ่งในอดีตจะได้รับการศึกษาเพียงภาคบังคับ คือระดับประถมศึกษาเท่านั้น และอาจเป็นข้อจำกัดในการรับทราบข้อมูลและความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักเกณฑ์และเงื่อนไข ขั้นตอนและวิธีการ การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้

2.1.2 ข้อมูลพื้นฐานสภาพทางสังคมของเกษตรกร

1) ตำแหน่งทางสังคม

เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ร้อยละ 81.7 ไม่เป็นตำแหน่งทางสังคม ร้อยละ 8.9 มีตำแหน่งเป็น คณะกรรมการหมู่บ้าน สอดคล้องกับ ภารณี กฤษญาเรืองศรี (2555, น. 45) พบว่า เกษตรกรร้อยละ 44 ไม่มีตำแหน่งใด ๆ ทางสังคม แตกต่างจาก กิตติยา นวลหิน (2556, น. 42) พบว่าเกษตรกร ร้อยละ 45.7 มีตำแหน่งทางสังคม ร้อยละ 27.8 เป็น คณะกรรมการหมู่บ้าน

2) การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร

เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เกษตรกรกว่าร้อยละ 62.2 เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรการเกษตร โดยพบว่า เกษตรกรที่เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรการเกษตร ร้อยละ 37.2 เป็นกลุ่มเกษตรกรมากที่สุด สอดคล้องกับ น้ำผึ้ง ทองดี (2555, น. 83) และ รัชณี นิลละออ (2554, น. 81-82) พบว่าเกษตรกรเกือบทั้งหมด เป็นสมาชิกกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร ใกล้เคียงกับ กิตติยา นวลหิน (2556, น. 86) พบว่า เกษตรกรเกือบทั้งหมดเป็นสมาชิกองค์กร โดยเฉพาะเป็นกลุ่มลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และสมาชิกสหกรณ์การเกษตร เช่นเดียวกับ ภารณี กฤษญาเรืองศรี (2555, น. 72) พบว่า เกษตรกรเกือบทั้งหมดเป็นสมาชิก หรือกลุ่มลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ เช่นเดียวกับ นฤมล พุกพิกุล (2557, น. 92) พบว่า เกษตรกรร้อยละ 69.9 เป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้า ธ.ก.ส.

3) การรับทราบข่าวสารการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เกษตรกรได้รับทราบข่าวสารการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ร้อยละ 80 ทราบข่าวสารจากผู้นำท้องถิ่น เช่นเดียวกับ ภารณี กฤษญาเรืองศรี (2555, น. 46) พบว่า เกษตรกรรับทราบข่าวสารการขึ้นทะเบียนเกษตรกรจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรหรือเกษตรตำบล ผู้นำท้องถิ่นและอาสาสมัครเกษตรซึ่งเป็นสื่อบุคคล เช่นเดียวกับ น้ำผึ้ง ทองดี (2555, น. 81) พบว่า เกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกข้าวจากสื่อบุคคลในระดับมาก คือ ผู้นำท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร สอดคล้องกับ นฤมล พุกพิกุล (2556, น. 101) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในตำบลโคกสว่าง อำเภอมือง จังหวัดสระบุรี พบว่าเกษตรกรมีระดับการรับข้อมูลในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจากแหล่ง ต่าง ๆ ด้านสื่อบุคคลได้รับข้อมูลจากผู้นำชุมชนมากที่สุด จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า เกษตรกรที่มาขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน

เกษตรกรส่วนใหญ่ รับข้อมูลข่าวสารจากผู้นำท้องถิ่น อาจจะเป็นไปได้ว่า เนื่องจากผู้นำชุมชนเป็นบุคคลที่เป็นตัวแทนของเกษตรกร ใกล้ชิด คลุกคลี กันและกันเองกับเกษตรกรโดยตรง

4) การเข้าร่วมรับฟังการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินการการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 53.9 เข้าร่วมประชุมเป็นบางครั้ง สอดคล้องกับ ภาณี กฤษณาเรืองศรี (2555, น. 75) พบว่าเกษตรกรรับทราบข่าวสารการขึ้นทะเบียนเกษตรกรมากกว่าครั้งเข้าร่วมรับฟังการประชุมชี้แจง เป็นบางครั้ง จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า อาจด้วยการประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง และเกษตรกรยังไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

5) ประสบการณ์และการได้รับประโยชน์การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในปีที่ผ่านมา

เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 73.3 ได้แจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เกษตรกรร้อยละ 73.9 ได้เข้าร่วมโครงการตามนโยบายรัฐบาล (เช่น โครงการประกันรายได้ โครงการรับจำนำ โครงการสนับสนุนค่าบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิตเกษตรกรผู้ปลูกข้าว) สอดคล้องกับ กิตติยา นวลหิน (2556, น. 42) พบว่า เกษตรกรสามในสี่ (ร้อยละ 87.7) เคยเข้าร่วม โครงการของทางรัฐบาล และ ภาณี กฤษณาเรืองศรี (2555, น. 42) พบว่าเกษตรกรเกือบทั้งหมดได้รับ ประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนเกษตรกรในเรื่องการเข้าร่วมโครงการตามนโยบายรัฐบาล เช่น โครงการประกันรายได้ โครงการรับจำนำ รองลงมาขอรับการช่วยเหลือเกษตรกรประสบภัยพิบัติ การเข้าร่วมโครงการประกันภัยพืชผลและแจ้งขึ้นทะเบียนผู้ทำการประมง/ผู้ทำการปลูสัตว์เพียง เล็กน้อย

2.1.3 ข้อมูลพื้นฐานสภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร

1) การประกอบอาชีพ

เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เกษตรกรกว่าร้อยละ 92.2 มีอาชีพหลักเป็นเกษตรกร เกษตรกรร้อยละ 60 มีอาชีพรอง สอดคล้องกับ ภาณี กฤษณาเรืองศรี (2555, น. 42) พบว่าการประกอบอาชีพของเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียน ทำการเกษตรเป็นอาชีพหลัก รองลงมาคือได้รับเงินเดือนประจำและรับจ้างทั่วไป ใกล้เคียงกับ นฤมล พุกพิบูล (2556, น. 53) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 80.9) ไม่มีการประกอบอาชีพอื่นนอกจากประกอบอาชีพเกษตรกร

2) กิจกรรมทางการเกษตร

เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เกษตรกรร้อยละ 96.7 มีรายได้จากการทำพืชสวนมากที่สุด แตกต่างจาก ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 72) พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีการใช้พื้นที่ทำการเกษตรโดยใช้พื้นที่ปลูกข้าวมากที่สุด และ รัชณี นิลละออ (2554, น. 81-82) พบว่าเกษตรกรมีอาชีพหลักทำสวนปาล์มน้ำมันมากกว่าสามในสี่ มีอาชีพรองทำนา จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า เกษตรกรที่มาขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวน อาจเนื่องมาจากสภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาและที่ลาดเชิงเขา

3) พื้นที่ทำการเกษตรและลักษณะการถือครอง

เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 37.8 มีที่ดินของตนเองเฉลี่ย 8.63 ไร่ เช่นเดียวกับ นฤมล พุกพิกุล (2556, น. 53) พบว่า เกษตรกรร้อยละ 70.5 ถือครองพื้นที่ทำการเกษตรเป็นของตนเอง ใกล้เคียง ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 44) พบว่า ร้อยละ 89.75 มีพื้นที่ทำการเกษตรเป็นของครัวเรือน สอดคล้องกับ น้ำผึ้ง ทองดี (2555, น. 84) พบว่าเกษตรกรมากกว่าครึ่งมีพื้นที่เป็นของตนเอง ใกล้เคียงกับ กิตติยา นวลหิน (2556, น. 46) พบว่า เกษตรกรร้อยละ 97.8 มีลักษณะการถือครองที่ดินเป็นของครัวเรือน

เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เกษตรกรมีที่ดินของตนเองเฉลี่ย 8.63 ไร่ แตกต่างจาก น้ำผึ้ง ทองดี (2555, น. 84) พบว่าเกษตรกรมีพื้นที่ปลูกข้าวเฉลี่ย 41.17 ไร่ สอดคล้องกับ ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 72) พบว่าเกษตรกร มีขนาดพื้นที่ทำการเกษตร เฉลี่ย 37.61 ไร่ ใกล้เคียงกับ กิตติยา นวลหิน (2556, น. 46) พบว่า เกษตรกรมีพื้นที่ถือครองด้านการเกษตรเฉลี่ย 21.97 ไร่ สอดคล้องกับ นฤมล พุกพิกุล (2556, น. 53) พบว่า เกษตรกรมีพื้นที่ในการทำการเกษตรระหว่าง 11-30 ไร่ เช่นเดียวกับ รัชณี นิลละออ (2554, น. 81-82) พบว่าเกษตรกรส่วนมากมีขนาดพื้นที่ถือครองของตนเอง เฉลี่ย 20.29 ไร่

2.2 ความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เกษตรกรมีความรู้ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่มากที่สุด และมีความรู้ด้านขั้นตอน/วิธีการน้อยที่สุด แตกต่างจาก ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 73-75) พบว่าเกษตรกร

ที่มากขึ้นทะเบียนเกษตรกรในจังหวัดนครราชสีมา เกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนเกษตรกรในด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการขึ้นทะเบียนเกษตรกรมากที่สุด

เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ร้อยละ 41.7 มีความรู้ในระดับมากที่สุด เฉลี่ย 14.61 คะแนน ซึ่งจัดอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 73-75) พบว่า เกษตรกรเกินครึ่งหนึ่งมีความรู้มาก มีคะแนนเฉลี่ย 14.62 คะแนน สอดคล้องกับ ศศกร บุญยานันต์ (2558, น. 110) พบว่า เกษตรกรมีความรู้ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 14.40 คะแนน

จากผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่า การแนะนำ อธิบาย ให้ความรู้แก่เกษตรกรเป็นปัจจัยที่สำคัญในการที่เกษตรกรมีความรู้ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ทำให้สามารถดำเนินการไปได้อย่างสะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้ การประชาสัมพันธ์และให้ความรู้แก่เกษตรกรจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง

2.3 ความคิดเห็นของเกษตรกรในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

2.3.1 หลักเกณฑ์และเงื่อนไข

พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในภาพรวมระดับมาก สอดคล้องกับ ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 70) พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมาก สอดคล้องกับ นฤมล พุกพิบูล (2556, น. 93) พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมาก สอดคล้องกับ ศศกร บุญยานันต์ (2558, น. 110) พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมาก แสดงว่าเกษตรกรให้ความสนใจและให้ความสำคัญกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเป็นอย่างมาก

2.3.2 ขั้นตอนและวิธีการ

พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในภาพรวมระดับมาก สอดคล้องกับ ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 70) พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมาก สอดคล้องกับ ศศกร บุญยานันต์ (2558, น. 110) พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมาก

2.3.3 ประโยชน์ที่ได้จะรับ

พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในภาพรวมระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 71) พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากที่สุด

2.3.4 การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในภาพรวมระดับมาก สอดคล้องกับ ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 71) พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมาก สอดคล้องกับ ศศกร บุญยานันต์ (2558, น. 111) พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมาก

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่า เกษตรกรเห็นด้วยในภาพรวมระดับมาก เห็นด้วยในระดับมากที่สุด ในประเด็น ประโยชน์ที่จะได้รับ จะเห็นได้ว่าเกษตรกรมุ่งเน้นที่ประโยชน์ที่จะได้รับในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเป็นสำคัญ

2.4 ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

2.4.1 หลักเกณฑ์และเงื่อนไข

พบว่า เกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมระดับปานกลาง สอดคล้องกับ ศศกร บุญยานันต์ (2558, น. 111) พบว่า เกษตรกรมีปัญหาในระดับมากที่สุดในประเด็น ไม่เข้าใจหลักเกณฑ์และเงื่อนไข และ นฤมล พุกพิบูล (2556, น. 95) พบว่า ประเด็นที่เกษตรกรมีปัญหามากที่สุด คือ ความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์เงื่อนไขของการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

2.4.2 ขั้นตอนและวิธีการ

พบว่า เกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมระดับน้อย สอดคล้องกับ ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 71) พบว่า เกษตรกรหนึ่งในสามระบุว่า ไม่ได้ได้รับความร่วมมือของผู้นำชุมชนที่เป็นผู้ลงนามรับรองเป็นพยาน แบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนเกษตรกร ไม่เหมาะสมตัวหนังสือช่องใส่ข้อมูลมีขนาดเล็ก เขียนไม่ถนัด ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนเกษตรกรมีความยุ่งยาก ต้องมีพยานมารับรอง แตกต่างกับ นฤมล พุกพิบูล (2556, น. 95) พบว่า ประเด็นที่เกษตรกรมีปัญหาที่สุด คือ ช่องว่างสำหรับเติมข้อความเขียนไม่พอ

2.4.3 ประโยชน์ที่ได้รับ

พบว่า เกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 71) พบว่า กลุ่มตัวอย่างหนึ่งในสาม ระบุว่าไม่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ การเกษตร เกษตรกรไม่ทราบประโยชน์ของการขึ้นทะเบียนเกษตรกร และเกษตรกรไม่ได้รับสิทธิหรือบริการต่าง ๆ ของภาครัฐ

2.4.4 การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

พบว่า เกษตรกรมีปัญหาภาพรวมในระดับมาก ใกล้เคียงกับ ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 71) พบว่า เกษตรกรหนึ่งในสามระบุว่า เจ้าหน้าที่ไม่อธิบายหลักเกณฑ์ให้ผู้ขอขึ้น

ทะเบียนทราบ เจ้าหน้าที่ไม่สุภาพ และเจ้าหน้าที่ไม่มีการประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องให้ และ นฤมล พุกพิกุล (2556, น. 95) พบว่า ประเด็นที่เกษตรกรมีปัญหามากที่สุด คือ การให้คำปรึกษา แนะนำ และแก้ไขปัญหาของเจ้าหน้าที่แก่เกษตรกร

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่า เกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมระดับปานกลาง ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ในประเด็น ประโยชน์ที่จะได้รับ จะเห็นได้ว่าเกษตรกรมีปัญหาในประโยชน์ที่จะได้รับในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

2.5 ข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

2.5.1 การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะในภาพรวมระดับมาก เกษตรกรเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะที่ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ในประเด็น เกษตรกรควรจะได้รับสิทธิประโยชน์/สิทธิพิเศษอื่น ๆ ที่ครอบคลุมในทุก ๆ พืชทั่วประเทศ ไม่ใช่เฉพาะพืชเศรษฐกิจ ในการที่จะมาขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร สอดคล้องกับ นฤมล พุกพิกุล (2556, น. 95) พบว่า การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเกษตรกร ร้อยละ 14.7 เสนอแนะว่า เกษตรกรน่าจะได้รับประโยชน์/สิทธิพิเศษอื่น ๆ เพิ่มมากขึ้นจากการขึ้น/ปรับปรุงทะเบียนฯ

2.5.2 การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะในภาพรวมระดับมาก เกษตรกรเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะที่ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ในประเด็น เกษตรกรบางราย ยังไม่รู้ ไม่เข้าใจ เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรที่ถูกต้อง เจ้าหน้าที่ควรเผยแพร่ให้ความรู้ตามหมู่บ้าน ในกลุ่มย่อย ๆ เกษตรกรจะได้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ นฤมล พุกพิกุล (2556, น. 95) พบว่า การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เกษตรกร ร้อยละ 10.9 เสนอแนะว่า ควรเพิ่ม จำนวนเจ้าหน้าที่ผู้มารับขึ้นทะเบียนฯ เพื่อเพิ่มความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน

2.5.3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะในภาพรวมระดับมาก เกษตรกรเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะที่ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ในประเด็น ควรสอบถามความต้องการที่จะเข้าร่วมโครงการต่าง ๆ ของภาครัฐจากเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร สอดคล้องกับ ภรณ์ กฤษณาเรืองศรี (2555, น. 72) พบว่า เกษตรกรเสนอแนะให้ควรสอบถามความต้องการที่จะเข้าร่วมโครงการของรัฐจากเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียน

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่า เกษตรกรมีข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมในภาพรวมระดับมาก ข้อเสนอแนะที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ในประเด็น การขึ้นทะเบียนและปรับปรุง

ทะเบียนเกษตรกร จะเห็นได้ว่าเกษตรกรเห็นด้วยและให้ความสำคัญกับข้อเสนอแนะในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเป็นลำดับต้น ๆ

ตารางที่ 5.1 สรุปข้อค้นพบที่สำคัญและประเด็นการอภิปรายผล

วัตถุประสงค์/ข้อค้นพบ	อภิปราย	ข้อเสนอแนะ
1. สภาพส่วนบุคคล สังคม เศรษฐกิจ		
เพศ ชาย	สอดคล้องกับ ภารณี กฤษญา เรืองศรี(2555, น. 72), กิตยา นวลหิน (2556, น. 86) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศ ชาย <u>แตกต่างจาก</u> น้ำผึ้ง ทองดี (2555, น. 82), นฤมล พุกพิกุล (2557, น. 92) พบว่า เกษตรกร มากกว่าครึ่งเป็นเพศหญิง	แสดงให้เห็นว่า เกษตรกรที่มา ขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ทะเบียนเกษตรกรส่วนใหญ่ เป็นหัวหน้าครัวเรือน
อายุเฉลี่ย 49.94 ปี	สอดคล้องกับ ภารณี กฤษญา เรืองศรี (2555, น. 72) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ย 50 ปี, กิตยา นวลหิน (2556, น. 86) พบว่า เกษตรกร มีอายุ เฉลี่ย 51.31 ปี, น้ำผึ้ง ทองดี (2555, น. 82) พบว่า เกษตรกร มีอายุเฉลี่ย 50.80 ปี, นฤมล พุก พิกุล (2557, น. 92) พบว่า เกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 55.37 ปี	แสดงให้เห็นว่า เกษตรกรที่มา ขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ทะเบียนเกษตรกรส่วนใหญ่ ตามบริบทของชุมชนอยู่ในวัย กลางคนซึ่งจบการศึกษาแล้วมา ทำอาชีพการเกษตรที่บ้าน

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

วัตถุประสงค์/ข้อค้นพบ	อภิปราย	ข้อเสนอแนะ
ระดับการศึกษา ประถมศึกษา	<p>สอดคล้องกับ <u>น้ำผึ้ง ทองดี</u> (2555, น. 82) พบว่า เกษตรกรเกือบครึ่งหนึ่งจบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, <u>ภารณี กฤษณาเรืองศรี</u> (2555, น. 72) พบว่า เกษตรกรเกือบครึ่งหนึ่งจบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, <u>กิตติยา นวลหิน</u> (2556, น. 86) พบว่า เกษตรกรเกือบสองในสามจบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา, <u>นฤมล พุกพิกุล</u> (2557, น. 92) พบว่า เกษตรกรจบการศึกษาระดับประถมศึกษา</p>	<p>แสดงให้เห็นว่า เกษตรกรที่มากขึ้น ทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรส่วนใหญ่มีการศึกษาค่อนข้างต่ำเป็นได้ว่า เกษตรกรที่มากขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นหัวหน้าครัวเรือนและมีอายุมาก ซึ่งในอดีตจะได้รับการศึกษาเพียงภาคบังคับคือระดับประถมศึกษาเท่านั้น และอาจเป็นข้อจำกัดในการรับทราบข้อมูลและความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขขึ้นตอนและวิธีการ การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้</p>
<p>ตำแหน่งทางสังคม</p> <p>1. ไม่เป็นตำแหน่งทางสังคม</p> <p>2. มีตำแหน่งเป็นคณะกรรมการหมู่บ้าน</p>	<p>1. สอดคล้องกับ <u>ภารณี กฤษณาเรืองศรี</u> (2555, น. 45) พบว่า เกษตรกรร้อยละ 44 ไม่มีตำแหน่งใด ๆ แตกต่างจาก <u>กิตติยา นวลหิน</u> (2556, น. 42) พบว่าเกษตรกรร้อยละ 45.7 มีตำแหน่งทางสังคม</p> <p>2. สอดคล้องกับ <u>กิตติยา นวลหิน</u> (2556, น. 42) ร้อยละ 27.8 เป็นคณะกรรมการหมู่บ้าน</p>	

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

วัตถุประสงค์/ข้อค้นพบ	อภิปราย	ข้อเสนอแนะ
<p>การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร</p> <p>1. เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร</p> <p>2. กลุ่ม/องค์กรการเกษตร</p>	<p>1. สอดคล้องกับ กิตติยา นวลหิน (2556, น. 86) พบว่า เกษตรกรเกือบทั้งหมดเป็นสมาชิก องค์กร โดยเฉพาะเป็นกลุ่ม ลูกค้านาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตรและ สมาชิกสหกรณ์การเกษตร, ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 72) พบว่า เกษตรกรเกือบทั้งหมดเป็นสมาชิก หรือกลุ่ม ลูกค้านาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์, นฤมล พุกพิกุล (2557, น. 92) พบว่า เกษตรกรร้อยละ 69.9 เป็นสมาชิกกลุ่ม ลูกค้า ธ.ก.ส., น้ำผึ้ง ทองดี (2555, น. 83), รัชณี นิลละออ (2554, น. 81-82)</p> <p>2. สอดคล้องกับ น้ำผึ้ง ทองดี (2555, น. 83) และ รัชณี นิลละออ (2554, น. 81-82) พบว่า เกษตรกรเกือบทั้งหมดเป็น สมาชิกกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร แตกต่างกับ กิตติยา นวลหิน (2556, น. 86), ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 72), นฤมล พุกพิกุล (2557, น. 92) พบว่า เกษตรกรเป็นสมาชิกกลุ่ม ลูกค้า ธ.ก.ส.</p>	

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

วัตถุประสงค์/ข้อค้นพบ	อภิปราย	ข้อเสนอแนะ
<p>การรับทราบข่าวสาร - จากผู้นำท้องถิ่น (สื่อบุคคล)</p>	<p>สอดคล้องกับ ภารณี กฤษฎา เรื่องศรี (2555, น. 46) พบว่า เกษตรกรรับทราบข่าวสารการ ขึ้นทะเบียนเกษตรกรจาก เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร หรือเกษตรตำบล ผู้นำท้องถิ่น และอาสาสมัครเกษตรซึ่งเป็น สื่อบุคคล, น้ำผึ้ง ทองดี (2555, น. 81) พบว่า เกษตรกร ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ โครงการขึ้นทะเบียนผู้ปลูก ข้าวจากสื่อบุคคลในระดับมาก คือ ผู้นำท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ ส่งเสริมการเกษตร, นฤมล พุก พิบูล (2556, น. 101) พบว่า เกษตรกรมีระดับการรับข้อมูลใน การดำเนินการขึ้นทะเบียนและ ปรับปรุงข้อมูลทะเบียน เกษตรกรจากแหล่ง ต่าง ๆ ด้าน สื่อบุคคลได้รับข้อมูลจากผู้นำ ชุมชนมากที่สุด</p>	<p>ในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียน และปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร การใช้สื่อบุคคลในการส่งเสริม จะทำให้ประสิทธิภาพในการ ส่งเสริมเพิ่มมากขึ้น</p>

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

วัตถุประสงค์/ข้อค้นพบ	อภิปราย	ข้อเสนอแนะ
<p>การเข้าร่วมรับฟังการประชุมชี้แจง</p> <p>- เข้าร่วมประชุมเป็นบางครั้ง</p>	<p>สอดคล้องกับ ภารณี กฤษฎา เรื่องศรี (2555, น. 75) พบว่า เกษตรกรรับทราบข่าวสารการขึ้นทะเบียนเกษตรกร มากกว่าครั้งเข้าร่วมรับฟังการประชุมชี้แจง เป็นบางครั้ง</p>	<p>ในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เกษตรกรควรเข้าร่วมรับฟังการประชุมชี้แจงทุกครั้งที่มีการประชุม เนื่องจากหัวข้อในการประชุมแต่ละครั้งอาจแตกต่างกันออกไป เกษตรกรอาจไม่ได้รับความรู้จากหัวข้อนั้น ๆ ทำให้ไม่เข้าใจในหัวข้อนั้น ๆ ส่งผลให้การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไม่สมบูรณ์และไม่มีประสิทธิภาพ</p>
<p>ประสบการณ์และการได้รับประโยชน์</p> <p>1. เกษตรกรมีประสบการณ์</p> <p>2. เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการของรัฐ</p>	<p>สอดคล้องกับ กิตติยา นวลหิน (2556, น. 42) พบว่า เกษตรกรสามในสี่ (ร้อยละ 87.7) เคยเข้าร่วม โครงการของทางรัฐบาล, ภารณี กฤษฎา เรื่องศรี (2555, น. 42) พบว่า เกษตรกรเกือบทั้งหมดได้รับ ประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนเกษตรกรในเรื่องการเข้าร่วมโครงการตามนโยบายรัฐบาล</p>	

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

วัตถุประสงค์/ข้อค้นพบ	อภิปราย	ข้อเสนอแนะ
การประกอบอาชีพ 1. มีอาชีพหลักเป็นเกษตรกร 2. มีอาชีพรอง	สอดคล้องกับ ภารณี กฤษฎา เรืองศรี (2555, น. 42) พบว่า การประกอบอาชีพของ เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียน ทำ การเกษตรเป็นอาชีพหลัก รองลงมาคือ ได้รับเงินเดือน ประจำและรับจ้างทั่วไป, นฤ มล พุกพิบูล (2556, น. 53) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ80.9) ไม่มีการ ประกอบอาชีพอื่นนอกจาก ประกอบอาชีพเกษตรกรรม	
กิจกรรมทางการเกษตร - ทำพืชสวน	แตกต่างจาก ภารณี กฤษฎา เรืองศรี (2555, น. 72) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการใช้ พื้นที่ทำการเกษตร โดยใช้พื้นที่ ปลูกข้าวมากที่สุด และ รัชณี นิลละออ (2554, น. 81-82) พบว่าเกษตรกรมีอาชีพหลักทำ สวนปาล์มน้ำมันมากกว่าสาม ในสี่	แสดงให้เห็นว่า เกษตรกรที่มา ขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ทะเบียนเกษตรกรส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพทำสวน อาจ เนื่องจากสภาพภูมิประเทศ ส่วนใหญ่เป็นภูเขาและที่ลาด เชิงเขา

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

วัตถุประสงค์/ข้อค้นพบ	อภิปราย	ข้อเสนอแนะ
<p>พื้นที่ทำการเกษตรและลักษณะการถือครอง</p> <p>1. ที่ดินของตนเอง</p> <p>2. เฉลี่ย 8.63 ไร่</p>	<p>1. สอดคล้องกับ นฤมล พุกพิกุล (2556, น. 53) พบว่า เกษตรกรร้อยละ 70.5 ถือครองพื้นที่ทำการเกษตรเป็นของตนเอง, ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 44) พบว่า ร้อยละ 89.75 มีพื้นที่ทำการเกษตรเป็นของครัวเรือน, น้ำผึ้ง ทองดี (2555, น. 84) พบว่า เกษตรกรมากกว่าครึ่งมีพื้นที่เป็นของตนเอง, กิตยา นวลหิน (2556, น. 46) พบว่า เกษตรกรร้อยละ 97.8 มีลักษณะการถือครองที่ดินเป็นของครัวเรือน</p> <p>2. แตกต่างจาก น้ำผึ้ง ทองดี (2555, น. 84) พบว่า เกษตรกรมีพื้นที่ปลูกข้าวเฉลี่ย 41.17 ไร่, ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 72) พบว่า เกษตรกร มีขนาดพื้นที่ทำการเกษตร เฉลี่ย 37.61 ไร่, กิตยา นวลหิน (2556, น. 46) พบว่า เกษตรกรมีพื้นที่ถือครองด้านการเกษตรเฉลี่ย 21.97 ไร่</p>	

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

วัตถุประสงค์/ข้อค้นพบ	อภิปราย	ข้อเสนอแนะ
2. ความรู้ของเกษตรกร		
<p>1. เกษตรกรมีความรู้ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่มากที่สุด และมีความรู้ด้านขั้นตอน/วิธีการน้อยที่สุด</p> <p>2. ร้อยละ 41.7 มีความรู้ในระดับมากที่สุด เฉลี่ย 14.61 คะแนน ซึ่งจัดอยู่ในระดับมาก</p> <p>3. เกษตรกรมีความรู้ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในประเด็น ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรทุกคน มีสิทธิเข้าร่วมโครงการของภาครัฐทุกโครงการอย่างไม่มีเงื่อนไข</p>	<p>1. แตกต่างจาก ภารณี กฤษฎา เรื่องศรี (2555, น. 73-75) เกษตรกรมีความรู้ในด้านประโยชน์ที่ได้รับมากที่สุด</p> <p>2. สอดคล้องกับ ภารณี กฤษฎา เรื่องศรี (2555, น. 73-75) พบว่า เกษตรกรเกินครึ่งหนึ่งมีความรู้มาก มีคะแนนเฉลี่ย 14.62 คะแนน, ศศกร บุญยานันต์ (2558, น. 110) พบว่า เกษตรกรมีความรู้ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 14.40 คะแนน</p> <p>3. เกษตรกรเข้าใจผิดในเงื่อนไขการเข้าร่วมโครงการ</p>	<p>3. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรควรอธิบายหลักเกณฑ์เงื่อนไขในการเข้าร่วมโครงการแต่ละโครงการให้เกษตรกรเข้าใจอย่างครบถ้วน ตรงตามเงื่อนไขของแต่ละโครงการ</p>
3. ความคิดเห็นของเกษตรกร		
<p>หลักเกณฑ์และเงื่อนไข</p> <p>1. เกษตรกรเห็นด้วยในภาพรวมระดับ มาก</p> <p>2. เกษตรกรเห็นด้วยที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในประเด็น เกษตรกรที่ปลูกพืชผักในพื้นที่ 1 งาน สำหรับไว้บริโภคในครัวเรือน สามารถขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้</p>	<p>1. สอดคล้องกับ ภารณี กฤษฎา เรื่องศรี (2555, น. 70) พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมาก, นฤมล พุกพิบูล (2556, น. 93) พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมาก, ศศกร บุญยานันต์ (2558, น. 110) พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมาก</p>	<p>2. แนวทางในการส่งเสริมควรตัดสิทธิ หรือเพิ่มพื้นที่ให้มากขึ้นในหลักเกณฑ์และเงื่อนไข</p>

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

วัตถุประสงค์/ข้อค้นพบ	อภิปราย	ข้อเสนอแนะ
	<p>2. อาจเป็นเพราะว่า ในการปลูกพืชผักซึ่งเป็นพืชอายุการเก็บเกี่ยวสั้น เป็นพืชล้มลุกสามารถปรับเปลี่ยนได้ตลอดเวลา และในพื้นที่ 1 งาน ในการแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร พื้นที่น้อยเกินไป อาจเสียเวลาในการทำงานและตรวจสอบพื้นที่ของเจ้าหน้าที่และคณะทำงาน</p>	
<p>ขั้นตอนและวิธีการ</p> <p>1. เกษตรกรเห็นด้วยในภาพรวมระดับมาก</p> <p>2. เกษตรกรเห็นด้วยที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในประเด็นเกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต้องแจ้งข้อมูลสมาชิกในครัวเรือนทะเบียนเกษตรกรให้ครบถ้วนทุกคน</p>	<p>สอดคล้องกับ ภารณี กฤษฎา เรื่องศรี (2555, น. 70) พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมาก, ศศกร บุญยานันต์ (2558, น. 110) พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมาก</p> <p>2. อาจเป็นเพราะว่า เมื่อครั้งปีที่มีโครงการช่วยเหลือเยียวยาประชาชนในช่วงสถานการณ์โควิด สมาชิกในครัวเรือนที่มีรายชื่อในสมุดทะเบียนเกษตรกรที่ออกไปทำงานนอกบ้าน มีสวัสดิการด้านประกันสังคม ไม่สามารถเข้าร่วมโครงการดังกล่าวได้</p>	<p>2. ควรยกเว้นหลักเกณฑ์เงื่อนไขดังกล่าว</p>

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

วัตถุประสงค์/ ข้อค้นพบ	อภิปราย	ข้อเสนอแนะ
	<p>เนื่องจากในระบบโครงการแจ้งว่ามีชื่อได้รับสิทธิในการเป็นเกษตรกร แต่เนื่องด้วยสมาชิกในทะเบียนเกษตรกรไม่ได้รับสิทธิดังกล่าว มีเพียงหัวหน้าครัวเรือนทะเบียนเกษตรกรคนเดียวเท่านั้นที่ได้รับสิทธิ สมาชิกที่มีรายชื่อจึงไม่ได้รับการเยียวยาตามโครงการดังกล่าว ทำให้เกษตรกรไม่ยอมนำรายชื่อสมาชิกในครัวเรือนทั้งหมดมาแจ้งข้อมูลไว้ในทะเบียนเกษตรกร</p>	
<p>ประโยชน์ที่จะได้รับ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เกษตรกรเห็นด้วยในภาพรวมระดับมากที่สุด 2. เกษตรกรเห็นด้วยที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในประเด็นเกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของโครงการที่ 	<p>สอดคล้องกับ การณี กฎาเรื่องศรี (2555, น. 71) พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากที่สุด</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. อาจเป็นเพราะว่า สิทธิประโยชน์ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในตำบลบ้านตาลอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ในปีที่ผ่านมา ไม่ค่อยได้รับสิทธิประโยชน์ตามโครงการต่าง ๆ 	<ol style="list-style-type: none"> 2. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรควรหาโครงการหรือความช่วยเหลือที่สามารถช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่ได้ครอบคลุมและทั่วถึง และอธิบายสิทธิการเข้าร่วมโครงการต่าง ๆ ให้เกษตรกรได้รับทราบให้เข้าใจ

วัตถุประสงค์/ ข้อค้นพบ	อภิปราย	ข้อเสนอแนะ
กำหนดขึ้น		

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

วัตถุประสงค์/ข้อค้นพบ	อภิปราย	ข้อเสนอแนะ
	ของทางภาครัฐมากนัก เกษตรกรจึงเห็นด้วยที่ค่าเฉลี่ย น้อยที่สุดในประเด็นดังกล่าว	
การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ 1. เกษตรกรเห็นด้วยใน ภาพรวมระดับมาก 2. เกษตรกรเห็นด้วยที่ค่าเฉลี่ย น้อยที่สุดในประเด็น ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ให้เกษตรกรทราบอย่างทั่วถึง และต่อเนื่องทุกขั้นตอน	สอดคล้องกับ ภารณี กฤษฎา เรืองศรี (2555, น. 71) พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วย ในระดับมาก, ศศกร บุญ ยานันต์ (2558, น. 111) พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วย ในระดับมาก 2. อาจเป็นเพราะว่า การ ประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง ดังนั้น ข้อเสนอแนะแนวทาง เจ้าหน้าที่ควรมีการ ประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียน และปรับปรุงทะเบียน เกษตรกรในด้านต่าง ๆ ให้ ครอบคลุม ทั่วถึง ต่อเนื่องใน ทุก ๆ ขั้นตอน	2. ควรใช้สื่อบุคคลในการ ประชาสัมพันธ์ เนื่องจากจาก ผลการวิจัยในหัวข้อ การ รับทราบข้อมูลข่าวสารการขึ้น ทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน เกษตรกร เกษตรกรรับทราบ ข้อมูลข่าวสารจากสื่อบุคคล มากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นผู้นำ ชุมชน เพื่อนบ้าน และ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
4. ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริม		
4.1 ปัญหาของเกษตรกร		
หลักเกณฑ์และเงื่อนไข	สอดคล้องกับ ศศกร บุญ	2. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

วัตถุประสงค์/ข้อค้นพบ	อภิปราย	ข้อเสนอแนะ
1. เกษตรกรเห็นด้วยในภาพรวมระดับปานกลาง 2. ปัญหาของเกษตรกรที่ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ในประเด็นผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไม่เข้าใจใน	ยานันต์ (2558, น. 111) พบว่าเกษตรกรมีปัญหาระดับมากที่สุด ในประเด็น ไม่เข้าใจหลักเกณฑ์และเงื่อนไข, นฤมล พุกพิกุล (2556, น. 95) พบว่าประเด็นที่เกษตรกรมีปัญหา	ควรให้ความสำคัญให้ปัญหาดังกล่าว และปฏิบัติเป็นอันดับต้น ๆ ในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

วัตถุประสงค์/ข้อค้นพบ	อภิปราย	ข้อเสนอแนะ
หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	มากที่สุด คือ ความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์เงื่อนไขของการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร 2. อาจเป็นเพราะว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรไม่ได้อธิบาย หรือชี้แจงไม่ทั่วถึง หรือตัวเกษตรกรเองไม่ได้ร่วมรับฟัง หรือไม่เข้าใจในการประชุมชี้แจงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	
ขั้นตอนและวิธีการ 1. เกษตรกรเห็นด้วยในภาพรวมระดับน้อย 2. ปัญหาของเกษตรกรที่ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ในประเด็นมีความยุ่งยากในการเตรียมเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	สอดคล้องกับ ภรณ์ กฤษฎา เรืองศรี (2555, น. 71) พบว่าเกษตรกรหนึ่งในสามระบุว่าไม่ได้ได้รับความร่วมมือของผู้นำชุมชนที่เป็นผู้ลงนามรับรองเป็นพยาน แบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนเกษตรกร ไม่เหมาะสมตัวหนังสือช่องใส่ข้อมูลมีขนาดเล็ก เขียนไม่ถนัด	2. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรควรให้คำแนะนำ อธิบาย ให้เกษตรกรที่มาขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรรับทราบถึงหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ของแต่ละโครงการให้เกษตรกรเข้าใจตามที่แต่ละโครงการนั้น ๆ กำหนด

วัตถุประสงค์/ข้อค้นพบ	อภิปราย	ข้อเสนอแนะ
	ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนเกษตรกรมีความยุ่งยาก ต้องมีพยานมารับรอง, นฤมล พุกพิกุล (2556, น. 95) พบว่าประเด็นที่เกษตรกรมีปัญหามากที่สุด คือ ช่องว่างสำหรับเติมข้อความเขียนไม่พอ	

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

วัตถุประสงค์/ข้อค้นพบ	อภิปราย	ข้อเสนอแนะ
	2. อาจเป็นเพราะว่า ในแต่ละปีมีความยุ่งยากในการตรวจสอบเอกสารหลักฐานในการยื่นขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนด หลักเกณฑ์ของแต่ละโครงการ เพื่อคัดกรองผู้ที่มีสิทธิในการเข้าร่วมโครงการอย่างครบถ้วน สมบูรณ์	
ประโยชน์ที่จะได้รับ 1. เกษตรกรเห็นด้วยในภาพรวมระดับมากที่สุด 2. ปัญหาของเกษตรกรที่ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ในประเด็นเกษตรกรไม่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร	สอดคล้องกับ ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 71) พบว่ากลุ่มตัวอย่างหนึ่งในสาม ระบุว่าไม่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร เกษตรกรไม่ทราบประโยชน์ของการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและเกษตรกรไม่ได้รับสิทธิหรือบริการต่าง ๆ ของภาครัฐ 2. อาจเป็นเพราะว่า เกษตรกรไม่ได้ปลูกพืชเศรษฐกิจตามที่	2. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรควรหาโครงการอื่น ๆ ที่ตอบโจทย์ในการที่จะนำมาซึ่งการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเกษตรกรในพื้นที่ที่จะส่งเสริม

วัตถุประสงค์/ข้อค้นพบ	อภิปราย	ข้อเสนอแนะ
	นโยบายของรัฐได้กำหนดไว้หรืองบประมาณมีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอต่อเกษตรกรที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น	

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

วัตถุประสงค์/ข้อค้นพบ	อภิปราย	ข้อเสนอแนะ
<p>การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่</p> <p>1. เกษตรกรเห็นด้วยในภาพรวมระดับมาก</p> <p>2. ปัญหาของเกษตรกรที่ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ในประเด็นความรวดเร็วในการให้บริการ</p>	<p>ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น. 71) พบว่า เกษตรกรหนึ่งในสามระบุว่า เจ้าหน้าที่ไม่อธิบายหลักเกณฑ์ให้ผู้ขอขึ้นทะเบียนทราบ เจ้าหน้าที่ไม่สุภาพ และเจ้าหน้าที่ไม่มีการประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องให้, นฤมล พุกพิกุล (2556, น. 95) พบว่า ประเด็นที่เกษตรกรมีปัญหามากที่สุด คือ การให้คำปรึกษา แนะนำและแก้ไขปัญหของเจ้าหน้าที่แก่เกษตรกร</p> <p>2. อาจเป็นเพราะว่า เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอต่อจำนวนเกษตรกร ทำให้การบริการล่าช้า</p>	<p>2. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรควรขอความร่วมมือกับหน่วยงานภาคี เช่น อำเภอ เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เนื่องจากหน่วยงานดังกล่าว อยู่ในพื้นที่ และมีจำนวนเจ้าหน้าที่ในสังกัดมากกว่าเจ้าหน้าที่ในสำนักงานเกษตรอำเภอ เพื่อช่วยเหลือบริการประชาชนในการที่จะมาขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้ทั่วถึง และครอบคลุม</p>
4.2 ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริม		
การขึ้นทะเบียนและปรับปรุง	สอดคล้องกับ นฤมล พุกพิกุล	

วัตถุประสงค์/ข้อค้นพบ	อภิปราย	ข้อเสนอแนะ
<p>ทะเบียนเกษตรกร</p> <p>- เกษตรกรเห็นด้วยกับ</p> <p>ข้อเสนอแนะในภาพรวมระดับมาก เกษตรกรเห็นด้วยกับ</p> <p>ข้อเสนอแนะที่ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ในประเด็น เกษตรกรควรจะได้รับสิทธิประโยชน์/สิทธิพิเศษอื่น ๆ ที่ครอบคลุมในทุก ๆ พืชทั่วประเทศ ไม่ใช่เฉพาะ</p>	<p>(2556, น. 95) พบว่า การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเกษตรกร ร้อยละ 14.7 เสนอแนะว่า เกษตรกรน่าจะได้รับประโยชน์/สิทธิพิเศษอื่น ๆ เพิ่มมากขึ้นจากการขึ้น/ปรับปรุงทะเบียนฯ</p>	

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

วัตถุประสงค์/ข้อค้นพบ	อภิปราย	ข้อเสนอแนะ
<p>พืชเศรษฐกิจ ในการที่จะมาขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร</p>		
<p>การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่</p> <p>- เกษตรกรเห็นด้วยกับ</p> <p>ข้อเสนอแนะในภาพรวมระดับมาก เกษตรกรเห็นด้วยกับ</p> <p>ข้อเสนอแนะที่ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ในประเด็น เกษตรกรบางรายยังไม่รู้ ไม่เข้าใจ เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรที่ถูกต้อง เจ้าหน้าที่ควรเผยแพร่ให้ความรู้ตามหมู่บ้าน ในกลุ่มย่อยๆ เกษตรกรจะได้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น</p>	<p>สอดคล้องกับ นฤมล พุกพิบูล (2556, น. 95) พบว่า การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เกษตรกร ร้อยละ 10.9 เสนอแนะว่า ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้มารับขึ้นทะเบียนฯ เพื่อเพิ่มความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน</p>	
<p>ข้อเสนอแนะอื่น ๆ</p> <p>- เกษตรกรเห็นด้วยกับ</p> <p>ข้อเสนอแนะในภาพรวมระดับ</p>	<p>สอดคล้องกับ ภรณ์ กฤษณา เรื่องศรี (2555, น. 72) พบว่า เกษตรกรเสนอแนะให้ควร</p>	

วัตถุประสงค์/ข้อค้นพบ	อภิปราย	ข้อเสนอแนะ
มาก เกษตรกรเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะที่ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ในประเด็น การสอบถามความต้องการที่จะเข้าร่วมโครงการต่าง ๆ ของภาครัฐจากเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	สอบถามความต้องการที่จะเข้าร่วมโครงการของรัฐจากเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียน	

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า มีประเด็นสำคัญที่ควรเสนอแนะไว้ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริม ในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 การรับทราบข้อมูลข่าวสาร ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

จากผลการวิจัย พบว่า เกษตรกรได้รับทราบข่าวสารการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ร้อยละ 80.0 ทราบข่าวสารจากผู้นำท้องถิ่น รองลงมา ร้อยละ 33.9 ทราบข่าวสารจากเพื่อนบ้าน ร้อยละ 30.6 ทราบข่าวจากเกษตรตำบล ส่วนมากแล้วเป็นสื่อบุคคล ดังนั้น ในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรการใช้สื่อบุคคลในการส่งเสริม จะทำให้ประสิทธิภาพในการส่งเสริมเพิ่มมากขึ้น

3.1.2 ความรู้ของเกษตรกร ในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

จากผลการวิจัย พบว่า เกษตรกรมีความรู้ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในประเด็น ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรทุกคนมีสิทธิเข้าร่วมโครงการของภาครัฐทุกโครงการอย่างไม่มีเงื่อนไข จะเห็นได้ว่า เกษตรกรเข้าใจผิดในเงื่อนไขการเข้าร่วมโครงการ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรควรอธิบายหลักเกณฑ์เงื่อนไขในการเข้าร่วมโครงการแต่ละโครงการให้เกษตรกรเข้าใจอย่างครบถ้วน ตรงตามเงื่อนไขของแต่ละโครงการ

3.1.3 ความคิดเห็นของเกษตรกรในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

1) หลักเกณฑ์และเงื่อนไข

จากผลการวิจัย พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในประเด็นเกษตรกรที่ปลูกพืชผักในพื้นที่ 1 งาน สำหรับไว้บริโภคในครัวเรือน สามารถขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้ จะเห็นได้ว่า จากผลการวิจัยเหตุที่เกษตรกรเห็นด้วยน้อยที่สุด อาจเป็นเพราะว่า ในการปลูกพืชผักซึ่งเป็นพืชอายุการเก็บเกี่ยวสั้น เป็นพืชล้มลุก สามารถปรับเปลี่ยนได้ตลอดเวลา และในพื้นที่ 1 งาน ในการแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร พื้นที่น้อยเกินไป อาจเสียเวลาในการทำงานและตรวจสอบพื้นที่ของเจ้าหน้าที่และคณะทำงาน แนวทางในการส่งเสริมควรตัดสิทธิ หรือเพิ่มพื้นที่ให้มากขึ้นในหลักเกณฑ์และเงื่อนไข

2) ขั้นตอนและวิธีการ

จากผลการวิจัย พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในประเด็นเกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต้องแจ้งข้อมูลสมาชิกในครัวเรือนทะเบียนเกษตรกรให้ครบถ้วนทุกคน จากผลการวิจัยเหตุที่เกษตรกรเห็นด้วยน้อยที่สุด อาจเป็นเพราะว่า เมื่อครั้งปีที่มีโครงการช่วยเหลือเยียวยาประชาชนในช่วงสถานการณ์ โควิด สมาชิกในครัวเรือนที่มีรายชื่อในสมุดทะเบียนเกษตรกรที่ออกไปทำงานนอกบ้าน มีสวัสดิการด้านประกันสังคม ไม่สามารถเข้าร่วมโครงการดังกล่าวได้ เนื่องจากในระบบโครงการแจ้งว่ามีชื่อได้รับสิทธิในการเป็นเกษตรกร แต่เนื่องด้วยสมาชิกในทะเบียนเกษตรกรไม่ได้รับสิทธิดังกล่าว มีเพียงหัวหน้าครัวเรือนทะเบียนเกษตรกรคนเดียวเท่านั้นที่ได้รับสิทธิ สมาชิกที่มีรายชื่อจึงไม่ได้รับสิทธิการเยียวยาตามโครงการดังกล่าว ทำให้เกษตรกรไม่ยกนารายชื่อสมาชิกในครัวเรือนทั้งหมดมาแจ้งข้อมูลไว้ในทะเบียนเกษตรกร ข้อเสนอจึงควรยกเว้นหลักเกณฑ์ เงื่อนไขดังกล่าว

3) ประโยชน์ที่จะได้รับ

จากผลการวิจัย พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในประเด็นเกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของโครงการที่กำหนดขึ้น จากผลการวิจัยเหตุที่เกษตรกรเห็นด้วยน้อยที่สุด อาจเป็นเพราะว่า สิทธิประโยชน์ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ในปีที่ผ่านมา ๆ มา ไม่ค่อยได้รับสิทธิประโยชน์ตามโครงการต่าง ๆ ของทางภาครัฐมากนัก เกษตรกรจึงเห็นด้วยที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในประเด็นดังกล่าว ดังนั้นจึงเห็นควรที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรควรรหาโครงการ หรือความช่วยเหลือที่สามารถช่วยเหลือ

เกษตรกรในพื้นที่ได้ครอบคลุม และทั่วถึง และอธิบายสิทธิการเข้าร่วมโครงการต่าง ๆ ให้เกษตรกรได้รับทราบให้เข้าใจ

4) การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

จากผลการวิจัย พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในประเด็น ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้เกษตรกรทราบอย่างทั่วถึงและต่อเนื่องทุกขั้นตอน จากผลการวิจัย เหตุที่เกษตรกรเห็นด้วยน้อยที่สุด อาจเป็นเพราะว่า การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง ดังนั้น ข้อเสนอแนะแนวทาง เจ้าหน้าที่ควรมีการประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านต่าง ๆ ให้ครอบคลุม ทั่วถึง ต่อเนื่องในทุก ๆ ขั้นตอน และเห็นควรใช้สื่อบุคคลในการประชาสัมพันธ์ เนื่องจากจากผลการวิจัยในหัวข้อ การรับทราบข้อมูลข่าวสารการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เกษตรกรรับทราบข้อมูลข่าวสารจากสื่อบุคคลมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นผู้นำชุมชน เพื่อนบ้าน และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

3.1.4 ปัญหาของเกษตรกรและข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการขึ้น

ทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

1) หลักเกณฑ์และเงื่อนไข

จากผลการวิจัย พบว่า ปัญหาของเกษตรกรที่ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ในประเด็น ผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไม่เข้าใจในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร จากผลการวิจัยเหตุที่ปัญหาของเกษตรกรมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรไม่ได้อธิบาย หรือชี้แจงไม่ทั่วถึง หรือตัวเกษตรกรเองไม่ได้ร่วมรับฟัง หรือไม่เข้าใจในการประชุมชี้แจงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ดังนั้น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรควรให้ความสำคัญให้ปัญหาดังกล่าว และปฏิบัติเป็นอันดับต้น ๆ ในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

2) ขั้นตอนวิธีการ

จากผลการวิจัย พบว่า ปัญหาของเกษตรกรที่ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ในประเด็น มีความยุ่งยากในการเตรียมเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร จากผลการวิจัยเหตุที่ปัญหาของเกษตรกรมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่า ในแต่ละปี มีความยุ่งยากในการตรวจสอบเอกสารหลักฐานในการยื่นขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนด หลักเกณฑ์ของแต่ละ โครงการ เพื่อคัดกรองผู้ที่มีสิทธิในการเข้าร่วม โครงการอย่างครบถ้วน สมบูรณ์ ดังนั้น ในการส่งเสริมการแก้ปัญหาดังกล่าว เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรควรให้คำแนะนำ อธิบาย ให้เกษตรกรที่มาขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร รับทราบถึงหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ของแต่ละ โครงการให้เกษตรกรเข้าใจตามที่แต่ละ โครงการนั้น ๆ กำหนด

3) ประโยชน์ที่จะได้รับ

จากผลการวิจัย พบว่า ปัญหาของเกษตรกรที่ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ในประเด็น เกษตรกรไม่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จากผลการวิจัยเหตุที่ปัญหาของเกษตรกรมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่า เกษตรกรไม่ได้ปลูกพืชเศรษฐกิจตามที่นโยบายของรัฐได้กำหนดไว้ หรืองบประมาณมีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอต่อเกษตรกรที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรควรหาโครงการอื่น ๆ ที่ตอบ โจทย์ในการที่จะนำมาซึ่งการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเกษตรกรในพื้นที่ที่จะส่งเสริม

4) การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

จากผลการวิจัย พบว่า ปัญหาของเกษตรกรที่ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ในประเด็น ความรวดเร็วในการให้บริการ จากผลการวิจัยเหตุที่ปัญหาของเกษตรกรมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่า เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอต่อจำนวนเกษตรกร ทำให้การบริการล่าช้า ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมประเด็นดังกล่าว เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรควรขอความร่วมมือกับหน่วยงานภาคี เช่น อำเภอ เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เนื่องจากหน่วยงานดังกล่าว อยู่ในพื้นที่ และมีจำนวนเจ้าหน้าที่ในสังกัดมากกว่า เจ้าหน้าที่ในสำนักงานเกษตรอำเภอ เพื่อช่วยเหลือบริการประชาชนในการที่จะมาขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้ทั่วถึง และครอบคลุม

3.1.5 ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต่อเกษตรกร

1) การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

จากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกร เห็นด้วยที่ค่าเฉลี่ยมากที่สุดกับ ข้อเสนอแนะ ในประเด็น เกษตรกรควรจะได้รับสิทธิประโยชน์/สิทธิพิเศษอื่น ๆ ที่ครอบคลุมในทุก ๆ พืชทั่วประเทศ ไม่ใช่เฉพาะพืชเศรษฐกิจ ในการที่จะมาขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

2) การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

จากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกร เห็นด้วยที่ค่าเฉลี่ยมากที่สุดกับ ข้อเสนอแนะ ในประเด็น เกษตรกรบางรายยังไม่รู้ ไม่เข้าใจเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรที่ถูกต้อง เจ้าหน้าที่ควรเผยแพร่ให้ความรู้ตามหมู่บ้าน ในกลุ่มย่อย ๆ เกษตรกรจะได้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น

3) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

จากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกร เห็นด้วยที่ค่าเฉลี่ยมากที่สุดกับข้อเสนอแนะ ในประเด็น ควรสอบถามความต้องการที่จะเข้าร่วม โครงการต่าง ๆ ของภาครัฐจากเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบจากแง่มุมของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบและเป็นตัวกลางระหว่างเกษตรกรกับภาครัฐในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ว่ามีปัญหาอุปสรรคจากการดำเนินการอย่างไร เพื่อให้ได้ผลงานวิจัยที่มีมุมมองที่หลากหลายและสามารถเข้าใจปัญหาได้ในทุกมิติ

3.2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับจากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร กับเกษตรกรที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนเกษตรกร และในแต่ละปีที่ได้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรที่ผ่านมา

3.2.3 ควรศึกษาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อทำการเปรียบเทียบว่า สภาพทั่วไป สภาพสังคม สภาพเศรษฐกิจ สภาพภูมิศาสตร์และวัฒนธรรมในพื้นที่ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อปัจจัยในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรหรือไม่ เพียงใด

3.2.3 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในพื้นที่อื่น ๆ เพื่อจะได้นำข้อมูลวิจัยนั้นมาประยุกต์ใช้ในการวางแผนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้เหมาะสมกับบริบทในพื้นที่รับผิดชอบต่อไป

3.2.4 ควรศึกษาแรงจูงใจ ความคาดหวัง ในการร่วมโครงการการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในตำบล อำเภอและจังหวัดอื่น ๆ เพื่อนำผลการวิจัยมากำหนดทิศทาง และวางแผนในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3.2.5 ควรศึกษาเรื่องการประชาสัมพันธ์ ต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในแหล่งอื่น สื่อต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานเกี่ยวกับโครงการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร รวมถึงงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรด้านอื่น ๆ ด้วย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการเกษตร. (2552). “คู่มือการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ปี 2552” กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โครงการปรับปรุงฐานข้อมูลเกษตรกรรายครัวเรือน ภายใต้โครงการเพิ่มศักยภาพผู้ว่างงานเพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคมในชุมชน
- _____. (2555 ก). คู่มือการโครงการสมุดทะเบียนเกษตรกร ปี 2555 (อัดสำเนา).
- _____. (2556). คู่มือการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร (จำแนกกิจกรรมการเกษตรรายแปลง) กรุงเทพมหานคร : ศูนย์สารสนเทศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- กรมส่งเสริมการเกษตร. (2558). *ทะเบียนเกษตรกร .กรุงเทพฯ : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.* (อัดสำเนา)กรมส่งเสริมการเกษตร. (2564). *คู่มือการขึ้นและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปี 2564 .กรุงเทพฯ : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.*
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2555). *การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล.* กรุงเทพฯ: ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิตติยา นวลหิน. (2556). *ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในอำเภอป่าปอ จังหวัดอุดรดิตถ์ (วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,นนทบุรี.*
- กිරติ ชยยิ่งยง. (2549). *การจัดการความรู้ในองค์กรและกรณีศึกษา.* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: มิสเตอร์ก็อปปี
- โกศล ดีสีลธรรม. (2546). *การจัดการความรู้แห่งโลกธุรกิจใหม่ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี : ชนาพรส แอนด์ กราฟฟิค*
- งามฉวี จันทเภา. (2552). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการผลิตสับปรดตามการเกษตรดีที่เหมาะสมของเกษตรกรในจังหวัดลำปาง (วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*
- จำลอง เงินดี. (2534). *เอกสารการสอนวิชาจิตวิทยาสังคม.* กรุงเทพมหานคร. หน้า 2
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- เฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ. (2553). *วิธีการส่งเสริมการเกษตร ในประมวลสาระชุดวิชาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการส่งเสริมการเกษตร (หน่วยที่ 8).* นนทบุรี: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ชวาล แพรัตกุล. (2526). *เทคนิคการเขียนข้อสอบ.* กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์

- นฤมล พุกพิศุล.(2557). *ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ในตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี*(วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,นนทบุรี.
- น้ำผึ้ง ทองดี. (2555). *ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกข้าว ปี การผลิต 2554/55 ในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก* (วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต). แขนงวิชาส่งเสริมการเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- บุญธรรม จิตต์อนันต์. (2545). *แนวคิดและทฤษฎีการส่งเสริมการเกษตร* ในประมวลสาระชุดวิชาการบริหารการส่งเสริมการเกษตร หน่วยที่2 หน้า 82-84. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์
- บุญเรียง เจริญศิลป์ . (2534). *วิธีวิจัยการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : พิชญาพรินต์ติ้ง
- ปราณี เนรมิต และคณะ. (2551). *การศึกษาอิทธิพลของสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรในเขตอำเภอชุมแสงจังหวัดนครสวรรค์*. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
- พงษ์ศักดิ์ อังกสิทธิ์. (2556). *แนวคิดเชิงวิเคราะห์เกี่ยวกับการส่งเสริมการเกษตร*. ในประมวลสาระชุดวิชาการส่งเสริมการเกษตรเพื่อการพัฒนา (หน่วยที่ 4). นนทบุรี: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- พรธิดา วิเชียรปัญญา. (2547). *การจัดการความรู้: พื้นฐานและการประยุกต์ใช้*. ชรรคมถการพิมพ์
- พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ. (2531). *การวัดทัศนคติ*. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหิดล
- ไพศาล หวังพานิช. (2526). *การวัดผลการเรียน*.กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์
- ภรณ์ ต่างวิวัฒน์. (2554). *แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับความรู้และการจัดการความรู้. ในเอกสารการสอนในชุดวิชาการระบบสารสนเทศและการวิจัยทางการเกษตรเล่ม1 หน่วยที่1*. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ภรณ์ กฤษณาเรืองศรี. (2555). *ความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในจังหวัด นครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาส่งเสริมการเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- มฤดา ไรจน์วัฒนบุลย์. (2545). *การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของผู้คน ชุมชนและการใช้ประโยชน์ของข้อมูลข่าวสารจากโครงการจดทะเบียนเกษตรกร*. รายงานโครงการปริญญาวารสารศาสตรมหาบัณฑิต(การสื่อสารภาครัฐและเอกชน) คณะวารสารศาสตร์ และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

- รัชนี้ นิลล่อ. (2554). ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการเข้าร่วมโครงการประกันรายได้เกษตรกร
ในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา
ส่งเสริมการเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ บัณฑิตวิทยาลัย).
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- รัชนี้ พิทักษ์ญาติ. (2546). ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการงานทะเบียนราษฎรและ
บัตรประจำตัวประชาชนของสำนักทะเบียนอำเภอเมืองชลบุรี. (การศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐ
ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย). มหาวิทยาลัยบูรพา
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมสังคมวิทยาอังกฤษ-ไทย. กรุงเทพมหานคร : นานมีบุคค
พิไลเชียน
- _____. (2556). พจนานุกรมลัทธิราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. เฉลิมพระเกียรติ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
7 รอบ 4 ธันวาคม 2554. กรุงเทพฯ : ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์.
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และอัจฉรา ชำนิประศาสน์. (2547). ระเบียบวิธีการวิจัย . กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี
การพิมพ์
- วนิดา สายรัตน์. (2555). ความคิดเห็นต่อศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชนของผู้นำเกษตรกร ตำบลลุมปุ๊ก
อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์.
- วศิน อิงคพัฒนากุล. (2557). แนวคิดในการส่งเสริมและพัฒนากิจการเกษตรเพื่อการจัดการทรัพยากร
สู่ความมั่นคงทางอาหาร. ใน ประมวลสาระชุดวิชาการจัดการทรัพยากรเพื่อส่งเสริม
และพัฒนากิจการเกษตร (หน่วยที่ 2). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วิกรม อารีราษฎร์. (2547). ความพร้อมของพนักงานบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ในการย้ายที่
ทำการจากท่าอากาศยานสากลกรุงเทพ (ดอนเมือง) ไปสู่ท่าอากาศยานสากลสุวรรณภูมิ.
(วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- วิจารณ์ พานิช . (2551). การจัดการความรู้ ฉบับนักปฏิบัติ. สำนักพิมพ์สุภาพใจ: ตลาด
พิบูลิเชียน.
- ศศกร บุญยานันต์. (2559). แนวทางการพัฒนาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียน
เกษตรกรจังหวัดพิษณุโลก. (วิทยานิพนธ์เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาส่งเสริม
การเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ. (2541). พฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ธีระฟิล์มและ
ไซเท็กซ์
- ศุภชัย ลิขิตชนวงษ์. (2555). ความคาดหวังของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการปลูกพืชอาหารสัตว์ และ

- ผลงานทดแทน ในเขตพื้นที่นิคมสหกรณ์แม่แตง จังหวัดเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ ปริญญา
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาทรัพยากรชนบท). มหาวิทยาลัยแม่โจ้
สำนักงานเกษตรจังหวัดนครราชสีมา. (2552). *สรุปผลการดำเนินงานโครงการขึ้นทะเบียน
เกษตรกร ปี 2552/2553 จังหวัดนครราชสีมา*. (เอกสารเข้บเล่ม)
- _____. (2553). *สรุปผลการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ ภาครัฐ (PMQA)
เรื่อง ความพึงพอใจผู้ขอรับบริการจากหน่วยงานในสังกัดสำนักงาน เกษตรจังหวัด
นครราชสีมา*. (เอกสารเข้บเล่ม)
- สมจิต โยชะคงและเฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ. (2553). *รูปแบบการส่งเสริมเกษตร*. ในเอกสารการสอนชุด
วิชาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการส่งเสริมการเกษตร หน่วยที่ 7 หน้า 4. นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์
- สมถวิล ผลสอาด. (2555). *การรับรู้ของประชาชนที่มีต่องานบริการด้านสาธารณสุขของเทศบาล
ตำบลวังเย็น อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา*. (รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัย
บูรพา, ชลบุรี
- สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง. (2556). *โครงการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในปี*. ลำปาง:
สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง. (อัดสำเนา)
- สำนักงานเทศบาลตำบลบ้านตาล. (2559). *สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน*. สืบค้นจาก
<http://www.bantanlocal.go.th/index.php> สืบค้นเมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2565
- สิน พันธุ์พินิจ. (2544). *เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร: ธนศวรพริ้นติ้ง
- สุโท เจริญสุข. (2535). *หลักจิตวิทยาและพัฒนาการของมนุษย์*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แพร์
พิทยา
- สุภาวดี พรหมมา. (2554). *ความพึงพอใจโครงการประกันรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในอำเภอ
เมือง จังหวัดอ่างทอง*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาส่งเสริม
การเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- อารยา องค์กรเยี่ยมและคณะ. (2561). *การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย*. (ภาควิชาวิสัญญีวิทยา คณะ
แพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล). กรุงเทพฯ .
- Foster, C.R. (1992) *Psychology for life adjustment* Chicago American technical Society
- Remmer, H.H. (1954) *Introduction to Opinion and Attitude Measurement* New York Harper and
Brothers Publisher

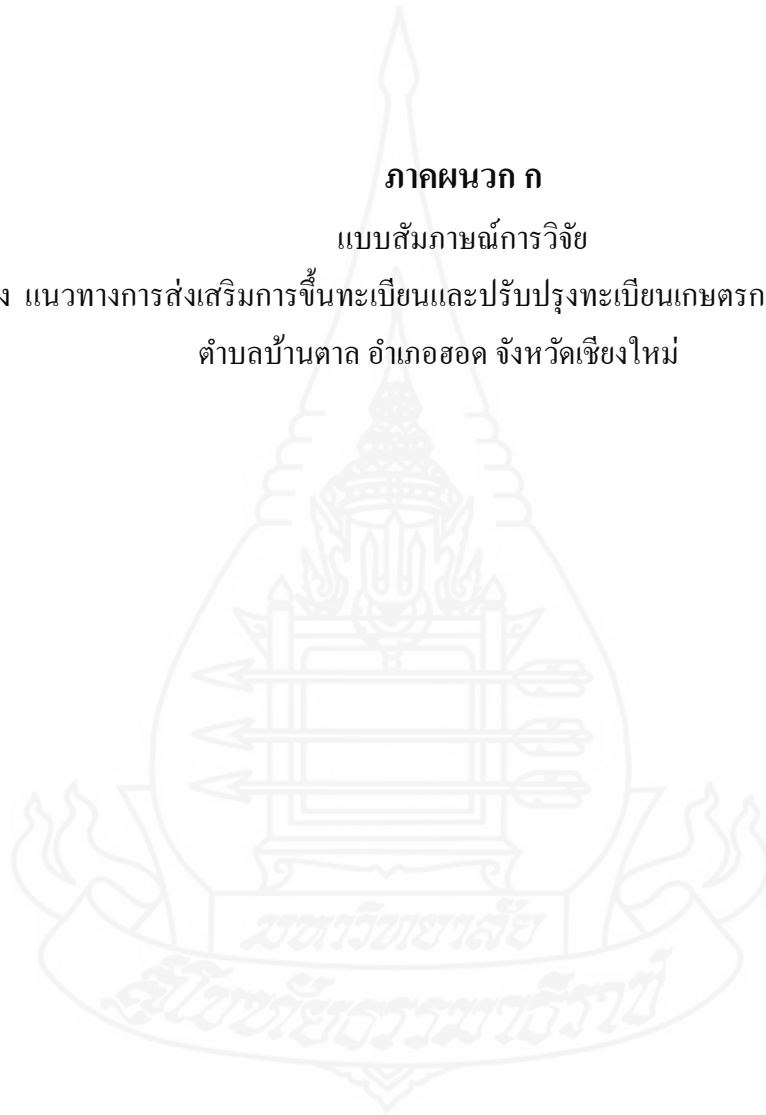
ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์การวิจัย

เรื่อง **แนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรใน
ตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่**

แบบสัมภาษณ์เลขที่

วันที่สัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์การวิจัย

เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในตำบล
บ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์.....

หมู่บ้าน..... ตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง : แบบสัมภาษณ์การวิจัยนี้ต้องการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ โดยแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพส่วนบุคคล สภาพทางสังคม และสภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร

ตอนที่ 2 ความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของเกษตรกรในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ตอนที่ 4 ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร

ตอนที่ 1 สภาพส่วนบุคคล สภาพทางสังคม และสภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร

คำแนะนำ : ผู้สัมภาษณ์อ่านข้อคำถาม แล้วเติมข้อความหรือตัวเลขลงในช่องว่าง.....และใส่เครื่องหมาย ✓ ใน (.....) หน้าข้อที่ ตรงตามความต้องการของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

1. เพศ (.....) 1.1 ชาย (.....) 1.2 หญิง [a1]

2. อายุ.....ปี (เกิน 6 เดือน ให้ปัดเป็น 1 ปี) [a2]

3. ระดับการศึกษา [a3]
- (.....) 3.1 ไม่ได้รับการศึกษา (.....) 3.2 ประถมศึกษา
- (.....) 3.3 มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) (.....) 3.4 มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6)/ปวช.
- (.....) 3.5 อนุปริญญา/ปวส. (.....) 3.6 ปริญญาตรี
- (.....) 3.7 สูงกว่าปริญญาตรี (.....) 3.8 อื่น ๆ (ระบุ).....
4. ตำแหน่งทางสังคม
- (.....) 4.1 ไม่เป็น [a4]
- (.....) 4.2 เป็น ตำแหน่ง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- (.....) 4.2.1 กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน [a41] (.....) 4.2.2 ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน/สารวัตรกำนัน [a42]
- (.....) 4.2.3 สมาชิกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อบต./เทศบาล [a43]
- (.....) 4.2.4 คณะกรรมการหมู่บ้าน [a44] (.....) 4.2.5 อื่น ๆ (ระบุ)..... [a45]
5. การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรการเกษตร
- (.....) 5.1 ไม่เป็น [a5]
- (.....) 5.2 เป็น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- (.....) 5.2.1 กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร [a51] (.....) 5.2.2 กลุ่มวิสาหกิจชุมชน [a52]
- (.....) 5.2.3 กลุ่มเกษตรกร [a53] (.....) 5.2.4 กลุ่ม ธกส. [a54]
- (.....) 5.2.5 กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร [a55] (.....) 5.2.6 อื่น ๆ ระบุ..... [a56]
6. ท่านทราบข่าวสารการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรจากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- (.....) 6.1 เกษตรตำบล [a601] (.....) 6.2 ผู้นำท้องถิ่น [a602]
- (.....) 6.3 อาสาสมัครเกษตร [a603] (.....) 6.4 เพื่อนบ้าน [a604]
- (.....) 6.5 อินเทอร์เน็ต [a605] (.....) 6.6 โทรทัศน์ [a606]
- (.....) 6.7 วิทยุ [a607] (.....) 6.8 เอกสารเผยแพร่ [a608]
- (.....) 6.9 ไลน์ [a609] (.....) 6.10 เฟซบุ๊ก [a610]
- (.....) 6.11 อื่น ๆ ระบุ..... [a611]
7. การเข้าร่วมรับฟังการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินการการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร [a7]
- (.....) 7.1 ไม่เคยเข้าร่วม (.....) 7.2 เข้าร่วมเป็นบางครั้ง (.....) 7.3 เข้าร่วมทุกครั้ง

8. การขึ้นทะเบียนเกษตรกรในปีที่ผ่านมา [a8]
- (.....) 8.1 ได้แจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร
- (.....) 8.2 ไม่ได้แจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร
- (.....) 8.3 ไม่แน่ใจ (จำไม่ได้)
9. ท่านได้รับประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- (.....) 9.1 เข้าร่วมโครงการตามนโยบายรัฐบาล (เช่น โครงการประกันรายได้ โครงการรับจํานํา โครงการสนับสนุนค่าบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิตเกษตรกรผู้ปลูกข้าว) [a91]
- (.....) 9.2 ขอรับการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติ [a92]
- (.....) 9.3 เข้าร่วมโครงการประกันภัยพืชผล (ชกส.) [a93]
- (.....) 9.4 แจ้งขึ้นทะเบียนผู้ทำการประมง/ผู้ทำการปศุสัตว์ [a94]
- (.....) 9.5 อื่น ๆ ระบุ..... [a95]
10. การประกอบอาชีพ
- 10.1 อาชีพหลัก [a101]
- (.....) 10.1.1 เกษตรกร (.....) 10.1.2 ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว
- (.....) 10.1.3 รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ (.....) 10.1.4 พนักงานบริษัท
- (.....) 10.1.5 รับจ้าง (.....) 10.1.6 อื่น ๆ.....
- 10.2 อาชีพรอง
- (.....) 10.2.1 ไม่มีอาชีพรอง [a102]
- (.....) 10.2.2 มีอาชีพรอง ได้แก่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- (.....) 1. เกษตรกรรม [a1021] (.....) 2. ค้าขาย [a1022]
- (.....) 3. รับจ้าง [a1023] (.....) 4. อื่น ๆ (ระบุ).... [a1024]
11. กิจกรรมทางการเกษตรที่ทำรายได้ให้ท่านมากที่สุด (ตอบได้เพียงคำตอบเดียว) [a11]
- (.....) 11.1 ปลูกข้าว ระบุชนิดพืช..... (.....) 11.2 พืชสวน ระบุชนิดพืช.....
- (.....) 11.3 พืชไร่ ระบุชนิดพืช..... (.....) 11.4 ประมง ระบุชนิด.....
- (.....) 11.5 ปศุสัตว์ ระบุชนิด..... (.....) 11.6 อื่น ๆ ระบุ.....

12. พื้นที่ทำการเกษตร

- 12.1. ที่ดินของตนเอง จำนวน.....ไร่ [a121]
- 12.2. ที่ดินเช่า จำนวน.....ไร่ [a122]
- 12.3. ที่ดินซึ่งไม่เสียค่าเช่า/ที่ดินซึ่งบุคคลอื่นให้ทำกินเปล่า จำนวนไร่ [a123]
- 12.4. ที่ดินประเภทอื่น ๆ จำนวน.....ไร่ [a124]

ตอนที่ 2 ความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร
คำแนะนำ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามความรู้ของท่านที่ท่านคิดว่าถูกต้อง

ประเด็น	ถูก	ผิด	รหัส
1. หลักเกณฑ์และเงื่อนไข			
1.1 ผู้ทำการเกษตรเป็นอาชีพรองสามารถขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้			[b11]
1.2 หนึ่งทะเบียนบ้านที่มีสมาชิกมากกว่า 1 คน สามารถขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้มากกว่าหนึ่งครัวเรือนทะเบียนเกษตรกร			[b12]
1.3 เกษตรกรที่ทำการเกษตรในพื้นที่ที่ไม่มีเอกสารสิทธิ สามารถขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้			[b13]
1.4 กรณีขึ้นทะเบียนเกษตรกรใหม่ ต้องยื่นแบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนเกษตรกร ณ สำนักงานเกษตรอำเภอตามที่ตั้งแปลงหลัก			[b14]
1.5 เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกร ต้องเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจเท่านั้น			[b15]
2. ขั้นตอนและวิธีการ			
2.1 เกษตรกรที่ขอปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร สามารถยื่นคำร้องที่สำนักงานเกษตรอำเภอใดก็ได้ ไม่จำเป็นต้องแจ้ง ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่เคยขึ้นทะเบียนไว้			[b21]
2.2 เกษตรกรที่วางแผนจะทำการเกษตรแต่ยังไม่ได้ลงมือทำ สามารถแจ้งขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้			[b22]
2.3 บัตรประจำตัวประชาชนเพียงอย่างเดียวสามารถใช้เป็นหลักฐานในการแจ้งขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้			[b23]
2.4 การแจ้งเนื้อที่เพาะปลูกทางการเกษตรต้องแจ้งไม่เกินเนื้อที่แปลงที่ดิน หากมีที่พักอาศัย สระน้ำ หรือถนน ให้หักพื้นที่ดังกล่าวออกด้วย			[b24]
2.5 การแจ้งปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร สามารถแจ้งได้ปีละ 1 ครั้งเท่านั้น			[b25]

ประเด็น	ถูก	ผิด	รหัส
3. ประโยชน์ที่ได้รับ			
3.1 ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรที่ผ่านการตรวจสอบ (ประชาคม) และยืนยันผลแล้ว จะได้รับสมุดทะเบียนเกษตรกร			[b31]
3.2 หากเกษตรกรไม่ขึ้นหรือปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในปีนั้น ๆ แยกเป็นรายแปลง แยกเป็นรายพืช จะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการต่าง ๆ ด้านการเกษตรของภาครัฐได้			[b32]
3.3 ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกร สามารถขอสิทธิที่จะได้รับจากการเข้าร่วมโครงการของภาครัฐให้ผู้อื่นรับแทนได้			[b33]
3.4 ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรทุกคนมีสิทธิเข้าร่วมโครงการของภาครัฐทุกโครงการอย่างไม่มีเงื่อนไข			[b34]
3.5 หากเกษตรกรไม่แจ้งปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรจำแนกเป็นรายแปลง อาจจะไม่ได้รับการให้ความช่วยเหลือจากภาครัฐ เมื่อพื้นที่ทางการเกษตรได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติ			[b35]
4. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่			
4.1 กรมส่งเสริมการเกษตร เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการรับขึ้นทะเบียนเกษตรกร			[b41]
4.2 เกษตรกรลงลายมือชื่อในแบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต่อเจ้าหน้าที่ที่รับขึ้นทะเบียน			[b42]
4.3 คณะทำงานตรวจสอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรระดับหมู่บ้าน ประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้าน/ประธานชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิในหมู่บ้าน และอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน			[b43]
4.4 คณะทำงานตรวจสอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรระดับหมู่บ้าน มีหน้าที่ช่วยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบตำบล ในการดำเนินการตรวจสอบพื้นที่จริงพร้อมวัดพิกัดที่ตั้งแปลง			[b44]
4.5 เจ้าหน้าที่สามารถแจ้งความเอาผิดเกษตรกรที่ให้ข้อมูลเท็จได้			[b45]

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					เหตุผล	รหัส
	1	2	3	4	5		
ทั่วถึงและต่อเนื่องทุกขั้นตอน							
4.2 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ทั้งเรื่องเอกสารหลักฐาน การกรอกข้อมูล ที่เกษตรกรนำมายื่นอย่างละเอียดรอบคอบ							[c402]
4.3 สามารถชี้แจงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้							[c403]
4.4 สามารถให้คำปรึกษาและแนะนำแก่เกษตรกรที่เกิดปัญหาในขั้นตอนต่างๆ ได้							[c404]
4.5 ปฏิบัติงานด้วยความเที่ยงธรรม							[c405]

ตอนที่ 4 ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร
คำแนะนำ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงตามปัญหาที่ท่านมีว่าท่านมีปัญหาในระดับใด

- 1 = มีปัญหาน้อยที่สุด
- 2 = มีปัญหาน้อย
- 3 = มีปัญหาปานกลาง
- 4 = มีปัญหามาก
- 5 = มีปัญหามากที่สุด

ประเด็น	ระดับปัญหา					รหัส
	1	2	3	4	5	
1. หลักเกณฑ์และเงื่อนไข						
1.1 ผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไม่เข้าใจในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร						[d101]
1.2 ช่วงเวลาการรับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไม่ชัดเจน						[d102]
1.3 ใช้เอกสารในการประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุง						[d103]

ประเด็น	ระดับปัญหา					รหัส
	1	2	3	4	5	
ทะเบียนเกษตรกรระยะ						
1.4 การกำหนดสถานที่รับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไม่ชัดเจน						[d104]
1.5 ความร่วมมือพยานแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนในพื้นที่ที่ตั้งแปลง						[d105]
2. ขั้นตอนและวิธีการ						
2.1 แบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไม่เหมาะสม						[d201]
2.2 ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรยุ่งยาก						[d202]
2.3 มีความยุ่งยากในการเตรียมเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร						[d203]
2.4 ได้รับสมุดทะเบียนเกษตรกรช้า						[d204]
3. ประโยชน์ที่ได้รับ						
3.1 เกษตรกรไม่ทราบประโยชน์ของการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบัน						[d301]
3.2 เกษตรกรไม่ได้รับสิทธิหรือบริการต่างๆ ของภาครัฐ						[d302]
3.3 เกษตรกรไม่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร						[d303]
4. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่						
4.1 ความสุภาพในการให้บริการ						[d401]
4.2 ความรวดเร็วในการให้บริการ						[d402]
4.3 ความเสมอภาคในการให้บริการ						[d403]
4.4 เจ้าหน้าที่ไม่มีการประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร						[d404]
4.5 เจ้าหน้าที่ไม่อธิบายหลักเกณฑ์และเงื่อนไขให้ผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรทราบ						[d405]
4.6 ตรวจสอบข้อมูลอย่างละเอียด รอบคอบ						[d406]
4.7 ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการแก้ปัญหาในการขึ้นทะเบียน						[d407]

ประเด็น	ระดับปัญหา					รหัส
	1	2	3	4	5	
และปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรแก่ผู้ขอรับบริการ						

ปัญหาอื่น ๆ เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ปัญหาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

.....

.....

.....

ปัญหาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

.....

.....

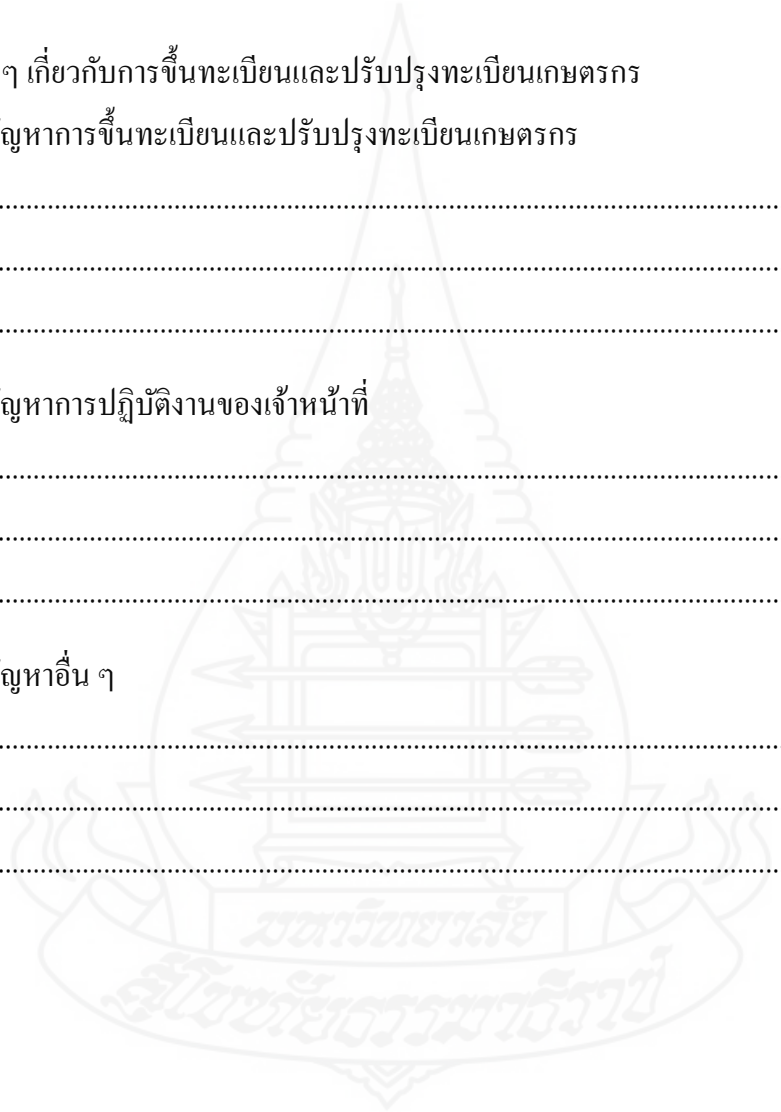
.....

ปัญหาอื่น ๆ

.....

.....

.....

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร

คำแนะนำ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงตามความคิดเห็นที่ท่านมี ว่าท่านมีความคิดเห็นในระดับใด

1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด

2 = เห็นด้วยน้อย

3 = เห็นด้วยปานกลาง

4 = เห็นด้วยมาก

5 = เห็นด้วยมากที่สุด

ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร	เห็นด้วยในระดับ					รหัส
	1	2	3	4	5	
1. การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร						
1.1 ควรชี้แจงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขให้เกษตรกรเข้าใจมากยิ่งขึ้น						[e101]
1.2 ควรมีการประชาสัมพันธ์ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานให้มากขึ้น						[e102]
1.3 ควรมีการประชาสัมพันธ์ระยะเวลาการดำเนินงานให้ชัดเจนและสถานที่รับขึ้นทะเบียนให้ชัดเจนและทั่วถึง						[e103]
1.4 เกษตรกรควรจะได้รับสิทธิประโยชน์/สิทธิพิเศษอื่น ๆ ที่ครอบคลุมในทุก ๆ พืชทั่วประเทศ ไม่ใช่เฉพาะพืชเศรษฐกิจ ในการที่จะมาขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร						[e104]
1.5 ควรใช้ช่องทางประชาสัมพันธ์ที่แพร่หลาย เช่น สื่อโทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์ เป็นต้น						[e105]
1.6 แบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรควรขยายขนาดตัวอักษรและช่องในการกรอกข้อมูลในแบบคำร้องให้ใหญ่ขึ้น เพื่อให้ง่ายและ						[e106]

ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร	เห็นด้วยในระดับ					รหัส
	1	2	3	4	5	
รวดเร็วต่อการอ่านและกรอกข้อมูล						
2. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่						
2.1 เกษตรกรบางราย ยังไม่รู้ ไม่เข้าใจ เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรที่ถูกต้อง เจ้าหน้าที่ควรเผยแพร่ให้ความรู้ตามหมู่บ้าน ในกลุ่มย่อย ๆ เกษตรกรจะได้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น						[e201]
2.2 ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้มารับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เพื่อเพิ่มความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน						[e202]
2.3 เจ้าหน้าที่ควรเป็นผู้ประสานงานและอำนวยความสะดวกให้เกษตรกร						[e203]
2.4 เจ้าหน้าที่ควรแจ้งผลการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรและให้คำแนะนำช่วยเหลือเกษตรกรที่ไม่สามารถจะขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้						[e204]
2.5 เจ้าหน้าที่ควรชี้แจง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ประโยชน์ที่จะได้รับในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรแก่เกษตรกรให้ชัดเจน ละเอียดครบถ้วน ง่ายต่อความเข้าใจ						[e205]
2.6 ควรถ่ายโอนภารกิจการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้หน่วยงานที่อยู่ในพื้นที่ เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้รับแจ้งการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เพราะมีบุคลากรมากกว่า และเกษตรกรสามารถเดินทางไปติดต่อได้สะดวกกว่าการเดินทางมาสำนักงานเกษตรกรอำเภอ						[e206]
3. ข้อเสนอแนะอื่นๆ						
3.1 ผู้นำชุมชนสามารถให้คำแนะนำเกษตรกรแทน						[e301]

ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและ ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร	เห็นด้วยในระดับ					รหัส
	1	2	3	4	5	
เจ้าหน้าที่ได้						
3.2 ควรสอบถามความต้องการที่จะเข้าร่วมโครงการ ต่าง ๆ ของภาครัฐจากเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและ ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร						[e302]
3.3 เกษตรกรสามารถขอตรวจสอบการได้รับสิทธิ ประโยชน์ที่จะได้เข้าร่วมโครงการต่าง ๆ ได้ และ สามารถสืบค้นข้อมูลที่ได้แจ้งกับภาครัฐได้						[e303]
3.4 ควรมีการอบรมให้ความรู้ เรื่องการขึ้นทะเบียน และปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรแก่เกษตรกรที่จะขึ้น ทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร						[e304]

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ข้อเสนอแนะต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

ขอกราบขอบพระคุณทุกท่านที่สละเวลาในการตอบแบบสัมภาษณ์

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

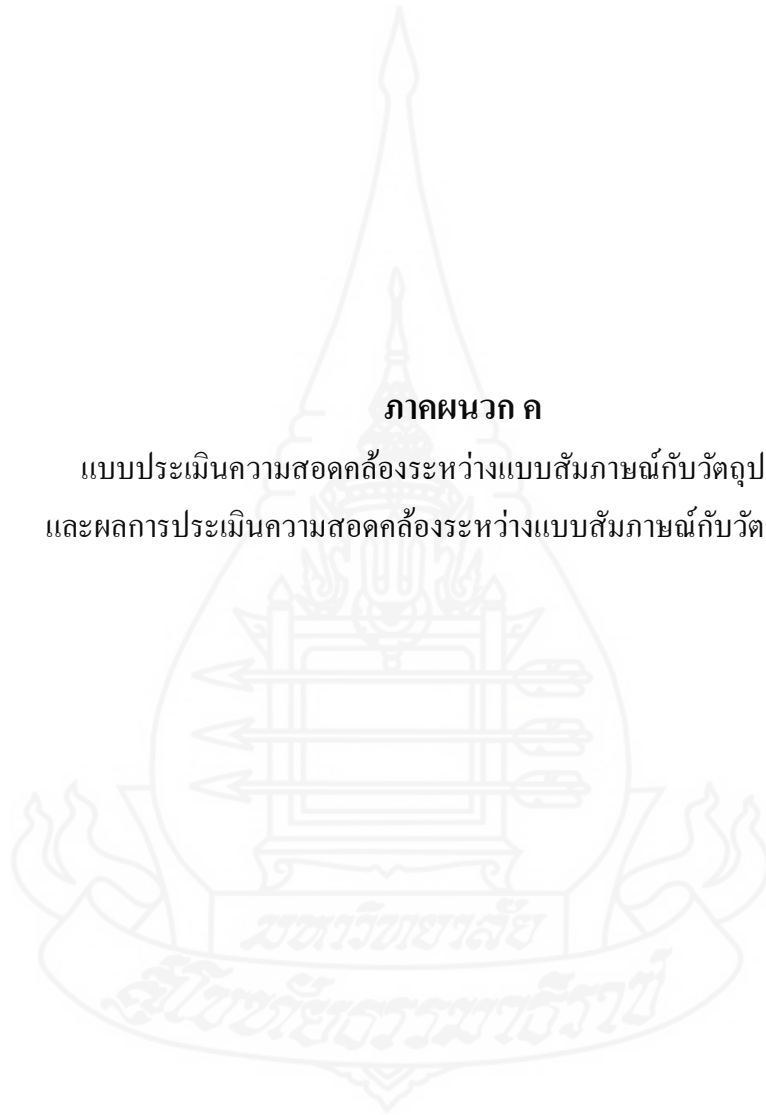
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. นายสมบัติ อินทมา ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มอารักขาพืช
สำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรธานี
2. นางสุพิศ เวชพันธุ์ ตำแหน่ง เกษตรอำเภอบ้านฝือ
สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านฝือ จังหวัดอุดรธานี
3. นายเอกจิตต์ คำด้วง ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านฝือ จังหวัดอุดรธานี

ภาคผนวก ค

แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบสัมภาษณ์กับวัตถุประสงค์
และผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบสัมภาษณ์กับวัตถุประสงค์

แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบสัมภาษณ์กับวัตถุประสงค์

เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร
ในตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่

ผู้ศึกษา นางสาวเกษรินทร์ แสนใจ

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. สินีช คุรุทเมือง แสนเสริม

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาสภาพส่วนบุคคล สภาพทางสังคม และสภาพทางเศรษฐกิจของ
เกษตรกรตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุง
ทะเบียนเกษตรกร
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุง
ทะเบียนเกษตรกร
4. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการขึ้นและปรับปรุงทะเบียน
เกษตรกรของเกษตรกร

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้ ว่ามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย
ครอบคลุมขอบเขตตามที่ระบุไว้หรือไม่ กรุณาเขียนผลการพิจารณา โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง
คะแนนการพิจารณา ตามระดับความคิดเห็นของท่าน

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบสัมภาษณ์สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบสัมภาษณ์สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบสัมภาษณ์ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

หากผู้เชี่ยวชาญมีข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับข้อความ สามารถบันทึกในช่องข้อเสนอแนะ
โดยแบบสัมภาษณ์นี้แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพส่วนบุคคล สภาพทางสังคม และสภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร

ตอนที่ 2 ความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน
เกษตรกร

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของเกษตรกรในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ตอนที่ 4 ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร

ตอนที่ 1 สภาพส่วนบุคคล สภาพทางสังคม และสภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร

ประเด็นข้อคำถาม	คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. เพศ				
1.1 ชาย				
1.2 หญิง				
2. อายุ.....ปี				
3. ระดับการศึกษา				
3.1 ไม่ได้รับการศึกษา				
3.2 ประถมศึกษา				
3.3 มัธยมศึกษาตอนต้น				
3.4 มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6)/ปวช.				
3.5 อนุปริญญา/ปวส.				
3.6 ปริญญาตรี				
3.7 สูงกว่าปริญญาตรี				
3.8 อื่น ๆ (ระบุ).....				

หมายเหตุ นำเสนอตัวอย่างแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบสัมภาษณ์กับวัตถุประสงค์เฉพาะหน้าแรก สำหรับรายละเอียดที่เหลือจะนำเสนอพร้อมกับผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบสัมภาษณ์กับวัตถุประสงค์

การตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์

1. การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบสัมภาษณ์กับวัตถุประสงค์ แล้วนำผลการประเมินมาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์ (Index of Item – Objective Congruence : IOC) แสดงดังตารางภาคผนวกที่ 1

ตารางภาคผนวกที่ 1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากการประเมินแบบสอบถาม
ตอนที่ 1 สภาพส่วนบุคคล สภาพทางสังคม และสภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร

ประเด็นข้อคำถาม	คะแนนการประเมินของ ผู้เชี่ยวชาญ			\sum^R	ค่า IOC	การแปลผล
	1	2	3			
1. เพศ						
1.1 ชาย	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.2 หญิง	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2. อายุ.....ปี	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3. ระดับการศึกษา						
3.1 ไม่ได้รับการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3.2 ประถมศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3.3 มัธยมศึกษาตอนต้น	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3.4 มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6)/ ปวช.	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3.5 อนุปริญญา/ปวส.	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3.6 ปริญญาตรี	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3.7 สูงกว่าปริญญาตรี	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3.8 อื่น ๆ (ระบุ).....	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4. ตำแหน่งทางสังคม						

ประเด็นข้อคำถาม	คะแนนการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ			Σ^R	ค่า IOC	การแปลผล
4.1 ไม่เป็น	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4.2 เป็น ตำแหน่ง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)						
4.2.1 กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4.2.2 ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน/สารวัตร กำนัน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4.2.3 สมาชิกองค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่น อบต./เทศบาล	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4.2.4 คณะกรรมการหมู่บ้าน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4.2.5 อื่น ๆ (ระบุ).....	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
5. การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรการเกษตร						
5.1 ไม่เป็น	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
5.2 เป็น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)						
5.2.1 กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
5.2.2 กลุ่มวิสาหกิจชุมชน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
5.2.3 กลุ่มเกษตรกร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
5.2.4 กลุ่ม ชกส.	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
5.2.5 กลุ่มส่งเสริมอาชีพ การเกษตร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
5.2.6 อื่น ๆ ระบุ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
6. ท่านทราบข่าวสารการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรจากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)						
6.1 เกษตรตำบล	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
6.2 ผู้นำท้องถิ่น	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
6.3 อาสาสมัครเกษตร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
6.4 เพื่อนบ้าน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ประเด็นข้อคำถาม	คะแนนการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ			Σ^R	ค่า IOC	การแปลผล
6.5 อินเทอร์เน็ต	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
6.6 โทรศัพท์	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
6.7 วิทยุ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
6.8 เอกสารเผยแพร่	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
6.9 ไลน์	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
6.10 เฟซบุ๊ก	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
6.11 อื่น ๆ ระบุ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
7. การเข้าร่วมรับฟังการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินการการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร						
7.1 ไม่เคยเข้าร่วม	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
7.2 เข้าร่วมเป็นบางครั้ง	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
7.3 เข้าร่วมทุกครั้ง	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
8. การขึ้นทะเบียนเกษตรกรในปีที่ผ่านมา						
8.1 ได้แจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
8.2 ไม่ได้แจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
8.3 ไม่แน่ใจ (จำไม่ได้)	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
9. ท่านได้รับประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)						
9.1 เข้าร่วมโครงการตามนโยบายรัฐบาล (เช่น โครงการประกันรายได้ โครงการรับจำนำ โครงการสนับสนุนค่าบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิตเกษตรกรผู้ปลูกข้าว)	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ประเด็นข้อคำถาม	คะแนนการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ			Σ^R	ค่า IOC	การแปลผล
9.2 ขอรับการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
9.3 เข้าร่วมโครงการประกันภัยพืชผล (ชกส.)	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
9.4 แจกเงินทะเบียนผู้ทำการประมง/ผู้ทำการปลูสดัว	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
9.5 อื่น ๆ ระบุ.....	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
10. การประกอบอาชีพ						
10.1 อาชีพหลัก						
10.1.1 เกษตรกร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
10.1.2 ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
10.1.3 รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
10.1.4 พนักงานบริษัท	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
10.1.5 รับจ้าง	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
10.1.6 อื่น ๆ.....	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
10.2 อาชีพรอง						
10.2.1 ไม่มีอาชีพรอง	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
10.2.2 มีอาชีพรอง ได้แก่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)						
1. เกษตรกรรม	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2. ค้าขาย	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3. รับจ้าง	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4. อื่น ๆ (ระบุ).....	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
11. กิจกรรมทางการเกษตรที่ทำรายได้ให้ท่านมากที่สุด (ตอบได้เพียงคำตอบเดียว)						
11.1 ปลุกข้าว ระบุชนิดพืช.....	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
11.2 พืชสวน ระบุชนิดพืช.....	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ประเด็นข้อคำถาม	คะแนนการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ			Σ^R	ค่า IOC	การแปลผล
11.3 พี่ชไร่ ระบุชนิดพืช	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
11.4 ประมง ระบุชนิด	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
11.5 ปศุสัตว์ ระบุชนิด	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
11.6 อื่น ๆ ระบุ.....	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
12. พื้นที่ทำการเกษตร						
12.1 ที่ดินของตนเอง จำนวนไร่	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
12.2 ที่ดินเช่า จำนวนไร่	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
12.3 ที่ดินซึ่งไม่เสียค่าเช่า/ที่ดิน ซึ่งบุคคลอื่นให้ทำกินเปล่า จำนวนไร่	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
12.4 ที่ดินประเภทอื่น ๆ จำนวนไร่	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ตอนที่ 2 ความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ประเด็นข้อคำถาม	คะแนนการประเมินของ ผู้เชี่ยวชาญ			\sum^R	ค่า IOC	การแปรผล
	1	2	3			
1. หลักเกณฑ์และเงื่อนไข						
1.1 ผู้ทำการเกษตรเป็น <u>อาชีพรอง</u> สามารถขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.2 <u>หนึ่งทะเบียนบ้าน</u> ที่มีสมาชิกมากกว่า 1 คน สามารถขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้มากกว่าหนึ่งครัวเรือนทะเบียนเกษตรกร (<u>✓</u> สามารถขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้หนึ่งครัวเรือนทะเบียนเกษตรกรเท่านั้น)	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.3 เกษตรกรที่ทำการเกษตรใน <u>พื้นที่ที่ไม่มีเอกสารสิทธิ</u> สามารถขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.4 <u>กรณีขึ้นทะเบียนเกษตรกรใหม่</u> ต้องยื่นแบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนเกษตรกร ณ สำนักงานเกษตรอำเภอตามที่ตั้งแปลงหลัก	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.5 เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกร ต้องเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ <u>เท่านั้น</u> (<u>✓</u> เพาะปลูกได้ทุกพืช)	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2. ขั้นตอนและวิธีการ						

ประเด็นข้อคำถาม	คะแนนการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ			Σ^R	ค่า IOC	การแปลผล
2.1 เกษตรกรที่ขอปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร <u>สามารถยื่นคำร้องที่สำนักงานเกษตรอำเภอใดก็ได้</u> ไม่จำเป็นต้องแจ้ง ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่เคยขึ้นทะเบียนไว้ (<u>✓ ต้องแจ้งปรับปรุงข้อมูลที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่เคยขึ้นทะเบียนไว้</u>)	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
2.2 เกษตรกรที่วางแผนจะทำการเกษตรแต่ยัง <u>ไม่ได้ลงมือทำ</u> สามารถแจ้งขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้ (<u>✓ ต้องทำการเพาะปลูกพืชแล้วไม่น้อยกว่า 15 วัน</u>)	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.3 บัตรประจำตัวประชาชน <u>เพียงอย่างเดียว</u> สามารถใช้เป็นหลักฐานในการแจ้งขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้ (<u>✓ ต้องมีเอกสารอื่นแนบด้วย เช่น เอกสารที่ดิน ทะเบียนบ้าน สัญญาเช่า เป็นต้น</u>)	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.4 การ <u>แจ้งเนื้อที่เพาะปลูก</u> ทางการเกษตรต้องแจ้งไม่เกินเนื้อที่แปลงที่ดิน หากมีที่ปกอาศัย สระน้ำ หรือถนน ให้หักพื้นที่ดังกล่าวออกด้วย	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.5 การแจ้งปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร สามารถแจ้งได้ <u>ปีละ 1 ครั้งเท่านั้น</u> (<u>✓ แจ้งปรับปรุงได้ตลอดทั้งปี</u>)	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3. ประโยชน์ที่ได้รับ						

ประเด็นข้อคำถาม	คะแนนการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ			Σ^R	ค่า IOC	การแปรผล
3.1 ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรที่ผ่าน <u>การตรวจสอบ (ประชาคม) และ ยืนยันผลแล้ว</u> จะได้รับสมุดทะเบียนเกษตรกร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3.2 หากเกษตรกรไม่ขึ้นหรือปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในปีนั้น ๆ แยกเป็นรายแปลง แยกเป็นรายพืช จะ <u>ไม่สามารถเข้าร่วมโครงการ</u> ต่าง ๆ ด้านการเกษตรของภาครัฐได้	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3.3 ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกร สามารถมอบสิทธิที่จะได้รับจากการเข้าร่วมโครงการของภาครัฐให้ <u>ผู้อื่นรับแทนได้</u> (✓ ไม่สามารถมอบสิทธิให้ผู้อื่นรับแทนได้)	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3.4 ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรทุกคนมีสิทธิเข้าร่วมโครงการของภาครัฐทุกโครงการ <u>อย่างไม่มีเงื่อนไข</u> (✓ ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของแต่ละโครงการ)	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่						
4.1 <u>กรมส่งเสริมการเกษตร</u> เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการรับขึ้นทะเบียนเกษตรกร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4.2 เกษตรกรลงลายมือชื่อในแบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร <u>ต่อเจ้าหน้าที่ที่รับขึ้นทะเบียน</u>	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ประเด็นข้อคำถาม	คะแนนการประเมินของ ผู้เชี่ยวชาญ			Σ^R	ค่า IOC	การแปรผล
	1	2	3			
4.3 คณะทำงานตรวจสอบการขึ้น ทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน เกษตรกรระดับหมู่บ้าน <u>ประกอบด้วย</u> ผู้ใหญ่บ้าน/ประธาน ชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิในหมู่บ้าน และ อาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4.4 คณะทำงานตรวจสอบการขึ้น ทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน เกษตรกรระดับหมู่บ้าน <u>มีหน้าที่ช่วย</u> เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ผู้รับผิดชอบตำบล ในการดำเนินการ ตรวจสอบพื้นที่จริงพร้อมวัดพิกัด ที่ตั้งแปลง	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4.5 เจ้าหน้าที่สามารถ <u>แจ้งความเอา</u> <u>ผิด</u> เกษตรกรที่ให้ข้อมูลเท็จได้	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของเกษตรกรในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน
เกษตรกร

ประเด็นข้อคำถาม	คะแนนการประเมินของ ผู้เชี่ยวชาญ			Σ^R	ค่า IOC	การแปรผล
	1	2	3			
1. หลักเกณฑ์และเงื่อนไข						
1.1 การขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ทะเบียนเกษตรกรเป็นหน้าที่ของ เกษตรกร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ประเด็นข้อคำถาม	คะแนนการประเมินของ ผู้เชี่ยวชาญ			Σ^R	ค่า IOC	การแปรผล
1.2 เกษตรกรสามารถขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้ตลอดทั้งปี	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.3 คริวเรือนของผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต้องมีการประกอบกิจกรรมการเกษตรเป็นอาชีพหลัก หรืออาชีพรอง	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.4 เกษตรกรสามารถขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้ทั้งพื้นที่การเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์และไม่มีเอกสารสิทธิ์	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.5 ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรใหม่หรือเพิ่มแปลงใหม่ ให้ไปยื่นเอกสารที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลงหลัก(แปลงที่มีพื้นที่มากที่สุด)	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.6 ผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต้องแจ้งข้อมูลตามความเป็นจริง พร้อมกรอกข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ถูกต้อง ครบถ้วน และต้องลงรายมือชื่อรับรองข้อมูลด้วย	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.7 เกษตรกรที่มีเจตนาให้ข้อมูลเท็จ ให้ดำเนินคดีตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 137 และ 267	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.8 ผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต้องเตรียมเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนให้ถูกต้องและครบถ้วน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ประเด็นข้อคำถาม	คะแนนการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ			Σ^R	ค่า IOC	การแปลผล
1.9 ผู้ขอขึ้นทะเบียน ต้องเป็นหัวหน้าครัวเรือนทะเบียนเกษตรกรเท่านั้น	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.10 ครัวเรือนเกษตรกร 1 ครัวเรือนสามารถมีตัวแทนมาขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้เพียง 1 คน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.11 เกษตรกรที่อาศัยอยู่ในทะเบียนบ้านเดียวกัน แต่แยกกันทำการเกษตร ให้แยกขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.12 เกษตรกรที่ไม่มีที่ทำกินเป็นของตนเอง แต่เช่าพื้นที่ทำการเกษตรสามารถขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.13 เกษตรกรผู้ขอปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรเพิ่มเติม ต้องไปแจ้งที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่เลขขึ้นทะเบียนเกษตรกรไว้	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.14 เกษตรกรผู้ทำนาหรือทำไร่ตั้งแต่ 1 ไร่ขึ้นไป สามารถขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.15 เกษตรกรผู้ปลูกพืชผักในพื้นที่ 1 งาน สำหรับไว้บริโภคในครัวเรือน สามารถขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ประเด็นข้อคำถาม	คะแนนการประเมินของ ผู้เชี่ยวชาญ			Σ^R	ค่า IOC	การแปรผล
1.16 เกษตรกรผู้ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น ในพื้นที่ 1 ไร่ หรือตั้งแต่ 15 ต้น ขึ้นไป สามารถขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.17 เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรใหม่สามารถเลือกขึ้นทะเบียนได้ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตรงกับที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน หรือ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลงที่ดินที่ทำกิจกรรมการเกษตร ก็ได้ อย่างไรก็ตามหนึ่ง	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.18 เกษตรกรแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต้องแจ้งแยกแปลงปลูกพืช ตามชนิดพืชและชนิดพันธุ์	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.19 เกษตรกรมีสิทธิหรือไม่มีสิทธิในการถือครองที่ดิน ต้องมีพยานแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนรับรองการใช้ประโยชน์ที่ดินและการจัดทำกิจกรรมการเกษตร โดยต้องลงลายมือชื่อเป็นพยาน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.20 โรงเรียน วัด และสถานที่ราชการ ที่ประกอบการเกษตร ไม่สามารถแจ้งขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2. ขั้นตอนและวิธีการ						

ประเด็นข้อคำถาม	คะแนนการประเมินของ ผู้เชี่ยวชาญ			Σ^R	ค่า IOC	การแปรผล
2.1 ผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต้องแสดงบัตรประจำตัวประชาชน ทะเบียนบ้าน (ตัวจริง) สำเนาเอกสารสิทธิ์ ในการติดต่อขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต่อเจ้าหน้าที่	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.2 ในการขอเปลี่ยนแปลงหัวหน้าครัวเรือนทะเบียนเกษตรกร เกษตรกรต้องกรอกแบบคำร้องทุกครั้ง	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.3 เกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรแล้ว ต้องตรวจสอบข้อมูลพื้นฐาน และกิจกรรมการเกษตรรายแปลง หากมีความผิดพลาดหรือการเปลี่ยนแปลงข้อมูล ให้ปรับแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้อง และสามารถเพิ่มเติมข้อมูลกิจกรรมการเกษตรรายแปลงได้	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.4 เกษตรกรที่ไม่สามารถมาแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้วยตนเองได้ ต้องทำหนังสือมอบอำนาจให้สมาชิกที่มีชื่ออยู่ในครัวเรือนทะเบียนเกษตรกร เป็นผู้มาขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงแทนได้	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ประเด็นข้อคำถาม	คะแนนการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ			Σ^R	ค่า IOC	การแปรผล
2.5 พื้นที่เข้าขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้เฉพาะพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์เท่านั้น และต้องมีสัญญาเช่า หรือผู้เช่าต้องระบุ ชื่อ-สกุล และเลขบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ให้เช่าด้วย	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.6 เกษตรกรยินยอมให้ทางราชการใช้ข้อมูลที่แจ้งขึ้นทะเบียนเกษตรกรในการตรวจสอบประวัติที่เคยขึ้นทะเบียนเกษตรกรไว้กับฐานข้อมูลกรมส่งเสริมการเกษตร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.7 เมื่อจัดพิมพ์ข้อมูลแล้ว ให้ปิดประกาศรายชื่อเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในหมู่บ้านหรือชุมชน เพื่อยืนยันหรือคัดค้าน เป็นเวลา 3 วัน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.8 เมื่อเกษตรกรรายใดถูกคัดค้าน ให้เจ้าหน้าที่เกษตรหรือคณะทำงานตรวจสอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรระดับหมู่บ้านทำการตรวจสอบพื้นที่จริงทั้งหมด	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.9 เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต้องให้ความร่วมมือในการตรวจสอบพื้นที่เพาะปลูกที่แจ้งขึ้นทะเบียนด้วยเครื่องจับพิกัด GPS	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ประเด็นข้อคำถาม	คะแนนการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ			Σ^R	ค่า IOC	การแปรผล
2.10 เกษตรกรต้องรับทราบเงื่อนไขก่อนลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลในแบบคำร้องด้วยตนเอง	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.11 เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรลงลายมือชื่อต่อหน้าเจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.12 การขอรับหลักฐานรับรองการขึ้นทะเบียนเกษตรกร รับที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ขึ้นทะเบียนเท่านั้น	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.13 เกษตรกรแจ้งเพิ่มเติมข้อมูลการประกอบกิจกรรมการเกษตรได้ตลอดทั้งปี	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.14 การขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรรายใหม่ สามารถขอขึ้นทะเบียนได้ตลอดทั้งปี	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.15 เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรจะไม่คิดค่าใช้จ่ายใด ๆ ในการขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.16 เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต้องแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร หลังจากปลูกพืชอย่างน้อย 15 วัน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.17 เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต้องเข้าร่วมประชาคมด้วยตนเองทุกครั้ง	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ประเด็นข้อคำถาม	คะแนนการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ			Σ^R	ค่า IOC	การแปรผล
2.18 เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรขอใบรับรองการขึ้นทะเบียนก่อนจะเก็บเกี่ยวผลผลิต	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.19 เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต้องแจ้งข้อมูลสมาชิกในครัวเรือนทะเบียนเกษตรกรให้ครบถ้วนทุกคน	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
2.20 หากเกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียนเกษตรกรไว้แล้วแต่ไม่ปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรจำแนกเป็นรายแปลง ก็อาจจะไม่ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ เมื่อพื้นที่ทำการเกษตรได้รับความเสียหายจากภัยทางธรรมชาติ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3. ประโยชน์ที่ได้รับ						
3.1 สมุดทะเบียนเกษตรกร เป็นเอกสารที่ใช้แสดงสถานภาพการเป็นเกษตรกร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3.2 เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ได้สิทธิเข้าร่วมโครงการตามนโยบายรัฐบาล	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3.3 เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ได้สิทธิรับการช่วยเหลือเมื่อประสบภัยพิบัติด้านเกษตร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ประเด็นข้อคำถาม	คะแนนการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ			Σ^R	ค่า IOC	การแปรผล
3.4 เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ได้รับสิทธิต่างๆ จากภาครัฐ มากกว่าเกษตรกรผู้ไม่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3.5 เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของโครงการที่กำหนดขึ้น	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่						
4.1 ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ให้เกษตรกรทราบอย่างทั่วถึงและต่อเนื่องทุกขั้นตอน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4.2 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ทั้งเรื่องเอกสาร หลักฐาน การกรอกข้อมูล ที่เกษตรกรนำมาขึ้นอย่างละเอียด รอบคอบ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4.3 สามารถชี้แจงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4.4 สามารถให้คำปรึกษาและแนะนำแก่เกษตรกรที่เกิดปัญหาในขั้นตอนต่างๆ ได้	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4.5 ปฏิบัติงานด้วยความเที่ยงธรรม	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ตอนที่ 4 ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ประเด็นข้อคำถาม	คะแนนการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ			Σ^R	ค่า IOC	การแปรผล
	1	2	3			
1. หลักเกณฑ์และเงื่อนไข						
1.1 ผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไม่เข้าใจในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.2 ช่วงเวลาการรับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไม่ชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.3 ใช้เอกสารในการประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเยอะ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.4 การกำหนดสถานที่รับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไม่ชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.5 ความร่วมมือพยานแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนในพื้นที่ที่ตั้งแปลง	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2. ขั้นตอนและวิธีการ						
2.1 แบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไม่เหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.2 ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรยุ่งยาก	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ประเด็นข้อคำถาม	คะแนนการประเมินของ ผู้เชี่ยวชาญ			Σ^R	ค่า IOC	การแปลผล
2.3 มีความยุ่งยากในการเตรียมเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.4 ได้รับสมุดทะเบียนเกษตรกรซ้ำ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3. ประโยชน์ที่ได้รับ						
3.1 เกษตรกรไม่ทราบประโยชน์ของการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบัน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3.2 เกษตรกรไม่ได้รับสิทธิหรือบริการต่างๆ ของภาครัฐ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3.3 เกษตรกรไม่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่						
4.1 ความสุภาพในการให้บริการ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4.2 ความรวดเร็วในการให้บริการ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4.3 ความเสมอภาคในการให้บริการ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4.4 เจ้าหน้าที่ไม่มีการประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4.5 เจ้าหน้าที่ไม่อธิบายหลักเกณฑ์และเงื่อนไขให้ผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรทราบ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4.6 ตรวจสอบข้อมูลอย่างละเอียดรอบคอบ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ประเด็นข้อคำถาม	คะแนนการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ			\sum^R	ค่า IOC	การแปรผล
	1	2	3			
4.7 ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการแก้ปัญหาในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรแก่ผู้ขอรับบริการ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

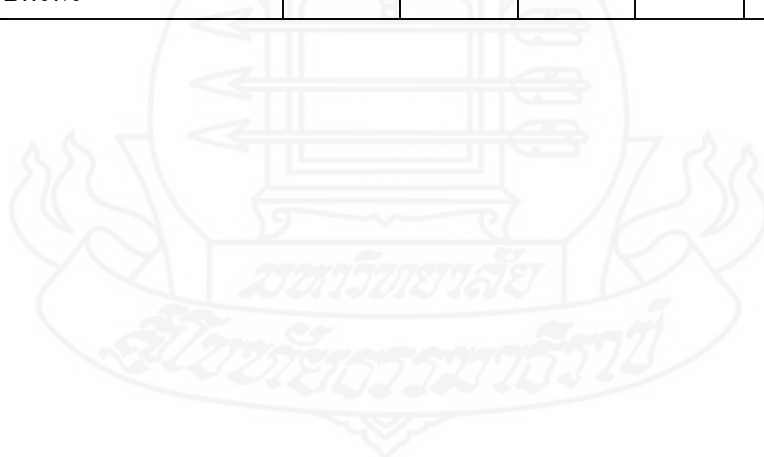
ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร

ประเด็นข้อคำถาม	คะแนนการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ			\sum^R	ค่า IOC	การแปรผล
	1	2	3			
1. การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร						
1.1 ควรชี้แจงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขให้เกษตรกรเข้าใจมากยิ่งขึ้น	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.2 ควรมีการประชาสัมพันธ์ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานให้มากขึ้น	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.3 ควรมีการประชาสัมพันธ์ระยะเวลาการดำเนินงานให้ชัดเจนและสถานที่รับขึ้นทะเบียนให้ชัดเจนและทั่วถึง	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.4 เกษตรกรควรจะได้รับสิทธิประโยชน์/สิทธิพิเศษ อื่น ๆ ที่ครอบคลุมในทุก ๆ พื้นที่ทั่วประเทศ ไม่ใช่เฉพาะพืชเศรษฐกิจ ในการที่จะมาขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ประเด็นข้อคำถาม	คะแนนการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ			Σ^R	ค่า IOC	การแปรผล
1.5 ควรใช้ช่องทางประชาสัมพันธ์ที่แพร่หลาย เช่น สื่อโทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์ เป็นต้น	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
1.6 แบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ควรขยายขนาดตัวอักษรและช่องในการกรอกข้อมูลในแบบคำร้องให้ใหญ่ขึ้น เพื่อให้ง่ายและรวดเร็วต่อการอ่านและกรอกข้อมูล	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่						
2.1 เกษตรกรบางราย ยังไม่รู้ไม่เข้าใจ เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรที่ถูกต้อง เจ้าหน้าที่ควรเผยแพร่ให้ความรู้ตามหมู่บ้าน ในกลุ่มย่อย ๆ เกษตรกรจะได้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.2 ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้มารับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เพื่อเพิ่มความเร็วในการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.3 เจ้าหน้าที่ควรเป็นผู้ประสานงานและอำนวยความสะดวกให้เกษตรกร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ประเด็นข้อคำถาม	คะแนนการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ			Σ^R	ค่า IOC	การแปรผล
2.4 เจ้าหน้าที่ควรแจ้งผลการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรและให้คำแนะนำช่วยเหลือเกษตรกรที่ไม่สามารถจะขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.5 เจ้าหน้าที่ควรชี้แจงหลักเกณฑ์ เงื่อนไข ประโยชน์ที่จะได้รับในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรแก่เกษตรกรให้ชัดเจน ละเอียด ครบถ้วน ง่ายต่อความเข้าใจ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2.6 ควรถ่ายโอนภารกิจการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้หน่วยงานที่อยู่ในพื้นที่ เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้รับแจ้งการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เพราะมีบุคลากรมากกว่า และเกษตรกรสามารถเดินทางไปติดต่อได้ สะดวกกว่าการเดินทางมาสำนักงานเกษตรกรอำเภอ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3. ข้อเสนอแนะอื่นๆ						
3.1 ผู้นำชุมชนสามารถให้คำแนะนำเกษตรกรแทนเจ้าหน้าที่ได้	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ประเด็นข้อคำถาม	คะแนนการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ			Σ^R	ค่า IOC	การแปรผล
3.2 ควรสอบถามความต้องการที่จะเข้าร่วมโครงการต่าง ๆ ของภาครัฐจากเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3.3 เกษตรกรสามารถขอตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ที่จะได้เข้าร่วมโครงการต่าง ๆ ได้ และสามารถสืบค้นข้อมูลที่ได้แจ้งกับภาครัฐได้	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3.4 ควรมีการอบรมให้ความรู้เรื่องการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรแก่เกษตรกรที่จะขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ภาคผนวก ง
คำสัมภาษณ์เพื่อความเชื่อมั่นแบบสัมภาษณ์

ตารางภาคผนวกที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของ ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของเกษตรกรในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

n = 30

ตัวแปร	หัวข้อ	Alpha if item deleted
	1. หลักเกณฑ์และเงื่อนไข	
C101	1.1 การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเป็นหน้าที่ของเกษตรกร	0.920
C102	1.2 เกษตรกรสามารถขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้ตลอดทั้งปี	0.920
C103	1.3 ครัวเรือนของผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต้องมีการประกอบกิจกรรมการเกษตรเป็นอาชีพหลัก หรืออาชีพรอง	0.920
C104	1.4 เกษตรกรสามารถขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้ทั้งพื้นที่การเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์และไม่มีเอกสารสิทธิ์	0.920
C105	1.5 ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรใหม่ หรือเพิ่มแปลงใหม่ ให้ไปยื่นเอกสารที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลงหลัก(แปลงที่มีพื้นที่มากที่สุด)	0.920
C106	1.6 ผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต้องแจ้งข้อมูลตามความเป็นจริง พร้อมกรอกข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ถูกต้อง ครบถ้วน และต้องลงรายมือชื่อรับรองข้อมูลด้วย	0.920
C107	1.7 เกษตรกรที่มีเจตนาให้ข้อมูลเท็จ ให้ดำเนินคดีตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 137 และ 267	0.921
C108	1.8 ผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต้องเตรียมเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนให้ถูกต้อง และครบถ้วน	0.920
C109	1.9 ผู้ขอขึ้นทะเบียน ต้องเป็นหัวหน้าครัวเรือนทะเบียนเกษตรกรเท่านั้น	0.922
C110	1.10 ครัวเรือนเกษตรกร 1 ครัวเรือน สามารถมีตัวแทนมาขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้เพียง 1 คน	0.920
C111	1.11 เกษตรกรที่อาศัยอยู่ในทะเบียนบ้านเดียวกัน แต่แยกกันทำการเกษตร ให้แยกขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้	0.924
C112	1.12 เกษตรกรที่ไม่มีที่ทำกินเป็นของตนเอง แต่เช่าพื้นที่ทำการเกษตร สามารถขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้	0.920

ตัวแปร	หัวข้อ	Alpha if item deleted
C113	1.13 เกษตรกรผู้ขอปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรเพิ่มเติม ต้องไปแจ้งที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่เคยขึ้นทะเบียนเกษตรกรไว้	0.921
C114	1.14 เกษตรกรผู้ทำนาหรือทำไร่ ตั้งแต่ 1 ไร่ขึ้นไป สามารถขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้	0.921
C115	1.15 เกษตรกรผู้ปลูกพืชผัก ในพื้นที่ 1 งาน สำหรับไว้บริโภคในครัวเรือน สามารถขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้	0.922
C116	1.16 เกษตรกรผู้ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น ในพื้นที่ 1 ไร่ หรือตั้งแต่ 15 ต้นขึ้นไป สามารถขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้	0.921
C117	1.17 เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรใหม่สามารถเลือกขึ้นทะเบียนได้ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตรงกับที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน หรือ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลงที่ดินที่ทำกิจกรรมการเกษตร ก็ได้โดยใดอย่างหนึ่ง	0.919
C118	1.18 เกษตรกรแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต้องแจ้งแยกแปลงปลูกพืช ตามชนิดพืชและชนิดพันธุ์	0.920
C119	1.19 เกษตรกรมีสิทธิหรือไม่มีสิทธิในการถือครองที่ดิน ต้องมีพยานแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนรับรองการใช้ประโยชน์ที่ดินและการจัดทำกิจกรรมการเกษตร โดยต้องลงลายมือชื่อเป็นพยาน	0.920
C120	1.20 โรงเรียน วัด และสถานที่ราชการ ที่ประกอบการเกษตร ไม่สามารถแจ้งขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้	0.920
	2. ขั้นตอนและวิธีการ	
C201	2.1 ผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต้องแสดงบัตรประจำตัวประชาชน ทะเบียนบ้าน(ตัวจริง) สำเนาเอกสารสิทธิ์ ในการติดต่อขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต่อเจ้าหน้าที่	0.920
C202	2.2 ในการขอเปลี่ยนแปลงหัวหน้าครัวเรือนทะเบียนเกษตรกร เกษตรกรต้องกรอกแบบคำร้องทุกครั้ง	0.920
C203	2.3 เกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรแล้ว ต้องตรวจสอบข้อมูลพื้นฐาน และกิจกรรมการเกษตรรายแปลง หากมีความผิดพลาดหรือการเปลี่ยนแปลงข้อมูล ให้ปรับแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้อง และ	0.919

ตัวแปร	หัวข้อ	Alpha if item deleted
	สามารถเพิ่มเติมข้อมูลกิจกรรมการเกษตรรายแปลงได้	
C204	2.4 เกษตรกรที่ไม่สามารถมาแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้วยตนเองได้ ต้องทำหนังสือมอบอำนาจให้สมาชิกที่มีชื่ออยู่ในครัวเรือนทะเบียนเกษตรกรเป็นผู้มาขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงแทนได้	0.921
C205	2.5 พื้นที่เช่าขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้เฉพาะพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์เท่านั้น และต้องมีสัญญาเช่า หรือผู้เช่าต้องระบุ ชื่อ-สกุล และเลขบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ให้เช่าด้วย	0.920
C206	2.6 เกษตรกรยินยอมให้ทางราชการใช้ข้อมูลที่แจ้งขึ้นทะเบียนเกษตรกรในการตรวจสอบประวัติที่เคยขึ้นทะเบียนเกษตรกรไว้กับฐานข้อมูลกรมส่งเสริมการเกษตร	0.919
C207	2.7 เมื่อจัดพิมพ์ข้อมูลแล้ว ให้ปิดประกาศรายชื่อเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในหมู่บ้านหรือชุมชน เพื่อยืนยันหรือคัดค้าน เป็นเวลา 3 วัน	0.921
C209	2.8 เมื่อเกษตรกรรายใดถูกคัดค้าน ให้เจ้าหน้าที่เกษตรหรือคณะทำงานตรวจสอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรระดับหมู่บ้านทำการตรวจสอบพื้นที่จริงทั้งหมด	0.919
C210	2.9 เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต้องให้ความร่วมมือในการตรวจสอบพื้นที่เพาะปลูกที่แจ้งขึ้นทะเบียนด้วยเครื่องจับพิกัด GPS	0.919
C211	2.10 เกษตรกรต้องรับทราบเงื่อนไขก่อนลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลในแบบคำร้องด้วยตนเอง	0.919
C212	2.11 เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรลงลายมือชื่อต่อหน้าเจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียน	0.920
C213	2.12 การขอรับหลักฐานรับรองการขึ้นทะเบียนเกษตรกร รับที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ขึ้นทะเบียนเท่านั้น	0.918
C214	2.13 เกษตรกรแจ้งเพิ่มเติมข้อมูลการประกอบกิจกรรมการเกษตรได้ตลอดทั้งปี	0.920

ตัวแปร	หัวข้อ	Alpha if item deleted
C215	2.14 การขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรรายใหม่ สามารถขอขึ้นทะเบียนได้ตลอดทั้งปี	0.919
C216	2.15 เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรจะไม่คิดค่าใช้จ่ายใด ๆ ในการขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	0.918
C217	2.16 เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต้องแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร หลังจากปลูกพืชอย่างน้อย 15 วัน	0.920
C218	2.17 เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต้องเข้าร่วมประชาคมด้วยตนเองทุกครั้ง	0.920
C219	2.18 เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ขอใบรับรองการขึ้นทะเบียนก่อนจะเก็บเกี่ยวผลผลิต	0.921
C220	2.19 เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต้องแจ้งข้อมูลสมาชิกในครัวเรือนทะเบียนเกษตรกรให้ครบถ้วนทุกคน	0.920
	3. ประโยชน์ที่ได้รับ	
C301	3.1 สมุดทะเบียนเกษตรกร เป็นเอกสารที่ใช้แสดงสถานภาพการเป็นเกษตรกร	0.920
C302	3.2 เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ได้สิทธิเข้าร่วมโครงการตามนโยบายรัฐบาล	0.921
C303	3.3 เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ได้สิทธิรับการช่วยเหลือเมื่อประสบภัยพิบัติด้านเกษตร	0.920
C304	3.4 เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ได้รับสิทธิต่างๆ จากภาครัฐ มากกว่าเกษตรกรผู้ไม่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	0.921
C305	3.5 เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของโครงการที่กำหนดขึ้น	0.920
	4. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่	
C401	4.1 ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้เกษตรกรทราบอย่างทั่วถึงและต่อเนื่องทุกชั้นตอน	0.925

ตัวแปร	หัวข้อ	Alpha if item deleted
C402	4.2 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ทั้งเรื่องเอกสาร หลักฐาน การกรอก ข้อมูล ที่เกษตรกรนำมายื่นอย่างละเอียด รอบคอบ	0.923
C403	4.3 สามารถชี้แจงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและ ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้	0.924
C404	4.4 สามารถให้คำปรึกษาและแนะนำแก่เกษตรกรที่เกิดปัญหาในขั้นตอน ต่าง ๆ ได้	0.924
C405	4.5 ปฏิบัติงานด้วยความเที่ยงธรรม	0.924
Alpha = 0.922		

ตารางภาคผนวกที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของ ตอนที่ 4 ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

n = 30

ตัวแปร	หัวข้อ	Alpha if item deleted
1. หลักเกณฑ์และเงื่อนไข		
D101	1.1 ผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไม่เข้าใจในหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	0.955
D102	1.2 ช่วงเวลาการรับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไม่ชัดเจน	0.955
D103	1.3 ใช้ออกสารในการประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน เกษตรกรเยอะ	0.953
D104	1.4 การกำหนดสถานที่รับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไม่ ชัดเจน	0.955
D105	1.5 ความร่วมมือพยานแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนในพื้นที่ที่ตั้งแปลง	0.953
2. ขั้นตอนและวิธีการ		
D201	2.1 แบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไม่เหมาะสม	0.959

ตัวแปร	หัวข้อ	Alpha if item deleted
D202	2.2 ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรยุ่งยาก	0.958
D203	2.3 มีความยุ่งยากในการเตรียมเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	0.957
D204	2.4 ได้รับสมุดทะเบียนเกษตรกรช้า	0.953
	3. ประโยชน์ที่ได้รับ	
D301	3.1 เกษตรกรไม่ทราบประโยชน์ของการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบัน	0.954
D302	3.2 เกษตรกรไม่ได้รับสิทธิหรือบริการต่าง ๆ ของภาครัฐ	0.953
D303	3.3 เกษตรกรไม่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร	0.954
	4. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่	
D401	4.1 ความสุภาพในการให้บริการ	0.952
D402	4.2 ความรวดเร็วในการให้บริการ	0.953
D403	4.3 ความเสมอภาคในการให้บริการ	0.953
D404	4.4 เจ้าหน้าที่ไม่มีการประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	0.952
D405	4.5 เจ้าหน้าที่ไม่อธิบายหลักเกณฑ์และเงื่อนไขให้ผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรทราบ	0.952
D406	4.6 ตรวจสอบข้อมูลอย่างละเอียด รอบคอบ	0.953
D407	4.7 ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการแก้ปัญหาในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรแก่ผู้ขอรับบริการ	0.952
Alpha = 0.956		

ตารางภาคผนวกที่ 4 คำสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของ ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร

ตัวแปร	หัวข้อ	Alpha if item deleted
	1. การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	
E101	1.1 ควรชี้แจงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขให้เกษตรกรเข้าใจมากยิ่งขึ้น	0.914
E102	1.2 ควรมีการประชาสัมพันธ์ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานให้มากขึ้น	0.899
E103	1.3 ควรมีการประชาสัมพันธ์ระยะเวลาการดำเนินงานให้ชัดเจนและสถานที่รับขึ้นทะเบียนให้ชัดเจนและทั่วถึง	0.897
E104	1.4 เกษตรกรควรจะได้รับสิทธิประโยชน์/สิทธิพิเศษ อื่น ๆ ที่ครอบคลุมในทุก ๆ พืชทั่วประเทศ ไม่ใช่เฉพาะพืชเศรษฐกิจ ในการที่จะมาขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	0.899
E105	1.5 ควรใช้ช่องทางประชาสัมพันธ์ที่แพร่หลาย เช่น สื่อโทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์ เป็นต้น	0.907
E106	1.6 แบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรควรขยายขนาดตัวอักษรและช่องในการกรอกข้อมูลในแบบคำร้องให้ใหญ่ขึ้น เพื่อให้ง่ายและรวดเร็วต่อการอ่านและกรอกข้อมูล	0.896
	2. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่	
E201	2.1 เกษตรกรบางราย ยังไม่รู้ ไม่เข้าใจ เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรที่ถูกต้อง เจ้าหน้าที่ควรเผยแพร่ให้ความรู้ตามหมู่บ้าน ในกลุ่มย่อย ๆ เกษตรกรจะได้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น	0.906
E202	2.2 ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้มารับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เพื่อเพิ่มความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน	0.907
E203	2.3 เจ้าหน้าที่ควรเป็นผู้ประสานงานและอำนวยความสะดวกให้เกษตรกร	0.904
E204	2.4 เจ้าหน้าที่ควรแจ้งผลการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรและให้คำแนะนำช่วยเหลือเกษตรกรที่ไม่สามารถจะขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้	0.900

ตัวแปร	หัวข้อ	Alpha if item deleted
E205	2.5 เจ้าหน้าที่ควรชี้แจง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ประโยชน์ที่จะได้รับในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรแก่เกษตรกรให้ชัดเจนละเอียด ครบถ้วน ง่ายต่อความเข้าใจ	0.901
E206	2.6 ควรถ่ายโอนภารกิจการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้หน่วยงานที่อยู่ในพื้นที่ เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้รับแจ้งการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เพราะมีบุคลากรมากกว่า และเกษตรกรสามารถเดินทางไปติดต่อได้สะดวกกว่าการเดินทางมาสำนักงานเกษตรกรอำเภอ	0.901
	3. ข้อเสนอแนะอื่นๆ	
E301	3.1 ผู้นำชุมชนสามารถให้คำแนะนำเกษตรกรแทนเจ้าหน้าที่ได้	0.912
E302	3.2 ควรสอบถามความต้องการที่จะเข้าร่วมโครงการต่าง ๆ ของภาครัฐจากเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	0.907
E303	3.3 เกษตรกรสามารถขอตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ที่จะได้เข้าร่วมโครงการต่าง ๆ ได้ และสามารถสืบค้นข้อมูลที่ได้แจ้งกับภาครัฐได้	0.922
E304	3.4 ควรมีการอบรม ให้ความรู้ เรื่องการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรแก่เกษตรกรที่จะขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	0.924
Alpha = 0.912		

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวเกษรินทร์ แสนใจ
วัน เดือน ปีเกิด	29 สิงหาคม 2525
สถานที่เกิด	อำเภอหาด จังหวัดเชียงใหม่
ประวัติการศึกษา	ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้ 2549
สถานที่ทำงาน	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (เกษตรที่สูง)
ตำแหน่ง	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

